

ČESKÁ
SPOŘITELNA

Výroční zpráva **2002**
Česká spořitelna, a. s.

Finanční skupina České spořitelny

Česká spořitelna, a. s.

Consulting České spořitelny, a. s.

Corporate development České spořitelny, a. s.

Czech TOP Venture Fund B.V.

Factoring České spořitelny, a. s.

Informatika České spořitelny, a. s.

Investiční společnost České spořitelny, a. s.

Leasing České spořitelny, a. s.

Penzijní fond České spořitelny, a. s.

Pojišťovna České spořitelny, a. s.

Realitní společnost České spořitelny, a. s.

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.

Výroční zpráva **2002**

Česká spořitelna, a. s.

Obsah

Profil společnosti	3
Rok 2002 v událostech	4
Úvodní slovo předsedy představenstva a generálního ředitele	5
Základní ekonomické ukazatele konsolidované podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)	6
Rating	6
Základní ekonomické ukazatele nekonsolidované podle českých účetních standardů (CAS)	7
Představenstvo	8
Dozorčí rada	11
Makroekonomický rámec pro podnikání České spořitelny	15
Zpráva o hospodářských výsledcích (konsolidovaných, IFRS) a podnikatelské činnosti	16
Strategické záměry a obchodní politika pro příští období	29
Řízení rizik	31
Informace pro akcionáře	35
Organizační struktura	40
Zpráva dozorčí rady	43
FINANČNÍ ČÁST I	45
Zpráva auditora	47
Konsolidovaná účetní závěrka (IFRS)	48
FINANČNÍ ČÁST II	93
Zpráva o hospodářských výsledcích (nekonsolidovaných, CAS)	95
Zpráva auditora	97
Nekonsolidovaná účetní závěrka (CAS)	98
Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami	151
Finanční skupina České spořitelny	166
Zpráva auditora	171
Hospodaření České spořitelny v 1. čtvrtletí 2003 (konsolidované, neauditované, IFRS)	172
Závěry z řádné valné hromady	173
Aktuální adresář oblastních poboček	174
Rejstřík	176

Profil společnosti

Česká spořitelna se v roce 2002 stala Bankou roku. Tento titul získala v prestižním hlasování 300 nezávislých odborníků v rámci soutěže, kterou vyhlásily společnosti Fincentrum a MasterCard; v hlasování veřejnosti v kategorii Nejdůvěryhodnější banka se umístila jako druhá. Za tímto velkým úspěchem stojí nesmírné úsilí všech zaměstnanců, kteří dokázali Českou spořitelnu v průběhu 18 měsíců přeměnit z kdysi těžkopádné instituce v moderní banku s nejlepšími službami na trhu.

Česká spořitelna poskytuje služby více než pěti milionům klientů v České republice, a je tak největší bankou na trhu. V roce 2000 se stala členem silné střeoevropské finanční skupiny Erste Bank. Od července 2000 do prosince 2001 prošla ambiciózní transformací, která se zaměřila na zlepšení všech klíčových součástí banky. Přestože klíčová část transformace skončila, Česká spořitelna i nadále pokračuje v procesu dynamických změn, aby si upevnila čelní postavení na českém trhu a dosáhla kvalit moderních evropských finančních domů.

Kořeny České spořitelny sahají do roku 1825, kdy zahájila činnost Spořitelna česká, nejstarší právní předchůdce České spořitelny. Na tradici českého a později československého spořitelnictví navázala v roce 1992 Česká spořitelna jako akciová společnost. Více než pět milionů klientů, které dnes Česká spořitelna obsluhuje, hovoří zcela jasně o jejím pevném postavení na českém trhu.

Česká spořitelna je primárně bankou pro drobnou klientelu, bankou pro malé a střední firmy a také bankou měst a obcí. Česká spořitelna a celá její finanční skupina nabízí komplexní nabídku produktů a služeb potřebných pro naplnění všech aspektů finančního života klientů.

V oblasti drobného bankovníctví tvoří klientelu České spořitelny všechny věkové kategorie obyvatelstva, od nejmladších až po seniory. Tomu odpovídá i široká paleta produktů a služeb, které banka v oblasti drobného bankovníctví nabízí. V minulém roce rozšířila Česká spořitelna významně svoji nabídku produktů přímého bankovníctví, hypotečních úvěrů, kreditních karet a také produktů dceřiných společností: umožnila například svým klientům využívat novou službu SERVIS 24 Internetbanking, kterou si za pouhé 2 měsíce existence sjednalo na 70 000 klientů; službu GSM Banking – SIM Toolkit začala Česká spořitelna nabízet se všemi tuzemskými operátory mobilních telefonů; zahájila prodej hypotečních úvěrů i pro cizince – občany EU. Významným způsobem Česká spořitelna také posílila zejména úvěrové služby a poradenství klientům z řad obyvatel i z řad malých a středních podniků – zjednodušila a urychlila proces schvalování úvěrů.

I když je Česká spořitelna primárně bankou pro drobnou klientelu a pro malé a střední firmy, nezastupitelnou roli hraje rovněž při financování velkých podniků a společností. Svoji širokou škálou finančních produktů, které vedle klasického bankovníctví zahrnují i leasingové, pojišťovací, investiční, factoringové a konzultační služby, Česká spořitelna dokáže uspokojit i ty nejnáročnější požadavky firem v oblasti finančních služeb.

Díky počtu vydaných karet a nejširší síti více než 1000 bankomatů je Česká spořitelna vedoucím bankovním domem v oblasti platebních karet. Jen v roce 2002 investovala Česká spořitelna do rozvoje nabídky platebních karet přes půl miliardy korun. Počet vydaných platebních karet České spořitelny na konci roku 2002 výrazně přesáhl 2,3 milionu kusů.

Jako první komerční instituce v České republice ustanovila v roce 2001 Česká spořitelna institut ombudsmana, ochránce práv klientů, prostřednictvím kterého buduje dlouhodobé a kvalitní vztahy s klienty. Zcela nový přístup k poskytování služeb, s důrazem na rozvoj moderních komunikačních nástrojů, umožňuje České spořitelně rychle a efektivně reagovat na požadavky trhu.

Česká spořitelna je držitelem ocenění Hypotéka roku 2002, které získala v soutěži společností Fincentrum a MasterCard. Česká spořitelna je rovněž majitelem certifikátu Nejlepší úvěrová instituce v České republice, kterou jí v září 2002 udělila na zasedání Mezinárodního měnového fondu ve Washingtonu společnost Euromoney.

Rok 2002 v událostech

leden

- Úspěšné ukončení transformačního programu vyhlášeného v červenci 2000 po privatizaci České spořitelny.

únor

- Servis 24 překračuje hranici 100 000 klientů.

březen

- Zaměstnanci zvolili své nové zástupce v dozorčí radě České spořitelny, voleb se zúčastnilo 75 % zaměstnanců.
- Sedmým členem představenstva České spořitelny, zodpovědným za oblast projektového řízení a integraci banky do skupinových aktivit Erste Bank, se stal Petr Hlaváček.
- Parlament ČR schválil novelu zákona o bankách, Česká spořitelna zahájila rozsáhlou konverzi anonymních vkladních knížek.
- Společnost AVS jednající ve shodě s Erste Bank vyhlásila nabídku odkupu akcií ČS ve vlastnictví minoritních akcionářů za cenu 375 Kč za 1 kmenovou akcii.

duben

- Česká spořitelna dokončila změnu svého firemního designu, nové logo a firemní barvy zaváděla postupně do celé pobočkové sítě od podzimu roku 2001.
- Česká spořitelna se na základě výsledků veřejné soutěže stala partnerem Statutárního města Havířov v projektu modernizace panelových domů.

květen

- Proběhla řádná valná hromada společnosti.
- Servis 24 překračuje hranici 200 000 klientů.

červen

- Po dvou letech intenzivních příprav byla provedena zásadní změna v přístupu ke klientům – byl zaveden zcela nový koncept obsluhy klientů.
- Koná se Smetanova Litomyšl pod záštitou tradičního sponzorství České spořitelny.
- Česká spořitelna a ČSOB poskytly Dopravnímu podniku hl. m. Prahy syndikovaný úvěr na nové soupravy vozů metra.

červenec

- Česká spořitelna dokončila restrukturalizaci úvěrového portfolia, kterou zahájila po privatizaci v roce 2000 a která se týkala aktiv zahrnutých v bilanci banky k 31. prosinci 1999.
- Burzovní komora Burzy cenných papírů Praha rozhodla na žádost České spořitelny ukončit obchodování s kmenovými akciemi České spořitelny.
- Zástupci České spořitelny a Státního fondu životního prostředí České republiky podepsali Rámcovou smlouvu o vzájemné spolupráci při financování ekologických projektů.

srpen

- Erste Bank koupí akcií od AVS zvýšila svůj podíl v ČS na 93,1 % základního kapitálu.
- Českou republiku postihly ničivé povodně.
- Česká spořitelna vydává kreditní karty pod značkou Kredit+.

září

- Znovu byla otevřena ústřední pobočka v Sokolovské ulici v Praze, která byla v srpnu zatopena; Česká spořitelna byla jednou z prvních velkých firem, které v povodni zničeném Karlíně obnovily běžný život.

říjen

- Je instalován tisící bankomat České spořitelny.
- Startuje program Profesionál určený pro komplexní pokrytí finančních potřeb klientů svobodných povolání.
- Servis 24 překračuje hranici 300 000 klientů.

listopad

- Česká spořitelna získává prestižní titul MasterCard Banka roku 2002, její hypoteční úvěr TOP Bydlení je oceněn jako Hypotéka roku 2002.
- Je spuštěn Servis 24 Internetbanking, který získal ocenění Finanční produkt roku 2002.

prosinec

- GSM Banking České spořitelny je dostupný ve všech mobilních sítích v ČR.
- Je naplněn program TOP Kapitál založením Czech TOP Venture Fund se zaměřením na malé a střední podniky.
- Generální ředitel České spořitelny získal titul Manažer roku 2002 v anketě, v níž hlasovali odborníci z 11 významných poradenských a auditorských společností.

Úvodní slovo předsedy představenstva a generálního ředitele

Vážení akcionáři, vážení klienti a kolegové,

rok 2002 byl pro Českou spořitelnu z hlediska hospodářských výsledků nejúspěšnějším rokem v její historii. Po dokončení transformace v prosinci 2001 jsme nadále pokračovali ve zlepšování svých produktů a služeb s cílem vykázat v roce 2002 kvalitní výsledky a zajistit, aby Česká spořitelna v příštích letech úspěšně obhájila svou pozici v České republice i v Evropské unii.

Pozitivní hospodářské výsledky jsou výsledkem zlepšující se kvality služeb, za níž stojí rostoucí profesionalita našich zaměstnanců. Důkazem rostoucí kvality služeb je i titul Banka roku 2002, který Česká spořitelna získala v rámci soutěže vyhlášené společnostmi MasterCard a Fincentrum. Tento titul je nejen významným oceněním vynaloženého úsilí všech našich zaměstnanců, ale také potvrzením úspěchu průběhu programu transformace realizovaného v uplynulých třech letech.

Ohlédneme-li se za rok 2002, můžeme být spokojeni nejen z pohledu hospodářských výsledků. Důležité je zejména to, že významně vzrostla spokojenost našich klientů. Ačkoliv byl rok 2002 pro zaměstnance České spořitelny nesmírně náročný, úspěšně zvládli jak převod téměř 100 miliard Kč uložených na anonymních vkladních knížkách, tak i řadu komplexních, ale nezbytných produktových, organizačních, provozních a systémových změn. Právě díky vysoce kvalitnímu pracovnímu týmu lidí, kteří v bance pracují, máme všechny předpoklady pro to, abychom i v roce 2003 dosáhli návratnosti kapitálu ROE nad 20 procent a zvýšili zisk.

V době ničivých povodní, které zasáhly Českou republiku a s ní i Českou spořitelnu v srpnu 2002, prokázali občané této země i lidé z České spořitelny obrovské nasazení, odvalu a solidaritu. Ta se projevila v rychlém obnovení běžných činností v zemi a v bance i na výsledné částce finančních prostředků z veřejné sbírky, pro kterou Česká spořitelna otevřela zvláštní účet již v prvních dnech povodní za účelem pomoci co nejúčinněji nejvíce postiženým regionům země.

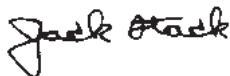
Přes tyto úspěchy však máme před sebou stále mnoho úkolů. Musíme nadále pokračovat ve zlepšování svých produktů a služeb, v budování a obnově informačních technologií, ve školení našich zaměstnanců a zvyšování jejich profesionality, v omezování byrokratických procesů prostřednictvím průběžného reengineeringu a v rozšiřování úvěrového portfolia banky.

Česká spořitelna se snaží dosáhnout nadprůměrných výnosů pro společnost Erste Bank a své další akcionáře, zajišťovat svým zaměstnancům zajímavé a finančně atraktivní pracovní prostředí, pomáhat klientům při zlepšování jejich finanční situace a investovat v oblastech, ve kterých podniká.

Stanovili jsme si vysoké cíle a každý pracovník České spořitelny svou usilovnou prací přispívá k jejich dosažení.

Rok 2002 byl úspěšným rokem a Česká spořitelna má všechny předpoklady k tomu, aby zaznamenala úspěchy i v dalších letech.

duben 2003

Jack STACK

Základní konsolidované ekonomické ukazatele

podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS)

Bilanční ukazatele

(mil. Kč)	2002	2001	2000
Bilanční suma	519 691	491 605	438 055
Pohledávky za bankami	128 782	120 104	155 144
Pohledávky za klienty	189 163	186 655	134 900
Cenné papíry a jiné finanční investice	158 051	144 140	113 231
Závazky k bankám	31 858	31 142	16 709
Závazky ke klientům	403 035	390 752	352 622
Vlastní kapitál	29 831	24 455	22 655

Ukazatele z výkazu zisků a ztrát

(mil. Kč)	2002	2001	2000
Čistý úrokový výnos	16 125	15 156	11 998
Čisté příjmy z poplatků a provizí	6 847	6 198	5 121
Provozní výnosy	23 610	22 187	19 112
Provozní náklady	-14 775	-15 224	-13 508
Provozní zisk	8 835	6 963	5 604
Tvorba ROP k úvěrovým rizikům	-331	-2 731	-3 217
Čistý zisk po menšinových podílech	5 805	1 798	41

Základní poměrové ukazatele

(mil. Kč)	2002	2001	2000
Čistá úroková marže	3,1 %	3,1 %	2,8 %
Kapitálová přiměřenost (BIS)	16,8 %	16,5 %	16,0 %
Náklady/výnosy	62,6 %	68,6 %	70,7 %
Neúrokové výnosy/provozní výnosy	31,7 %	31,7 %	37,2 %
ROE	21,4 %	7,6 %	0,2 %
ROA	1,1 %	0,4 %	0,0 %

Rating

Aktuální rating

Ratingová agentura	Dlouhodobý rating	Krátkodobý rating	Výhled
Fitch	BBB+	F2	stabilní
Moody's	A2	Prime-1	stabilní
Standard & Poor's	BBB-	A3	stabilní

Základní nekonsolidované ekonomické ukazatele podle českých účetních standardů (CAS)

Bilanční ukazatele

(mil. Kč)	2002	2001	2000
Bilanční suma	456 175	449 603	400 876
Pohledávky za bankami	114 829	107 385	139 511
Pohledávky za klienty	164 070	160 712	107 664
Cenné papíry	112 472	120 349	101 511
Klientské vklady	351 132	354 713	322 656
Závazky k bankám	25 623	23 716	12 777
Vlastní kapitál	29 114	23 282	20 383
Základní kapitál	15 200	15 200	15 200

Ukazatele z výkazu zisku a ztráty

(mil. Kč)	2002	2001	2000
Čistý úrokový výnos	14 183	13 291	10 823
Čistý výnos z poplatků a provizí	6 707	6 106	4 926
Provozní výnosy	24 145	22 411	18 097
Provozní náklady	-14 708	-14 908	-13 413
Provozní zisk	9 437	7 504	4 684
Čisté saldo tvorby a použití rezerv a opravných položek	-88	-3 373	-3 108
Čistý zisk po zdanění	6 456	3 034	4 860

Základní finanční poměrové ukazatele

	2002	2001	2000
Náklady/výnosy	60,9 %	66,5 %	74,1 %
Neúrokové výnosy/provozní výnosy	41,3 %	40,7 %	40,2 %
Klasifikované klientské úvěry/klientské úvěry	14,4 %	19,7 %	38,6 %
Dividendy (v Kč na 1 akcii)	20	3	2*
Kapitálová přiměřenost	12,9 %	15,1 %	12,9 %
ROAA**	1,4 %	0,6 %	1,2 %
ROAE**	29,8 %	16,5 %	28,0 %
Aktiva na zaměstnance (tis. Kč)**	40 072	39 299	31 139
Správní náklady na zaměstnance (tis. Kč)**	1 050	1 077	852
Čistý zisk na zaměstnance (tis. Kč)	567	234	335
Čistý zisk po zdanění připadající na akcii (Kč)	42	20	32

* prioritní akcie

**podle metodiky ČNB

Základní ukazatele obchodní činnosti

(počet)	2002	2001	2000
Pracovníků (fyzický stav)	11 518	11 958	14 133
Organizačních jednotek	673	684	707
Klientů	4 539 886	4 037 721	n/a
Sporžirových účtů	2 727 306	2 725 133	2 665 913
Aktivních karet	2 363 651	2 210 867	1 970 950
Uživatelů přímého bankovníctví	463 465*	457 071	264 300
Obchodních míst – partnerů ČS přijímajících karty	17 591	14 093	12 959
Bankomatů	1 011	954	890

* aktivní klienti

Představenstvo České spořitelny k 31. 12. 2002

John James Stack

narozen 4. 8. 1946

předseda představenstva a generální ředitel

Jack Stack je občanem USA. Vystudoval matematiku a ekonomii na Iona College (diplom BA, 1968) a Harvard Graduate School of Business se specializací na finance a management (diplom MBA, 1970).

Od roku 1970 do roku 1977 pracoval v městské správě New Yorku. V letech 1977–1999 působil v Chemical Bank, sloučené později s Chase Manhattan Bank, kde zastával řadu významných pozic. Před příchodem do České spořitelny působil v Chase Manhattan Bank ve funkci výkonného viceprezidenta.

S platností od 1. března 2000 se Jack Stack stal místopředsedou představenstva České spořitelny. Dne 4. července 2000 byl zvolen předsedou představenstva a generálním ředitelem České spořitelny.

Dušan Baran

narozen 6. 4. 1965

místopředseda představenstva

a 1. náměstek generálního ředitele

Je absolventem Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, International Executive MBA programu na Katz Graduate School of Business, University of Pittsburgh, společně s CMC Graduate School of Business Čelákovice a studia bankovníctví na Graduate School of Banking, University of Colorado ve státě Colorado, USA. V letech 1991–1993 pracoval v Agrobance v odboru treasury. Do České spořitelny nastoupil v listopadu 1993 a postupně zastával funkce vedoucího odboru řízení úvěrových rizik, ředitele úseku řízení aktiv a pasiv, ředitele divize treasury a ředitele divize řízení rizik. Od května 1998 byl členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny, od března 1999 působil jako předseda představenstva a generální ředitel. Dne 4. července 2000 byl zvolen místopředsedou představenstva České spořitelny a jmenován 1. náměstkem generálního ředitele. Současně zastává funkci finančního ředitele České spořitelny. Je předsedou burzovní komory Burzy cenných papírů Praha, členem prezidia České bankovní asociace, členem Správní rady CMC Graduate School of Business Čelákovice, členem řídicího výboru Institutu členů správních orgánů a individuálním členem Svazu průmyslu a dopravy ČR. Dále je prezidentem Regionální skupiny Evropa Světového institutu spořitel – WSBI v Bruselu, řádným členem Generální rady Evropského sdružení spořitel – ESG v Bruselu, řádným členem Koordinačního výboru WSBI-ESBG v Bruselu a stálým představitelem v Institutu mezinárodních financí ve Washingtonu.

Daniel Heler

narozen 12. 12. 1960

člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, Fakulty zahraničního obchodu. V průběhu dalších zaměstnání absolvoval stáže u J. P. Morgan, Goldman Sachs, S. Montagu, UBS, N. M. Rothschild, Shearson a Bayerische Hypobank. Absolvoval rovněž řadu kurzů zaměřených na globální bankovníctví, profitabilitu v bankovníctví, treasury a risk management. V bankovníctví pracuje od roku 1983. Nejdříve působil na různých pozicích v oddělení devizových a peněžních trhů a v roce 1990 se stal ředitelem odboru finančních trhů Československé obchodní banky Praha. V roce 1992 byl jmenován treasurerem a členem představenstva Crédit Lyonnais Bank Praha. V roce 1998 byl jmenován členem představenstva Erste Bank Sparkassen (CR) odpovědným za odbor finančních trhů. V roce 1999 se stal místopředsedou představenstva Erste Bank Sparkassen (CR). Od 1. 7. 2000 se stal členem představenstva České spořitelny s odpovědností za správu aktiv, investiční bankovníctví, treasury, řízení bilance a finanční instituce.

Členství v orgánech jiných společností: Nadace České spořitelny, Corporate development České spořitelny.

Petr Hlaváček

narozen 19. 11. 1955

člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze a University of Toronto. V bankovníctví působí od roku 1984. Po devíti letech působení v kanadské bance Canadian Imperial Bank of Commerce nastoupil roku 1993 do České národní banky, kde působil jako poradce člena bankovní rady. Do České spořitelny přišel v roce 1994 na pozici ředitele úseku kapitálových investic; v červnu 1999 se stal členem představenstva České spořitelny odpovědným za přípravu privatizace a za investiční bankovníctví. V roce 2000 se stal členem širšího vedení, tzv. Senior Management Teamu, a ředitelem Transformačního programu Naše spořitelna. V představenstvu České spořitelny je od 7. 3. 2002 odpovědný za oblast projektového řízení a integraci banky do skupinových aktivit Erste Bank.

Členství v orgánech jiných společností: Servis 1 – ČS, Consulting České spořitelny.

Karel Jan Jeníček

narozen 27. 7. 1945

člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Po studiu elektrotechniky na ETH ve švýcarském Curychu pracoval Karel Jan Jeníček od roku 1970 pro multinacionální společnosti v různých evropských zemích a USA. Zaměřoval se na vývoj a implementaci finančních a bankovních systémů. Předcházející vzdělání doplnil cílovým studiem obchodu a financí na Univerzitě v Karlsruhe v SRN a studiem práv na Univerzitě v Curychu ve Švýcarsku. Od roku 1983 pracoval v řídicích funkcích pro nadnárodní finanční instituce. Byl zodpovědný za oblast informační technologie, organizace, projektový management, financování obchodu a budování sítě národních poboček v Evropě, na Středním východě a ve Střední Americe. V předchozí pozici působil v rakouské finanční skupině Creditanstalt Vídeň; od roku 1997 jako předseda představenstva Creditanstalt d. d. Ljubljana ve Slovinsku; po fúzi s Bank Austria byl členem představenstva BACA d. d. Ljubljana. Jako člen představenstva České spořitelny je Karel Jan Jeníček od 11. 10. 2002 odpovědný za oblast podpory obchodů, která zahrnuje divize platebních systémů, informační technologie, organizace, správy majetku a bezpečnosti.

Členství v orgánech jiných společností: Informatika České spořitelny, Servis 1 – ČS, Consulting České spořitelny, Servis 2 – ČS, Spardat GmbH, SporDat, MPA – Mobile payment association, správní rada Karlovy univerzity, Institut členů správních orgánů, Money Club ČS.

Gernot Mittendorfer

narozen 2. 7. 1964

člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Gernot Mittendorfer je rakouským občanem. Vystudoval práva na Univerzitě v Linci a je absolventem Webster University ve Vídni (Master of Business Administration, specializace finance). V roce 1990 začal pracovat pro Erste Österreichische

Spar-Casse Bank AG, kde zastával mimo jiné pozici Account Manager pro korporátní klienty a působil rovněž v oblasti drobného bankovníctví. V roce 1997 byl jmenován členem představenstva Sparkasse Mühlviertel West Bank AG, kde odpovídal za úvěrovou oblast, dále za oblasti účetnictví a controllingu, za dceřiné společnosti a za bankovní a leasingové aktivity v České republice. Současně vykonával také další řídicí a dozorčí funkce v Rakousku i v ČR. Od roku 1999 působil v Erste Bank Sparkassen (CR) jako člen představenstva odpovědný za oblast drobného bankovníctví. Od 1. 7. 2000 je členem představenstva České spořitelny, kde odpovídá za oblast komerčního bankovníctví (včetně oblastí komunálního financování a financování nemovitostí a hypoték).

Členství v orgánech jiných společností: Leasing České spořitelny, Factoring České spořitelny, Corporate development České spořitelny.

Martin Škopek

narozen 24. 4. 1967

člen představenstva a náměstek generálního ředitele

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze, v letech 1993–1995 studoval na The Jack T. Conn Graduate School of Community Banking, Oklahoma City University. V letech 1990–1999 působil v různých funkcích v Komerční bance, následně v pozici obchodního ředitele divize bankovníctví pro občany a podnikatele. V říjnu 1999 se stal členem představenstva a náměstkem generálního ředitele České spořitelny. Je odpovědný za drobné bankovníctví. Je předsedou dozorčí rady Stavební spořitelny České spořitelny a členem správní rady Nadace České spořitelny. Dále je členem regionálního představenstva asociace VISA International pro střední a východní Evropu, Střední východ a Afriku a členem akademické rady Vysoké školy finanční a správní.

Česká spořitelna – to je tradice,
která zavazuje.

Dozorčí rada České spořitelny k 31. 12. 2002

Andreas Treichl

narozen 16. 6. 1952
předseda dozorčí rady

V letech 1971–1975 studoval ekonomické vědy na Vídeňské univerzitě. Po ukončení vzdělávacího programu v New Yorku zahájil v roce 1977 svou kariéru u Chase Manhattan Bank, která ho vyslala do Bruselu (1979–1981) a do Athén (1981–1983). V roce 1983 začal poprvé pracovat v Die Erste. V roce 1986 se ujal funkce generálního ředitele v Chase Manhattan Bank ve Vídni, kterou v roce 1993 zakoupil Credit Lyonnais. V roce 1994 byl jmenován do správní rady Die Erste. V červenci 1997 byl jmenován generálním ředitelem. V srpnu 1997 akcionáři schválili fúzi s GiroCredit, kde v březnu 1997 Die Erste získala majoritní účast. K formálnímu ukončení fúze došlo dne 4. 10. 1999 a do obchodního rejstříku byla zaznamenána se zpětnou účinností od 1. 1. 1997. Ihned byla zahájena integrace obchodní činnosti a provozu dvou bank a již se úspěšně projevila ve všech hlavních oblastech. Kromě funkcí předsedy představenstva a generálního ředitele Erste Bank nese Andreas Treichl odpovědnost mimo jiné i za soukromé a obchodní klienty, síť poboček, politiku spořitelny a komunikaci skupiny. Pan Treichl je předsedou dozorčí rady nejprogressivnější rakouské životní pojišťovny S-Versicherung a S-Bausparkasse. Dne 27. 6. 2000 byl na mimořádné valné hromadě České spořitelny zvolen členem dozorčí rady a dne 30. 8. 2000 jejím předsedou.

Další členství v orgánech jiných společností: Allgemeine Sparkasse Oberoesterreich Bankaktiengesellschaft, Donau Allgemeine Versicherungs-AG, Erste Bank Hungary Rt, Kaertner Sparkasse AG, Oesterreichische Kontrollbank AG, Slovenská sporiteľňa, Sparkasse Bregenz Bank AG, Sparkassebeteiligungs und Service AG fuer Oberoesterreich und Salzburg, Stiermaerkische Bank und Sparkassen AG, Tiroler Sparkasse Bankaktiengesellschaft Innsbruck, MAK – Oesterreichisches Museum fuer Angewandte Kunst, Die Erste oesterreichische Spar-Casse Anteilsverwaltungssparkasse, S Haftungs- und Kundenabsicherungs GmbH.

Livia Klausová

narozena 10. 11. 1943
místopředsedkyně dozorčí rady

Vystudovala Vysokou školu ekonomickou, Fakultu obchodní, obor zahraniční obchod. Studovala též v UISC v Lucemburku a Evropský institut na Univerzitě v Amsterdamu. V letech 1966–1967 pracovala v PZO Centrotex, v letech 1967–1993 v Ekonomickém ústavu ČSAV. Od roku 1994 do 31. 1. 2000 byla výkonnou tajemnicí České společnosti ekonomické. V letech 1994–1998 byla členkou dozorčí rady ČEZ a od roku

1995 je členkou dozorčí rady ZVVZ v Milevsku. Od roku 1992 je členkou a od 23. 2. 2000 místopředsedkyní dozorčí rady České spořitelny.

Christian Coreth

narozen 31. 3. 1946
člen dozorčí rady

Christian Coreth je absolventem právnické fakulty ve Vídni. V letech 1972 až 1982 pracoval na různých pozicích v Creditanstalt-Bankverein Vídeň. Z funkce zástupce vedoucího mezinárodního úvěrového oddělení, kde začal pracovat v roce 1982, odešel do New Yorku do European American Bank (EAB) na pozici senior viceprezident.

V roce 1985 se Christian Coreth opět vrátil do banky Creditanstalt ve Vídni, a to na pozici vedoucího oddělení finanční instituce. Do roku 1987 se věnoval činnosti v mezinárodní divizi jako vedoucí oddělení korporátní a finanční instituce, od roku 1988 až do roku 1998 byl zástupcem ředitele mezinárodní divize, kde odpovídal zejména za obchodní činnost v Asii a v Latinské Americe.

Od roku 1998 Christian Coreth působí jako ředitel mezinárodní divize v Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG ve Vídni. Členem dozorčí rady České spořitelny je od 22. 5. 2002.

Členství v orgánech jiných společností: Rijecka Banka, d. d.

Maximilian Hardegg

narozen 26. 2. 1966
člen dozorčí rady

Maximilian Hardegg je absolventem Zemědělské fakulty ve Weinhenstephanu v Německu. V letech 1991 až 1993 pracoval ve společnosti AWT Trade and Finance Corp., která je součástí skupiny Creditanstalt. Jako zástupce této společnosti byl odpovědný za dovoz potravinářských produktů a zavádění standardů Evropské unie do České republiky, Polska, Maďarska a Ukrajiny. Pracoval rovněž jako poradce Ministerstva zemědělství České republiky v privatizačním procesu zemědělství.

Od roku 1993 se zabývá manažerskou činností v zemědělství. Pracuje také na projektech Phare, Sapard a Leader + titles, které mají za cíl podpořit spolupráci mezi zemědělskými systémy v rámci Evropské unie. Zároveň je členem lobbistických skupin v Rakousku a Evropské unii, jejichž cílem je podpořit trvale udržitelný rozvoj využití půdy a zemědělství. Členem dozorčí rady České spořitelny je od 22. 5. 2002.

Miloslav Hejnák

narozen 5. 2. 1957

člen dozorčí rady

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze. V letech 1980–1993 pracoval v Ekonomickém ústavu ČSAV jako vedoucí vědecký pracovník. V období 1993–1998 působil jako soukromý podnikatel v ekonomickém poradenství a obchodní činnosti. Od roku 1998 do roku 2001 pracoval na Ministerstvu financí ČR jako náměstek ministra. Členem dozorčí rady byl od roku 1999 do 13. 3. 2000, kdy z funkce člena dozorčí rady odstoupil. Na řádné valné hromadě České spořitelny 17. 5. 2000 byl opět do této funkce zvolen.

Členství v orgánech jiných společností: Česká inkasní, Hotel-invest, v konkurzu, TECHNOEXPORT, Capricure.

Josef Komárek

narozen 20. 3. 1940

člen dozorčí rady

Vystudoval průmyslovou školu v letech 1954–1958 a Právnickou fakultu UK v letech 1985–1991. Od roku 1958 do roku 1962 pracoval v MEZ Mohelnice, od roku 1962 do roku 1988 v Agrostroji Roudnice nad Labem jako plánovač, metalurg, vedoucí slévárny a náměstek ředitele. Od roku 1988 do roku 1991 pracoval v okresním úřadě v Litoměřicích jako vedoucí kontroly a právník přednosta okresního úřadu. Od roku 1991 pracoval v České spořitelně jako právník okresní pobočky v Roudnici nad Labem. Od července 1998 je předsedou Celopodnikového výboru odborů České spořitelny a od 3. 8. 2000 členem dozorčí rady.

Reinhard Ortner

narozen 6. 1. 1949

člen dozorčí rady

Reinhard Ortner ukončil v roce 1971 studium sociálních a ekonomických věd na Vídeňské univerzitě, se specializací na monetární teorii a politiku. V roce 1971 zahájil činnost pro Erste oesterreichische Spar-Casse, kde od roku 1973 působil v různých funkcích v oblasti účetnictví a kontrolingu. V letech 1977–1984 zastával pozici ředitele útvaru účetnictví, správy a financí. Od roku 1984 je členem představenstva Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG. Dne 27. 6. 2000 byl na mimořádné valné hromadě zvolen členem dozorčí rady České spořitelny.

Členství v orgánech jiných společností: Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG, Erste Bank Hungary, Erste Steiermaerkische Bank d. d. Zagreb, Slovenská sporiteľňa, Rijecka Banka, d. d., Generali Holding AG, Oesterreichische Kontrollbank AG, VPK Vereinigte Pensionskasse AG.

Marek Pospěch

narozen 1. 10. 1967

člen dozorčí rady

Po ukončení Střední průmyslové školy stavební ve Valašském Meziříčí pracoval šest let v Tesle Rožnov v oddělení výstupní kontroly a jakosti. Do České spořitelny v Ostravě nastoupil v roce 1992 jako pracovník úseku bezpečnosti provozu. Od roku 1995 působil v úseku všeobecné správy a v současné době zastává pozici manažera centrály úseku správa majetku. Od roku 1994 působí v Celopodnikovém výboru odborů. S účinností od 1. 4. 2002 byl zaměstnanci České spořitelny zvolen za člena dozorčí rady České spořitelny.

Libuše Růžičková

narozena 18. 2. 1949

členka dozorčí rady

Po absolvování Střední ekonomické školy v Praze pracovala šest let v PZO Artia Praha v cizojazyčném nakladatelství. V roce 1975 nastoupila do České spořitelny jako finanční účetní oblastní pobočky Praha 3. Od roku 1978 pracovala na manažerských pozicích oboru účetnictví a hlavní kniha v OP Praha 3, v Městské pobočce Praha a na centrále České spořitelny. V současné době je ředitelkou odboru hlavní kniha. S účinností od 11. 5. 2002 byla zaměstnanci České spořitelny zvolena do dozorčí rady.

Členství v orgánech jiných společností: Nadace Srdce.

Bernhard Spalt

narozen 25. 6. 1968

člen dozorčí rady

Bernhard Spalt je absolventem Právnické fakulty Vídeňské university. Při studiu se zaměřil především na oblast evropského práva. Právnickou fakultu zakončil v roce 1992 získáním titulu magistra práv.

Již během studia v roce 1991 nastoupil do DIE ERSTE oesterreichische Spar-Casse Bank AG, kde pracoval v právním oddělení. Od září 1994 do června 1997 pak zastával různé pozice v restrukturalizačním oddělení. Poté přešel do úseku

sekretariátu představenstva a dozorčí rady, kde byl v červnu 1998 jmenován vedoucím kanceláře. V září 1999 byl vyslán do dceřiné společnosti Erste Bank v České republice – Erste Bank Sparkassen (CR), kde vedl oddělení restrukturalizace. Po prodeji podniku společnosti Erste Bank Sparkassen (CR) České spořitelně převzal odpovědnost za odbor restrukturalizace a vy-máhání pohledávek v České spořitelně. Po třech letech pobytu v České republice se v červnu 2002 pan Spalt vrátil do Erste Bank Vídeň, kde v současné době vede divizi řízení rizik skupiny.

Pan Spalt byl kooptován do funkce člena dozorčí rady dne 21. srpna 2002.

Jitka Šrotýřová

narozena 18. 11. 1948
členka dozorčí rady

Absolvovala Střední všeobecně vzdělávací školu v Praze. Od roku 1967 pracovala jako odborný referent v Tesle Praha. Od roku 1970 do roku 1984 působila jako vedoucí zásobování v Tesle Eltos a Projektové a inženýrské organizaci. V České spořitelně pracuje od roku 1985, převážně jako vedoucí odborný referent na úseku rekreace; zajišťuje provoz celopodnikových rekreačních zařízení. Od roku 1986 je členkou Celopodnikového výboru odborů. Je rovněž předsedkyní sportovní komise při České spořitelně. S účinností od 1. 4. 2002 byla zaměstnanci České spořitelny zvolena do dozorčí rady.

Manfred Wimmer

narozen 31. 1. 1956
člen dozorčí rady

Absolvoval Právnickou fakultu Univerzity v Innsbrucku, kde získal titul doktora práv. V letech 1978–1982 působil jako asistent profesora v oboru soukromého práva. Od roku 1982 do roku 1998 pracoval na mezinárodním oddělení Creditanstalt ve Vídni, kde zastával pozice v oblastech financování mezinárodních projektů a finanční instituce a marketing. Od roku 1998 je pracovníkem mezinárodního oddělení Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG, kde je od září 1999 vedoucím týmu pro akvizici České spořitelny. Od 27. 6. 2000 je členem dozorčí rady České spořitelny.

Členství v orgánech jiných společností: Slovenská sporiteľňa, Rijeka Banka, d. d., CEE Property – Investment Immobilien AG.

Na valné hromadě České spořitelny 14. 5. 2003 byli zvoleni novými členy dozorčí rady paní Zlata Gröningerová a pan André P. Horovitz. Noví členové nahradili paní Livii Klausovou a pana Miloslava Hejnáka, kteří na své členství v dozorčí radě k datu konání valné hromady rezignovali.

Zlata Gröningerová

narozena 4. 7. 1957
členka dozorčí rady

V roce 1982 absolvovala na Vysoké škole ekonomické fakultu výrobně ekonomickou, obor ekonomika průmyslu. Od roku 1982 působila na Vysoké škole ekonomické – nejprve jako asistentka na Katedře financí a úvěrů se specializací na finance, od r. 1985 do r. 1990 pak jako odborná asistentka na Katedře financí a úvěrů, specializace finanční řízení podniku. V letech 1990–1991 byla zaměstnána v Investiční bance, a. s. jako bankovní specialista se zaměřením na privatizační projekty a marketing. Do roku 1993 vykonávala funkci prokuristy ve společnosti Suezinvestiční, a. s., (joint venture group SUEZ, Investiční banky Praha a Investiční a rozvojové banky v Bratislavě). Do bankovního prostředí se opět vrátila v roce 1994; působila jako bankovní specialista se zaměřením na finanční obchod v Investiční a poštovní bance, a. s. Od roku 1996 působila v Konsolidační bance Praha, s. p. ú., nejprve jako ředitelka odboru Financování majetkových účastí, poté jako vrchní ředitelka úseku Obchodního a Obchodních specialistů. Od roku 1998 zastávala funkci členky bankovní rady. Po zániku KOB ke dni 1. 9. 2001 a jejím nahrazení Českou konsolidační agenturou (ČKA) působí paní Gröningerová nadále ve funkci vrchní ředitelky úseku Obchodních specialistů a zároveň jako členka představenstva.

André P. Horovitz

narozen 2. 11. 1957
člen dozorčí rady

Je absolventem Stavebního institutu v Bukurešti, v roce 1982 získal titul diplomovaný inženýr v oboru vodního inženýrství. V roce 1989 získal titul MBA na New York University, kde se specializoval na oblast financí. V období let 1988–1990 pracoval ve společnosti Lehman Brothers v New Yorku jako finanční specialista na derivátové produkty s pevným výnosem. Byl odpovědný za cenovou politiku, hedging, řízení rizik a klientský marketing v oblasti portfolií exotických derivátů s pevným výnosem.

V letech 1990–1995 byl zaměstnán ve společnosti Oliver, Wyman & Company jako manažer projektů pro výkonného ředitele s odpovědností za konzultační činnost v oblasti rizik a kapitálových trhů. V roce 1995 přestoupil do Commerzbank AG ve Frankfurtu, byl vedoucím odboru řízení rizik – divize kapitálové trhy a investiční bankovníctví. Od roku 1998 do roku 2002 byl zaměstnán v HVB Group v Mnichově jako výkonný viceprezident a ředitel řízení rizik, poté jako výkonný ředitel pro řízení rizik na úrovni skupiny. Od roku 2003 je pan Horovitz členem představenstva Erste Bank, je zodpovědný za oblast řízení rizik a kontroloing.

Rostoucí nároky klientů jsou pro nás
hnací silou pro zvyšování kvality služeb.

Makroekonomický rámec pro podnikání České spořitelny

Ve znamení poklesu inflace

Česká ekonomika zažila v roce 2002 silnou dezinflaci. V porovnání s rokem 2001 se růst cen v roce 2002 dramaticky zpomalil. Výrazně utlumený růst spotřebitelských i výrobních cen v zahraničí a posilující koruna stlačily inflaci v ČR na historická minima. Meziroční inflace klesla z 4,1 % na konci roku 2001 až na 0,6 % v prosinci 2002. **Průměrná míra inflace klesla z 4,7 % na konci roku 2001 na 1,8 % v roce 2002.** Česká národní banka v prosinci 2002 o více než 0,9 procentních bodů podstříkla dolní mez svého inflačního cíle v koridoru 2,77–4,77 %.

Úrokové sazby na rekordně nízké úrovni

Vývoji inflace odpovídala i úroková politika centrální banky. Do roku 2002 vstupovala česká ekonomika se základní dvouletou repo sazbou na úrovni 4,75 %. **V průběhu roku centrální banka snížila v pěti krocích základní sazbu celkově o dva procentní body** a na počátku roku 2003 se **základní sazba pohybovala na úrovni 2,75 %**, tedy na úrovni aktuální základní sazby Evropské centrální banky. Na konci ledna 2003 centrální banka dále snížila sazby na úroveň 2,50 %. Výrazný pokles základní úrokové sazby stlačil výnosy všech pevně úročných instrumentů na historická minima a po dlouhou dobu byly výnosy českých produktů peněžního a dluhopisového trhu dokonce pod úrovní výnosů v zemích eurozóny.

Vývoj koruny k euru

Až do první poloviny července roku 2002 **pokračovalo rychlé posilování koruny vůči euru**, které začalo již v průběhu roku 2001. Česká měna v první polovině roku posilovala navzdory dohodě ČNB a vlády o zmrazení privatizačních příjmů. Očekávání přílivu privatizačních příjmů bylo přitom jedním z faktorů, které posilování koruny významně napomáhaly. Posilování koruny bylo navíc i odrazem tzv. konvergenčního optimismu.

České národní bance se opakovanými intervencemi ani snižováním úrokových sazeb nepodařilo tento trend do poloviny roku zastavit. Svoji taktiku změnila koncem června 2002, kdy **koruna dosahovala svého historického minima na úrovni 28,80 za euro**, a z výchozí úrovně 31,70 na počátku roku 2002 tak posílila o 9 %. Centrální banka snížila úrokové sazby pod úroveň eurozóny, čímž eliminovala náklady spojené s intervencemi a začala výrazně zasahovat do vývoje na trhu. Snaha o stabilizaci kurzu s postupně slábnoucím očekáváním přílivu dalších investic a zhoršujícím se výhledem vnější rovnováhy (před revizí obchodní bilance) nakonec přinesly oslabení koruny ve druhé polovině roku. **Koruna končila obchodování v roce 2002 na úrovni 31,50 k euru**, byla tedy o 1 % silnější než na začátku roku. Koruna nicméně pokračovala v posilování vůči americkému dolaru, který na konci roku 2002 začal razantně oslabovat vůči euru. Vůči dolaru koruna v celoročním srovnání posílila o necelých 15 % – z 35,10 až k 30,00.

Růst zpomaluje, ale je stále vyšší než v EU

Růst české ekonomiky se v roce 2002 zpomaloval. Zatímco v roce 2001 rostl hrubý domácí produkt v České republice o 3,3 %, v roce 2002 ekonomika vzrostla o 2,0 %. Nízký růst byl dán silnějším než očekávaným dopadem povodní a útlumem poptávky v zemích hlavních obchodních partnerů, zejména v Německu. Česká ekonomika sice stále roste rychleji ve srovnání s průměrem Evropské unie a proces sbližování ekonomické úrovně mezi ČR a vyspělým světem tak pokračuje, ale zdá se, že česká ekonomika začíná zaostávat za jinými středoevropskými zeměmi. Hlavním zdrojem ekonomického růstu ČR je nadále **spotřeba domácností**. Investiční aktivita naopak mírně zpomaluje. Čistě exporty i nadále růst HDP brzdí.

Revize změnila pohled na vývoj obchodní bilance

Nejvýznamnější událostí v zahraničně-obchodních vztazích České republiky v roce 2002 nebyl výsledný schodek obchodní bilance, ale jeho výrazná revize, ke které došlo na konci roku 2002. Minimálně do poloviny roku začaly totiž měsíční schodky obchodní bilance indikovat nárůst vnější nerovnováhy, která byla logicky připisována posilující koruně a oslabující zahraniční poptávce. Ještě v listopadu statistické údaje naznačovaly, že celoroční schodek přesáhne hranici 100 mld. Kč. Avšak v prosinci Český statistický úřad oznámil, že reviduje řadu schodků zahraničního obchodu za rok 2002, a to výrazně směrem dolů. Podle původních dat by deficit za 11 měsíců roku 2002 dosáhl schodku 94 mld. Kč, po revizi však pouze 55 mld. Kč. Po započtení schodku za prosinec ve výši 18,76 mld. Kč tak celoroční schodek dosáhl hodnoty necelých 74 mld. Kč, což je nejnižší úroveň od roku 1999. Tato změna pomohla české koruně na počátku roku 2003 a výrazně změnila pohled na schopnost české ekonomiky čelit slabé zahraniční poptávce.

Nezaměstnanost se přiblížila 10 %

V roce 2002 se v české ekonomice dále zvýšila nezaměstnanost. Na konci roku 2002 činila nezaměstnanost 9,8 %, tedy o 0,9 procentního bodu více než v prosinci roku 2001. Výši nezaměstnanosti do určité míry ovlivnila pokračující restrukturalizace českých firem a racionalizace produkce zejména ve společnostech privatizovaných zahraničními soukromými vlastníky. Významný vliv však pravděpodobně měly i regulační příčiny, jako je málo pružná pracovní legislativa nebo stále relativně velmi vstřícný systém sociálních podpor. Tyto vlivy mohou v dlouhodobém měřítku působit na zvyšování míry nezaměstnanosti či podporovat odchod části pracovní síly mimo oficiální trh práce.

Zpráva o hospodářských výsledcích a podnikatelské činnosti

Konsolidované hospodářské výsledky

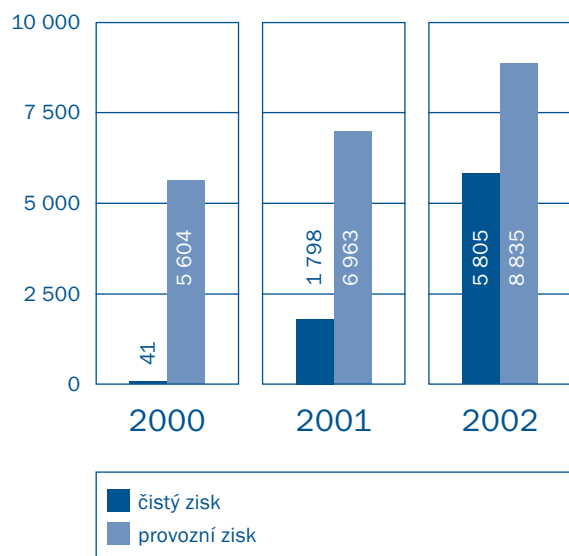
(Mezinárodní standardy pro finanční výkaznictví, IFRS)

Výkaz zisků a ztrát

Za rok 2002 Česká spořitelna ztrojnásobila svůj hospodářský výsledek. **K 31. prosinci 2002 Česká spořitelna vykázala konsolidovaný čistý zisk po zdanění podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví ve výši 5 805 mil. Kč.** Ve srovnání s rokem 2001, kdy čistý zisk činil 1 798 mil. Kč, to představuje nárůst o 223 %. **Objem čistého zisku se projevil na výši ukazatele návratnosti vlastního kapitálu (ROE), který činil 21,4 %, a na výši ukazatele výnosnosti aktiv (ROA), jenž dosáhl úrovně 1,1 %.** V roce 2001 tyto hodnoty činily 7,6 % a 0,4 %. Zisk před zdaněním a menšinovými podíly (hrubý zisk) vzrostl na 8 909 mil. Kč, meziročně tedy o 208 %. Dosažené hospodářské výsledky ukazují, že rok 2002 byl pro Českou spořitelnu nejúspěšnějším rokem v jejích novodobých dějinách. **Motorem růstu bylo stabilní zvyšování provozních výnosů, úspěšné snižování nákladů a klesající potřeba tvorby rezerv a opravných položek** v souladu s růstem kvality úvěrového portfolia.

Čistý a provozní zisk

(mil. Kč)

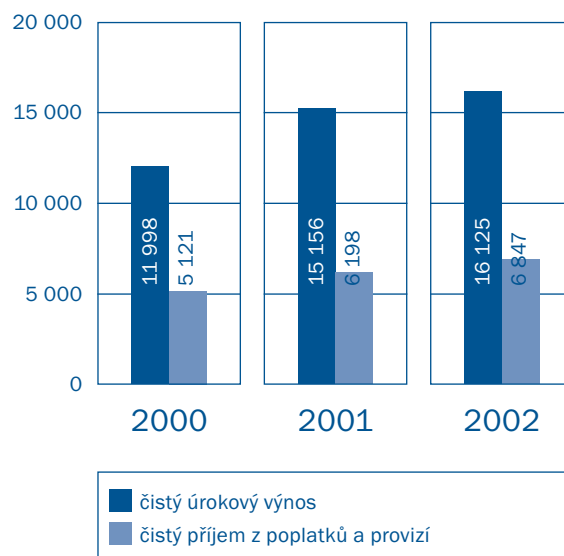

Česká spořitelna dosáhla provozního zisku 8 835 mil. Kč, oproti roku 2001 jde o 27% nárůst z 6 963 mil. Kč zásluhou růstu provozních výnosů a snížením provozních nákladů. Provozní výnosy, které zahrnují čistý úrokový výnos, čisté příjmy z poplatků a provizí a čistý zisk z finančních operací, činily 23 610 mil. Kč, meziročně vzrostly o 6 %. Neúrokové výnosy představují 32 % výnosů provozních. Provozní náklady, které zahrnují náklady na zaměstnance, administrativní náklady a odpisy hmotného a nehmotného majetku, klesly na 14 775 mil. Kč, meziročně se snížily o 3 %. **Poměr nákladů k výnosům (ukazatel Cost/Income) se výrazně zlepšil o šest procentních bodů na 62,6 %.**

Přes klesající hladinu úrokových sazeb **se čistý úrokový výnos 16 125 mil. Kč meziročně zvýšil o 6 %.** Nízké úrokové sazby v české ekonomice kompenzoval **především výrazný růst objemu úvěrů fyzickým osobám a výnosy z dluhopisů.** Na snížení úrokových nákladů se nejvýrazněji podílely emitované dluhopisy, zejména díky splacení pětimiliardové emise vlastních dluhopisů v únoru 2002. Významný vliv měl i přesun částí klientů na transakční účty, což byl důsledek nucené konverze anonymních vkladních knížek. Ve srovnání s rokem 2002 udržela Česká spořitelna čistou úrokovou marži na úrovni 3,1 %. Na vytvoření čistého úrokového výnosu se v rámci konsolidovaného celku nejvíce podílela mateřská Česká spořitelna (14 812 mil. Kč), Stavební spořitelna České spořitelny (668 mil. Kč), Penzijní fond České spořitelny (327 mil. Kč) a Leasing České spořitelny (320 mil. Kč). Údaje uváděné u jednotlivých společností konsolidovaného celku nezahrnují vliv eliminace vnitroskupinových výnosů a nákladů, resp. pohledávek a závazků.

Čistý úrokový výnos a čistý příjem z poplatků a provizí

(mil. Kč)

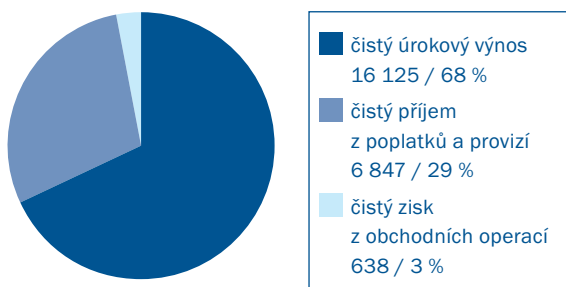
Čisté příjmy z poplatků a provizí, jako nejvýznamnější složka neúrokových výnosů, zaznamenaly zvýšení na 6 847 mil. Kč, což je meziroční nárůst o 10 %. Na tomto výsledku má významný podíl meziroční růst počtu klientů o 13 %, zvyšující se počet operací a objemů platebního styku, růst počtu transakcí oproti roku 2001 o 11 % a meziroční zvýšení objemů transakcí provedených platebními kartami o 37 %. Pozitivní vliv na objem přijatých poplatků má i stále rostoucí úvěrová činnost (nárůst příjmů o 7 %). Na celkových čistých příjmech z poplatků a provizí se v rámci konsolidovaného celku nejvýznamněji po-

dílela mateřská banka (6 707 mil. Kč), Stavební spořitelna České spořitelny (273 mil. Kč) a Investiční společnost České spořitelny (93 mil. Kč).

Snížení čistého zisku z finančních operací o 23 % na 638 mil. Kč je způsobeno především meziročním poklesem zisku z derivátových operací, který je však vyrovnán ziskem z přeocnění portfolia k prodeji v ostatním provozním výsledku. Naopak mírně stouply příjmy z cenných papírů určených k obchodování a příjmy z operací s cizími měnami.

Struktura provozních výnosů v roce 2002

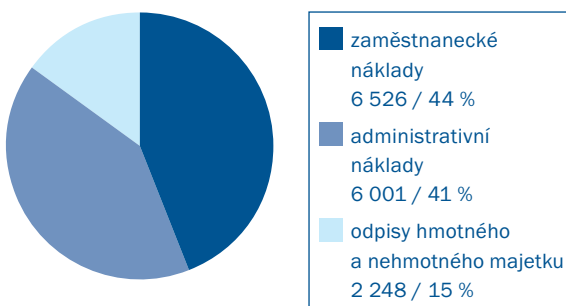
(mil. Kč)

Objem všeobecných provozních nákladů dosáhl výše 14 775 mil. Kč, což ve srovnání s rokem 2001 představuje pokles o 449 mil. Kč (o 3 %), především v oblasti nakupovaných výkonů. Zaměstnanecké náklady poklesly o 1 % na 6 526 mil. Kč v souvislosti s poklesem průměrného počtu zaměstnanců. Ostatní administrativní náklady (nakupované výkony) klesly o 6 % na 6 001 mil. Kč, mj. snížením nákladů na poradenské a právní služby a poklesem nákladů na zpracování dat, které i přes meziroční snížení vykazují největší podíl na nakupovaných výkonech (1 664 mil. Kč). Náklady na kancelářské prostory činí 1 289 mil. Kč a na obchodní operace 1 138 mil. Kč. Odpisy hmotného a nehmotného majetku představují 2 248 mil. Kč a snížily se o 1 %. Všeobecné provozní náklady jsou nej-

Struktura provozních nákladů v roce 2002

(mil. Kč)

významnější u České spořitelny, kde představují 13 283 mil. Kč, u Pojišťovny České spořitelny 567 mil. Kč a u Stavební spořitelny České spořitelny 546 mil. Kč.

Čisté saldo tvorby rezerv a opravných položek (ROP) k úvěrům a pohledávkám činilo ke konci roku 2002 -331 mil. Kč, přičemž v roce 2001 tato položka představovala -2 731 mil. Kč. **Podstatný pokles souvisí s nižší potřebou tvorby ROP** k pohledávkám a na záruky díky aktivnímu přístupu banky při řízení rizik, dále s dokončenou restrukturalizací úvěrového portfolia **a s vyšším objemem použití a rozpuštění rezerv**. (Jde o povinné rozpuštění části rezerv na standardní pohledávky či v souvislosti s mimořádnými jednorázovými vlivy jako např. úspěšné vymození pohledávek.) Na saldo tvorby rezerv se nejvíce podílí Česká spořitelna s objemem -203 mil. Kč a Leasing České spořitelny s -68 mil. Kč.

Meziroční zlepšení ostatních provozních výsledků z -1 336 mil. Kč na 405 mil. Kč ovlivnil: nižší odvod do Fondu pojištění vkladů vlivem snížené sazby odvodu příspěvku o 373 mil. Kč na -286 mil. Kč, rozpuštění nevyužitých restrukturalizačních rezerv a zároveň tvorba nové restrukturalizační rezervy s čistým pozitivním efektem 572 mil. Kč, jednorázové výnosy z promlčených vkladů bez pohybu 23 let a více v objemu 385 mil. Kč a vyšší zisk z výnosů na přecenění cenných papírů v portfoliu na prodej o 284 mil. Kč na 608 mil. Kč. V rámci konsolidovaného celku činily ostatní provozní výsledky u Pojišťovny České spořitelny 494 mil. Kč, u Penzijního fondu České spořitelny 249 mil. Kč a u mateřské společnosti 139 mil. Kč. Daňová zátěž Finanční skupiny České spořitelny za rok 2002 představuje 2 917 mil. Kč. Tato částka je tvořena splatnou daní ve výši 954 mil. Kč a dále vyčíslenými objemy změn v odložené dani v souhrnné výši 1 963 mil. Kč.

Bilance aktiv a pasiv

Konsolidovaná bilanční suma České spořitelny dosáhla ke konci roku 2002 výše 519,7 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2001 vzrostla o 6 %.

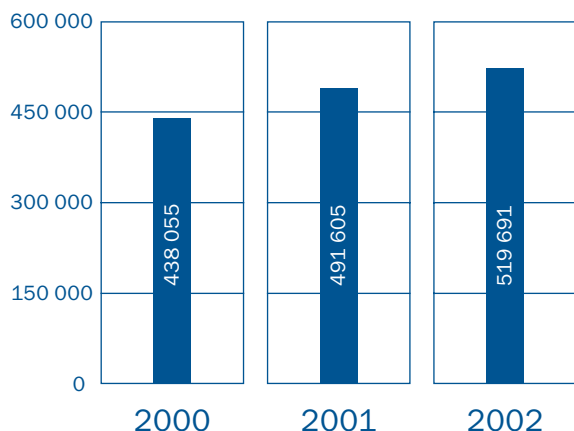
Výsledek je odrazem růstu klientských vkladů a vlastního kapitálu na pasivní straně bilance a objemu portfolia cenných papírů k prodeji a mezibankovních pohledávek na straně aktivní. Bilanční suma mateřské banky, České spořitelny, činila 451,3 mld. Kč a Stavební spořitelny České spořitelny 47,5 mld. Kč.

Pasiva

Klientské (primární) vklady tvoří tradičně nejvýznamnější zdroj finančních prostředků České spořitelny pro aktivní bankovní obchody. Ke konci roku 2002 činil podíl klientských vkladů na celkových pasivech 78 %. **Konsolidovaný objem klientských vkladů ke konci roku 2002 dosáhl 403,0 mld. Kč**, což představuje meziroční nárůst o 3 %. Vklady obyvatel přitom představují 319,6 mld. Kč a vklady právnických osob 83,4 mld. Kč. **Objem**

Bilanční suma

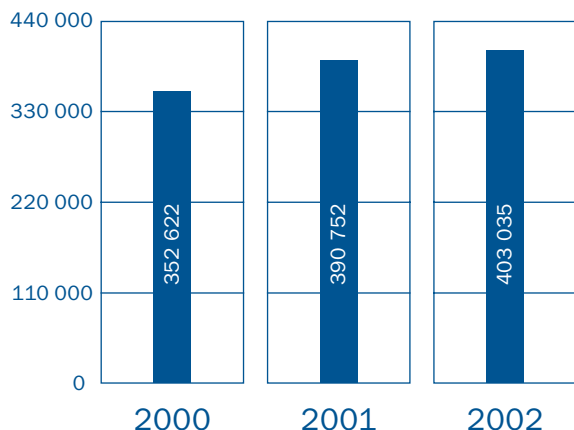
(mil. Kč)

Klientských vkladů se meziročně zvýšil o 12,3 mld. Kč. Vzhledem k nucenému převodu vkladů z anonymních vkladních knížek, které v roce 2002 ustanovila novela zákona o bankách, jde o vysoce pozitivní výsledek. V průběhu roku 2002 bylo převedeno 99,8 mld. Kč z 2,5 mil. anonymních vkladních knížek. Celá operace byla pro Českou spořitelnu mimořádně finančně i procesně náročná, a to i přesto, že naprostá většina převáděných miliard zůstala přímo v České spořitelně a zbytek klienti umístili především do produktů dalších členů finanční skupiny, zvláště na stavební spoření Stavební spořitelny České spořitelny a do podílových fondů Investiční společnosti České spořitelny. Vklady na vkladních knížkách na jméno svým objemem 119,9 mld. Kč stále představují nejvýznamnější jednotlivý depozitní produkt v České republice. Na transakčních účtech klientů (sporožirových, běžných, devizových) bylo uloženo 123,0 mld. Kč

Klientské vklady

(mil. Kč)

s nárůstem o 23,4 mld. Kč. Na účtech stavebního spoření přibýlo 16,0 mld. Kč a zůstatek tak činil 45,3 mld. Kč. Objem prostředků klientů na účtech penzijního připojištění představuje 7,2 mld. Kč s nárůstem o 2,1 mld. Kč. Úspory klientů v cizích měnách se oproti roku 2001 snížily o 3,6 mld. Kč na 14,7 mld. Kč, především z důvodu vysokého zůstatku na konci roku 2001 (přechod měn EMU na euro) a v souvislosti s meziročním posílením koruny vůči dolaru a částečně i euru.

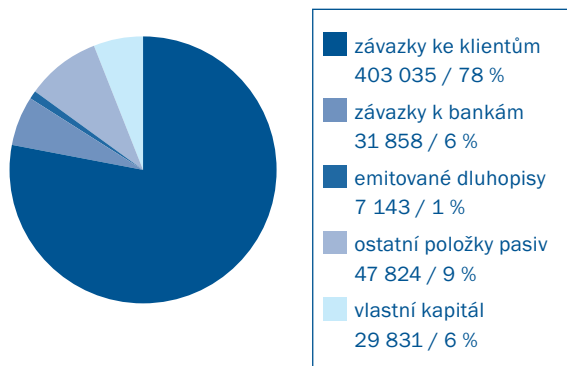
Objem emitovaných dluhopisů (7,1 mld. Kč) je oproti roku 2001 ovlivněn splacením emise dluhopisů v nominální hodnotě 5,0 mld. Kč emitovaných v roce 1997. Na druhé straně, v listopadu 2002 Česká spořitelna emitovala ve dvou tranších hypoteční zástavní listy v celkovém objemu 3,0 mld. Kč.

Suma mezibankovních závazků tvořených úvěry, termínovanými vklady a zůstatky na běžných účtech se v meziročním srovnání zvýšila o 0,7 mld. Kč a k 31. prosinci 2002 činila 31,9 mld. Kč.

Vlastní kapitál, který zahrnuje základní kapitál, emisní ážio, zákonný rezervní fond, vlastní akcie, všeobecné rezervy, nerozdělený zisk z předchozích období a zisk za účetní období, **dosáhl výše 29,8 mld. Kč** s navýšením proti roku 2001 o 5,4 mld. Kč, a to vlivem dosaženého zisku za rok 2002. Dividendy za rok 2001, vyplacené v roce 2002, činily 0,5 mld. Kč. Vlastní kapitál tvoří 6 % bilanční sumy.

Struktura pasiv

(mil. Kč)

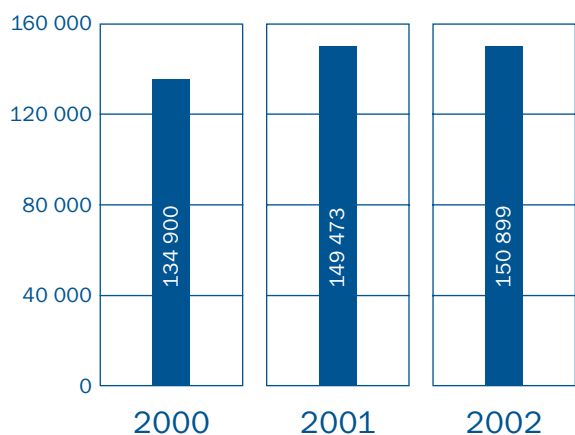
Aktiva

Hrubý **objem portfolia úvěrů obyvatelstvu** včetně hypotečních **dosáhl 54,9 mld. Kč, a vykázal tak meziroční nárůst o 26 %.** Samotný **objem portfolia hypotečních úvěrů obyvatelstvu vzrostl na 14,6 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2001 se zvýšil o 71 %.** Zásluhu na tomto výsledku měl zejména program TOP Bydlení. Významným tempem však narůstaly i další druhy úvěrů. Úvěry ze stavebního spoření a překlenovací úvěry Stavební spořitelny České spořitelny vzrostly na 7,2 mld. Kč, meziročně o 41 %. Hotovostní a spotřebitelské úvěry se zvýšily na 17,4 mld. Kč, tedy o 33 % a kontokorentní úvěry na sporožirových účtech či-

nily 5,0 mld. Kč, což je nárůst o 30 %. Naopak objem zůstatků sociálních úvěrů klesl na 8,5 mld. Kč, meziročně se tedy snížil o 15 %. **Důvodem razantního vzestupu úvěrování obyvatelstvu jsou nejen příznivé úrokové sazby a ochota domácností se zadlužovat, ale také zvýšení kvality poskytovaných služeb a atraktivní nabídka úvěrů České spořitelny.**

Úvěry právnickým osobám, bez pohledávek za Českou konsolidační agenturou (ČKA), představují v hrubém vyjádření **94,7 mld. Kč**, z čehož 15,1 mld. Kč tvoří úvěry v cizích měnách. Také hypoteční úvěry právnickým osobám rostly významným tempem a dosáhly objemu 6,3 mld. Kč, což je nárůst o 45 %. V rámci programu TOP Podnik zaměřeného na podniky střední velikosti Česká spořitelna schválila v roce 2002 úvěry v celkovém objemu 1,9 mld. Kč. K 30. červnu 2002 proběhla na základě Smlouvy o restrukturalizaci a ručení celková put opce a na ČKA byly převedeny aktiva v objemu 6,6 mld. Kč (z toho 5,6 mld. Kč úvěrů). Česká **spořitelna** tak **ukončila restrukturalizaci svého portfolia. Kvalita úvěrového portfolia se výrazně zlepšila** o 5,3 procentních bodů zásluhou aktivního přístupu k řízení kreditního rizika a dokončením restrukturalizace úvěrového portfolia. Ukazatel poměru klasifikovaných klientských úvěrů k celkovému objemu klientských úvěrů k 31. prosinci 2002 představoval 14,4 %, přičemž v roce 2001 činil 19,7 %. Ukazatel zahrnuje klientské úvěry včetně pohledávek vůči České konsolidační agentuře za mateřskou bankou podle metodiky ČNB. Celkový objem těchto pohledávek dosáhl výše 176,5 mld. Kč, z čehož klasifikované úvěry představovaly 25,4 mld. Kč.

Klientské pohledávky (bez ČKA)
(mil. Kč)

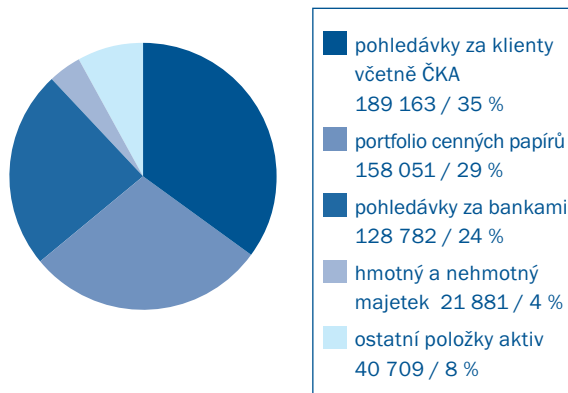

Mezibankovní pohledávky vzrostly oproti minulému období na 128,8 mld. Kč, tedy o 7 %. Z této sumy představují úvěry poskytnuté bankám 105,1 mld. Kč a vklady u bank 22,7 mld. Kč.

Celkové portfolio cenných papírů činilo k 31. prosinci 2002 téměř 158,1 mld. Kč, což představuje nárůst proti konci roku 2001 o 10 % (o 13,9 mld. Kč). Z 89 % tvoří portfolio cenných papírů dluhopisy. **Česká spořitelna při investování do cenných papírů preferuje nákup dluhopisů emitovaných Ministerstvem financí ČR, dále dluhopisy emitované společnostmi se zárukou státu a dluhopisy vydané českými a zahraničními bankami s ratingem A a vyšším.** Při řízení investičního portfolia se Česká spořitelna řídí zásadou minimalizace kreditního rizika emitentů cenných papírů. Česká spořitelna člení cenné papíry do tří kategorií: na cenné papíry k obchodování (obchodní portfolio), cenné papíry k prodeji (bankovní portfolio), a cenné papíry držené do splatnosti (bankovní portfolio). Základní rozdíl mezi portfolii je dán jejich účelem a z toho plynoucím přístupem k oceňování a rozeznávání jejich reálné hodnoty.

Ke konci roku 2002 činil celkový objem hmotného a nehmotného majetku České spořitelny 21,9 mld. Kč, z čehož 60 % tvoří pozemky a stavby. V meziročním srovnání se zvýšil objem hmotného a nehmotného majetku o 10 %, zásluhou nárůstu softwaru a hardwaru v souvislosti s investicemi do informačních technologií. Celkový podíl hmotného a nehmotného majetku na celkových aktivech činí 4 %.

Struktura aktiv
(mil. Kč)

Podnikatelská činnost

Česká spořitelna připravila v roce 2002 zcela zásadní a přelomovou změnu v péči o klienty. Po dvouleté přípravě a pilotních projektech zavedla v červnu 2002 nový koncept obsluhy klientů. Jako první banka v České republice nabídla Česká spořitelna svým klientům osobního poradce. **Cílem tohoto konceptu je umět rozpoznat individuální finanční potřeby každého klienta a na tomto základě nabídnout adekvátní služby a pro-**

dukty ze standardní i sofistikovanější nabídky finanční skupiny **a dále zajistit klientům komplexní obsluhu pro všechny aspekty finančního života z jednoho místa.**

Změna systému obsluhy proběhla v mnohem širších souvislostech, které zahrnují i takové oblasti jako zavedení nových informačních systémů a rekonstrukce a standardizace poboček v klientsky příjemnější prostředí. Správnost a úspěšnost nastoupené cesty potvrzují nejen výborné hospodářské výsledky, ale i řada nezávislých ocenění udělených České spořitelně: Banka roku 2002, Hypotéka roku 2002, Finanční produkt roku 2002, Manažer roku 2002.

TOP programy

TOP Programy České spořitelny se staly fenoménem na českém bankovním trhu. Tyto programy patří do strategie České spořitelny od roku 2001 a jsou zaměřeny na podporu rozvoje české ekonomiky a občanské společnosti. TOP programy vyplnily bílá místa na českém bankovním trhu, oživily a rozhýbaly trh s hypotékami v České republice i segment malého a středního podnikání.

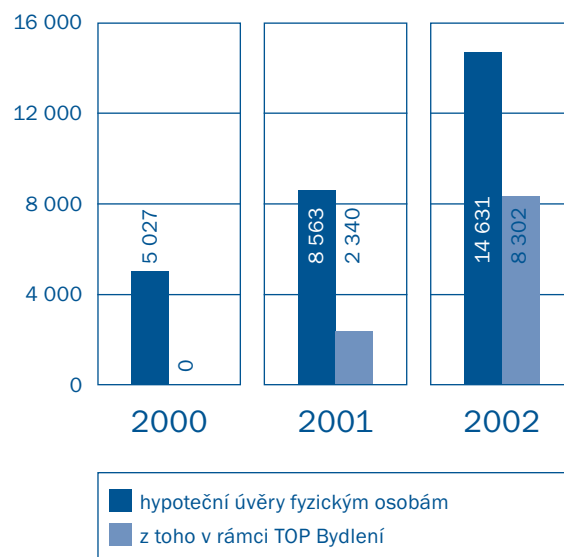
TOP Bydlení – cílem programu je zpřístupnění hypotečních úvěrů za zvýhodněných podmínek široké veřejnosti. **Sazba u hypotečních úvěrů TOP Bydlení je pevně stanovena na pět let a Česká spořitelna ji zaručuje všem klientům do výše úvěru 2 mil. Kč na byt a 3 mil. Kč na rodinný dům.** Výhodou je i rychlé sjednání úvěru – v průměru do deseti dnů. Díky hypotečním úvěrům z programu TOP Bydlení se hypotéky staly dostupné širokým skupinám obyvatelstva v České republice. V roce 2002 si klienti sjednali přes 6 tisíc hypotečních úvěrů a od června 2001, kdy program odstartoval svoji činnost, již téměř 10 tisíc úvěrů v celkovém objemu téměř 10 mld. Kč. Průměrná velikost hypotéky tak činí 1 mil. Kč.

Program TOP Bydlení získal v hlasování odborníků v rámci soutěže uspořádané společností Fincentrum ocenění Hypotéka roku 2002.

Program **TOP Kapitál** je zaměřen na financování firem formou rizikového (venture) kapitálu. Jde o progresivní a rychle se rozvíjející způsob podpory malých a středních firem. V prosinci 2002 založila Česká spořitelna (podíl 84,25 %) spolu s nizozemskou firmou K+ zabývající se správou (řízením) fondů rizikového kapitálu Czech TOP Venture Fund. Investiční závazek fondu činí 10,5 mil. eur. Investice fondu budou směřovat do českých malých a středních podniků s perspektivními podnikatelskými záměry. Jednotlivá výše investic se bude pohybovat mezi 750 tis. až 3 mil. eur. Realizace všech investic je plánována do roku 2011.

V roce 2000 zahájil činnost program sponzorských aktivit **TOP Partner**, jehož **smyslem je podpora rozvoje české společnosti v oblasti kultury, vědy, sportu, společenského rozvoje a zdra-**

Hypoteční úvěry fyzickým osobám a TOP Bydlení (mil. Kč)

voctnictví. Mezi klíčové projekty patřily v roce 2002 významné kulturní akce: Mezinárodní hudební festival Pražské jaro, Pražský divadelní festival německého jazyka či výstava moderního umění „Six from the Sixties“; podpora školství a vědy ve formě partnerství s Univerzitou Karlovou a Vysokou školou ekonomickou v Praze; sportu (Český paralympijský tým, Miss Aerobik, Český atletický svaz a Juniorský tenis v rámci Českého tenisového svazu) nebo sponzorství Centra protidrogové prevence a léčby SANANIM či České katolické charity.

V dubnu 2001 zahájila Česká spořitelna program **TOP Podnik.** Jeho úkolem je podpořit rozvoj středně velkých firem s ročním obratem od 30 mil. do 1,5 mld. Kč prostřednictvím investičních dlouhodobých a střednědobých úvěrů poskytovaných za úrokově zvýhodněných podmínek. Program je určen firmám z oblasti průmyslu, obchodu, služeb, výroby a zpracování zemědělských produktů. **V rámci programu TOP Podnik poskytla v roce 2002 Česká spořitelna 124 úvěrů** v celkovém objemu téměř 2 mld. Kč. Od počátku programu pak banka poskytla úvěry za 2,7 mld. Kč. Více než polovina úvěrů má splatnost 7,5 až 10 let.

Korporátní bankovníctví

Stále významnější roli v obchodech České spořitelny představují financování a služby pro korporátní zákazníky. **České spořitelně se podařilo zvýšit výnosy z obchodů s korporátními klienty,** a to přesto, že konkurenční boj mezi bankami o bonitní klientelu a nízká hladina úrokových sazeb způsobily stagnaci čistých úrokových marží na bankovním trhu. České spořitelně se dařilo jak v oblasti příjmů z provizí a poplatků za poskytované služby, tak v oblasti úrokových výnosů.

Díky zlepšení kvality poskytovaných služeb a rozšíření nabídky produktů Finanční skupiny ČS navázala Česká spořitelna spolupráci s několika renomovanými zahraničními koncerny. **Objem úvěrů poskytnutých významným českým podnikům, zahraničním korporacím a leasingovým společnostem tak dosáhl úrovně téměř 30 mld. Kč.** Zvyšující se zájem o služby České spořitelny se projevil také v nárůstu transakcí platebního styku a počtu instalací systému elektronického bankovníctví.

Česká spořitelna je tradičně jedním z nejvýznamnějších účastníků trhu syndikovaných úvěrů. V roce 2002 získala **Česká spořitelna mandát na aranžování, spoluaranžování a agentství významných transakcí** např. pro Dopravní podnik hlavního města Prahy, Elektrárny Opatovice, a. s., či Oděvní podnik, a. s. Česká spořitelna tak zaujala vedoucí pozici na trhu syndikovaných úvěrů v České republice.

Velmi důležitým momentem v obchodech s firemní klientelou bylo zavedení nového bankovního systému, který plně odpovídá požadavkům moderního bankovníctví a který umožňuje další rozšíření palety produktů pro komerční klientelu zejména v oblasti cash managementu.

Hypoteční úvěry

Česká spořitelna pokračovala v roce 2002 v rychlém rozvoji financování nemovitostí a hypoték a upevnila svoji pozici největší hypoteční banky v České republice, kterou se stala ke konci roku 2001.

V segmentu korporátního financování nemovitostí banka dále rozvíjela služby financování hotelových projektů a **zvýšila podíl developerského financování bytové výstavby. Tyto projekty následně přispěly k dalšímu rozvoji privátních hypotečních úvěrů.**

Česká spořitelna také významně pokročila ve financování oprav panelových domů se státní podporou a zárukou Českomoravské záruční a rozvojové banky (ČMZRB). Hlavními zájemci o tyto služby jsou komunální klienti. Výstavba nových nájemních bytů se státní dotací pro soukromé investory stagnovala vinou změny zákona o městech a obcích a vinou nedořešené otázky regulace nájemného.

O rozvoji financování nemovitostí svědčí i meziroční srovnání objemu úvěrů v korporátním financování nemovitostí a hypoték. **Ke konci roku 2002 činil stav těchto úvěrů 8,2 mld. Kč, což je nárůst během roku o 24 %.**

Trh nemovitostí podporuje Česká spořitelna i formou sponzorských aktivit, např. generálním partnerstvím s Asociací pro rozvoj trhu nemovitostí (prestižní nadprofesní organizací) či s největší střeoevropskou konferencí o trhu nemovitostí CEDEM.

V závěru roku 2002 Česká spořitelna **založila Realitní společnost České spořitelny**, která bude sloužit klientům banky v oblasti drobného i komerčního bankovníctví. Úkolem společnosti je podpořit prodej finančních produktů banky s návaznými službami pro trh nemovitostí.

Služby veřejnému a neziskovému sektoru

Česká spořitelna je tradičním partnerem pro obce, města a nově i kraje, kterým nabízí **komplexní bankovní a finanční služby na profesionální úrovni a za výhodných podmínek.** S téměř 5 000 klienty z veřejného sektoru zaujímá Česká spořitelna vedoucí postavení v tomto segmentu trhu: více než jedna třetina z celkového počtu měst a obcí na území České republiky jsou kmenovými klienty právě České spořitelny. **Od roku 1991 poskytla Česká spořitelna městům a obcím přes 30 mld. Kč úvěrů.**

Česká spořitelna pravidelně dosahuje významných úspěchů ve veřejných obchodních soutěžích vyhlašovaných městy a obcemi. Jedním z nejvýznamnějších úspěchů roku 2002 bylo uzavření syndikovaného úvěru na nákup vozového parku pražského metra v řádu několika miliard korun. V červenci 2002 uzavřela Česká spořitelna se Státním fondem životního prostředí rámcovou smlouvu o vzájemné spolupráci při financování ekologických projektů. Smyslem dohody je příprava a realizace co největšího počtu projektů zaměřených na zlepšování a zkvalitňování životního prostředí v ČR s využitím dotací EU.

Dalšího významného úspěchu dosáhla Česká spořitelna při **poskytování hypotečních úvěrů veřejnoprávním klientům.** Objem hypotečních úvěrů těmto klientům se meziročně zvýšil o 90 %. Kromě krajů, měst a obcí patří k významným klientům České spořitelny i státní fondy, školy, zdravotnická zařízení, církve a nadace.

Česká spořitelna reaguje na specifické požadavky svých klientů formou **cílených programů** s možností využít finančních podpor z fondů České republiky i Evropské unie. Mezi nejúspěšnější programy v roce 2002 patří program na opravy panelových domů, program na financování a opravy obecních a krajských komunikací, komunální hypotéka a program SAPARD.

Restrukturalizace a vymáhání pohledávek

Česká spořitelna v oblasti restrukturalizace a vymáhání pohledávek pokračovala ve svém úsilí zlepšit prevenci a řešení problematických úvěrů, a to jak v oblasti poradenské, tak i v oblasti přímé správy a zodpovědnosti za řešení problémových klientů. Cílem bylo vytvořit podmínky pro včasné uplatnění potřebných restrukturalizačních procesů, a to nejen v rámci vlastních úvěrů, ale případně i u samotného klienta. **Tento přístup vyústil v postupné zlepšování kvality celého úvěrového procesu a ve snížení podílu klasifikovaných úvěrů.**

V průběhu roku 2002 byly v podstatně větší míře využívány prostředky vymáhání vyplývající ze zákona o veřejných dražbách a z exekučního řádu, které umožňují podstatně rychlejší a účinnější způsob řešení problémových pohledávek.

Vývoj aktiv v režimu ring fencing

Na základě rozhodnutí představenstva České spořitelny využila banka v roce 2002 možnosti tzv. celkové „put-opce“ zakotvené ve Smlouvě o restrukturalizaci a ručení. **Převedla celou zbývající část úvěrového portfolia na Českou konsolidační agenturu (ČKA)**, s výjimkou kontokorentních úvěrů a podrozvahových pohledávek. Na počátku roku činil objem aktiv v režimu tzv. ring-fencingu 13,0 mld. Kč. V průběhu 1. čtvrtletí 2002 Česká spořitelna na základě analýz rozhodla o vyjmutí části portfolia z ring-fencingu, a to v objemu 3,3 mld. Kč. Hlavním důvodem pro ponechání těchto pohledávek v úvěrovém portfoliu České spořitelny byl pozitivní úvěrový výhled daných pohledávek. K 30. červnu 2002 proběhla celková „put opce“ a pohledávky v objemu 6,6 mld. Kč byly převedeny na ČKA. Některé pohledávky zařazené v seznamu vyčleněných položek účinnému ke dni 30. června 2002 nebylo zatím možno z důvodů právních překážek postoupit. Splátky pohledávek činily v průběhu roku 2002 1,1 mld. Kč.

Finanční trhy

Česká spořitelna pokračovala v rozšiřování nabídky produktů nabízených korporátním klientům a institucionálním investorům. Banka zaznamenala výrazný nárůst klientů, a to zejména ze segmentu **malých a středních podniků**. Rostoucí zájem klientů je odrazem kvality a rozsahu poskytovaných služeb. Malým a středním firmám pak Česká spořitelna nabídla snížení minimálních požadovaných obchodovaných objemů, čímž segmentu malých a středních firem zpřístupnila produkty, které do té doby využívaly pouze velké korporace.

Tržní podíl České spořitelny v segmentu institucionálních investorů do dluhopisů se díky vysoké aktivitě České spořitelny v oblasti prodeje domácích a zahraničních obligací dále zvyšoval. Česká spořitelna výrazně posílila svoji pozici na trhu, a to jak v oblasti mezibankovních operací, tak v objemu transakcí prováděných klienty banky.

Také pozice banky na primárním trhu dluhopisů se v roce 2002 posílila. **Významného úspěchu dosáhla Česká spořitelna získáním mandátu na spoluaranžování dluhopisového programu pro Český Telecom.** Česká spořitelna také poprvé spoluaranžovala emisi dluhopisů určenou pro mezinárodní finanční trhy. Šlo o emisi dluhopisů České exportní banky, která svým objemem představuje doposud největší samostatnou emisi vydanou českým emitentem.

V oblasti tradingu patřila Česká spořitelna opět mezi nejvýznamnější tvůrce trhu u všech obchodovaných produktů na devizovém i úrokovém trhu. Oproti minulým rokům, kdy byla banka

orientována hlavně na úrokové produkty, se v roce 2002 významně zvýšil tržní podíl rovněž na devizovém trhu. **V současné době patří Česká spořitelna mezi tři neaktivnější lokální účastníky trhu** ve všech produktech. Zvláště silné postavení má stále na trhu úrokovém, a to především na trhu s korunovými depozity, úrokovými deriváty, dluhopisy a pokladničními poukázkami.

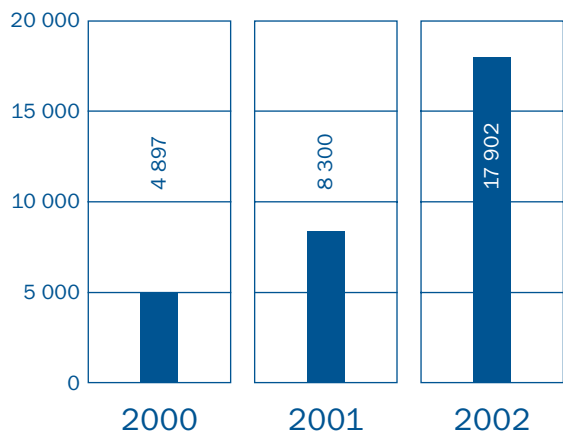
V některých produktech, jako jsou například složitější úrokové deriváty a měnové opce, **je Česká spořitelna aktivní jako jedna z mála bank na trhu**. Z pohledu obchodovaných měn přísluší stále největší podíl obchodování s českou korunou, avšak postupně narůstá podíl transakcí s ostatními měnami středoevropského regionu; především se slovenskou korunou, maďarským forintem a polským zlotým. Samozřejmostí zůstává pokrytí hlavních světových měn, tj. především eura a US dolaru. Do budoucna si chce Česká spořitelna vybudovat pozici vedoucí banky pro emise přicházející na mezinárodní trhy od českých emitentů, udržet si své dominantní postavení a tržní podíl na mezibankovním trhu a pokrýt další rozvíjející se trhy, ve zvýšené míře distribuovat produkty finančních trhů přes pobočkovou síť banky a zvýšit aktivitu při prodeji strukturovaných investičních produktů.

Vzhledem ke vzrůstající poptávce podnikových klientů zařadila Česká spořitelna v rámci investičního bankovníctví do svého portfolia služeb primární veřejné nabídky akcií. Zaměření na Českou republiku umožní klientům přístup k nabídce, rozšíří a posílí vedoucí pozici České spořitelny na trhu.

Pro investiční společnosti a jejich podílové fondy, investiční fondy a penzijní fondy **Česká spořitelna nabízí** v oblasti kolektivního investování **služby depozitáře**. Ke konci roku 2002 poskytovala služby 14 podílovým a penzijním fondům, mezi nimiž převažují podílové fondy Investiční společnosti České spořitelny. **Takto spravovaná aktiva představují objem 51,3 mld. Kč**, což je proti roku 2001 **nárůst o 53 %**.

V oblasti správy aktiv nabízí Česká spořitelna ucelené spektrum produktů, a to jak pro individuální, tak pro institucionální investory. **Správa aktiv zahrnuje aktiva institucionálních klientů**, zejména penzijních fondů a pojišťoven, aktiva **neziskových organizací, municipalit a privátní klientely v celkové výši 18 mld. Kč. Ve srovnání s koncem roku 2001 to znamená zdvojnásobení objemu spravovaných aktiv**. Nárůst je kombinací organického růstu i úspěšných nových akvizic. Správu aktiv banka aktivně nabízí všem klientům jako nedílnou součást své produktové nabídky. Za úzké spolupráce s Investiční společností České spořitelny učinila Česká spořitelna další kroky směřující k vytvoření konsolidované struktury pro správu aktiv v rámci celé Finanční skupiny České spořitelny. V roce 2002 vznikly první podílové fondy v Rakousku (ESPA Fiducia, ESPA Český fond peněžního trhu), které jsou denominovány v českých ko-

Objem aktivně spravovaných individuálních prostředků
(mil. Kč)

runách a vycházejí vstřícně požadavkům domácích českých investorů. Česká spořitelna pracuje jako investiční poradce těchto fondů.

Přímé bankovníctví – alternativní distribuční kanály

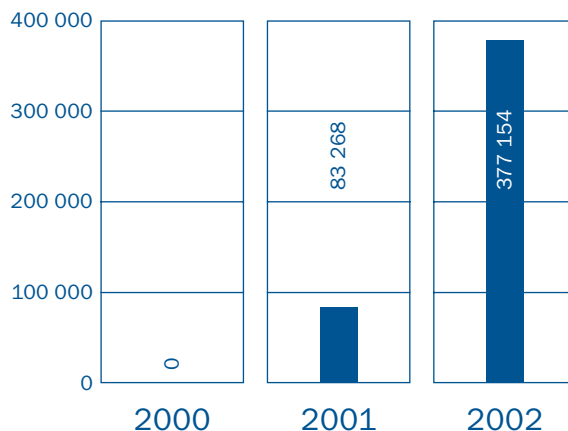
V roce 2002 pokračoval další rozvoj alternativních způsobů obsluhy účtu (tzv. alternativních distribučních kanálů). Tento vývoj se zaměřil jak na rozšíření dosavadních služeb, tak i na zavedení služeb nových. **V průběhu roku 2002 se Česká spořitelna stala špičkou v tuzemském přímém bankovníctví.** Tohoto výsledného postavení dosáhla díky rostoucí kvalitě a rozsahu poskytovaných služeb, díky nimž dynamicky narůstá počet aktivních uživatelů i počet realizovaných transakcí. Ke konci roku 2002 využívalo služeb přímého bankovníctví aktivně 463 tisíc klientů a prostřednictvím přímého bankovníctví se uskutečnilo více než 20 % všech transakcí.

V roce 2002 pokračoval dynamický rozvoj služeb i počtu uživatelů služeb Klientského centra České spořitelny. Klientské centrum poskytuje rozsáhlé služby klientům Finanční skupiny České spořitelny v nepřetržitém režimu 7×24 hodin. Zároveň slouží jako bezplatná informační linka o Finanční skupině České spořitelny pro širokou veřejnost.

V průběhu celého roku 2002 zaznamenalo Klientské centrum 4,5 milionů telefonátů, z čehož bylo 66 % obsluženo hlasovým automatem (IVR).

Pilířem přímého bankovníctví České spořitelny je služba Servis 24. Jejím prostřednictvím mohou klienti s jednou sadou identifikačních kódů a za jediný poplatek provádět transakce na svých účtech jak po telefonu (Servis 24 Telebanking), tak

Počet aktivních uživatelů služby Servis 24

po Internetu (Servis 24 Internetbanking). Počet uživatelů této služby dosáhl 377 tisíc k 31. prosinci 2002, proti 83 tisícům na konci roku 2001.

Významnou změnou v rámci služeb telefonního bankovníctví byl přechod více než 100 tisíc klientů ze zanikající služby Spotel, která vznikla v roce 1996 a byla první službou telefonního bankovníctví v České republice, na novou a moderní službu Servis 24. Ke konci roku 2002 využívalo službu Servis 24 Telebanking přes 320 tisíc aktivovaných uživatelů, což představuje nejvyšší počet uživatelů ze všech tuzemských bank. **Počátkem listopadu se Servis 24 rozšířil o Internetbanking.** Nově koncipovaný Internetbanking se u klientů i odborné veřejnosti setkal s velkým ohlasem a během posledních dvou měsíců roku jej začalo používat 69 tisíc klientů.

V průběhu roku 2002 převedla Česká spořitelna služby telefonního a internetového bankovníctví do nové integrované technologické platformy, která České spořitelně umožňuje pružné a operativní rozšiřování okruhu poskytovaných funkcí i přizpůsobování se rostoucímu počtu uživatelů. Klienti mají pod jedním klientským číslem a při podpisu jedné smlouvy přístup k různým distribučním kanálům.

V průběhu roku 2002 zaznamenala významný rozvoj i služba GSM Banking SIM Toolkit. Na počátku roku 2002 Česká spořitelna tuto službu mohla nabídnout jen s jediným operátorem (T-Mobile), v květnu ji banka zpřístupnila i pro klienty společnosti Eurotel a v prosinci roku 2002 pro klienty mobilní sítě Oskar. **Česká spořitelna se tak stala první velkou bankou v České republice, která provozuje GSM Banking SIM Toolkit se všemi mobilními operátory.** Na konci roku 2001 používalo GSM Banking SIM Toolkit necelých 8 tisíc klientů, o rok později to bylo již více než 50 tisíc klientů, což představuje šestinásobné zvýšení.

V roce 2002 Česká spořitelna zaregistrovala 7,5 tisíce nových uživatelů služby Homebanking (způsob obsluhy účtu z počítače klienta pomocí speciálního programu nainstalovaného bankou). **Ke konci roku 2002 používalo Homebanking více než 21 tisíc klientů**, kteří za celý rok 2002 uskutečnili přes 10 milionů transakcí domácího platebního styku v úhrnné hodnotě přesahující 520 mld. Kč. Na běžných účtech dosáhl podíl platebního styku klientů používajících Homebanking 63 % z celkového domácího platebního styku.

Kartový program

V oblasti kartového programu se Česká spořitelna zaměřila na prodej kreditních karet, zvyšování používání karet k platbám v obchodech, rozšiřování sítě obchodníků vybavených platebními terminály, na nové služby a v neposlední řadě na neustálý růst celkového počtu vydaných karet.

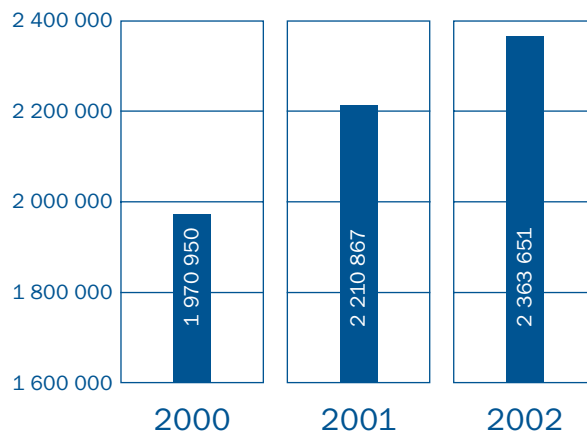
Česká spořitelna přišla s atraktivní nabídkou nových kreditních karet pod značkou Kredit+ s bezúročným obdobím v kombinaci s nízkým úročením. Rejstřík kreditních karet Kredit+ zahrnuje Visa Gold, Visa Classic a pro vyšší dostupnost také Visa Electron. Důraz, který Česká spořitelna věnuje kreditním kartám, se během roku 2002 projevil pětinasobným nárůstem počtu kreditních karet na 28 tisíc.

Na rostoucím počtu karet používaných pro platby u obchodníků se projevil přirozený trend rozšiřování sítě obchodníků, a tím i příležitosti platit, nemalý vliv však měly rovněž aktivity cílené na motivaci klientů platit kartou. **Objem transakcí v obchodní síti České spořitelny vzrostl o 37 % na téměř 18 mld. Kč**, přičemž počet obchodních míst smluvních partnerů České spořitelny se zvýšil o 25 % na téměř 18 tisíc. Počet plateb v této síti vzrostl o 62 % na 13,6 milionů. Z těchto čísel vyplývá, že pokračuje trend snižování průměrné částky zaplacené platební kartou z 1 544 Kč na 1 312 Kč.

Rostoucí trend zaznamenal i objem výběrů z bankomatů. Klienti v průběhu roku provedli 73 milionů výběrů v celkovém objemu 183 mld. Kč. **Síť bankomatů České spořitelny se rozrostla o 57 kusů a přesáhla hranici 1 tisíc bankomatů** (1 011 bankomatů). V prosinci 2002 byla zprovozněna služba dobíjení mobilních telefonů přes bankomat, která je přístupná pro všechny majitele platebních karet.

Počet karet v oběhu vydaných Českou spořitelnou se v roce 2002 zvýšil proti roku 2001 o 150 tisíc na 2,4 milionů karet. **Česká spořitelna garantuje vydání jakékoliv debetní karty do 6 dnů od podání žádosti**. Expresní vydání karty nabízí do 3 pracovních dnů. Díky převodu nejrozšířenější karty Visa Electron z domácí na mezinárodní se výrazně změnil poměr karet ve prospěch karet s mezinárodním použitím. Mezinárodní karty představují již polovinu všech aktivních karet. Jako alternativa ke kartě Visa Classic byla od 2. čtvrtletí 2002 vydávána karta stejné úrovně EC-MC Standard.

Počet aktivních karet

Specifické programy a balíčky služeb

Česká spořitelna v roce 2002 připravila a nabídla konkrétním cílovým skupinám svých klientů balíčky produktů. **Všechny potřebné komfortní produkty a služby České spořitelny, které umožňují klientům pohodlnou správu a obsluhu rodinných financí, lze nalézt v Komplexním programu**. Základní nabídka produktů a služeb pro privátní klientelu je obsažena ve **Výhodném programu**. V průběhu roku 2002 se v celé síti poboček výrazně rozvíjel prodej balíčku **Profit program**, který je určen **mikropodnikům a malým podnikům**. Program nabízí produkty a služby efektivně využitelné pro potřeby podnikání, součástí balíčku je rovněž zvýhodněná nabídka představitelům podniku jako soukromým osobám. **Klientům z řad vybraných svobodných povolání je určen Program Profesionál**, obsahující komplexní nabídku produktů a služeb s vazbou na vybrané produkty dceřiných společností a vybrané partnerské společnosti.

Transakční účty, platební styk

Česká spořitelna si jednoznačně udržuje nejsilnější pozici na trhu žirových účtů pro privátní klientelu. **Sporožirový účet je nerozšířenějším běžným účtem pro občany v České republice**. Ke konci roku 2002 Česká spořitelna měla ve svém portfoliu přes 2,7 milionů účtů se zůstatkem 73,2 mld. Kč, což představuje nárůst depozit o 17 %. Na více než 27 % sporožirových účtů (740 tisíc) mají klienti sjednané kontokorentní úvěr. Celkový objem kontokorentních úvěrů k 31. prosinci 2002 činil 5,0 mld. Kč. Ke konci roku 2002 vedla Česká spořitelna přes 370 tisíc korunových a devizových běžných účtů a téměř 800 tisíc účtů úvěrových. Na všech typech účtů bylo v průběhu roku zaznamenáno více než 400 milionů transakcí, z toho 250 milionů na sporožirových účtech s meziročním růstem o 5 %.

V oblasti tuzemského platebního styku pokračovaly i v roce 2002 postupné kroky spojené s centralizací platebního styku. Kromě zavedených sběrných boxů probíhalo testování skenování platebních příkazů a pilotní provoz centrálního pořizování platebních příkazů. **Hlavním cílem této změny je snížení objemu operativních činností a příprava předpokladů pro další zefektivnění tuzemského platebního styku.** Počet transakcí tuzemského platebního styku prostřednictvím zúčtovacího centra ČNB v roce 2002 narostl v porovnání s rokem 2001 o 11 %. V oblasti zahraničních plateb bylo v roce 2002 zpracováno celkem téměř 300 tisíc zahraničních platebních příkazů, což představuje nárůst 13 %, objem transakcí vzrostl o 86 %. Důvodem nárůstu je skutečnost, že Česká spořitelna získala klientelu, která ve větším rozsahu využívá zahraničního platebního styku. Počet položek SWIFT vykázal růst o 9 %.

Konverze anonymních vkladních knížek

Česká spořitelna byla podle novely zákona o bankách, kterou schválil Parlament České republiky v březnu roku 2002, povinna do konce roku 2002 zrušit vkladové vztahy potvrzené vkladními knížkami na doručitele (anonymní vkladní knížky). Novela zákona stanovila, že po 1. lednu 2003 nelze vklady na vkladních knížkách na doručitele úročit. **K 31. prosinci 2001 vedla Česká spořitelna téměř 6,6 milionů anonymních vkladních knížek v celkovém objemu 121,0 mld. Kč.** V průběhu devíti měsíců roku 2002 tak Českou spořitelnu čekala jedna z největších logistických operací v České republice vůbec.

Významu a rozsahu transakce odpovídaly i příprava a náklady: na vybraných pobočkách vyhradila Česká spořitelna speciální přepážky určené pouze pro převod vkladních knížek a zřídila operativní mobilní pracoviště. Banka vyškolila pro potřeby převodu také pracovníky z centrály, na vybraných pobočkách byla prodloužena pracovní doba, banka nabídla provoz i o víkendech. Od května pak Česká spořitelna vedla rozsáhlou marketingovou a vysvětlovací kampaň, nabízela alternativní produkty, úrokově i cenově zvýhodnila řadu operací spojených s konverzí. **Během roku 2002 bylo převedeno neuvěřitelných 99,8 mld. Kč z 2,5 milionů vkladních knížek.** Dvě třetiny z tohoto objemu uložili klienti na jiné vkladové produkty v České spořitelně. Zbytek umístili především do produktů dalších členů Finanční skupiny České spořitelny (stavební spoření, podílové fondy), **pouze necelých 9 % vkladů vyzvedli klienti v hotovosti.**

Celá transakce proběhla hladce, nicméně byla pro Českou spořitelnu nesmírně náročná z hlediska finančního (náklady na převod a dlouhodobý dopad do hospodaření banky) i z hlediska provozního (zaměstnanci, kteří se věnovali převodům vkladních knížek, nemohli poskytovat běžné služby klientům).

Kvalita služeb

Česká spořitelna pokračovala v roce 2002 v budování klientsky příznivého systému poskytování služeb. **Aspekt uživatelské přívětivosti se stal klíčovým pro všechny projekty a aktivity v bance.**

Česká spořitelna pokračovala v měření kvality služeb poskytovaných klientům. Kvalita těchto služeb, měřená pomocí kontrolních nákupů a vyjadřovaná indexem SQI (Service Quality Index), stoupla za poslední rok o více než 5 bodů a zůstala těsně pod hranicí 90 bodů (89,66), přičemž maximum indexu je 100 bodů. Dosažený výsledek svědčí o stále se zlepšující úrovni služeb České spořitelny. I klienti České spořitelny ocenili výrazný posun v kvalitě služeb. **Při opakovaném dotazování klientů na spokojenost s poskytovanými službami, vyjadřované indexem spokojenosti CSI (Client Satisfaction Index), vzrostla jeho hodnota v roce 2002 meziročně o více než tři body na 73,20 (maximum je rovněž 100 bodů).**

Na zjišťování a řešení konkrétních podnětů od klientů a na navrhování nápravných opatření pracoval již druhý rok **tým kvality služeb – ombudsman.** Tým přijal a vyřešil v roce 2002 více než čtyři tisíce klientských podání. Pro usnadnění podávání stížností (reklamací) začal podání klientů přijímat a řešit také tým v Klientském centru. Analýzy předmětů podání pomohly nastavit parametry pro zlepšení řady služeb, jako např. nový dialog bankomat – klient nebo nová verze internetového bankovníctví.

Česká spořitelna pokračovala také ve zlepšování kvality vnitřních služeb. Již v roce 2001 vytvořila banka vnitřní standardy kvality služeb a spokojenost se službami, které si útvary vzájemně poskytují a explicitně a pravidelně je měří. Vnitřní zákazníci byli v roce 2002 ve srovnání s rokem předchozím spokojenější, což dokumentuje nárůst indexu SLI (Service Level Index) spokojenosti za rok 2002 o více než pět bodů na 77,92 (maximum je 100).

Úroveň kvality vnějších a vnitřních služeb je jedním z hledisek při odměňování zaměstnanců.

Lidé

V roce 2002 se v České spořitelně uskutečnila celá řada vzdělávacích aktivit. **V obchodních divizích byl zaveden tzv. modulový systém vzdělávání pro jednotlivé pracovní pozice.** Proběhl také první FIT TEST znalostí v rámci celé Erste Bank Group. FIT TESTU se zúčastnilo 6 173 zaměstnanců obchodních divizí (včetně manažerů) s velmi vysokou úspěšností 99,04 %.

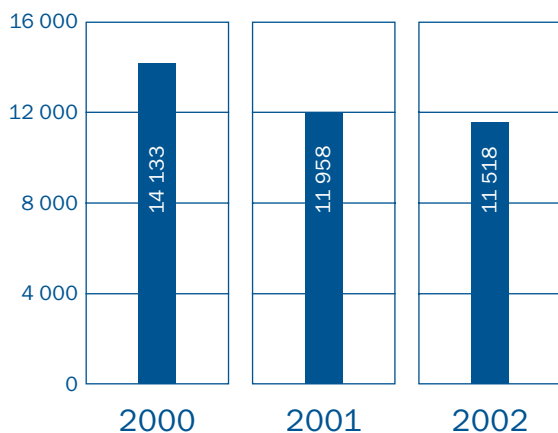
V roce 2002 vzrostl podíl školení realizovaných přímo v rámci oblastních poboček, čímž se zvýšila flexibilita školení. Česká spořitelna zahájila také práce na projektu e-learning, jehož cílem je usnadnit vzdělávání zaměstnanců přímo na jejich pracovišti prostřednictvím osobních počítačů a intranetové sítě.

Z odborně-rozvojových programů úspěšně skončil první ročník Trainee programu a programu ČS Dynamic Manager (na úrovni MBA). Začal druhý ročník Duálního vzdělávání (Bankkaufmann/Bankkauffrau) a také rozvojový program pro manažery Management Development Program. Tento program v minulém roce dokončilo 150 manažerů České spořitelny.

Počet zaměstnanců, kteří se účastní jazykového vzdělávání, se v porovnání s rokem 2001 více než zdvojnásobil na počet 1 875 zaměstnanců. **V průběhu roku 2002 zaznamenala Česká spořitelna více než 60 000 odškolonych člověkůdnů.**

V roce 2002 přistoupila banka k dalšímu, již mírnějšímu snížení počtu zaměstnanců. K 31. prosinci 2002 činil počet zaměstnanců České spořitelny 11 518, proti 11 958 na konci roku 2001. Procento pohybu zaměstnanců (součet nástupů a odchodů k průměrnému evidenčnímu počtu zaměstnanců) v roce 2002 pokleslo k hranici 25 %. Proti roku 2001 se výrazně snížila fluktuace na 15 %. Podíl zaměstnanců pracujících v České spořitelně více než 5 let dosahuje téměř 75 %. Průměrný věk zaměstnance České spořitelny činí 38,47 roku.

Počet pracovníků, fyzický stav

Snížování počtu zaměstnanců a jejich částečná obměna neměly podstatný vliv na základní strukturu zaměstnanců banky, která se vyvíjela v trendu let minulých. Zvýšil se podíl mužů zaměstnaných v České spořitelně, a to na necelých 22 %, a také se zvýšila kvalifikační struktura zaměstnanců, především nárůstem počtu a podílu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců.

Souhrnná skutečná průměrná mzda zaměstnance spořitelny, po odečtení ostatních osobních nákladů, dosáhla v roce 2002 výše 29 223 Kč, což je oproti roku 2001 o 17,5 % více.

Informační technologie (IT)

K hlavním úkolům v oblasti IT pro rok 2002 patřila podpora a aktivní účast při realizaci hlavních rozvojových aktivit banky. Cílem bylo vytvořit flexibilní a stabilní IT prostředí, které umožní realizovat vytýčenou obchodní strategii banky.

Mezi nejdůležitější IT rozvojové aktivity roku 2002 v jednotlivých oblastech patřily: analýza retailové části centrálního systému Symbols, vybudování celofiremní komunikační architektury v rámci projektu I*Net, další rozvoj elektronického bankovníctví (zejména úspěšné zavedení nového internetového bankovníctví, rozšíření funkčnosti služby Servis 24 o produkty dceřiných společností, přístup k běžným účtům). Významným úkolem byla příprava datového skladu (DWH) a systému pro řízení vztahů se zákazníky (CRM) v rámci celé finanční skupiny, a také příprava Document Management Systému, jehož úkolem je zefektivnit a zpřehlednit intra/interbankovní procesy a komunikaci a sjednotit a standardizovat technologická, bezpečnostní a procesní pravidla v rámci České spořitelny. Důležitým bodem byl další rozvoj v oblasti platebních karet, zejména doplnění, zkvalitnění a vyšší bezpečnost služeb poskytovaných klientům (dobíjení mobilních telefonů přes ATM, rozvoj kreditních karet, příprava věrnostního systému podporujícího využívání platebních karet, zvýšení bezpečnosti využívání platebních karet realizací projektu PIN Verification). Realizace další fáze projektu SAP (archivace dat systému SAP R/3, vytvoření záložního pracoviště, implementace dalších modulů – IM, REM, APO), patřila rovněž mezi stěžejní úkoly pro oblast IT.

Pokud jde o centrální systémy, zahájila Česká spořitelna úspěšně proces konsolidace serverů s cílem zvýšit stabilitu, výkonnost, dostupnost a zároveň snížit provozní náročnost tohoto prostředí. Vedle možných synergií přinesl tento krok stabilní a flexibilní infrastrukturu pro provoz Central Business Logic (CBL) a Middleware (MW) jako základu multikanálové integrované infrastruktury (MCI). MCI vybudovala Česká spořitelna v roce 2002 a do budoucna bude MCI schopna absorbovat rostoucí zátěž, kterou přináší zvyšující se počty klientů a nových distribučních kanálů. Základem technické infrastruktury v oblasti tzv. otevřených (unixových) systémů se staly moderní multiprocessorové servery HP Superdome s možností vytváření oddělených fyzických i logických/virtuálních partitions pro provoz jednotlivých systémů a funkčních celků.

Vedle budování nových systémů se Česká spořitelna věnovala i rozvoji a podpoře stávajících aplikací tak, aby IT systémy zajišťovaly standardní podporu pro služby poskytované klientům a aby dokázaly reagovat na regulatorní požadavky (podpora režimu 7×24, převod anonymních vkladních knížek, zákon o platebním styku, pobočkový systém).

V roce 2002 dokončila Česká spořitelna definici IT architektury, která je závazným standardem pro všechny rozvojové aktivity IT a zároveň umožňuje pružně reagovat a naplňovat požadované obchodní cíle. Pro každou IT oblast Česká spořitelna definovala celkovou strategii a stanovila krátkodobé a dlouhodobé cíle. Definovaná IT architektura banky je v souladu se standardy specifikovanými v rámci celé skupiny Erste Bank. V rámci holdingové normy IT byly definovány zásady řízení rozvoje infor-

mační technologie platné v rámci Finanční skupiny České spořitelny s cílem postupného dosažení unifikace IT, a tím optimalizace nákladů souvisejících s jejím provozem a dalším vývojem.

Bezpečnostní politika

Také bezpečnostní politice věnuje Česká spořitelna výraznou pozornost. Už v rámci transformačního programu vytvořila banka samostatný úsek bezpečnosti, který plní úkoly v oblasti finanční bezpečnosti, bezpečnosti IT a fyzické bezpečnosti, včetně úkolů vyplývajících ze zákona č. 61/1996 Sb., proti legalizaci výnosů z trestné činnosti.

Působení v těchto oblastech je zaměřeno především na prevenci proti všem negativním jevům, které ohrožují bezpečnost zaměstnanců, klientů, majetek i nerušený provoz pracovišť České spořitelny. V průběhu roku banka pravidelně ověřovala funkčnost a efektivnost systému podpory poboček v oblasti fyzické bezpečnosti prostřednictvím regionálních pracovišť.

V souvislosti s podzimním konáním summitu Severoatlantické aliance (NATO) v Praze realizovala Česká spořitelna v očekávání protestních akcí bezpečnostní opatření k ochraně pracovišť. V průběhu summitu se nestala žádná událost, která by ohrožovala bezpečnost zaměstnanců či klientů, banka nezažila ani škody na majetku. Provoz žádného pracoviště nebyl přerušen. V návaznosti na teroristické útoky na USA v roce 2001 Česká spořitelna zdokonalila systém monitorování podezřelých transakcí a účtů, včetně tzv. sankcionovaných subjektů a dalších osob podezřelých z napojení na teroristické organizace, tj. realizace opatření k zabránění financování terorismu.

Výsledky roku 2002 potvrdily správnost komplexních, převážně preventivních opatření, která zajišťují ochranu osob, osobních dat klientů, majetku a dobrého jména banky. Pokročila oblast bezpečnější komunikace klientů s bankou rozšířením nabídky moderních produktů v oblasti alternativních distribučních kanálů.

Interní audit

Interní audit je v České spořitelně součástí vnitřního kontrolního systému. Vykonává svoji činnost prostřednictvím plánovaných auditů, auditů z požadavku vedení banky a monitorovací činnosti s cílem poskytnout vedoucím zaměstnancům banky, výboru pro audit a dozorčí radě objektivní informace a ujištění o stavu rizik v procesech banky.

Interní audit funguje jako nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci. Interní audit pomáhá organizaci dosahovat jejich cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení organizace.

Sponzorství a marketing

V oblasti marketingu pokračovala v roce 2002 strategie vytyčená projektem Corporate Identity, tj. Česká spořitelna jako banka poskytující z jednoho místa veškeré služby potřebné pro finanční pohodlí klientů, přičemž kvalita těchto služeb je na evropské úrovni. Jedním ze stěžejních úkolů roku 2002 byla komunikace na podporu převodu anonymních vkladních knížek. **Vedle klasických reklamních kampaní (platební karty, úvěry) se velká část marketingových aktivit věnovala podpoře alternativních distribučních kanálů jako např. Servis 24 nebo GSM Banking.** V roce 2002 se také významně rozvinula marketingová spolupráce s divizí komerčního bankovníctví při pořádání celé řady odborných a akvizičních seminářů, kongresů v oblasti municipálního obchodu. Česká spořitelna též zahájila úspěšnou komunikaci TOP programů. Neméně významným krokem bylo zavedení nového merchandisingového systému do všech poboček a komerčních center České spořitelny. Systém sjednocuje marketingovou komunikaci a tím podporuje obchodní činnost přímo v místě prodeje produktů a služeb.

V oblasti sponzorské činnosti **Česká spořitelna** v roce 2002 pokračovala ve strategii stanovené v předchozích dvou letech: banka **zefektivnila rozdělování finančních prostředků do jednotlivých oblastí kultury, vzdělávání a vědy, sportu a veřejných a sociálních záležitostí.** Významnou roli hrálo i respektování regionálních potřeb oblastních poboček. Mezi klíčové oblasti s generálním partnerstvím České spořitelny patřily projekty finančně podporované v rámci programu TOP Partner. Ze standardního sponzorského rozpočtu České spořitelny byly podpořeny další významné projekty, jako např. Smetanova Litomyšl, Divadlo na Vinohradech, Česká spořitelna – MTB – Team a Kolo pro život, ZOO Praha, Nadace Mamma či Život 90 „Dům PORTUS“. Nově byla navázána spolupráce např. s Českým svazem ochránců přírody, s Českou stomatologickou komorou a mnoha dalšími. Nelze opominout podporu velkého počtu jednorázových projektů různého rozsahu, např. výstava Česká loutka na Pražském hradě, Česká grafika na prahu století. Finanční podpora byla rovněž směřována do nemocnic, zařízení pečujících o mentálně i fyzicky postižené děti i dospělé nebo o ohrožené děti.

Novým projektem vytvořeným během roku 2002 v oblasti kultury je umělecká iniciativa Erste Bank, České spořitelny a Slovenské spořitelny pod názvem Tranzit, občanské sdružení. Záměrem tohoto projektu je zprostředkovávat komunikaci mladých začínajících umělců (výtvarníků) ze zemí zúčastněných členů skupiny.

K 30. lednu 2002 byla zaregistrována Nadace České spořitelny, jejímž zřizovatelem je Česká spořitelna. Nadace vznikla za účelem podpory projektů v oblasti kultury, vzdělávání a vědy, veřejných a sociálních záležitostí, zdravotní péče, charity, komunálních aktivit, sportu a ekologie a dále podpory jednotlivců v jejich tíživých životních nebo sociálních situacích způsobených nepředvídatelnými událostmi.

Mimořádná událost – povodně

Českou republiku postihly v srpnu 2002 ničivé povodně, **stoletá voda zdevastovala rozsáhlé oblasti České republiky, zasáhla 31 okresů a v nich 505 měst a vesnic, z toho některé katastrofálně**. Škody dosáhly mnoha desítek miliard korun. Velká voda však kromě katastrofy přinesla i nebyvalou solidaritu všech obyvatel České republiky. Česká spořitelna a celá finanční skupina přišla s iniciativou pomoci postiženým regionům jako jedna z prvních soukromých firem hned v prvních dnech po srpnových povodních. **Celkově na pomoc uvolnila z vlastních zdrojů 50 mil. Kč**. Z nich 15 mil. Kč deponovala jako základní vklad na veřejný sbírkový účet zřízený na zmírnění následků a k odstranění škod způsobených v důsledku záplav a povodní, dalších 15 mil. Kč poskytla jako okamžitou pomoc nejpostiženějším regionům a jako příspěvek Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Červenému kříži a České katolické charitě na pomoc při likvidaci povodňových škod. Zbývajících 20 mil. Kč z finančního daru rozdělila banka městům a obcím podle jejich konkrétních požadavků. **Na veřejný sbírkový účet České spořitelny č. 19-333883399/0800 vložili občané i firmy k 31. prosinci 2002 celkem 31 070 950,80 Kč. Dárců bylo více než deset tisíc**. Prostředky ze sbírkového účtu byly rozděleny téměř 70 obcím v pěti regionech postižených povodněmi. Po dohodě hejtmanů jednotlivých regionů byl největší objem prostředků směřován do Jihočeského kraje, dále do Středočeského kraje, hlavního města Prahy, Ústeckého kraje a Plzeňského kraje.

Již v prvních dnech záplav začala Česká spořitelna poskytovat klientům, kteří utrpěli škody na majetku, cenová a provozní zvýhodnění u vybraných produktů a služeb. Zvýhodnění se týkalo jak klientů z řad obyvatelstva, tak i firem a klientů z oblasti veřejného a neziskového sektoru. Postiženým povodněmi nabídla Česká spořitelna za velmi výhodných podmínek hoto-
vostní úvěry na odstranění škod. **Do konce října 2002 bylo občanům a malým firmám poskytnuto 745 povodňových úvěrů** v celkovém objemu 235 mil. Kč, z čehož občanům 574 zvýhodněných úvěrů v objemu 78 mil. Kč. V rámci povodňového programu Startovní pomoc 2002 bylo poskytnuto 35 úvěrů malým a středně velkým firmám v objemu 105 mil. Kč.

Povodeň postihla také zaměstnance České spořitelny i samotné pobočky. Z tehdejších 682 poboček České spořitelny bylo kvůli povodním uzavřeno 15 procent. Pobočky musely být uzavřeny buď proto, že byly v evakuačním pásmu, nebo přímo kvůli zatopení. Na řadě míst byl provoz omezen i tím, že chyběla dodávka energie. V úterý 13. srpna 2002 musela Česká spořitelna z velké části evakuovat své IT středisko v Praze. **Avšak díky maximálnímu pracovnímu nasazení zaměstnanců České spořitelny byla situace během povodní v pobočkové síti i v síti bankomatů stabilizovaná**. Představenstvo České spořitelny rozhodlo o mimořádné finanční pomoci pro zaměstnance pracující v oblastech postižených povodněmi a také pro ty, kteří utrpěli újmu vinou povodní. Pouze přímé škody a jejich odstranění si vyžádaly náklady v souhrnné hodnotě 73 mil. Kč.

Strategické záměry pro příští období

Strategické cíle

Česká spořitelna dosáhla v uplynulém roce svého základního strategického cíle, který si stanovila krátce po své privatizaci: stala se moderní a konkurenceschopnou bankou, která je v kvalitě a škále služeb vedoucí bankou trhu a která tvoří nedílnou součást nejsilnější středoevropské skupiny – Erste Bank Group.

Pro rok 2003 a další období definovala Česká spořitelna **nové strategické záměry**, podle nichž celá Finanční skupina České spořitelny:

- upevní své vedoucí místo v poskytování finančních služeb v rámci České republiky a výrazně přispěje k tomu, aby stejný cíl naplňovala i Erste Bank Group v rámci celé střední Evropy,
- bude pomáhat svým klientům uspokojovat jejich finanční potřeby,
- bude poskytovat takové služby, které budou co do své škály a kvality srovnatelné se službami špičkových bank v Evropské unii.

Naplňování tohoto poslání přinese v každodenním životě :

- klientům nové kvalitní služby a produkty,
- zaměstnancům konkurenceschopné pracovní podmínky a prostředí,
- akcionářům nadprůměrnou a dlouhodobě udržitelnou návratnost investic (více než 20 % ROE),
- české společnosti připravenost Finanční skupiny České spořitelny podílet se aktivně na jejím rozvoji.

Strategickými segmenty pro obchody banky budou občané, a to jak obyvatelé České republiky, tak i zahraniční klienti, kteří pobývají na území ČR; drobní podnikatelé a živnostníci, v jejich rámci zejména svobodná povolání; střední firmy i velké korporace a v neposlední řadě i veřejný sektor.

Makroekonomické podmínky

Obchodní záměry i rozpočet České spořitelny na rok 2003 vycházejí z těchto makroekonomických předpokladů:

- tempo ekonomického růstu v České republice dozná v roce 2003 jen mírného oživení,
- vnější nerovnováha bude – obdobně jako v roce 2002 – i v roce 2003 na udržitelné úrovni,
- po výrazném snížení inflace v závěru roku 2002 lze v roce 2003 předpokládat její mírný nárůst,
- míra nezaměstnanosti dosáhne svého vrcholu v prvním pololetí a ke konci roku 2003 se sníží k 9 %,
- růst průměrné nominální mzdy dosáhne 7,5 % v roce 2003 proti 7,0 % v roce 2002,
- rok 2003 bude rokem, kdy občané České republiky v referendu rozhodnou o přistoupení k Evropské unii.

Obchodní politika

V roce 2003 bude Česká spořitelna v rámci příslušných obchodních divizí realizovat zejména tyto obchodní priority:

Drobné bankovníctví

V oblasti služeb půjde na prvním místě o další zvýšení kvality. S kvalitou služeb úzce souvisí další omezení byrokracie, urychlení pracovních procesů na pobočkách a zkrácení lhůt pro vyřizování transakcí.

Cílem je i rozšíření nabídky o další uživatelsky pohodlné produkty a služby. Česká spořitelna hodlá upevnit svoji pozici vedoucí banky v oblasti přímého bankovníctví a rozšířit dále počet uživatelů telefonního a internetového bankovníctví. Cílem je zvýšit také využití husté bankomatové sítě a sítě platebních terminálů u obchodníků.

Korporátní bankovníctví

Rozhodující obchody budou pokračovat v klíčových segmentech: velké korporace, střední a malí podnikatelé, nemovitosti a vládní resp. veřejný sektor. Pozornost bude rovněž soustředěna na rozvoj cross-sellingu produktů dceřiných společností, zkrácení lhůt při posuzování jednotlivých případů, odstranění duplicitních činností a celkový reengineering vzájemné spolupráce útvarů. Pokračovat bude implementace nového informačního systému SYMBOLS.

Finanční trhy

Požadovaného zvýšení výnosů v této oblasti dosáhne banka bez nárůstu tržního rizika. Objemově významné transakce jsou splatné v letech 2004–2005. Česká spořitelna proto může připravit novou produktovou nabídku nejen pro korporátní a institucionální klientelu, ale také pro drobné klienty, přičemž hodlá využít svého velkého potenciálu ke křížovým prodejům v rámci celé finanční skupiny i v rámci samotné banky. V oblasti správy aktiv bude banka klást důraz na další zvyšování podílu na trhu včetně odpovídajícího zvýšení výnosů.

Očekávaná hospodářská a finanční situace (konsolidované údaje podle IFRS)

Česká spořitelna očekává, že **konsolidovaná bilanční suma** v roce 2003 vykáže mírný růst. V následujících dvou letech pak bude objem bilance růst tempem přibližně 4 % ročně. **V oblasti aktiv předpokládá banka nárůst objemu úvěrů klientům** v souvislosti s dokončením celkového očištění úvěrového portfolia v letech 2002 a 2003 a s realizací strategických záměrů České spořitelny. V oblasti pasiv uvažuje banka pro rok 2003 stabilní **výši klientských vkladů** na úrovni roku 2002. V následujících letech banka předpokládá růst objemu depozit tempem 2 % ročně.

Pro rok 2003 očekává Česká spořitelna nárůst **čistého zisku 15–20 %**, návratnost kapitálu (ROE) by měla přesahovat **20 %** a poměr provozních nákladů k provozním výnosům (**cost/in-**

come) by se měl pohybovat ve výši zhruba 60 %. Čistý úrokový výnos by měl být mírně nižší proti výnosu za předchozí rok, což je důsledek prostředí nízkých úrokových sazeb, jejichž dopad bude stále obtížnější vyrovnávat. V dalších letech však Česká spořitelna očekává vyšší meziroční přírůstky čistého úrokového výnosu, a to v návaznosti na očekávaný růst sazeb od první poloviny roku 2004 a dále v souvislosti s očekávanými nárůsty klientůvých úvěrů.

Čistá tvorba rezerv a opravných položek na rizika by měla dosáhnout kladné hodnoty, což souvisí především s ukončením procesu restrukturalizace úvěrového portfolia a dále s rozpouštěním obecných rezerv. Vliv bude mít i rozpouštění nadbytečných opravných položek, které souvisí s prodejem některých úvěrů plně krytých opravnými položkami. V dalších letech Česká spořitelna předpokládá dosažení standardní úrovně rezerv a opravných položek, která bude odpovídat vývoji klientůvých úvěrů. Čisté poplatky a provize by se měly proti výsledkům roku 2002 zvýšit o téměř 10 % vlivem nárůstu transakční a úvě-

rové výkonnosti banky. V dalších letech banka očekává zmírnění meziročního nárůstu zhruba na poloviční hodnoty. Čistý zisk z obchodních operací zůstane na téměř stejné úrovni jako v předchozím roce. Banka očekává nárůst personálních nákladů v souvislosti s posilováním konkurenceschopného odměňování zaměstnanců finanční skupiny. V důsledku přísného řízení nákladů by měly významně poklesnout ostatní administrativní náklady. V dalších letech Česká spořitelna předpokládá jen mírný nárůst pod úrovní předpokládané inflace. Očekávaný nárůst odpisů hmotného a nehmotného majetku v roce 2003 bude reakcí na výrazné investice v období transformace banky a jejich uvedení do provozu.

Řízení rizik v roce 2002

Řízení rizik v roce 2002

(Další informace k řízení rizik jsou uvedeny v nekonsolidované účetní závěrce – bod 7, str. 113–117.)

Zdravé fungování banky přímo závisí na procesu řízení rizik, protože obchody s klienty jsou nevyhnutelně vystaveny různým rizikům, jako je riziko úvěrové, tržní, riziko likvidity, operační nebo právní. V České spořitelně je věnována řízení rizik velká pozornost. Prostřednictvím procesů identifikace rizik, monitorování a měření rizik, soustavy limitů a omezení je riziko udržováno v přijatelné výši.

Na řízení rizik se v České spořitelně podílejí následující útvary:

- úsek centrálního řízení rizik, který je zodpovědný především za tržní a operační rizika a za konsolidované řízení rizik celé Finanční skupiny České spořitelny
- úsek řízení úvěrového rizika zodpovědný za úvěrové riziko celé skupiny
- úsek řízení bilance, který řídí úrokové riziko bankovní knihy

Rozhodovací pravomoc v oblasti řízení rizik mají kromě představenstva příslušné výbory:

- Výbor řízení aktiv a pasiv
- Úvěrový výbor představenstva České spořitelny
- Výbor finančních trhů a řízení rizik

Řízení úvěrového rizika

Úvěrové riziko je jedním z základních bankovních rizik a Česká spořitelna klade velký důraz na řízení tohoto rizika. Řízením úvěrových rizik se v České spořitelně rozumí:

- identifikace
- měření
- sledování úvěrového rizika
- přijímání opatření vedoucích ke snížení podstupovaného úvěrového rizika

Vzhledem k významnosti tohoto rizika byl v roce 2000 zřízen nový úsek řízení úvěrových rizik, který je zcela nezávislý na obchodních útvarech společnosti. V roce 2002 spořitelna pokračovala v dalším vývoji nástrojů pro řízení úvěrového rizika, které byly implementovány v roce 2001 v průběhu transformačního procesu.

Proces řízení úvěrových rizik se odehrává **na dvou úrovních, na úrovni klienta a na úrovni úvěrového portfolia.**

Základním nástrojem řízení úvěrového rizika **na úrovni klientů** je hodnocení jejich úvěrové bonity. Toto hodnocení se zaměřuje zejména na analýzu finanční situace klienta, na očekávaný vývoj jeho schopnosti splácet poskytnutý úvěr, na vyhodnocení splátkové morálky a komunikace klienta s bankou.

Výsledek tohoto hodnocení se odráží ve stanovení ratingu klienta. Hodnocení bonity klienta, stejně jako přiřazení ratingu se provádí před poskytnutím úvěru i v průběhu smluvního vztahu s klientem. Proces stanovení ratingu je v souladu s požadavky České národní banky (ČNB), tj. rating je navázán na opatření ČNB o klasifikaci pohledávek. Rating klienta stejně jako rozhodnutí o poskytnutí úvěru se schvaluje v úseku řízení úvěrových rizik, nezávisle na obchodních útvarech.

Pro komerční klienty byl zaveden v roce 2001 systém deseti-stupňového ratingu, který byl dále vyvíjen v roce 2002. Způsob stanovení ratingu se liší podle jednotlivých klientských segmentů (korporátní zákazníci, drobní korporátní zákazníci, komunální sféra, finanční instituce apod.). Důvodem je specifická povaha a charakteristika jednotlivých segmentů.

Pro hodnocení úvěrového rizika vůči fyzickým osobám – nepodnikatelům využívá spořitelna **bodovací systém** (Credit Scoring). Podstatou metody je posouzení úvěrové schopnosti klienta na základě standardizovaného bodování jeho relevantních charakteristik. Výsledný počet bodů je rozhodujícím faktorem pro schválení či zamítnutí úvěru. V roce 2002 pokračoval projekt (zahájený v roce 2001) na vývoj behaviorálního scoringu. Implementace tohoto nového scoringu se očekává v roce 2003.

Součástí úvěrového procesu je rovněž hodnocení zajišťovacích instrumentů na základě vnitřních předpisů banky. V první polovině roku 2002 byl zaveden **nový katalog zajišťovacích instrumentů a nová pravidla pro jejich oceňování.**

Klíčovým krokem v úvěrovém procesu je schválení či zamítnutí navrhovaného úvěru. Úvěry jsou schvalovány v úseku řízení úvěrových rizik (nikoliv v obchodních útvarech) dle vnitřních předpisů pro schvalování úvěrových obchodů, které zahrnují mimo jiné také úvěrový výbor představenstva jakožto schvalovací orgán. Výjimkou jsou úvěry drobné klientele do určité minimální částky angažovanosti, které mohou být schváleny přímo na obchodním útvaru. V tomto případě jsou schvalovací pravomoci delegovány pracovníkům banky na základě jejich znalostí a zkušeností z oblasti úvěrování, nikoli na základě funkčního postavení.

Všechny poskytnuté úvěry jsou předmětem průběžného monitorování. Cílem monitorování je zejména sledování jednotlivých úvěrů a rychlá reakce na případné problémy klientů.

Druhou úrovní v procesu řízení úvěrových rizik je **úroveň úvěrového portfolia.** Tato úroveň zahrnuje:

- analýzu
- monitorování
- výkaznictví o úvěrovém portfoliu

V úseku řízení úvěrových rizik byla zřízena databáze (server) týkající se řízení úvěrového rizika. Tato databáze významně ovlivnila rychlost, objem a možnosti výstupů pro monitoring úvěrového portfolia. V roce 2002 byla prohloubena standardizace a automatizace výkazů o vývoji úvěrového portfolia a jeho jednotlivých částí.

Česká spořitelna se účastnila příprav dvou mezibankovních klientských registrů – Bankovního registru klientských informací a Centrálního registru úvěrů. Oba registry byly spuštěny do živého provozu v roce 2002 a Česká spořitelna je jejich aktivním účastníkem.

V roce 2002 byla dále zahájena příprava Studie proveditelnosti a Studie dopadů ve vztahu k Nové basilejské dohodě o kapitálové přiměřenosti (Basel II).

Tržní rizika

S tržním rizikem jsou v České spořitelně spojeny především transakce na finančních trzích, které jsou obchodovány na obchodním i bankovním portfoliu, a úrokové riziko aktiv a pasiv v bankovní knize.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kótování klientům a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů
- kótování na mezibankovním trhu
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním trhu

Derivátové transakce se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika bankovní knihy (interest rate swaps) a k refinancování gapu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy.

Tržní riziko obchodní knihy a všech transakcí finančních trhů je sledováno a měřeno v úseku centrálního řízení rizik, který je nezávislý na divizi finančních trhů, aby byla zaručena korektnost a nezávislost předkládaných čísel. Veškeré limity pro tržní rizika obchodního portfolia jsou navrhovány ve spolupráci úseků centrálního řízení rizik a treasury a schvalovány výborem finančních trhů a řízení rizik. Limity musí být rovněž potvrzeny mateřskou společností Erste Bank.

Pro měření úrokového rizika transakcí finančních trhů je používán tzv. PVBP gap, neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá obchodní portfolia úrokových produktů podle měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo

součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem se ošetřuje nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná „rotace“ výnosové křivky. Pro měnové opce se do PVBP limitů zahrnují i hodnoty rho a phi ekvivalenty. Banka sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatility.

Řízení úrokového rizika

Úrokové riziko bankovního portfolia řídí Česká spořitelna s využitím následujících metod: simulace čistého úrokového výnosu, citlivost čistého úrokového výnosu na změnu tržních úrokových sazeb (paralelní/neparalelní diskrétní posun výnosové křivky, stochastická simulace výnosové křivky), simulace změny tržní hodnoty při posunu tržní výnosové křivky (včetně key rate duration), durační a gapová analýza. Aktuální výše podstupovaného úrokového rizika je každý měsíc hodnocena Výborem pro řízení aktiv a pasiv v kontextu celkového vývoje finančních trhů, bankovního sektoru v České republice, jakož i strukturálních změn v bilanci České spořitelny.

Základním sledovaným parametrem úrokové citlivosti České spořitelny je relativní změna očekávaného čistého úrokového výnosu banky při okamžitém paralelním poklesu/nárůstu tržních úrokových sazeb o +100/-100 bazických bodů v horizontu následujících 36 měsíců, a to za předpokladu stabilní struktury bilance (tj. produktové struktury aktiv a pasiv). Ke konci roku 2002 byla citlivost čistého úrokového výnosu České spořitelny na nárůst tržních úrokových sazeb o 100 bazických bodů nižší než 4 % (jinými slovy: při nárůstu tržních úrokových sazeb o 100 bazických bodů by čistý úrokový výnos České spořitelny vzrostl o méně než 4 %). Při poklesu tržních úrokových sazeb o 100 bazických bodů byla citlivost čistého úrokového výnosu nižší než 8 %. Asymetrie citlivosti je způsobena nízkou absolutní hladinou tržních úrokových sazeb.

Citlivosti měnových derivátů na pohyby devizových kurzů jsou měřeny formou delta ekvivalentů a jsou zahrnuty do devizové pozice banky. Banka sleduje speciální limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost na hodnoty ocenění na dobu do maturity (theta) a úrokovou citlivost (rho), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou PVBP.

Akciové riziko obchodního portfolia je sledováno pomocí delta citlivostí tržních hodnot portfolií na změny akciových cen pro jednotlivé akciové emise a také v souhrnu za jednotlivé trhy a za celé portfolio.

Pro agregované měření tržního rizika pro obchodní i bankovní portfolia České spořitelny je používána metoda Value at Risk (VaR). Hodnoty Value at Risk jsou počítány na hladině spolehlivosti 99 % pro dobu držení jednoho obchodního dne. Pro výpočet se používá systém KVaR+ a metody historické simulace založené na historii posledních 500 obchodních dnů. Limity VaR jsou stanoveny pro jednotlivé obchodní desky resp. portfolia. Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady Value at Risk s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud vykazují správnost nastavení modelu pro výpočet Value at Risk. V závěru roku 2002 Česká spořitelna předložila ČNB žádost o schválení interního modelu pro výpočet kapitálového požadavku z tržních rizik obchodního portfolia s použitím metody Value at Risk. Toto bylo umožněno již více než ročním testováním správnosti modelu.

Obchodní portfolio banky je pravidelně – měsíčně – podrobováno stresovému testování. Používají se následující scénáře:

- scénáře založené na 10–15letých historických datech při použití maximálních pozitivních a negativních změn pro úrokové sazby a devizové kurzy nezávisle na sobě
- scénáře, které jsou doporučeny DPG (Derivatives policy Group)
- Value at Risk hodnota na hladině spolehlivosti 99,8 % (nejhorší historický scénář z posledních 500 pozorování)
- „what-if“ scénáře navržené oddělením analýz

Výsledky stresových scénářů jsou porovnávány s kapitálem banky alokovaným podle standardní metody ČNB pro výpočet kapitálových požadavků z tržních rizik.

Kromě limitů sensitivity a VaR jsou stanoveny a sledovány denně stoploss limity pro jednotlivé obchodní desky. Tyto limity se porovnávají s rozdílem mezi nejlepším výsledkem (realizovaným a nerealizovaným ziskem) ve sledovaném měsíci, resp. roce, a aktuálním výsledkem obchodní desky.

Limity citlivosti, VaR a stoploss limity týkající se obchodního portfolia jsou upraveny vnitřním pokynem banky – Manuálem řízení rizik, včetně způsobu jejich stanovení a opatření, která nastanou po překročení limitu.

Účinnost řízení tržních rizik a systém kontrolních procesů v divizi finanční trhy v České spořitelně byla v roce 2002 detailně revidována externím auditorem. V rámci těchto specializovaných auditů nebyly shledány závažné nedostatky v oblasti řízení tržních rizik. Uvedený propracovaný systém řízení tržních rizik v České spořitelně podpořil v roce 2002 úspěšný hospodářský výsledek banky prostřednictvím analýzy rizik ve vztahu k výnosnosti.

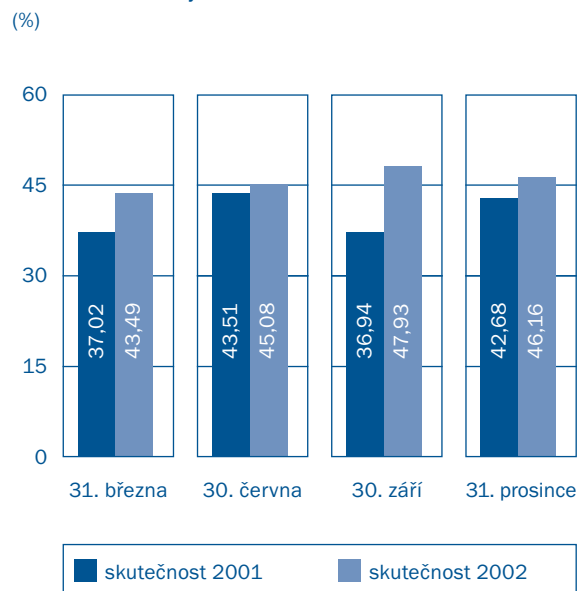
Riziko likvidity

Riziko likvidity představuje riziko, že se banka setká s problémy se získáním prostředků nezbytných k dodržení závazků vztahujících se k finančním instrumentům. Likvidita je skupinou monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních deposit a úvěrů.

Z hlediska řízení likvidity byla nejvýznamnějším trendem roku 2002 konverze anonymních vkladních knížek. Objem vkladů na vkladních knížkách poklesl ze 121,0 mld. Kč k 31. 12. 2001 na 21,2 mld. Kč k 31. 12. 2002, tj. o 99,8 mld. Kč. Tyto vklady byly alokovány především do produktů České spořitelny a částečně do produktů dceřiných společností finanční skupiny.

Konverze anonymních vkladních knížek představovala pro Českou spořitelnu určité riziko odlivu primárních vkladů, které se však nenaplnilo. I přes probíhající konverzi anonymních vkladů byla likvidita banky v roce 2002 stabilní s tendencí k mírnému zlepšování. Vývoj likvidity, měřený interním ukazatelem běžné míry likvidity v jednotlivých obdobích roku 2002, ukazuje následující graf. Běžná míra likvidity je definovaná jako podíl rychle likvidních aktiv a podstatné části pasiv. Pro ilustraci, k 31. 12. 2002 bylo za rychle likvidní považováno 139,7 mld. Kč aktiv, do jmenovatele pro výpočet běžné likvidity vstupovalo 302,7 mld. Kč pasiv.

Běžná míra likvidity v roce 2001 a 2002 (%)

Operační rizika

Rizika, která nespádají do skupin tržních, kreditních a likvidních rizik, jsou považována za operační rizika.

V České spořitelně proběhl v roce 2002 projekt zavedení aktivního řízení operačních rizik ve spolupráci s mateřskou Erste Bank. Projekt vycházel z nových regulatorních doporučení shrnutých do New Basel Capital Accord, a to především v oblasti klasifikace operačních rizik, způsobů měření a v oblasti minimálních standardů pro řízení operačních rizik.

Česká spořitelna vytvořila na základě identifikace rizik vlastní kategorizaci typů operačních rizik, které se mohou vyskytnout v bance. Monitoruje výskyt událostí operačních rizik prostřednictvím vlastní softwarové aplikace, buduje databázi těchto událostí, která slouží k měření a hodnocení jednotlivých typů operačních rizik, s cílem navrhnout postupy, které by měly vést ke snížení výskytu událostí a výše jejich dopadů. V roce 2002 byl za účelem snížení dopadů událostí operačních rizik vybudován systém pojištění, který pokrývá majetkové škody, bankovní i odpovědnostní rizika. Pojištění mělo významný vliv na hospodářský výsledek banky v roce 2002 zejména díky pokrytí škod z ničivých povodní.

Česká spořitelna se na základě svých zkušeností z řízení operačních rizik aktivně podílí na společném projektu ČNB, České bankovní asociace a České komory auditorů, který začal v roce 2002 a který se týká zavedení nových regulatorních pravidel Basel II pro oblast operačních rizik.

Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost České spořitelny se i v roce 2002 držela vysoko nad požadovanou úrovní 8,0 %, kterou vyžaduje Česká národní banka (ČNB) a činila 12,9 % podle českých účetních standardů.

V roce 2002 měla kapitálová přiměřenost mírně klesající trend z 15,1 % na konci roku 2001. Snížení hodnoty ukazatele vyvolal pokles regulatorního kapitálu. Pokles zapříčinilo zvýšení objemu položek odčitatelných od kapitálu, konkrétně nehmotných aktiv. Výrazný vliv na hodnotu ukazatele mělo zařazení nerozděleného zisku z roku 2001 do regulatorního kapitálu. Během roku 2002 se zvýšil objem rizikově vážených aktiv (RVA) z důvodu změny jejich struktury. Vzrostl objem RVA s váhou 100 % ve formě pohledávek za právnickými a fyzickými osobami, a naopak se snížil objem RVA s váhou 20 % ve formě pohledávek za bankami.

V roce 1998 přijala Česká spořitelna od Konsolidační banky (nyní Česká konsolidační agentura) podřízený dluh ve výši 5 500 000 tis. Kč ve formě úvěru, který je splatný 23. 12. 2008 a má úrokovou sazbu 6M PRIBOR+1,8 %. Dne 29. 12. 1998 vydala ČNB potvrzení, že uvedený podřízený dluh vyhovuje všem regulatorním podmínkám a je možné jej započítávat do dodatkového kapitálu České spořitelny při výpočtu kapitálu pro účely kapitálové přiměřenosti.

(mil. Kč)	2002	2001	2000
Kapitálová přiměřenost	12,85 %	15,06 %	12,85 %
Tier 1	22 583	20 184	15 447
Tier 2 a Tier 3	7 693	7 475	7 330
Souhrn odčitatelných položek	5 350	1 415	1 479
Celková výše kapitálu	24 926	26 244	21 298
Kapitálový požadavek A	14 035	12 641	11 713
Kapitálový požadavek B	1 481	1 302	1 542
Rizikově vážená aktiva	175 432	158 007	146 415

Údaje podle metodiky ČNB

Informace pro akcionáře

Struktura akcionářů České spořitelny k 31. 12. 2002

	Podíl na základním kapitálu	Podíl na hlasovacích právech
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG, Graben 21, Vídeň, Rakousko	93,6 %	94,9 %
Česká pojišťovna, a. s., Spálená 16, Praha 1, ČR	3,1 %	3,4 %
Ostatní právnické osoby	1,2 %	1,3 %
domácí	0,1 %	0,1 %
zahraniční	1,1 %	1,2 %
Fyzické osoby	0,4 %	0,4 %
domácí	0,4 %	0,4 %
zahraniční	0,0 %	0,0 %
Města a obce České republiky	1,7 %	0,0 %

Členové představenstva a dozorčí rady České spořitelny k 31. 12. 2002 neměli ve svém držení žádné akcie České spořitelny. Údaje o peněžítých a naturálních příjmech členů představenstva a dozorčí rady jsou uvedeny v příloze nekonsolidované roční účetní závěrky podle CAS (bod 36), tantiémy za rok 2001 nebyly vyplaceny, příjmy od společností ovládaných Českou spořitelnou nebyly žádné, peněžní vztahy mezi členy představenstva a dozorčí rady a Českou spořitelnou jsou uvedeny v příloze nekonsolidované roční účetní závěrky podle CAS (bod 39).

Informace o nabývání vlastních akcií

V období, kdy byly akcie České spořitelny obchodovány na veřejných trzích, s nimi obchodovala i Česká spořitelna z důvodu poskytování služeb investorům a akcionářům banky a dále z důvodu tvorby trhu (tzv. „market making“). Spořitelna učinila v souladu s obchodním zákoníkem veřejný návrh smlouvy na koupi kmenových akcií těm akcionářům, kteří byli k 22. 5. 2002 majiteli akcií a nehlasovali pro zrušení registrace nebo se valné hromady neúčastnili. V rámci této nabídky odkoupila celkem 583 kusy kmenových akcií, které následně v srpnu odprodala majoritnímu akcionáři Erste Bank. V průběhu roku 2002 Česká spořitelna nakoupila 20 931 tis. akcií v celkovém objemu kupních cen 7 602 mil. Kč a prodala 20 949 tis. akcií v celkovém objemu prodejních cen 7 607 mil. Kč. Nejnižší a nejvyšší nákupní cena za jednu akcii v roce 2002 činila 254,15 Kč, resp. 392,50 Kč. Nejnižší a nejvyšší prodejní cena za jednu akcii v roce 2002 činila 254,31 Kč, resp. 393,00 Kč. Na počátku roku 2002 vlastnila Česká spořitelna 17 926 ks vlastních akcií, na konci roku 2002 nevladnila žádné akcie.

Akciový trh

Na rozdíl od silně ztrátových zahraničních akciových trhů skončily české akcie rok 2002 v zisku. Trhu se však nevyhnuily silné výkyvy ve druhé polovině června a v první polovině října, které téměř smazaly předchozí zisky. Pro vývoj v roce 2002 byl určující výrazný růst cen akcií během prvních pěti měsíců a dále v posledním čtvrtletí roku. Celkově index trhu PX 50 stoupl o 16,8 %, čímž téměř smazal 17,5% ztrátu z roku 2001. Tahounem růstu trhu byly akcie Komerční banky, které dokázaly během roku zdvojnásobit svoji cenu. Komerční banka byla navíc nejobchodovanější emisí pražské burzy s podílem necelých 40 % na obratu celého akciového trhu. Růstu trhu ještě částečně pomohly ziskové akcie Philip Morris ČR a společnosti ČEZ. Rok 2002 byl naopak již třetím ztrátovým rokem v řadě pro oba telekomunikační tituly. Český Telecom ztratil zhruba třetinu ze své tržní ceny, zatímco málo likvidní České radiokomunikace propadly o více než 45 %. Pokles telekomunikací korespondoval s pokračujícím propadem cen evropských i amerických technologických titulů. Zcela mimo zájem investorů byly v loňském roce ztrátové akcie Českých radiokomunikací a Unipetrolu, jejichž společný podíl na celkových obchodech burzy činil pouze 5 %. Významným milníkem novodobé historie pražské burzy se stal 1. říjen 2002, kdy byla zahájena kotace akcií rakouské Erste Bank. Akcie mateřské společnosti České spořitelny nahradily akcie České spořitelny, které byly staženy z obchodování ke 4. červnu 2002. Erste Bank se stala první a zatím jedinou zahraniční společností, která kótuje svoje akcie na pražské burze. Na cenu bankovních titulů měly vliv i pozitivní analytické komentáře na vývoj bankovního sektoru ve středoevropském regionu.

Dluhopisový trh

Trh dluhopisů byl v roce 2002 výrazně ovlivněn měnovou politikou centrální banky, která snížila základní úrokové sazby v pěti krocích o 200 bazických bodů z 4,75 % na 2,75 %. Velmi nízká inflace a oslabující výkon hospodářství v průběhu celého roku prospívaly benchmarkům všech maturit, které se dostaly z hlediska výnosu na historicky nejnižší úroveň od vzniku České republiky. Prakticky celá výnosová křivka dluhopisového trhu se nacházela pod úrovní výnosové křivky v eurozóně. Tento zcela výjimečný vývoj byl prohlouben v okamžiku, kdy červencové snížení sazeb ČNB skutečně posunulo základní sazbu pod úroveň ECB. Pokles výnosu českých dluhopisů nebyl dán jen makroekonomickou a úrokovou situací, ale také rostoucím přetlakem likvidity na domácím trhu ze strany klíčových institucionálních investorů (pojišťoven, stavebních spořitelen apod.), o jejichž produkty v situaci klesajících úrokových sazeb roste zájem a investorům narůstá objem disponibilní likvidity, kterou uplatňují na trhu. Všechny tyto faktory způsobily, že rok 2002 byl rokem extrémních kapitálových zisků na dluhopisovém trhu, když tříletý benchmark v ročním srovnání spadl téměř o 200 bazických bodů a pětiletý o více než 150 bodů. Teprve v závěru roku 2002, po snížení základních sazeb ECB, se domácí výnosy posunuly těsně nad úroveň hlavních benchmarků v eurozóně.

Vývoj cen akcií České spořitelny

Po úspěšném roce 2001, kdy akcie České spořitelny stouply o 26,5 %, pokračovaly akcie v růstovém trendu i během prvních měsíců roku 2002. Cena akcií kulminovala 5. března 2002 zhruba na sedmiletém maximu 391,30 Kč. Dne 22. března 2002 při příležitosti zveřejnění hospodářských výsledků za rok 2001 oznámila rakouská společnost AVS, největší akcionář Erste Bank, záměr odkoupit akcie České spořitelny od menšinových akcionářů za cenu 375 Kč. Do konání valné hromady 22. 5. 2002 zvýšila rakouská Erste Bank jednající ve shodě s AVS svůj podíl na České spořitelně na více než 90 % a mohla na valné hromadě schválit zrušení registrace akcií České spořitelny na pražské burze, a tím i jejich stažení z obchodování na veřejných trzích. Díky zvýšení svého podílu na akciích České spořitelny vyhlásila společnost AVS druhý odkup akcií České spořitelny za cenu 372,40 Kč. Současně kvůli zrušení registrace akcií na veřejných trzích ohlásila odkup svých akcií za 365 Kč i sama Česká spořitelna. Akcie se naposledy obchodovaly na pražské burze 3. června 2002 s kurzem 371,80 Kč. Od 4. června 2002 nejsou akcie veřejně obchodovatelné.

Údaje o emitovaných cenných papírech

Akcie České spořitelny, a. s.

Druh:	kmenové a prioritní akcie
Forma:	140 788 787 ks kmenových akcií na majitele 11 211 213 ks prioritních akcií na jméno
Podoba:	zaknihovaná
Počet kusů:	152 000 000 ks
Identifikační označení (ISIN):	CZ0008023801 (kmenové akcie) CZ0008023736 (prioritní akcie)
Celkový objem emise:	15 200 000 000 Kč
Jmenovitá hodnota 1 akcie:	100 Kč
Způsob převodu:	převoditelnost kmenových akcií na majitele není omezena, k převodu práv dochází jejich předáním; prioritní akcie na jméno jsou omezeně převoditelné na města a obce České republiky navzájem a se souhlasem představenstva též na jiné subjekty
Obchodovatelnost akcií:	akcie nejsou obchodovány na žádném z veřejných trhů

Obsah všech práv a povinností spojených s držením akcií na majitele je dán úpravou obchodního zákoníku, zákona o bankách a zákona o cenných papírech.

Emise dluhopisů České spořitelny, a. s. – splacena k 27. 2. 2002

10,75% dluhopisy splatné 2002

Identifikační označení (ISIN):	CZ0003700437
Datum emise:	27. 2. 1997
Forma:	na doručitele
Podoba:	listinná
Celkový objem emise:	5 000 000 000 Kč
Jmenovitá hodnota 1 dluhopisu:	10 000 Kč
Počet kusu CP:	500 000
Připojené kupony:	5 kuponů – pevná roční úroková sazba 10,75 % vyplácená ročně zpětně
Způsob převodu dluhopisů:	převoditelnost není omezena, k převodu práv z dluhopisů a kuponů dochází jejich předáním
Administrátor emise:	Česká spořitelna, a. s., Praha 4, Olbrachtova 1929/62, 140 00
Určená provozovna administrátora:	Česká spořitelna, a. s., Národní 27, 110 00 Praha 1
S dluhopisy obchodováno na:	Burza cenných papírů Praha, a. s., hlavní trh
Měna, na kterou dluhopisy znějí:	Kč
Lhůta splatnosti dluhopisů:	dluhopisy byly splaceny v jejich jmenovité hodnotě dne 27. února 2002

Emise hypotečních zástavních listů České spořitelny, a. s.

11,85% HZL splatné 2003

Identifikační označení (ISIN):	CZ0002000078
Datum emise:	3. 8. 1998
Forma:	na doručitele
Podoba:	zaknihovaná
Celkový objem emise:	500 000 000 Kč
Jmenovitá hodnota 1 HZL:	10 000 Kč
Počet kusu CP:	50 000
Kupony:	pevná roční úroková sazba 11,85 % vyplácená ročně zpětně
Způsob převodu HZL:	převoditelnost není omezena, k převodu HZL dochází ke dni registrace převodu ve prospěch účtu nabyvatele vedeného v evidenci Střediska cenných papírů (SCP)
Administrátor emise:	Česká spořitelna, a. s., Praha 4, Olbrachtova 1929/62, 140 00
Určená provozovna administrátora:	Česká spořitelna, a. s., Národní 27, 110 00 Praha 1
S HZL obchodováno na:	Burza cenných papírů Praha, a. s., volný trh
Měna, na kterou HZL znějí:	Kč
Lhůta splatnosti HZL:	HZL budou splaceny v jejich jmenovité hodnotě dne 3. 8. 2003.

Dluhopisový program hypotečních zástavních listů České spořitelny, a. s.

Maximální objem nesplacených HZL:	10 000 000 000 Kč
Doba trvání programu:	15 let
Splatnost kterékoliv emise dluhopisů vydané v rámci programu nejvýše:	10 let
V rámci dluhopisového programu byla vydána emise hypotečních zástavních listů:	5,80% HZL splatné 2007
Identifikační označení (ISIN):	CZ0002000201
Datum emise:	8. 11. 2002
Forma:	na doručitele
Podoba:	zaknihovaná
Celkový objem emise:	3 000 000 000 Kč
Jmenovitá hodnota 1 HZL:	100 000 Kč

Počet kusů CP:	30 000
Kupony:	pevná roční úroková sazba 5,80 % vyplácená ročně zpětně
Způsob převodu HZL:	převoditelnost není omezena, k převodu HZL dochází registrací tohoto převodu v SCP v souladu s platnými předpisy SCP
Administrátor emise:	Česká spořitelna, a. s., Praha 4, Olbrachtova 1929/62, 140 00
Určená provozovna administrátora:	Česká spořitelna, a. s., Národní 27, 110 00 Praha 1
S HZL obchodováno na:	Burza cenných papírů Praha, a. s., volný trh
Měna, na kterou HZL znějí:	Kč
Lhůta splatnosti HZL:	HZL budou splaceny v jejich jmenovité hodnotě dne 8. 11. 2007.

Předmět podnikání podle článku 3 Stanov České spořitelny platných k 31. 12. 2002

Předmětem podnikání je provádění bankovních obchodů a poskytování bankovních služeb v tuzemsku i ve vztahu k zahraničí podle právních předpisů pro činnost bank.

Předmětem podnikání je zejména:

- a) přijímání vkladů od veřejnosti
- b) poskytování úvěrů
- c) investování do cenných papírů na vlastní účet
- d) finanční pronájem
- e) platební styk a zúčtování
- f) vydávání platebních prostředků, např. platebních karet, cestovních šeků
- g) poskytování záruk
- h) otvírání akreditivů
- i) obstarávání inkasa
- j) obchodování na vlastní účet nebo účet klienta s devizovými hodnotami, v oblasti termínovaných obchodů a opcí včetně kurzových a úrokových obchodů, s převoditelnými cennými papíry
- k) účast na vydávání akcií a poskytování souvisejících služeb
- l) finanční makléřství
- m) poskytování porad ve věcech podnikání
- n) obhospodařování cenných papírů klienta na jeho účet včetně poradenství
- o) uložení a správa cenných papírů nebo jiných hodnot
- p) výkon funkce depozitáře
- q) směnárenská činnost
- r) poskytování bankovních informací
- s) pronájem bezpečnostních schránek
- t) vydávání hypotečních zástavních listů podle zvláštního zákona
- u) vedení oddělené části evidence Střediska cenných papírů

Pokud zvláštní zákon podmiňuje výkon některé činnosti udělením povolení (licencí), společnost může takovou činnost provádět až poté, kdy bude povolení (licence) podle zvláštního zákona uděleno.

Licence a ochranné známky

Nejvýznamnější licence smluvně nabyté v oblasti duševního vlastnictví jsou licence na používání softwaru:

- SAP R/3 (mySAP.com) společnosti SAP (software slouží k vedení finančního účetnictví banky, kontrolingu, materiálového hospodářství a personální administrativy),
- NetSymbols společnosti Systém Access (software slouží k obchodům banky v oblasti komerčního bankovníctví),
- STARBANK společnosti ASSET (software slouží zejména pro podporu vedení běžných účtů, devizových účtů a úvěrů).

Česká spořitelna je majitelem několika ochranných známek zapsaných v rejstříku ochranných známek vedeném Úřadem průmyslového vlastnictví vztahujících se k jejím významným produktům.

Finanční investice do akcií a dluhopisů

(mil. Kč, nekonsolidované CAS)	2002	2001	2000
dluhopisy	109 529	118 290	92 742
akcie	1 142	784	7 551
majetkové účasti	1 802	1 275	1 218
finanční investice celkem	112 473	120 349	101 511

Pořízení hmotných a nehmotných investic* (vlastní zdroje)

(mil. Kč, nekonsolidované CAS)	2002	2001	2000
hmotný investiční majetek	3 893	3 105	1 326
nehmotný investiční majetek	4 449	1 819	825
celkem	8 342	4 924	2 151

* údaje převzaty z výkazů podle metodiky ČSÚ

Údaje o hlavních budoucích investicích (nekonsolidované CAS)

Pro rok 2003 je uvažováno s pořízením majetku z vlastních zdrojů v celkové hodnotě 2 875 mil. Kč. Z této částky bude vyčleněno pro projekty přibližně 1 447 mil. Kč, IT 1 050 mil. Kč, stavební akce 188 mil. Kč, kancelářskou a bankovní techniku 82 mil. Kč a ostatní 108 mil. Kč.

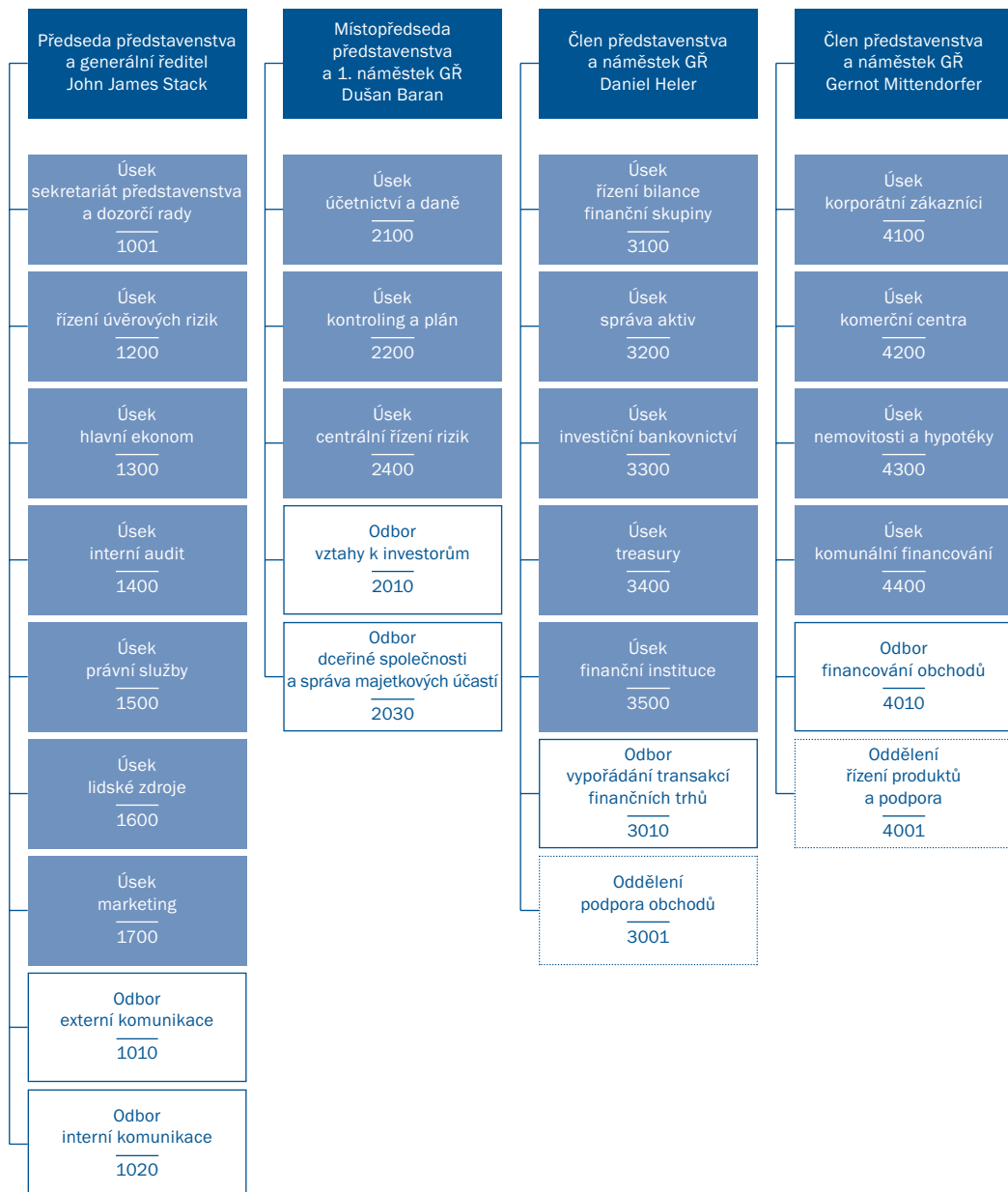
Výnosy z provozních činností

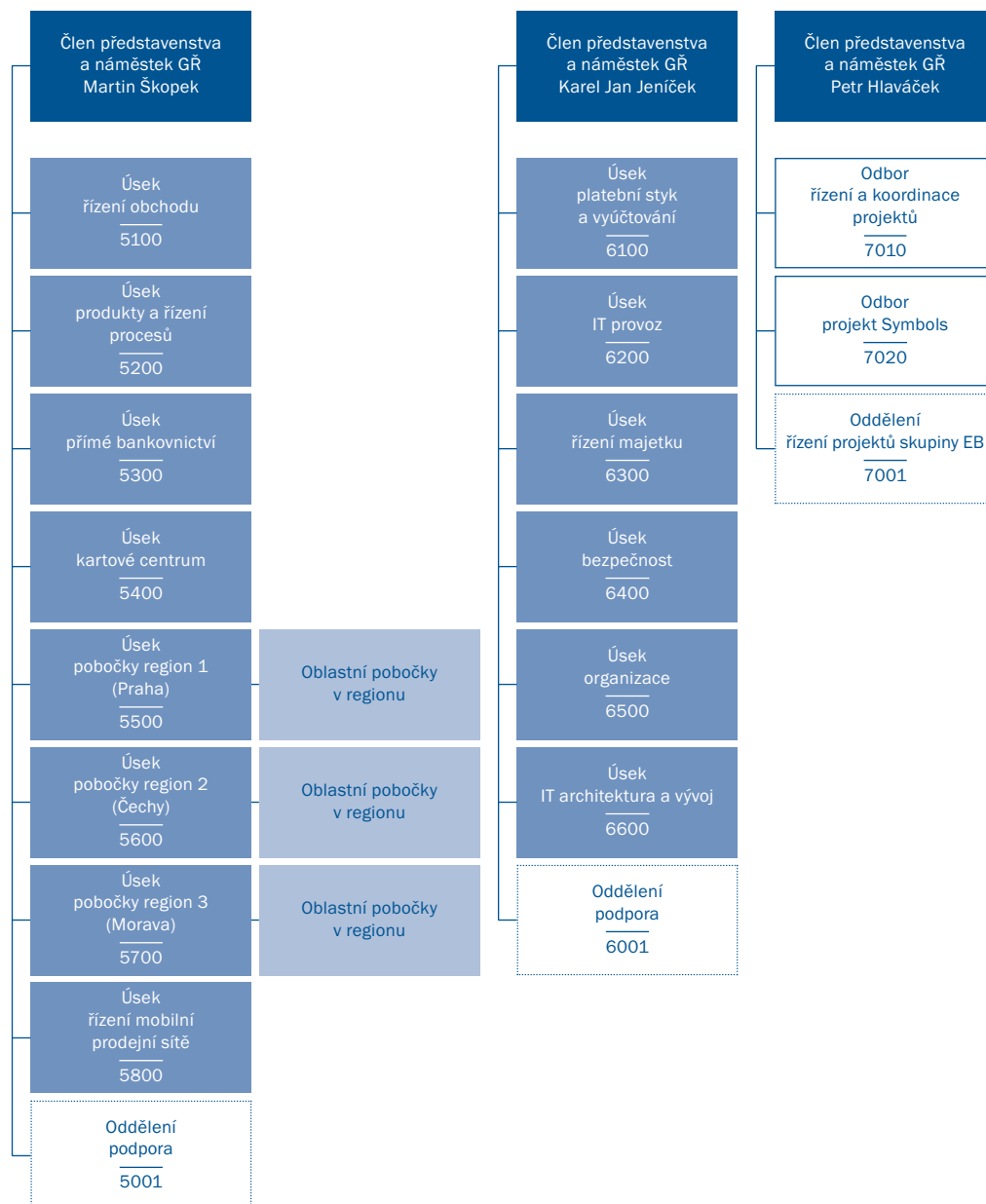
(mil. Kč, nekonsolidované CAS)	2002	2001	2000
čistý úrokový výnos	14 183	13 291	10 823
výnosy z akcií a podílů	625	367	117
čisté výnosy z poplatků a provizí	6 707	6 106	4 926
zisk z finančních operací	1 083	2 214	1 780
ostatní výnosy	1 546	434	451
provozní výnosy	24 145	22 412	18 097

Přijaté úvěry, jiné závazky a poskytnutá zajištění

(mil. Kč, nekonsolidované CAS)	31. 12. 2002
přijaté úvěry (nezajištěné)	18 184
podřízené závazky	5 506
jiné závazky (nezajištěné) celkem	371 846
závazky k bankám vyjma přijatých úvěrů	16 395
závazky ke klientům vyjma přijatých úvěrů	342 176
závazky z dluhových cenných papírů	13 275
poskytnuté záruky (budoucí možné závazky)	4 731

Organizační struktura České spořitelny k 31. 12. 2002

Dnešní zdravý vývoj banky je příslibem vysoké návratnosti investic našich akcionářů i do budoucna.

Zpráva dozorčí rady

Dozorčí rada České spořitelny, a. s., v obchodním roce 2002 průběžně zajišťovala úkoly, které jí náleží ze zákona a podle stanov akciové společnosti. Jako kontrolní orgán společnosti dohlížela na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti, způsob hospodaření banky a realizaci její strategické koncepce. Dozorčí rada byla pravidelně informována o činnosti banky, její finanční situaci a o dalších podstatných záležitostech.

Dozorčí rada přezkoumala předloženou účetní závěrku k 31. prosinci 2002 a dospěla k názoru, že účetní záznamy a účetní evidence byly vedeny průkazným způsobem v souladu s předpisy o účetnictví a že účetní závěrka správně zobrazuje finanční situaci České spořitelny, a. s., k 31. prosinci 2002.

Andreas TREICHL
předseda dozorčí rady

Audit účetní závěrky provedla firma Deloitte & Touche, spol. s r.o., která potvrdila, že účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situaci České spořitelny, a.s. k 31. prosinci 2002 a výsledku hospodaření za rok 2002. Dozorčí rada vzala se souhlasem na vědomí tento výrok auditora.

Na základě všech těchto skutečností doporučí dozorčí rada valné hromadě schválit účetní závěrku České spořitelny, a. s., k 31. prosinci 2002 a návrh na rozdělení zisku společnosti předložený představenstvem.

Čestné prohlášení

Níže podepsaní tímto prohlašují, že údaje uvedené ve Výroční zprávě České spořitelny, a. s., za rok 2002 odpovídají skutečnosti a žádné podstatné okolnosti, které by mohly ovlivnit přesné a správné posouzení České spořitelny, a. s., nebyly vynechány.

Dušan BARAN
místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele
Olbrachtova 62, 140 00 Praha 4

Martin ŠKOPEK
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele
Olbrachtova 62, 140 00 Praha 4

Výroční zpráva **2002**

Česká spořitelna, a. s.

Finanční část I

Konsolidovaná účetní závěrka

sestavená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví
za roky končící 31. prosince 2002 a 2001

Obsah

Zpráva auditora pro akcionáře České spořitelny, a. s.	47
Konsolidovaná rozvaha k 31. 12. 2002 a 2001	48
Konsolidovaný výkaz zisků a ztrát za roky končící 31. 12. 2002 a 2001	49
Konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu za roky končící 31. 12. 2002 a 2001	49
Konsolidovaný přehled o peněžních tocích za roky končící 31. 12. 2002 a 2001	50
Příloha ke konsolidované účetní závěrce	51

Deloitte & Touche spol. s r.o. zapsaná Městským soudem
Týn 641/4 v Praze, oddíl C, vložka 24349
110 00 Praha 1 IČ: 49620592
Česká republika DIČ: 001-49620592

Tel: +420 224 895 500
Fax: +420 224 895 555
www.deloitteCE.com

**Deloitte
& Touche**

Zpráva nezávislého auditora pro akcionáře společnosti České spořitelny, a. s.

Provedli jsme audity příložených konsolidovaných rozvah České spořitelny, a. s. („banka“) k 31. prosinci 2002 a 2001 a souvisejících konsolidovaných výkazů zisků a ztrát, peněžních toků a změn vlastního kapitálu za roky 2002 a 2001. Za sestavení těchto konsolidovaných účetních závěrek je zodpovědné vedení banky. Naší odpovědností je vyjádřit názor na konsolidované účetní závěrky jako celek na základě provedených auditů.

Naše audity jsme provedli v souladu s Mezinárodními standardy auditu. Tyto standardy vyžadují, abychom plánovali a provedli audit s cílem získat přiměřenou míru jistoty, že konsolidovaná účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření účetních záznamů a dalších informací prokazujících údaje v konsolidované účetní závěrce. Audit také zahrnuje posouzení účetních postupů a významných odhadů použitých společností při sestavení závěrky a posouzení celkové prezentace konsolidované účetní závěrky. Domníváme se, že provedené audity dávají přiměřený základ pro vyslovení výroku na účetní závěrky.

Podle našeho názoru konsolidované účetní závěrky ve všech významných aspektech věrně zobrazují konsolidovanou finanční situaci České spořitelny, a. s. k 31. prosinci 2002 a 2001 a výsledky jejího hospodaření, peněžní toky a změny vlastního kapitálu za roky 2002 a 2001 v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví.

V Praze dne 12. dubna 2003

Deloitte & Touche

Konsolidovaná rozvaha k 31. 12. 2002 a 2001

Aktiva

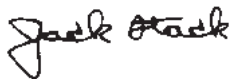
mil. Kč	Příloha	2002	2001
1. Pokladní hotovost, vklady u ČNB	6	22 261	22 930
2. Pohledávky za bankami	7	128 782	120 104
3. Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	8	38 264	37 182
4. Pohledávky za klienty	9	150 899	149 473
5. Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám	10	(18 895)	(21 645)
6. Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	11	22 903	24 186
7. Cenné papíry na prodej	12	32 507	19 063
8. Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	13	102 641	100 891
9. Nehmotný majetek	14	4 349	3 177
10. Hmotný majetek	15	17 532	16 792
11. Ostatní aktiva	17	18 448	19 452
Aktiva celkem		519 691	491 605

Pasiva a vlastní kapitál

mil. Kč	Příloha	2002	2001
1. Závazky k bankám	18	31 858	31 142
2. Závazky ke klientům	19	403 035	390 752
3. Emitované dluhopisy	20	7 143	10 988
4. Rezervy	21	8 098	4 704
5. Ostatní pasiva	22	33 095	22 974
6. Podřízený dluh	23	5 500	5 500
7. Menšinové podíly	24	1 131	1 090
8. Vlastní kapitál	25	29 831	24 455
Pasiva a vlastní kapitál celkem		519 691	491 605

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla schválena představenstvem banky dne 12. dubna 2003.

John James STACK
předseda představenstva
a generální ředitel

Konsolidovaný výkaz zisků a ztrát za roky končící 31. 12. 2002 a 2001

mil. Kč	Příloha	2002	2001
1. Úrokové a podobné výnosy	26	25 978	27 729
2. Úrokové a podobné náklady	27	(9 853)	(12 573)
Čistý úrokový výnos		16 125	15 156
3. Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám	28	(331)	(2 731)
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách k úvěrům a pohledávkám		15 794	12 425
4. Výnosy z poplatků a provizí		7 491	6 711
5. Náklady na poplatky a provize		(644)	(513)
Čisté příjmy z poplatků a provizí		6 847	6 198
6. Čistý zisk z obchodních operací	29	638	833
7. Všeobecné správní náklady	30	(14 775)	(15 224)
8. Ostatní provozní výnosy (náklady) netto	31	405	(1 336)
Zisk před zdaněním		8 909	2 896
9. Daň z příjmů	32	(2 917)	(975)
Zisk po zdanění		5 992	1 921
10. Menšinové podíly	24	(187)	(123)
Čistý zisk za účetní období		5 805	1 798

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaný přehled o změnách ve vlastním kapitálu za roky končící 31. 12. 2002 a 2001

mil. Kč	Nerozdělený zisk	Vlastní akcie	Zákonný rezervní fond	Všeobecné rezervy	Emisní ážio	Základní kapitál	Celkem
K 1. lednu 2001	6 831	-	551	73	-	15 200	22 655
Vliv aplikace IAS 39	47	-	-	-	-	-	47
K 1. lednu 2001	6 878	-	551	73	-	15 200	22 702
Dividendy	(19)	-	-	-	-	-	(19)
Příděl do rezervních fondů	(226)	-	299	(73)	-	-	-
Vlastní akcie	-	(26)	-	-	-	-	(26)
Čistý zisk za účetní období	1 798	-	-	-	-	-	1 798
K 31. prosinci 2001	8 431	(26)	850	-	-	15 200	24 455
K 1. lednu 2002	8 431	(26)	850	-	-	15 200	24 455
Dividendy	(456)	-	-	-	-	-	(456)
Příděl do rezervních fondů	(181)	-	181	-	-	-	-
Vlastní akcie	-	26	-	-	1	-	27
Čistý zisk za účetní období	5 805	-	-	-	-	-	5 805
K 31. prosinci 2002	13 599	-	1 031	-	1	15 200	29 831

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaný přehled o peněžních tocích za roky končící 31. 12. 2002 a 2001

mil. Kč	Příloha	2002	2001
Zisk před zdaněním		8 909	2 896
Úpravy o nepeněžní operace			
Tvorba rezerv a opravných položek k úvěrům, pohledávkám a ostatním aktivům		771	2 751
Odpisy majetku		2 251	2 271
Znehodnocení hmotného a nehmotného majetku		466	819
Nerealizovaná ztráta/(zisk) z cenných papírů určených k obchodování a cenných papírů na prodej		(477)	618
Čistá ztráta z cenných papírů držených do splatnosti		-	622
Čistý zisk z přecenění majetkových účastí		(5)	-
Rozpuštění restrukturalizačních rezerv po odečtení souvisejících vynaložených peněžních prostředků		(605)	(203)
Tvorba ostatních rezerv		3 999	1 080
Změna reálné hodnoty finančních derivátů		471	(2 147)
Výnosy z rozpuštění promlčených vkladů		(385)	-
<i>Provozní zisk před změnou provozních aktiv a pasiv</i>		<i>15 395</i>	<i>8 707</i>
Peněžní tok z provozních činností			
<i>(Zvýšení)/snížení provozních aktiv</i>			
Povinné minimální rezervy u ČNB		709	(85)
Pohledávky za bankami		(10 122)	(3 896)
Pohledávky za klienty včetně České konsolidační agentury		(6 011)	(15 813)
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování		1 503	9 664
Cenné papíry na prodej		(9 594)	(6 377)
Ostatní aktiva		(1 084)	(1 399)
<i>Zvýšení/(snížení) provozních pasiv</i>			
Závazky k bankám		753	14 292
Závazky ke klientům		12 668	35 630
Ostatní pasiva		3 350	(5 111)
<i>Čistý peněžní tok z provozních činností před zdaněním</i>		<i>7 567</i>	<i>35 612</i>
Placená daň z příjmů		(208)	(132)
Čistý peněžní tok z provozních činností		7 359	35 480
Peněžní tok z investičních činností			
Čistý nárůst cenných papírů a ostatních aktiv držených do splatnosti		(4 362)	(33 591)
Nákup hmotného a nehmotného majetku		(7 713)	(6 035)
Příjmy z prodeje hmotného a nehmotného majetku		3 084	1 162
Čistý peněžní tok z investičních činností		(8 991)	(38 464)
Peněžní tok z finančních činností			
(Nákup)/prodej vlastních akcií		27	(26)
Dividendy placené		(456)	(19)
Dividendy placené menšinovým akcionářům		(140)	(69)
Emitované dluhopisy		(3 845)	958
Čistý peněžní tok z finančních činností		(4 414)	844
Čisté snížení hotovosti a jiných rychle likvidních prostředků		(6 046)	(2 140)
Hotovost a jiné rychle likvidní prostředky na počátku roku		38 677	40 817
Hotovost a jiné rychle likvidní prostředky na konci roku	33	32 631	38 677

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Příloha ke konsolidované účetní závěrce sestavená v souladu s Mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví za roky končící 31. 12. 2002 a 2001

1. Úvod

Česká spořitelna, a. s. („banka“ nebo „spořitelna“) se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ 45244782 je právním nástupcem České státní spořitelny a byla zaregistrována jako akciová společnost v České republice dne 30. prosince 1991. Česká spořitelna je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

Mezi hlavní aktivity banky patří:

- příjem vkladů od obyvatelstva;
- poskytování úvěrů;
- hypoteční služby;
- obchod s cennými papíry na vlastní a klientův účet;
- platební styk;
- poskytování platebních prostředků;
- upisování cenných papírů;
- vystavování akreditivů;
- obstarávání inkasa;
- zprostředkování emisí akcií a s tím spojené finanční služby;
- makléřské služby;
- poskytování konzultačních služeb;
- správa klientských cenných papírů (prostřednictvím dceřiné společnosti Investiční společnost České spořitelny, a. s.);
- pronájem bezpečnostních schránek, úschova cenných papírů a jiných hodnot;
- výkon funkce depozitáře investičních fondů;
- směnárenská činnost;
- pronájem bezpečnostních schránek.

Prostřednictvím dceřiných společností poskytuje banka (společně "skupina") rovněž následující druhy služeb:

- správa fondů;
- stavební spoření a úvěry;
- pojišťovací služby;
- finanční leasing;
- factoring;
- poradenství;
- realitní činnost;
- pronájem výpočetní techniky, instalace a opravy elektronických zařízení;
- poskytování softwaru a poradenství v oblasti hardwaru a softwaru;
- účast na řízení a financování firem.

Banka musí dodržovat regulační požadavky České národní banky (ČNB). Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, klasifikace úvěrů a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty banky, likvidity, úrokového rizika a měnové pozice banky.

Obdobně podléhají regulatorním požadavkům další společnosti ve skupině, zejména v oblasti pojišťovnictví a kolektivního investování.

2. Specifické události ovlivňující hospodaření banky v roce 2002

(a) Smlouva o restrukturalizaci a ručení

Dne 1. března 2000 byla podepsána Smlouva o restrukturalizaci a ručení (dále jen „ring fencing“) mezi spořitelnou, CORFINOU, a. s. (nyní Leasing České spořitelny, a. s.) a Konsolidační bankou Praha, s.p.ú. (dále jen KOB), od 1. září 2001 Česká konsolidační agentura (dále jen ČKA).

Podle výše uvedené smlouvy garantuje ČKA čistou účetní hodnotu některých identifikovaných položek podle stavu zachyceného v účetnictví spořitelny k 31. prosinci 1999 a vybrané finanční deriváty. Podle smlouvy má spořitelna právo prodat, resp. ČKA závazek odkoupit vyčleněné položky za předem dohodnutou realizační cenu rovnou čisté účetní hodnotě, a to v souhrnných částkách nepřesahujících stanovené roční limity. Recipročně má ČKA možnost po předchozím souhlasu spořitelny odkoupit vyčleněné položky, rovněž za předem dohodnutou realizační cenu do výše uvedených ročních limitů. Smlouva také umožňuje spořitelně nebo ČKA uplatnit jednorázově nárok na odprodej/odkup všech vyčleněných položek, u nichž nebyla předtím uplatněna opce, v roce 2002.

V níže uvedené tabulce je uveden vývoj portfolia v ring fencingu v roce 2002. V průběhu 1. čtvrtletí 2002 bylo na základě provedených analýz rozhodnuto o vyjmutí části portfolia z ring fencingu (viz sloupec 2) u klientů s perspektivou dalšího ekonomického rozvoje. K 30. červnu 2002 pak byly v rámci všeobecné put opce na ČKA převedeny pohledávky uvedené ve sloupci 3. Z pohledávek zařazených v seznamu vyčleněných položek účinnému ke dni 30. června 2002 nebylo možno z důvodů právních překážek postoupit pohledávky zajištěné ručením Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s., u nichž by postoupením pohledávky zaniklo ručení, a dále pohledávky ze syndikovaných úvěrů, kde byl k postoupení nutný souhlas ostatních smluvních stran. Sloupec 5 uvádí zbývající zůstatek portfolia v režimu ring fencing k 31. prosinci 2002.

Druh pohledávek	Stav k 31. 12. 2001	Finanční po- ložky vyjmuté z režimu RF	Put opce k 30. 6. 2002	Splátky úvěrů v roce 2002	Stav k 31. 12. 2002
v mil.Kč	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Úvěry v Kč	9 594	2 004	5 251	716	1 623
Úvěry v cizí měně	1 249	800	320	129	-
Dluhopisy	1 331	331	1 000	-	-
Celkem skupina I	12 174	3 135	6 571	845	1 623
Kontokorentní úvěry	801	173	-	299	329
Celkem skupina II	801	173	-	299	329
Celkem	12 975	3 308	6 571	1 144	1 952

Ve společnosti Leasing ČS, a. s., a jejích dceřiných společnostech Corfina Trade, s.r.o., a CF Danube Leasing, s.r.o., byla v průběhu roku 2002 uplatněna záruka ČKA v úhrnné hodnotě 306 mil. Kč a 15 mil. Sk. Úhrnná hodnota záruky uplatněné těmito společnostmi v letech 2000 až 2002 činila 430 mil. Kč a 28 mil. Sk. Z úhrnné hodnoty uplatněné záruky potom bylo plněno 360 mil. Kč a 20 mil. Sk. Celková možná výše plnění ze záruky ČKA za všechny společnosti činí 1,2 mld. Kč.

(b) Konverze anonymních vkladních knížek (aVK)

Na začátku roku 2002 schválil Parlament ČR novelu zákona o bankách č. 21/1992 Sb., která k 31. prosinci 2002 ruší veškeré vkladové vztahy potvrzené vkladními knížkami na doručitele. Tato novela má závažné důsledky pro činnost spořitelny: po 31. prosinci 2002 je banka povinna vyplatit klientům i vklady, které byly vázány výpovědní lhůtou, a to bez jejího dodržení a dosud uplatňovaných sankcí, a od 1. ledna 2003 začíná běžet desetileté období, během něhož mohou klienti dosud nevybrané či nekonvertované vklady od banky získat, ačkoli vkladový vztah již zanikl.

K 1. lednu 2002 vedla spořitelna téměř 6,6 mil. aVK s celkovým objemem vkladů 121 mld. Kč. V průběhu roku 2002 bylo zrušeno 2,5 mil. aVK se zůstatkem 99,8 mld. Kč (z velké části převodem na vkladní knížky na jméno a na produkty dceřiných společností spořitelny). K 31. prosinci 2002 zůstalo nekonvertováno cca 4,1 mil. aVK s celkovým zůstatkem 21,2 mld. Kč (viz bod 19 přílohy).

(c) Promlčené vkladní knížky

Jestliže vkladatel po dvacet let nenakládal s vkladem ani nepředložil vkladní knížku na doplnění záznamů, ruší se v souladu s občanským zákoníkem (§ 785 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů) vkladový vztah uplynutím této doby. Poté má vkladatel právo na výplatu zůstatku zrušeného vkladu v rámci obecně platné promlčecí doby 3 let. Vkladní knížky, u nichž nedošlo 23 let k žádnému pohybu, jsou vyvedeny do výnosů spořitelny. V roce 2002 byly vyvedeny do výnosů promlčené vkladní knížky v celkovém objemu 385 mil. Kč, které jsou zahrnuty v položce Ostatní provozní výnosy (náklady) netto (viz bod 31 přílohy).

Přestože spořitelna není právně vázána k výplatě vkladu z těchto vkladních knížek, obvyklá praxe je, že v případě předložení promlčené vkladní knížky je zůstatek vkladu vyplacen. V roce 2002 bylo z promlčených vkladů vyplaceno 17 mil. Kč, které jsou zahrnuty v položce Ostatní provozní výnosy (náklady) netto (viz bod 31 přílohy). Současně byla na budoucí výplatu promlčených vkladů vytvořena rezerva v celkové částce 60 mil. Kč, která je zahrnuta v položce Ostatní provozní výnosy (náklady) netto (viz bod 31 přílohy).

(d) Povodně

Na hospodaření banky v roce 2002 měly vliv srpnové povodně. Ve spojitosti s povodněmi banka vykázala ztráty ve výši 73 mil. Kč.

3. Východiska pro přípravu účetní závěrky

Konsolidovaná účetní závěrka, která zahrnuje účetní závěrky banky a jejích dceřiných společností (dohromady „skupina“), byla sestavena v souladu se standardy a interpretacemi schválenými Radou pro mezinárodní účetní standardy (International Accounting Standards Board – IASB), jejichž název je Mezinárodní standardy pro finanční výkaznictví (IFRS). Tyto standardy a interpretace se v minulosti nazývaly Mezinárodní účetní standardy (IAS). Všechny údaje jsou v milionech Kč (mil. Kč), není-li uvedeno jinak.

Tato konsolidovaná účetní závěrka byla připravena na základě ocenění v pořizovacích cenách, s výjimkou cenných papírů určených na prodej, finančních aktiv a finančních pasiv určených k obchodování a všech derivátů, které jsou vykázány ve své reálné hodnotě.

Účetní postupy byly použity konzistentně ve společnostech zahrnutých do konsolidace.

Prezentace konsolidované účetní závěrky v souladu s mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví vyžaduje, aby vedení skupiny provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i na podmíněná aktiva a pasiva k datu sestavení účetní závěrky a vykazované hodnoty výnosů a nákladů během vykazovaného období. Skutečné výsledky se od těchto odhadů mohou lišit.

Tam, kde to bylo možné, byla forma finančních výkazů přizpůsobena požadavkům na prezentaci v rámci skupiny Erste Bank. Údaje předchozího období byly v nezbytných případech upraveny na srovnatelný základ s prezentací běžného roku.

4. Důležitá pravidla účetnictví

Konsolidovaná účetní závěrka byla připravena v souladu s následujícími důležitými pravidly účetnictví:

(a) Principy konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje účetní závěrky banky a všech jejích významných účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.

Dceřiné společnosti

Účast s rozhodujícím vlivem je taková, ve které banka vlastní, přímo či nepřímo, více než 50 % základního kapitálu nebo ve které bance patří více než 50 % hlasovacích práv nebo ve kterých může banka navrhnout či odvolat většinu členů představenstva a dozorčí rady. Jestliže kontrola nad takovým subjektem vznikne anebo je postoupena v průběhu roku, jsou ve výsledcích obsaženy údaje od data, kdy tato kontrola vznikla, anebo k datu, ke kterému byla postoupena.

Všechny vzájemné pohledávky, závazky, náklady a výnosy uvnitř skupiny, včetně nerealizovaných zisků, byly v rámci konsolidace vyloučeny. Tam, kde to bylo nezbytné, byly postupy účtování používané dceřinými společnostmi upraveny tak, aby byly konzistentní s účetními postupy používanými bankou.

Podíl menšinových akcionářů na vlastním kapitálu a na hospodářském výsledku společností kontrolovaných bankou je uveden v konsolidované účetní závěrce samostatně.

Přidružené společnosti

Významné účasti s podstatným vlivem jsou účtovány ekvivalenční metodou. Za účast s podstatným vlivem se považuje taková, kdy banka drží, přímo nebo nepřímo, od 20 do 50 % základního kapitálu určitého subjektu nebo kdy banka má ve společnosti podstatný vliv, ale nemá nad ní kontrolu.

Účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem ve společnostech, jejichž hospodářské výsledky, vlastní kapitál a finanční pozice byly pro zpracování účetní závěrky nevýznamné, jsou účtovány v ceně pořízení upravené z titulu trvalého snížení hodnoty a jsou zahrnuty v položce „Cenné papíry a ostatní aktiva držena do splatnosti“.

(b) Úvěry, půjčky a tvorba rezerv a opravných položek

Úvěry a půjčky jsou vykazovány ve výši nesplacené jistiny a úroků a poplatků po splatnosti. Úvěry a půjčky jsou zaúčtovány, když dojde k převodu prostředků dlužníkovi.

Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika jsou zaznamenány, pokud existuje důvod domnívat se, že je ohrožena návratnost pohledávky. Rezervy a opravné položky jsou vytvářeny k rozvahovým a podrozvahovým úvěrovým angažovanostem ve výši ztrát odhadovaných vedením skupiny. Tyto částky jsou vytvářeny ke konkrétním klasifikovaným pohledávkám a potenciálním ztrátám, které mohou být obsaženy v portfoliu. Tato částka upravující výši rezerv a opravných položek na odhadovanou úroveň, po zohlednění odpisů, je zahrnuta v položce „Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám“ ve výkazu zisků a ztrát.

V minulosti tvořila skupina všeobecné rezervy na krytí ztrát ze znehodnocení úvěrů, které byly vykazovány v bilanci k rozvahovému dni, ale které nebyly přiřazeny specifickým nebo individuálním angažovanostem. V souvislosti se změnou legislativy nelze od roku 2002 tyto rezervy tvořit. Rezervy vytvořené do 31. prosince 2001 jsou používány ke krytí ztrát z odpisů a postoupení pohledávek z úvěrů nepokrytých vytvořeními opravnými položkami nebo ke krytí ztrát z poskytnutých záruk. Nepoužité rezervy se zruší ve prospěch výnosů tak, aby se jejich zůstatek za každé zdaňovací období počínaje rokem 2002 snížil nejméně o 25 % zůstatku vykázaného k 31. prosinci 2001, a tím bylo dosaženo jejich úplného zrušení nejpozději k 31. prosinci 2005.

V případech, že byly zváženy či vyčerpány možnosti restrukturalizace úvěru a jeho splacení je nepravděpodobné, je tato pohledávka odesána do nákladů proti odpovídajícímu použití rezervy/opravné položky na účtu „Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám“ ve výkazu zisků a ztrát. Pominou-li důvody pro tvorbu rezerv/opravných položek, jsou tyto rozpuštěny do výnosů pro nadbytečnost; odpovídající částka, stejně jako částka inkasovaného výnosu z již dříve odespaných pohledávek, je zaznamenána na účtu „Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám“ ve výkazu zisků a ztrát.

(c) Dluhopisy a majetkové cenné papíry (včetně účastí nezahrnutých do konsolidace)

Cenné papíry držené skupinou jsou rozděleny do portfolií podle záměru, s nímž je skupina pořídila, a podle investiční strategie skupiny. Při uplatnění IAS 39 v roce 2001 skupina vypracovala investiční strategii a při respektování záměru při pořízení rozdělila cenné papíry do „Cenných papírů a ostatních aktiv k obchodování“, a investiční cenné papíry do „Cenných papírů na prodej“ a „Cenných papírů a ostatních aktiv držených do splatnosti“. Základní rozdíl mezi portfolii je v přístupu k oceňování a rozeznání jejich reálné hodnoty ve finančních výkazech.

Všechny cenné papíry držené skupinou jsou při pořízení zaúčtovány v den obchodu a původně oceněny cenou pořízení včetně transakčních nákladů.

Cenné papíry určené k obchodování

Dluhopisy a majetkové cenné papíry určené k obchodování jsou cenné papíry držené za účelem obchodování a dosažení zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu. Cenné papíry k obchodování jsou k datu pořízení oceněny cenou pořízení a poté přeceňovány na reálnou hodnotu. Změny reálné hodnoty těchto aktiv jsou ve výkazu zisků a ztrát promítnuty jako „Čistý zisk/ztráta z obchodních operací“. U dluhopisů a majetkových cenných papírů obchodovaných na Burze cenných papírů Praha (BCCP) je reálná hodnota odvozena od ceny obchodování na burze. Reálná hodnota cenných papírů, které nejsou obchodovány na BCPP, je stanovena odhadem vedení skupiny jako nejlepší odhad projekce peněžních toků se zohledněním ekonomických podmínek, které budou existovat po zbývající životnost cenných papírů.

Cenné papíry na prodej

Cenné papíry na prodej jsou cenné papíry držené skupinou s úmyslem držet je po neurčitou dobu, které mohou být prodány z důvodů likvidity nebo změny tržních podmínek.

Cenné papíry na prodej jsou oceněny cenou pořízení a následně přeceněny na reálnou hodnotu, s výjimkou neobchodovaných účastí a podílů, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem. Tyto účasti a podíly jsou oceněny cenou pořízení, neboť jejich reálnou hodnotu nelze stanovit s dostatečnou spolehlivostí. Změny reálné hodnoty cenných papírů na prodej (s výjimkou neobchodovaných účastí a podílů) jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát jako „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“.

Cenné papíry držené do splatnosti

Cenné papíry držené do splatnosti jsou finanční aktiva s pevnou splatností, u nichž má skupina úmysl a schopnost držet je do splatnosti.

Cenné papíry držené do splatnosti jsou při pořízení oceněny cenou pořízení včetně transakčních nákladů. Cenné papíry držené do splatnosti jsou vykazovány v amortizované hodnotě při použití efektivní výnosové metody, snížené o opravné položky na znehodnocení. Amortizovaná prémie nebo diskont je zahrnován do „Úrokových a podobných výnosů“, popř. „Úrokových a podobných nákladů“.

Finanční aktivum (dle definice v IAS 39) je znehodnoceno, pokud je jeho účetní hodnota vyšší než odhadovaná realizovatelná hodnota. Ztráta ze znehodnocení aktiva vykázaného v amortizované hodnotě je zjištěna jako rozdíl mezi účetní hodnotou a současnou hodnotou budoucích peněžních toků diskontovaných původní efektivní úrokovou sazbou finančního aktiva. Pokud je identifikováno znehodnocení aktiva, skupina zaúčtuje opravné položky prostřednictvím výkazu zisků a ztrát v položce „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“.

(d) Dohody o prodeji a zpětném odkupu

Dluhopisy a majetkové cenné papíry, které jsou prodány s právem zpětného odkupu za předem stanovenou cenu, jsou dále vedeny v rozvaze v reálné hodnotě a částka získaná prodejem je účtována na účet „Závazky k bankám“ nebo „Závazky ke klientům“. Naopak dluhopisy nebo majetkové cenné papíry, nakoupené s právem zpětného prodeje, nejsou promítnuty do rozvahy a zaplacená úhrada je účtována na účet „Pohledávky za bankami“ nebo „Pohledávky za klienty“. Úrok je časově rozlišován po dobu platnosti dohody.

Zapůjčené cenné papíry nejsou v účetní závěrce vykazovány, pokud nejsou postoupeny třetím stranám. V případě jejich postoupení třetím stranám je nákup a prodej do účetní závěrky zaúčtován a související zisk nebo ztráta je zahrnuta do výnosů z obchodování. Závazek související s navrácením cenných papírů je zachycen v reálné hodnotě jako závazek z obchodování.

(e) Goodwill

Goodwill představuje hodnotu, o kterou převyšuje cena pořízení účasti reálnou hodnotu podílu banky na vlastním kapitálu dceřiné/přidružené společnosti k datu pořízení. Goodwill je účtován v rozvaze v rámci aktiv v položce „Nehmotný majetek“ a je rovnoměrně odepisován do nákladů ve výkazu zisků a ztrát v položce „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“ po dobu předpokládané životnosti. Doba odepisování je doba, v jejímž průběhu jsou očekávány budoucí výnosy, přičemž obecně nepřekračuje hranici pěti let. Pokud je však pravděpodobné, že částka odpovídající goodwillu nebude pokryta budoucími ekonomickými přínoy plynoucími z majetkové účasti, je goodwill jednorázově odepsán do nákladů v rámci položky „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“.

Goodwill je znehodnocen, pokud je jeho účetní hodnota vyšší než odhadovaná realizovatelná hodnota, přičemž realizovatelnou hodnotou se rozumí očekávané budoucí ekonomické užítky plynoucí z pořízení účasti. Pokud je identifikováno znehodnocení aktiva, skupina zaúčtuje opravné položky prostřednictvím výkazu zisků a ztrát v položce „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“.

(f) Nehmotný majetek

Náklady na pořízení softwaru jsou účtovány jako nehmotný majetek a odepisovány rovnoměrně do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy majetku“ po dobu předpokládané ekonomické životnosti, avšak nejdéle 4 roky. Náklady spojené s udržováním softwaru jsou účtovány přímo do nákladů v položce „Všeobecné správní náklady“, zatímco náklady na technické zhodnocení jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu softwaru.

Nehmotné aktivum je znehodnoceno, pokud je jeho účetní hodnota vyšší než odhadovaná zpětně získatelná částka. Zpětně získatelnou částkou se rozumí vyšší z následujících hodnot: tržní cena, kterou lze získat při prodeji majetku za obvyklých podmínek, po odpočtu nákladů na prodej, nebo očekávané budoucí výnosy plynoucí z užívání majetku. Pokud je identifikováno znehodnocení aktiva, skupina zaúčtuje opravné položky prostřednictvím výkazu zisků a ztrát v položce „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“.

(g) Hmotný majetek

Hmotným majetkem se rozumí hmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 13 000 Kč a doba použitelnosti je delší než jeden rok. Hmotný majetek je veden v pořizovací ceně snížené o oprávků a je odepisován ve výkazu zisků a ztrát v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy majetku“ rovnoměrně po předpokládanou dobu životnosti. Doba odepisování pro jednotlivé kategorie majetku je následující:

Budovy a stavby	20–30 let
Energetické a hnací stroje a zařízení	6–12 let
Přístroje a ostatní zařízení	4–12 let
Inventář	4–6 let
Technické zhodnocení pronajatého majetku	po dobu trvání nájmu

Pozemky a nedokončené investice se neodepisují. Zisky a ztráty z vyřazení hmotných aktiv jsou zjištěny na základě jejich účetní hodnoty a jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát jako „Ostatní provozní výnosy (náklady) netto“ v roce vyřazení. Hmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 13 000 Kč, technické zhodnocení s pořizovací cenou nižší než 40 000 Kč a nehmotný majetek s pořizovací cenou do 60 000 Kč je účtován do nákladů ve výkazu zisků a ztrát v položce „Všeobecné správní náklady“ za období, ve kterém byl pořízen.

Pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než jeho odhadovaná realizovatelná částka, je okamžitě odepsána na úroveň zpětně získatelné částky. Zpětně získatelnou částkou se rozumí vyšší z následujících hodnot: tržní cena, kterou lze získat při prodeji majetku za obvyklých podmínek po odpočtu nákladů na prodej, nebo očekávané budoucí výnosy plynoucí z užívání majetku. Největší složky aktiv skupiny jsou pravidelně testovány na znehodnocení a na přechodné znehodnocení jsou tvořeny opravné položky ve výkazu zisků a ztrát v položce „Všeobecné správní náklady – odpisy majetku“. Opravy jsou vykázány ve výkazu zisků a ztrát v položce „Všeobecné správní náklady – ostatní správní náklady“ v roce, v němž jsou provedeny.

(h) Rezervy na záruky a ostatní podrozvahové úvěrové pohledávky

Za běžných obchodních podmínek skupina vstupuje do úvěrových pohledávek, které jsou vykázány v podrozvaze a zahrnují záruky, úvěrové přísliby a nečerpané úvěry. Rezervy se tvoří na odhadované ztráty z těchto pohledávek na stejném základě jako na rozvahové úvěrové pohledávky popsané v bodě 4 b).

(i) Rezervy

Rezervy jsou zaznamenány, pokud má skupina současný závazek, který je výsledkem minulých událostí, a pokud je pravděpodobné, že k vyrovnání takového závazku bude nezbytný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a může být proveden spolehlivý odhad částky závazku.

Restrukturalizační rezervy jsou zaznamenány, pokud má skupina podrobný oficiální plán restrukturalizace, který vyvolal u těch, kterých se to týká, reálné očekávání, že restrukturalizace bude provedena. Banka v roce 2000 vypracovala plán restrukturalizace, jehož realizace nadále pokračuje. Další informace jsou uvedeny v bodě 21 (d) přílohy k účetní závěrce.

(j) Vlastní kapitál

Zákonný rezervní fond zahrnující fondy skupiny je tvořen v souladu se současnou legislativou. Použití zákonného rezervního fondu je omezeno legislativou a stanovami banky. Fond není určen k rozdělení akcionářům.

V případě pořízení podniku, kdy nabyvatel a prodávající jsou pod společnou kontrolou, je rozdíl mezi kupní cenou a čistými aktivy podniku k datu akvizice zaúčtován jako snížení vlastního kapitálu v položce Nerozdělený zisk. V roce 2000 banka koupila podnik Erste Bank Sparkassen (CR), a. s., jiného člena skupiny Erste Bank. Rozdíl mezi účetní hodnotou převzatých aktiv a pasiv podniku a zaplacenou kupní cenou v celkové výši 230 mil. Kč byl zaúčtován formou snížení nerozděleného zisku.

V případě, že banka nebo její dceřiné společnosti odkoupí vlastní akcie banky nebo získají práva k odkoupení vlastních akcií, je uhraná cena včetně všech souvisejících transakčních nákladů po odečtení daně z příjmů vykázána jako snížení celkové výše vlastního kapitálu. Při prodeji vlastních akcií je rozdíl mezi jejich prodejní a pořizovací cenou vykázán jako emisní ážio.

(k) Časové rozlišení úroků

Časové rozlišení úroků vztahující se k zůstatkům úvěrů, dluhových cenných papírů a k vkladovým produktům je zahrnuto v položce „Ostatní aktiva“, resp. „Ostatní pasiva“.

(l) Přepočet cizí měny

Transakce vyčíslené v cizí měně jsou účtovány v tuzemské měně, přepočtené oficiálním devizovým kurzem vyhlášeným ČNB platným v den transakce. Aktiva a pasiva vyčíslená v cizí měně jsou přepočítávána na tuzemskou měnu devizovým kurzem vyhlášeným ČNB platným k datu rozvahy. Realizované a nerealizované zisky a ztráty z přepočtu jsou vykazovány ve výkazu zisků a ztrát v položce „Čistý zisk/ztráta z obchodních operací“.

(m) Úrokové výnosy a náklady

Úrokové výnosy a náklady jsou časově rozlišovány a účtovány ve výkazu zisků a ztrát v položkách „Úrokové a podobné výnosy“ a „Úrokové a podobné náklady“. O nezaplaceném penále, smluvních pokutách a úrocích z nespáčených úvěrů, kterými se rozumí úvěry, jejichž splátky úroků a/nebo jistiny jsou po splatnosti, nebo u kterých vedení skupiny předpokládá, že úroky nebo jistina nebudou pravděpodobně splaceny, se účtuje až po uhrazení.

(n) Poplatky a provize

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány a účtovány ve výkazu zisků a ztrát v položkách „Výnosy z poplatků a provizí“ a „Náklady na poplatky a provize“.

(o) Výnosy z finančního leasingu

Skupina jako nájemce

Majetek pořízený v rámci finančního leasingu, kde má skupina nárok na všechny přínosy z titulu vlastnictví, je zachycen v rozvaze v rámci aktiv a příslušný závazek v rámci pasiv v částce představující současnou hodnotu všech budoucích leasingových splátek. Technické zhodnocení pronajatého majetku je odepisováno v souladu se způsobem odepisování uvedeným výše. Doba odepisování představuje předpokládanou dobu životnosti daného majetku, nebo dobu trvání leasingu, pokud je tato kratší. Závazky z leasingu jsou snižovány o zaplacené částky jistiny, zatímco poplatky za finanční služby jsou účtovány přímo do nákladů.

Skupina jako pronajímatel

Výnosy z finančního leasingu jsou kalkulovány pomocí metody výpočtu efektivního úroku, která udává stálou, periodicky se opakující míru návratnosti čistých investic do leasingu.

(p) Dividendy

Dividendy snižují nerozdělený zisk v účetním období, kdy je řádnou valnou hromadou schválena jejich výplata. Daň z předpokládané výplaty dividend v rámci skupiny (15 %) je rozeznána v běžném období ve výkazu zisků a ztrát v položce „Daň z příjmů“.

(q) Pojišťovnictví

Pojistné je účtováno v účetním období, ve kterém byla uzavřena pojistná smlouva a je zahrnuto v položce „Ostatní provozní výnosy (náklady netto)“. Na část pojistného, vztahujícího se k příštím obdobím, je tvořena rezerva. Údaje týkající se pojišťovnictví jsou vykázány po odpočtu nákladů na zajištění.

(r) Penzijní připojištění

Příspěvky a akumulované nevyplacené příjmy účastníků penzijního připojištění jsou zahrnuty v položce „Závazky ke klientům“.

(s) Zdanění

Výsledná částka zdanění uvedená ve výkazu zisků a ztrát zahrnuje splatnou daň za účetní období upravenou o hodnotu odložené daně. Splatná daň za účetní období je vypočtena na základě zdanitelných příjmů při použití daňové sazby platné k rozvahovému dni a je upravena o případné změny daňové povinnosti z minulých let.

Odložená daň je stanovena na základě závazkové metody a je vypočtena ze všech přechodných rozdílů mezi vykazovanou účetní hodnotou aktiv a pasiv a jejich oceněním pro daňové účely. Hlavní přechodné rozdílů vznikají z titulu přenesených daňových ztrát, některých daňově neuznatelných rezerv a opravných položek, rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy hmotného a nehmotného majetku a přecenění ostatních aktiv.

Odhadovaná výše daňových ztrát, kterou podle očekávání bude skupina moci uplatnit oproti zdanitelným budoucím příjmům, a daňově uznatelné přechodné rozdílů jsou kompenzovány proti odloženému daňovému závazku v rámci jedné daňové jednotky.

V případě, že výsledná částka představuje odloženou daňovou pohledávku a není pravděpodobné, že tato daňová pohledávka bude realizována, je její výše odpovídajícím způsobem snížena.

Odložená daň je propočtena s použitím očekávané daňové sazby v období, kdy dojde k realizaci daňové pohledávky nebo vyrovnání daňového závazku. Dopad změn v daňových sazbách na odloženou daň je účtován přímo do výkazu zisků a ztrát s výjimkou případů, kdy se změny vztahují k účetním položkám účtovaným přímo do vlastního kapitálu.

(t) Finanční deriváty

Finanční deriváty zahrnují měnové a úrokové swapy, měnové forwardy, FRA a měnové a úrokové opce (nakoupené i prodané) a ostatní deriváty finančních instrumentů. Skupina uzavírá různé typy finančních derivátů, a to jak pro účely obchodování, tak pro účely zajištění obchodních pozic.

Finanční deriváty uzavřené pro účely obchodování či zajištění jsou vykazovány v jejich reálné hodnotě. Nerealizované zisky a ztráty jsou vykazovány v položkách „Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování“ a „Ostatní pasiva“. Realizované a nerealizované zisky a ztráty jsou ve výkazu zisků a ztrát zahrnuty v položce „Čistý zisk/ztráta z obchodních operací“. Reálná hodnota finančních derivátů vychází z kótovaných tržních cen nebo oceňovacích modelů, které zohledňují současnou tržní a smluvní hodnotu podkladového instrumentu, stejně jako časovou hodnotu a výnosovou křivku nebo faktory volatility, vztahující se k daným pozicím.

Některé deriváty vložené do jiných finančních nástrojů jsou vykázány jako samostatné deriváty, pokud jejich rizika a charakteristiky nejsou těsně spojené s ekonomickými rysy hostitelského kontraktu a hostitelský kontrakt není oceněn reálnou hodnotou, jejíž změny by se promítaly do výkazu zisků a ztrát.

Pokud některé derivátové transakce, i když představují efektivní ekonomické zajištění rizikových pozic skupiny, nesplňují podmínky pro zajišťovací účetnictví podle specifických pravidel IAS 39, jsou vykázány jako deriváty k obchodování se zisky a ztrátami z přecenění na reálnou hodnotu, vykazovanými ve výnosech nebo nákladech.

Deriváty sjednanými za účelem zajišťování se rozumí deriváty, které odpovídají strategii řízení rizik banky, zajišťovací vztah je zdokumentován a zajištění je efektivní, což znamená, že v průběhu zajišťovacího vztahu jsou změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů odpovídající zajišťovanému riziku v rozmezí minus 80 % až minus 125 % změn reálných hodnot zajišťovaných nástrojů odpovídajících zajišťovanému riziku.

V případě uplatnění metody zajištění reálné hodnoty je zajišťovaný nástroj přeceňován na reálnou hodnotu a rozdíly z tohoto přecenění jsou zachyceny na účtech nákladů nebo výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku.

Při uplatnění metody zajištění peněžních toků jsou zisky nebo ztráty ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku, ponechány v rozvaze a do nákladů, resp. výnosů jsou zúčtovávány v položce „Čistý úrokový výnos“ ve stejných obdobích, kdy jsou zúčtovány náklady nebo výnosy spojené se zajišťovanými nástroji.

(u) Aktiva přijatá do správy

Hodnoty převzaté do správy nejsou v této účetní závěrce uvedeny.

(v) Vykazování podle segmentů

Údaje o segmentech jsou vykazovány ve dvojitým členění. První členění představuje dva segmenty činností skupiny – bankovníctví a ostatní činnosti. Druhé členění představuje geografické rozdělení podle trhů, na kterých skupina působí.

Hospodářský výsledek segmentu zahrnuje výnosy a náklady, které lze danému segmentu přímo přiřadit, a dále příslušnou část výnosů a nákladů, kterou lze danému segmentu přiřadit a které pocházejí z transakcí vně skupiny nebo s ostatními segmenty. Ceny, za které jsou uzavírány obchody mezi segmenty, jsou v souladu s vnitřními předpisy stanovovány na úrovni nákladů zvýšených o příslušnou marži. Položky, které nebylo možno přímo přiřadit, představují hlavně administrativní náklady. Hospodářský výsledek segmentu je stanoven bez úprav o menšinové podíly.

Aktiva a pasiva segmentu zahrnují taková provozní aktiva a pasiva, která lze segmentu přímo přiřadit nebo je přiřadit na základě přijatelných předpokladů. Segmentová aktiva jsou vykazována po odpočtu příslušných úprav, o které jsou přímo kompenzovány příslušné částky v konsolidované rozvaze skupiny. Segmentová aktiva a pasiva nezahrnují položky vztahující se ke zdanění.

(w) Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

Za peněžní ekvivalenty jsou v rámci konsolidované skupiny považovány pokladní hotovost a vklady u ČNB, pokladniční poukázky se zbytkovou splatností do 3 měsíců, nostro a loro účty s finančními institucemi. Povinné minimální rezervy nejsou pro účely stanovení stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů zahrnuty jako peněžní ekvivalent z důvodu omezení jejich použitelnosti.

(x) Změny pravidel účetnictví v roce

Od roku 2002 banka účtuje o pořízení cenných papírů v den sjednání obchodu. Dopady této změny účetního pravidla nejsou z hlediska účetní závěrky významné.

S účinností od 1. ledna 2002 banka snížila hranici pro zařazení hmotného majetku do účetní evidence z důvodu sladění účetních metod v rámci skupiny Erste Bank ze 40 000 Kč na 13 000 Kč. Tato změna ovlivnila pozitivně vykázaný zisk roku 2002 částkou 272 mil. Kč v důsledku postupného odpisování na základě odpisového plánu ve srovnání s dříve uplatňovaným jednorázovým odpisem pořízeného majetku při jeho zařazení do užívání.

5. Společnosti zahrnuté do konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje tyto společnosti zahrnuté do konsolidačního celku banky:

Název společnosti	Sídlo společnosti	Činnost	Podíl konsolidačního celku	
			2002	2001
Leasing České spořitelny, a. s.	Praha	Leasing	100,0 %	100,0 %
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Praha	Stavební spoření	60,5 %	60,5 %
Pojišťovna České spořitelny, a. s.	Pardubice	Pojištění	55,3 %	55,3 %
Consulting České spořitelny, a. s.	Praha	Poradenství	100,0 %	51,0 %
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha	Investiční společnost	100,0 %	100,0 %
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Praha	Penzijní připojištění	100,0 %	100,0 %
CF Danube Leasing, s.r.o.	Slovensko	Leasing	100,0 %	100,0 %
Factoring České spořitelny, a. s.	Praha	Factoring	100,0 %	100,0 %
Informatika České spořitelny, a. s.	Praha	IT služby	100,0 %	-
Czech TOP Venture Fund B.V.	Nizozemí	Financování firem	84,3 %	-

(a) Penzijní fond České spořitelny, a. s.

Nejvýše 10 % z dosaženého zisku Penzijního fondu České spořitelny, a. s., může být rozděleno akcionářům. Akcionáři plně nesou případné riziko ztráty. Zbývající zisk může být rozdělen účastníkům (klientům).

(b) Informatika České spořitelny, a. s.

V roce 2002 byla poprvé do konsolidace zahrnuta společnost Informatika České spořitelny, a. s. V roce 2001 vlastnila skupina 100 % akcií této společnosti, avšak do konsolidace nebyla tato společnost zahrnuta vzhledem k nevýznamnosti (vliv na výkaz zisků a ztrát 2001: 7 mil. Kč).

(c) Consulting České spořitelny, a. s.

Na základě smlouvy uzavřené dne 11. listopadu 2002 odkoupila spořitelna od menšinového vlastníka 49% podíl ve společnosti Sindat Consulting České spořitelny, a. s., a stala se tak jejím jediným akcionářem. Následně byla změněna firma společnosti na Consulting České spořitelny, a. s. Tato transakce byla provedena v reálné hodnotě převzatých aktiv a pasiv. Čistá aktiva při pořízení činila 3 mil. Kč.

Při určení goodwillu vycházela banka z účetní hodnoty aktiv společnosti, neboť neexistovala indikace, že by se tato hodnota výrazně lišila od reálné hodnoty.

6. Pokladní hotovost, vklady u ČNB

mil. Kč	2002	2001
Peněžní prostředky	15 194	15 183
Nostro účet u ČNB	415	386
Povinné minimální rezervy u ČNB	6 652	7 361
Celkem	22 261	22 930

Povinné minimální rezervy představují depozita, jejichž výše je stanovena na základě opatření vyhlášeného ČNB a jejichž čerpání je omezené. Zůstatky nostro účtu představují prostředky, které souvisejí s vypořádáním transakcí centrální bankou a které nebyly vázané na konci roku.

7. Pohledávky za bankami

mil. Kč	2002	2001
Splatné na požádání	931	2 376
Úvěry bankám	105 146	54 730
Vklady u bank	22 705	62 998
Celkem	128 782	120 104

K 31. prosinci 2002 banka poskytla některým bankám v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 100 823 mil. Kč (2001: 50 578 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 93 917 mil. Kč (2001: 47 823 mil. Kč).

Nestandardní, pochybné a ztrátové úvěry

V položce pohledávky za bankami nejsou v roce 2002 ani 2001 zahrnuty žádné nestandardní, pochybné a ztrátové úvěry bankám.

8. Pohledávky za Českou konsolidační agenturou

Dne 1. září 2001 byla v souladu se zákonem č. 239/2001 Sb. transformována Konsolidační banka, s.p.ú. Praha do nově vzniklého subjektu – Česká konsolidační agentura. Tento subjekt je zařazen do vládního sektoru a za jeho pohledávky ve smyslu uvedeného zákona ručí stát.

mil. Kč	2002	2001
Pohledávky za Českou konsolidační agenturou	38 264	37 182

K 31. prosinci 2002 skupina vykázala úvěry ve výši 29 178 mil. Kč vztahující se k restrukturalizaci úvěrového portfolia odsunutého za asistence státu (2001: 33 884 mil. Kč). Tyto úvěry jsou splatné v letech 2004 až 2009.

9. Pohledávky za klienty

mil. Kč	2002	2001
Úvěry právnickým osobám	87 619	87 316
Obyvatelstvo	54 895	43 738
Veřejný sektor	8 385	18 419
Celkem	150 899	149 473

Níže je uvedeno členění zůstatků úvěrových pohledávek podle typu úvěrů:

mil. Kč	2002	2001
Úvěry právníkům osobám – Kč	62 282	64 688
Úvěry občanům – Kč	40 182	35 087
Úvěry v cizích měnách	13 440	14 616
Hypoteční úvěry	20 967	12 933
Úvěry veřejnému sektoru	7 137	17 745
Leasing	6 891	4 404
Celkem	150 899	149 473

Pohledávky za klienty představují zejména pohledávky banky. V následujících tabulkách jsou uvedeny údaje týkající se úvěrového portfolia banky.

Analýza pohledávek za klienty podle odvětví

Níže jsou uvedeny podrobné údaje o členění pohledávek za klienty podle odvětví:

mil. Kč	2002	2001
Nefinanční organizace	61 367	65 621
Peněžní organizace	14 329	13 935
Vládní sektor	8 175	18 753
Neziskové organizace	2 036	449
Domácnosti (živnosti)	561	2 005
Obyvatelstvo	47 289	37 156
Ostatní	1 760	286
Celkem (pouze banka)	135 517	138 205
Úvěry poskytnuté v rámci skupiny	(1 185)	(1 696)
Úvěry a pohledávky ostatních společností ve skupině	16 567	12 964
Celkem	150 899	149 473

Analýza pohledávek za klienty podle druhu zajištění

mil. Kč	2002	2001
Záruky	9 823	21 461
Směnečné ručení	680	2 083
Zástavní právo – nemovitosti	42 921	35 569
Zástavní právo – movitosti	874	400
Peníze do zástavy	1 254	1 145
Dluhopisy a akcie	290	483
Postoupení pohledávek	9 130	8 688
Cenné papíry přijaté v rámci reverzních repo operací	872	11 103
Ostatní	1 589	1 924
Nezajištěno	68 084	55 349
Celkem (pouze banka)	135 517	138 205
Úvěry poskytnuté v rámci skupiny	(1 185)	(1 696)
Úvěry a pohledávky ostatních společností ve skupině	16 567	12 964
Celkem	150 899	149 473

K 31. prosinci 2002 banka poskytla některým klientům v rámci reverzních repo operací úvěry v objemu 872 mil. Kč (2001: 11 103 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 1 147 mil. Kč (2001: 11 102 mil. Kč).

Právní prostředí v oblasti vynutitelnosti věřitelských práv omezuje možnosti banky realizovat zajištění nesplácených úvěrů, zejména zajištění ve formě nemovitostí. Současné změny v legislativě zaměřené na posílení postavení věřitele mohou zlepšit návratnost těchto úvěrů. Banka pokračuje ve vymáhání úvěrových pohledávek s využitím všech právních prostředků.

Klasifikace pohledávek (bez zahrnutí pohledávek za společnostmi ve skupině)

V následující tabulce je uvedeno členění úvěrů a pohledávek za klienty podle konkrétních rizik identifikovaných v úvěrovém portfoliu banky. Banka rozdělila své úvěrové portfolio do dvou částí podle povahy úvěrových rizik spojených s příslušnými úvěry a pohledávkami. Následující tabulka uvádí úvěry a pohledávky, které jsou spravovány ve speciálním režimu (pohledávky v režimu ring fencing a pohledávky, ke kterým byly vytvořeny opravné položky a rezervy v plné výši), a zbývající část úvěrového portfolia k 31. prosinci 2002.

Klasifikace úvěrů a pohledávek za klienty podle rizik byla k 31. prosinci 2002 následující:

mil. Kč	Hrubá částka	Použité zajištění	Nekryté riziko	Opravné položky a rezervy
Speciální úvěry a pohledávky – pouze banka				
Pohledávky v režimu ring fencing (viz bod 2a přílohy)	1 952	1 863	89	66
Pohledávky, ke kterým byly vytvořeny opravné položky a rezervy v plné výši	8 211	785	7 426	8 211
Mezisoučet	10 163	2 648	7 515	8 277
Ostatní pohledávky podle klasifikace ČNB – pouze banka				
Standardní	110 091	55 686	54 405	-
Sledované	8 907	6 623	2 284	295
Nestandardní	2 133	1 004	1 129	540
Pochybné	1 042	609	433	401
Ztrátové	3 181	1 098	2 083	2 978
Mezisoučet	125 354	65 020	60 334	4 214
Rezervy na portfoliové riziko				5 371
Celkem (pouze banka)	135 517	67 668	67 849	17 862

Klasifikace úvěrů a pohledávek za klienty podle rizik byla k 31. prosinci 2001 následující:

mil. Kč	Hrubá částka	Použité zajištění	Nekryté riziko	Opravné položky a rezervy
Speciální úvěry a pohledávky – pouze banka				
Pohledávky v režimu ring fencing	11 627	8 829	2 798	2 798
Pohledávky, ke kterým byly vytvořeny opravné položky a rezervy v plné výši	8 600	1 213	7 387	8 600
Mezisoučet	20 227	10 042	10 185	11 398
Zbývající pohledávky dle klasifikace ČNB – pouze banka				
Standardní	103 665	63 839	39 826	-
Sledované	8 705	5 387	3 318	193
Nestandardní	2 149	1 189	960	453
Pochybné	1 242	742	500	481
Ztrátové	2 217	1 657	560	2 190
Mezisoučet	117 978	72 814	45 164	3 317
Rezervy na portfoliové riziko				6 021
Celkem (pouze banka)	138 205	82 856	55 349	20 736

Úvěry v režimu ring fencing jsou pouze ty pohledávky, které jsou zahrnuty ve smlouvě mezi spořitelnou a ČKA. Garantovaná hodnota těchto úvěrů činila k 31. prosinci 2002 celkem 1 914 mil. Kč (2001: 8 829 mil. Kč) (včetně podrozvahy). Pohledávky, ke kterým byly vytvořeny opravné položky v plné výši, jsou tvořeny pohledávkami, ke kterým banka vytvořila opravné položky ve výši 100 % bez ohledu na hodnotu zajištění. Ke zbývajícím částem portfolia je zjišťována hodnota zajištění podle interních pravidel pro hodnocení zajištění.

Nejistota plynoucí z poskytnutých úvěrů klientům, vymáhání zajištění, celkové put/call riziko z úvěrů v režimu ring fencing a riziko koncentrace jsou kryté rezervami k úvěrovému riziku.

Ve výše uvedených hrubých částkách jsou zahrnuty nesplácené úroky z nebonitních úvěrů, které jsou po splatnosti více než 90 dní v celkové částce 1 452 mil. Kč (2001: 1 898 mil. Kč). Dále jsou v uvedených částkách zahrnuty úvěry, u nichž bylo zastaveno úročení, v celkovém objemu 7 609 mil. Kč (2001: 9 540 mil. Kč).

Finanční leasing

V pohledávkách za klienty jsou zahrnuty rovněž čisté investice do finančního leasingu.

mil. Kč	2002	2001
Hrubé investice do finančního leasingu	8 294	6 256
v tom:		
do 1 roku	1 652	1 246
od 1 roku do 5 let	6 257	4 719
nad 5 let	385	291
Výnosy příštích období	(1 403)	(1 852)
Mezisoučet	6 891	4 404
Rezerva	(824)	(673)
Čisté investice do finančního leasingu	6 067	3 731

Hlavními předměty leasingu jsou motorová vozidla a ostatní technické vybavení.

10. Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám

(a) Struktura rezerv a opravných položek k úvěrům a pohledávkám

mil. Kč	2002	2001
Pohledávky za klienty	13 439	15 532
Teritoriální rizika	-	241
Ostatní rizika	5 456	5 872
Celkem rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám	18 895	21 645
Rezerva na podrozvahová rizika	683	690
Celkem rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	19 578	22 335

Rezervy na ostatní rizika zahrnují zůstatek rezerv vytvořených v minulosti v souladu s pravidly ČNB a daňovými zákony na standardní pohledávky z úvěrů (viz bod 4b přílohy) a rezervy na rizika, která vyplývají z neukončených soudních sporů týkajících se úvěrových případů.

(b) Tvorba a čerpání rezerv a opravných položek k úvěrovému riziku

mil. Kč	2002	2001
K 1. lednu	22 335	24 179
Čistá tvorba rezerv a opravných položek (viz bod 28 přílohy)	258	2 643
Odpis pohledávek	(3 400)	(4 446)
Reklasifikace a kurzové rozdíly z rezerv a opravných položek cizí měně	385	(41)
K 31. prosinci	19 578	22 335

Výše uvedená tabulka zahrnuje rovněž tvorbu a užití rezerv k podrozvahovým položkám ve výši 683 mil. Kč (2001: 690 mil. Kč) (viz bod 21 přílohy).

Rozhodující vliv na pokles rezerv měla realizace všeobecné put a call opce na ČKA (viz bod 2a přílohy), při níž byl rozdíl mezi hodnotou pohledávek a kupní cenou odepsán do nákladů se současným použitím opravných položek vytvořených k těmto pohledávkám.

11. Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy a jiné cenné papíry s pevným výnosem		
Obchodované	7 952	15 013
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	209	86
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou (viz bod 35 přílohy)		
Měnové	1 351	2 865
Úrokové	13 387	6 216
Ostatní	4	6
Celkem	22 903	24 186

V částce obchodovaných dluhopisů a jiných cenných papírů s pevným výnosem jsou zahrnuty státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky ČNB v celkové hodnotě 2 061 mil. Kč (2001: 8 805 mil. Kč) a státní dluhopisy v celkové hodnotě 4 182 mil. Kč (2001: 1 544 mil. Kč), které lze použít k refinancování u ČNB. Uvedené částky neobsahují cenné papíry, které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Dluhopisy zahrnují pouze cenné papíry emitované v Kč:

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou	326	1 266
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou	7 626	13 747
Dluhopisy celkem	7 952	15 013

Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem zahrnují:

mil. Kč	2002	2001
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	6	86
Emitované v ostatních měnách	203	-
Celkem	209	86

Dluhopisy určené k obchodování a jiné cenné papíry s pevným výnosem byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	7 221	13 196
Finančními institucemi v České republice	141	842
Zahraníčními finančními institucemi	314	20
Ostatními subjekty v České republice	276	918
Ostatními zahraničními subjekty	-	37
Celkem	7 952	15 013

Majetkové cenné papíry určené k obchodování byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2002	2001
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	-	26
Ostatními subjekty v České republice	6	60
Zahraníčními subjekty	203	-
Celkem	209	86

12. Cenné papíry na prodej

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy a jiné cenné papíry s pevným výnosem		
Obchodované	25 509	15 245
Neobchodované	5 261	1 617
Akcie a jiné cenné papíry s variabilním výnosem		
Obchodované	1 189	1 331
Neobchodované	548	870
Celkem	32 507	19 063

V částce dluhopisů a jiných cenných papírů s pevným výnosem jsou zahrnuty státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky ČNB v celkové hodnotě 7 483 mil. Kč (2001: 3 532 mil. Kč) a státní dluhopisy v celkové hodnotě 5 829 mil. Kč (2001: 494 mil. Kč), které lze použít k refinancování u ČNB. Uvedené částky neobsahují cenné papíry, které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

V částce obchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty akcie emitované mateřskou společností Erste Bank, Vídeň v hodnotě 125 mil. Kč (2001: 0 mil. Kč).

V částce neobchodovaných akcií a jiných cenných papírů s variabilním výnosem jsou zahrnuty účasti a podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem v celkové částce 160 mil. Kč (2001: 112 mil. Kč)

Dluhopisy a jiné cenné papíry s pevným výnosem zahrnují:

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	2 395	3 085
Emitované v ostatních měnách	2 437	2 152
Celkem	4 832	5 237

Dluhopisy s fixní úrokovou mírou

Emitované v Kč	15 986	5 981
Emitované v ostatních měnách	9 952	5 644
Celkem	25 938	11 625
Dluhopisy celkem	30 770	16 862

Majetkové cenné papíry zahrnují:

mil. Kč	2002	2001
Akcie a podílové listy		
Emitované v Kč	1 361	2 153
Emitované v ostatních měnách	376	48
Celkem	1 737	2 201

Dluhopisy na prodej byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	14 911	4 026
Zahraničními státními institucemi	1 370	1 364
Finančními institucemi v České republice	1 312	895
Zahraničními finančními institucemi	7 798	1 782
Ostatními subjekty v České republice	1 866	3 662
Ostatními zahraničními subjekty	3 513	5 133
Celkem	30 770	16 862

Majetkové cenné papíry na prodej byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2002	2001
Akcie a podílové listy emitované		
Finančními institucemi v České republice	671	171
Ostatními subjekty v České republice	554	1 982
Ostatními zahraničními subjekty	512	48
Celkem	1 737	2 201

13. Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy a jiné cenné papíry s pevným výnosem		
Obchodované	91 140	90 236
Neobchodované	11 188	10 577
Účasti		
Dceřiné a přidružené společnosti nezahrnuté do konsolidace	313	61
Ostatní finanční investice		
Budovy pronajaté mimo skupinu	-	17
Celkem	102 641	100 891

V částce obchodovaných dluhopisů a jiných cenných papírů s pevným výnosem jsou zahrnuty státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky ČNB v hodnotě 20 399 mil. Kč (2001: 32 873 mil. Kč) a státní dluhopisy v hodnotě 46 181 mil. Kč (2001: 29 809 mil. Kč), které lze použít k refinancování u ČNB. Uvedené částky neobsahují cenné papíry, které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Dále jsou v portfoliu zahrnuty obligace emitované mateřskou společností Erste Bank, Vídeň v nominální hodnotě 4 983 mil. Kč (2001: 4 977 mil. Kč). V portfoliu jsou rovněž zahrnuty dluhopisy a jiné cenné papíry s pevným výnosem pořízené v primárních emisích v celkové částce 3 391 mil. Kč (2001: 0 mil. Kč).

Dluhopisy držené do splatnosti zahrnují:

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy s variabilní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	2 235	4 257
Emitované v ostatních měnách	-	20
Celkem	2 235	4 277
Dluhopisy s fixní úrokovou mírou		
Emitované v Kč	99 919	96 536
Emitované v ostatních měnách	174	-
Celkem	100 093	96 536
Dluhopisy celkem	102 328	100 813

Dluhopisy držené do splatnosti byly vydány následujícími emitenty:

mil. Kč	2002	2001
Dluhopisy emitované		
Státními institucemi v České republice	70 055	70 376
Finančními institucemi v České republice	6 455	4 818
Zahraněními finančními institucemi	16 134	12 946
Ostatními subjekty v České republice	5 997	7 974
Ostatními zahraničními subjekty	3 687	4 699
Celkem	102 328	100 813

14. Nehmotný majetek

mil. Kč	Goodwill	Software	Ostatní	Celkem
Pořizovací cena				
K 1. lednu 2002	30	4 721	672	5 423
Přírůstky	(2)	398	4 035	4 431
Úbytky	-	(3 365)	(283)	(3 648)
K 31. prosinci 2002	28	1 754	4 424	6 206
Oprávký a opravné položky				
K 1. lednu 2002	(10)	(1 923)	(313)	(2 246)
Přírůstky	(3)	(167)	(409)	(579)
Opravná položka ke snížení hodnoty	-	(324)	(117)	(441)
Úbytky	-	1 293	116	1 409
K 31. prosinci 2002	(13)	(1 121)	(723)	(1 857)
Zůstatková cena				
k 31. prosinci 2002	15	633	3 701	4 349
k 31. prosinci 2001	20	2 798	359	3 177

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2002 zahrnují 1 785 mil. Kč (2001: 1 829 mil. Kč) nedokončených investic.

Snížení hodnoty aktiv se váže k restrukturalizační rezervě na mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení v částce 324 mil. Kč (2001: 351 mil. Kč) (viz bod 21d přílohy) a ke znehodnocení nedokončených investic v částce 117 mil. Kč (2001: 0 mil. Kč).

Přírůstek ostatního nehmotného majetku v roce 2002 souvisí především s pořízenými licencemi v rámci výdajů na nové informační systémy.

15. Hmotný majetek

mil. Kč	Pozemky a stavby	Přístroje a zařízení	Celkem
Pořizovací cena			
K 1. lednu 2002	17 424	12 724	30 148
Přírůstky	766	2 514	3 280
Úbytky	(299)	(2 576)	(2 875)
K 31. prosinci 2002	17 891	12 662	30 553
Oprávy a opravné položky			
K 1. lednu 2002	(4 321)	(9 035)	(13 356)
Přírůstky	(643)	(1 029)	(1 672)
Opravná položka ke snížení hodnoty	(25)	-	(25)
Úbytky	189	1 843	2 032
K 31. prosinci 2002	(4 800)	(8 221)	(13 021)
Zůstatková cena			
k 31. prosinci 2002	13 091	4 441	17 532
k 31. prosinci 2001	13 103	3 689	16 792

Uvedené zůstatky k 31. prosinci 2002 zahrnují 1 210 mil. Kč (2001: 2 809 mil. Kč) nedokončených investic.

Z celkové částky snížení hodnoty aktiv bylo 18 mil. Kč (2001: 468 mil. Kč) zaúčtováno v rámci restrukturalizačních rezerv (viz bod 21d přílohy) k nepotřebnému majetku, který je určen k odprodeji v roce 2003. Znehodnocení ostatního majetku ve skupině pozemky a stavby v částce 71 mil. Kč (2001: 120 mil. Kč) bylo zaúčtováno jako jednorázový odpis v položce přírůstky opravěk a opravných položek. Znehodnocení bylo zaúčtováno u majetku, jehož účetní hodnota byla vyšší než tržní cena stanovená nezávislým odhadcem. Ve výkazu zisků a ztrát je vykázáno v položce Všeobecné správní náklady – odpisy hmotného majetku (viz bod 30 přílohy).

Opravné položky zahrnuté v rámci restrukturalizačních rezerv ve výši 357 mil. Kč (viz bod 21d přílohy) vázané na objekty s uvažovanou dobou realizace prodeje až po roce 2003 byly přesunuty do stavu opravných položek na přechodné snížení hodnoty majetku.

V úbytku ostatního majetku ve skupině pozemky a stavby jsou zahrnuty rovněž budovy, k nimž byly v minulosti vytvořeny restrukturalizační rezervy, které byly v roce 2002 použity na krytí ztrát z prodeje v celkové výši 14 mil. Kč (2001: 2 mil. Kč) (viz bod 21d přílohy).

V hodnotě majetku je zahrnut majetek používaný na základě nájemních smluv, v nichž banka vystupuje jako nájemce, v částce 32 mil. Kč (2001: 110 mil. Kč). Předmětem leasingových smluv jsou nemovitosti v hodnotě 28 mil. Kč (2001: 28 mil. Kč) a přístroje a zařízení v hodnotě 4 mil. Kč (2001: 82 mil. Kč). Leasingové splátky vyplývající z uvedených smluv jsou rozloženy takto: 2 mil. Kč jsou splatné do 1 roku, 8 mil. Kč je splatných od 1 do 5 let a 4 mil. Kč jsou splatné za více než 5 let.

16. Odložená daň z příjmů

Odložená daň z příjmů je vypočítána ze všech dočasných rozdílů prostřednictvím závazkové metody při použití základní sazby daně z příjmů ve výši 31 %, resp. 15 % pro Penzijní fond České spořitelny, a. s., a 25 % pro CF Danube Leasing, s.r.o.

Odložené daňové pohledávky a závazky se skládají z následujících položek:

mil. Kč	2002	2001
Stav na počátku roku	2 742	3 507
Vliv aplikace IAS 39	-	(27)
Změna stavu za období – náklad	(1 963)	(738)
Čistý stav na konci roku	779	2 742

Vliv odložené daňové pohledávky na hospodářský výsledek vyplývá ze změn následujících dočasných rozdílů:

mil. Kč	2002	2001
Přenesené daňové ztráty minulých let	(1 712)	(1 446)
Rezervy a opravné položky	(412)	262
Zrychlené daňové odpisy	117	27
Ostatní dočasné rozdíly	44	419
Celkem (viz bod 32 přílohy)	(1 963)	(738)

Odložené daňové pohledávky a závazky se vztahují k těmto položkám:

mil. Kč	2002	2001
Odložené daňové pohledávky		
Přenesená daňová ztráta z minulých let	192	1 904
Daňově neodčitelné rezervy a opravné položky	879	1 291
	1 071	3 195
Úprava odložené daňové pohledávky (po odečtení závazku)	(282)	(336)
Celkem odložená daňová pohledávka (viz bod 17 přílohy)	789	2 859
Odložené daňové závazky		
Zrychlené daňové odpisy	(296)	(413)
Ostatní dočasné rozdíly	4	(40)
	(292)	(453)
Úprava odloženého daňového závazku (po odečtení pohledávky)	282	336
Celkem odložený daňový závazek (viz bod 21 přílohy)	(10)	(117)
Čistá odložená daňová pohledávka	779	2 742

Skupina zaznamenala v uplynulých letech daňové ztráty, které jsou k dispozici k započtení proti budoucím zdanitelným příjmům. Dle názoru vedení však skupina s největší pravděpodobností vykáže v budoucnosti zdanitelné příjmy v dostatečné výši, jež jí umožní realizovat daňové výhody spojené s daňovými ztrátami před vypršením lhůty pro jejich uplatnění. Tento názor vedení vychází mimo jiné ze zlepšení činností skupiny, ke kterým došlo v roce 2001 a 2002, a z daňové strategie.

17. Ostatní aktiva

mil. Kč	2002	2001
Příjmy příštích období	4 853	5 435
z toho:		
úroky z pohledávek za bankami	138	1 657
úroky z pohledávek za klienty včetně ČKA	800	360
kupony dluhopisů	3 768	3 265
ostatní	147	153
Náklady příštích období	378	411
Odložené daně (viz bod 16 přílohy)	789	2 859
Pohledávka – státní podpora	3 140	2 500
Různé pohledávky	6 876	5 563
Jiná aktiva	2 412	2 684
Celkem	18 448	19 452

Pohledávka vyplývající z nároku na státní podporu v celkové výši 3 140 mil. Kč (2001: 2 500 mil. Kč) představuje nárok účastníků stavebního spoření, které je poskytováno dceřinou společností Stavební spořitelna České spořitelny, a. s. Státní podpora je účastníkům poskytována Ministerstvem financí České republiky, je počítána na základě výše klientských vkladů na konci roku a je limitována částkou 4 500 Kč na jednoho účastníka (viz bod 19 přílohy).

18. Závazky k bankám

mil. Kč	2002	2001
Splatné na požádání	174	211
Ostatní	31 684	30 931
Celkem	31 858	31 142

K 31. prosinci 2002 banka přijala od ostatních bank v rámci repo operací úvěry v objemu 8 502 mil. Kč (2001: 14 329 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 4 430 mil. Kč (2001: 10 379 mil. Kč) (viz bod 35a přílohy).

19. Závazky ke klientům

mil. Kč	2002	2001
Splatné na požádání	197 850	145 305
Ostatní vklady	205 185	245 447
Celkem	403 035	390 752

K 31. prosinci 2002 banka přijala od klientů v rámci repo operací úvěry v objemu 8 847 mil. Kč (2001: 2 782 mil. Kč), které jsou zajištěny cennými papíry v hodnotě 2 352 mil. Kč (2001: 247 mil. Kč) (viz bod 35a přílohy).

V ostatních vkladech je zahrnut závazek vyplývající z nároku na státní podporu účastníků stavebního spoření ve výši 3 140 mil. Kč (2001: 2 500 mil. Kč) (viz bod 17 přílohy). Z důvodu srovnatelnosti byla upravena prezentace tohoto závazku v roce 2001 a liší se tak od prezentace v účetní závěrce roku 2001.

Struktura závazků ke klientům:

mil. Kč	2002	2001
Úsporné vklady	161 997	194 911
Veřejný sektor	24 316	17 383
Korporátní klientela	59 110	47 906
Obyvatelstvo	150 276	125 419
Ostatní	7 336	5 133
Celkem	403 035	390 752

Na celkovém nárůstu závazků ke klientům v roce 2002 se podílely zejména vklady na stavební spoření a částečně též ostatní závazky k účastníkům penzijního připojištění.

20. Emitované dluhopisy

	Datum emise	Splatnost	Úroková míra	2002 mil. Kč	2001 mil. Kč
Hypoteční zástavní listy	listopad 2002	listopad 2007	5,8 %	2 796	-
Hypoteční zástavní listy	srpen 1998	srpen 2003	11,85 %	165	165
Dluhopisy	únor 1997	únor 2002	10,75 %	-	5 000
Depozitní směnky				4 182	5 823
Celkem				7 143	10 988

21. Rezervy**(a) Struktura rezerv**

mil. Kč	2002	2001
Rezervy k úvěrovým rizikům v rámci podrozvahy (viz bod 10 přílohy)	683	690
Technické rezervy – pojištění	5 798	2 495
Restrukturalizační rezervy	388	993
Ostatní rezervy	398	334
Závazek ze splatné daně z příjmů	821	75
Závazek z odložené daně z příjmů (viz bod 16 přílohy)	10	117
Celkem	8 098	4 704

(b) Tvorba a čerpání rezerv

mil. Kč	2002	2001
K 1. lednu	4 704	3 827
Čistá tvorba rezerv	7 986	3 179
Čerpání rezerv	(4 592)	(2 260)
Reklasifikace a kurzové rozdíly z rezerv v cizí měně	-	(42)
K 31. prosinci	8 098	4 704

(c) Rezervy na podrozvahová úvěrová rizika

Rezervy na podrozvahová rizika se tvoří na krytí ztrát, které vyplývají z podrozvahových a ostatních angažovaností.

mil. Kč	2002	2001
K 1. lednu	690	656
Čistá tvorba rezerv	(7)	257
Čerpání rezerv	-	(223)
K 31. prosinci	683	690

(d) Restrukturalizační rezervy

Spořitelna připravila v roce 2000 podrobný restrukturalizační plán týkající se jednotlivých oblastí podnikání a vytvořila restrukturalizační rezervy v celkové výši 1 776 mil. Kč. Tyto rezervy byly částečně použity v průběhu let 2001, 2002 a současně byla k 31. prosinci 2002 přehodnocena jejich celková potřeba tak, že jejich aktuální zůstatek činí 644 mil. Kč.

Konkrétní přehled tvorby a čerpání restrukturalizačních rezerv je uveden v následující tabulce:

mil. Kč	2002	2001
Zůstatek k 1. lednu 2002		
Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	47	51
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení	544	507
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	228	150
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	174	488
Odprodej nepotřebného majetku	690	225
Zůstatek k 1. lednu celkem	1 683	1 421
Tvorba restrukturalizační rezervy		
Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	16	-
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení	-	421
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	-	78
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	172	-
Odprodej nepotřebného majetku (viz bod 15 přílohy)	18	468
Tvorba celkem, brutto	206	967
Vyvolané náklady		
Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	5	3
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení (viz bod 14 přílohy)	324	351
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	4	-
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	120	212
Odprodej nepotřebného majetku (viz bod 15 přílohy)	14	2
Vyvolané náklady celkem	467	568
Rozpuštění pro nadbytečnost		
Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	-	1
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení	107	33
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	179	-
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	54	102
Odprodej nepotřebného majetku - přesun do opravných položek na přechodné snížení hodnoty majetku (viz bod 15 přílohy)	357	-
Odprodej nepotřebného majetku	81	1
Rozpuštění pro nadbytečnost celkem	778	137

Zůstatek k 31. prosinci

Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	58	47
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení	113	544
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	45	228
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	172	174
Zůstatek restrukturalizačních rezerv k 31. prosinci celkem	388	993
Odprodej nepotřebného majetku (viz bod 15 přílohy)	256	690
Celkový zůstatek restrukturalizačních rezerv k 31. prosinci celkem	644	1 683

Banka předpokládá, že zbývající restrukturalizační rezervy budou použity v průběhu roku 2003.

22. Ostatní pasiva

mil. Kč	2002	2001
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou (viz bod 35 přílohy)	13 960	7 834
z toho:		
měnové	1 510	1 769
úrokové	12 447	6 065
ostatní	3	
Výdaje příštích období	622	973
z toho:		
úroky ze závazků vůči bankám	195	66
úroky ze závazků vůči klientům	338	269
úroky z emitovaných dluhopisů	33	463
ostatní	56	175
Výnosy příštích období	128	170
Závazky z krátkých prodejů	5 185	2 791
Různí věřitelé	5 389	6 316
Ostatní krátkodobé závazky vůči klientům	1 624	358
Jiné závazky	6 187	4 532
Celkem	33 095	22 974

Ostatní krátkodobé závazky vůči klientům představují závazky z faktoringových operací realizovaných dceřinou společností Factoring České spořitelny, a. s.

23. Podřízený dluh

Dne 23. prosince 1998 přijala skupina od Konsolidační banky, s.p.ú. Praha (nyní Česká konsolidační agentura) podřízený dluh v celkové výši 5 500 mil. Kč ve formě úvěru, který je splatný 23. prosince 2008 a má úrokovou sazbu 6M PRIBOR + 1,8 %. V případě, že skupina nevyužije po uplynutí pěti let svého práva (opce) na předčasné splacení úvěru, zvyšuje se sazba na 6M PRIBOR + 3,7 %. Úrok je splatný pololetně za předcházející období. Jedná se o nezajištěný nepodmíněný závazek.

24. Menšinové podíly

mil. Kč	2002	2001
Zůstatek k 1. lednu	1 090	1 036
Menšinové podíly na zisku běžného roku	187	123
Koupě menšinového podílu	(6)	-
Dividendy vyplacené menšinovým vlastníkům	(140)	(69)
Zůstatek k 31. prosinci	1 131	1 090

25. Základní kapitál

Registrovaný, upsaný a plně splacený základní kapitál:

	Počet akcií	2002 mil. Kč	Počet akcií	2001 mil. Kč
Kmenové akcie po 100 Kč	140 788 787	14 079	140 788 787	14 079
Prioritní akcie po 100 Kč	11 211 213	1 121	11 211 213	1 121
Celkem	152 000 000	15 200	152 000 000	15 200

Prioritní akcionáři nemají právo hlasovat na valné hromadě. Mají nárok na každoroční dividendy, jestliže banka vykáže zisk. Výše dividend je navrhována představenstvem banky a podléhá schválení valnou hromadou. V případě likvidace banky mají prioritní akcionáři nárok na podíl na jejím majetku, a to před kmenovými akcionáři, ne však před ostatními věřiteli. Prioritní akcionáři mají v případě navýšení základního kapitálu banky nárok na zakoupení takového množství akcií nabízených bankou, které odpovídá jejich aktuálnímu podílu na základním kapitálu banky. Prioritní akcie na jméno je možno převádět pouze na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

Na základě nepodmíněné a dobrovolné nabídky převzetí kmenových akcií spořitelny ze dne 22. března 2002 odkoupila společnost DIE ERSTE oesterreichische Spar-Casse Ansteilsverwaltungssparkasse (dále jen AVS) celkem 35,13 %, tj. 49,46 milionů ks akcií. Tím získala společně s Erste Bank, jednající ve shodě podle ustanovení českých právních předpisů, přes 90 % akcií spořitelny, čímž došlo k výraznému omezení likvidity akcie (k volnému obchodování pouze kolem 3 % akcií). Proto na valné hromadě dne 22. května 2002 bylo schváleno zrušení registrace akcií České spořitelny, tedy jejich stažení z veřejného obchodování. Po té spořitelna učinila svým akcionářům v souladu s obchodním zákoníkem veřejný návrh smlouvy na koupi kmenových akcií osobám, které byly k 22. květnu 2002 majiteli akcií a nehlasovaly pro zrušení registrace nebo se valné hromady neúčastnily. V rámci této nabídky banka odkoupila celkem 583 kusy kmenových akcií, které následně v srpnu odprodala majoritnímu akcionáři Erste Bank. V důsledku uvedených transakcí, jakož i převodu akcií mezi AVS a Erste Bank, došlo ke změně struktury akcionářů (k 31. prosinci drží Erste Bank 93,19 % základního kapitálu). Ke dni 6. srpna 2002 bylo veřejné obchodování s akciemi spořitelny ukončeno.

V červnu 1996 emitovala spořitelna 5 090 000 globálních depozitních poukázek (GDR), reprezentujících v té době 6,7 % základního kapitálu. Depozitářem GDR je Deutsche Bank Trust Company Americas. V souvislosti s ukončením registrace akcií spořitelny na veřejných trzích je nyní komplementována dokumentace potřebná pro převod nevypořádaných transakcí prostřednictvím Střediska cenových papírů. K 31. prosinci 2002 se ve správě depozitáře nacházelo 44 073 (2001: 279 475) globálních depozitních poukázek.

S cílem zvýšit vazbu zaměstnanců ke společnosti, resp. zvýšit loajalitu stávajících klíčových zaměstnanců a získat nové klíčové řídicí pracovníky rozhodla dozorčí rada Erste Bank na základě plné moci udělené valnou hromadou společnosti z 8. května 2001 o zavedení programu akcií Erste Bank pro zaměstnance (Employee Stock Ownership Programme, dále jen ESOP) a programu opcí na akcie Erste Bank pro manažery (Management Stock Option Programme, dále jen MSOP) v rámci skupiny.

Úpis akcií ESOP se týkal všech zaměstnanců spořitelny a jejich dceřiných společností. Maximálně mohl každý zaměstnanec upsat 100 kusů akcií. Cena akcie byla stanovena na základě průměrného kurzu v březnu 2002 sníženého o 20% diskont, přičemž podmínkou pro získání diskontu je držba akcií po dobu jednoho roku. Programu se zúčastnilo celkem 556 zaměstnanců, kteří upsalí 34 179 ks akcií.

Vedení banky a jejich dceřiných společností a vybraným klíčovým zaměstnancům byla poskytnuta první tranše opcí na úpis akcií v rámci programu opcí na akcie Erste Bank pro manažery pro rok 2002 (Management Erste Bank Stock Option Plan 2002). V roce 2002 bylo těmto zaměstnancům poskytnuto přibližně 73 800 opcí. Následující tranše v rámci programu v letech 2003 a 2004 budou v přibližně stejném objemu. Tyto opce budou opravňovat své držitele k získání akcií Erste Bank za průměrnou cenu akcie platnou v březnu 2002 (66 EUR), a to do pěti let po vydání každé tranše opcí. K prvnímu uplatnění opcí dojde v dubnu 2003 s držbou akcií alespoň po dobu jednoho roku.

26. Úrokové a podobné výnosy

mil. Kč	2002	2001
Pohledávky za bankami	6 186	8 561
Pohledávky za klienty	12 550	11 595
Obligace a jiné cenné papíry s pevným výnosem	7 126	7 063
Ostatní úroky a podobné výnosy	65	231
Výnosy z akcií a ostatních cenných papírů z proměnlivým výnosem	51	91
Výnosy z majetkových účastí (přijaté dividendy)	-	188
Celkem	25 978	27 729

27. Úrokové a podobné náklady

mil. Kč	2002	2001
Závazky k bankám	1 155	1 334
Závazky ke klientům	8 160	10 044
Emitované dluhopisy	209	735
Podřízený dluh	328	401
Ostatní	1	59
Celkem	9 853	12 573

28. Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám

mil. Kč	2002	2001
Tvorba rezerv a opravných položek za období	(4 324)	(4 754)
Rozpuštění rezerv a opravných položek	4 066	2 111
Čistá tvorba rezerv a opravných položek (viz bod 10b přílohy)	(258)	(2 643)
Odpisy úvěrů nekrytých použitými opravnými položkami	(103)	(106)
Výnosy z odepsaných pohledávek	30	18
Celkem	(331)	(2 731)

29. Čistý zisk z obchodních operací

mil. Kč	2002	2001
Realizované a nerealizované zisky z cenných papírů určených k obchodování	187	177
Deriváty	(350)	(66)
Operace s cizími měnami	810	722
Ostatní	(9)	-
Celkem	638	833

30. Všeobecné správní náklady

(a) Struktura všeobecných správních nákladů

mil. Kč	2002	2001
Náklady na zaměstnance		
Platy a mzdy	3 623	4 038
Ostatní mzdové náklady	1 127	822
Příspěvky na sociální zabezpečení	1 586	1 570
Ostatní náklady na zaměstnance	190	156
Celkem náklady na zaměstnance	6 526	6 586
Ostatní správní náklady		
Náklady na zpracování dat	1 664	1 988
Náklady na kancelářské prostory	1 289	1 119
Náklady na obchodní operace	1 138	1 109
Náklady na reklamu a marketing	878	781
Poradenství a právní služby	311	691
Jiné správní náklady	721	679
Celkem ostatní správní náklady	6 001	6 367
Odpisy majetku		
Odpisy nehmotného majetku a ostatní úpravy (viz bod 14 přílohy)	576	379
Odpisy hmotného majetku (viz bod 15 přílohy)	1 672	1 892
Celkem odpisy a ostatní úpravy	2 248	2 271
Celkem	14 775	15 224

(b) Příjmy členů řídicích a dozorčích orgánů

mil. Kč	2002	2001
Mzdy	110	45
Tantiémy	2	1
Celkem	112	46

(c) Průměrný počet zaměstnanců, členů představenstva a dozorčí rady

	2002	2001
Představenstvo	37	31
Dozorčí rada	56	51
Zaměstnanci	13 061	14 539
Celkem	13 154	14 621

31. Ostatní provozní výnosy (náklady) netto

mil. Kč	2002	2001
Předepsané pojistné	5 111	2 649
Použití technických rezerv v pojištnictví	4 024	1 619
Výnosy z promlčených vkladů	385	-
Jiné provozní výnosy	1 146	784
Ostatní provozní výnosy celkem	10 666	5 052
Tvorba restrukturalizačních rezerv (viz bod 21 přílohy)	(206)	(967)
Tvorba ostatních rezerv	(64)	(337)
Tvorba technických rezerv v pojištnictví	(7 327)	(2 411)
Pojistné plnění	(1 079)	(1 022)
Jiné provozní náklady	(2 154)	(1 926)
Ostatní daně	(36)	(45)
Ostatní provozní náklady celkem	(10 866)	(6 708)
Odpis goodwillu	(3)	(4)
Výnosy/(náklady) na přecenění/prodej cenných papírů v portfoliu na prodej	608	324
Celkem ostatní provozní výnosy (náklady) netto	405	(1 336)

V ostatních provozních výnosech jsou zahrnuty výnosy z promlčených vkladů na vkladních knížkách bez pohybu v částce 385 mil. Kč a v ostatních provozních nákladech jsou zahrnuty náklady na výplatu promlčených vkladů ve výši 17 mil. Kč (viz bod 2c přílohy).

32. Daň z příjmů

mil. Kč	2002	2001
Daň z příjmů splatná	954	237
Náklad z titulu odložené daně (viz bod 16 přílohy)	1 963	738
Celkem	2 917	975

Daň ze zisku skupiny se liší od teoretické výše daně, která by vznikla, pokud by byla použita základní daňová sazba platná v zemi mateřské společnosti, následujícím způsobem:

mil. Kč	2002	2001
Zisk před zdaněním	8 909	2 896
Daň vypočtená při použití daňové sazby 31 %	2 762	898
Výnosy nepodléhající zdanění	(1 335)	(3 401)
Daňově neodčitelné náklady	1 565	4 283
Použité slevy na dani a zápočty, včetně použití daňové ztráty	(2 033)	(1 555)
Ostatní položky	(5)	12
Mezisoučet	954	237
Změna odložené daně (viz bod 16 přílohy)	1 963	738
Daň z příjmu	2 917	975

Další informace o odložené dani jsou uvedeny v bodě 16 přílohy k účetní závěrce.

33. Pokladní hotovost a ostatní rychle likvidní prostředky

Pokladní hotovost a ostatní rychle likvidní prostředky ke konci účetního období vykázané v konsolidovaném přehledu o peněžních tocích tvoří následující položky:

mil. Kč	2002	2001
Peněžní prostředky (viz bod 6 přílohy)	15 194	15 183
Nostro účet u ČNB (viz bod 6 přílohy)	415	386
Státní pokladniční poukázky a pokladní poukázky splatné do 3 měsíců	16 265	20 943
Nostro účty (viz bod 7 přílohy)	931	2 376
Loro účty (viz bod 18 přílohy)	(174)	(211)
Celkem pokladní hotovost a ostatní rychle likvidní prostředky	32 631	38 677

34. Finanční instrumenty

Finančním instrumentem se rozumí jakákoliv dohoda, která opravňuje k získání hotovosti nebo jiných finančních aktiv od protistrany (finanční aktivum) nebo zavazuje k zaplacení hotovosti nebo jiných finančních aktiv protistraně (finanční pasivum).

Finanční instrumenty mohou mít za následek určitá rizika pro skupinu. K nejvýznamnějším rizikům patří:

Úvěrové riziko

Skupina přebírá úvěrové riziko, tedy riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši. Skupina dělí míru úvěrového rizika, které na sebe bere, prostřednictvím stanovení limitů rizika přijatého ve vztahu k jednomu dlužníkovi nebo ke skupině dlužníků a ve vztahu k jednotlivým zeměpisným oblastem a průmyslovým odvětvím. Tato rizika jsou pravidelně sledována a nejméně jednou ročně vyhodnocována. Angažovanost vůči jednomu dlužníkovi včetně bank a obchodníků s cennými papíry je dále omezena dílčími limity stanovenými u rozvahových i podrozvahových angažovaností. Skutečná angažovanost je porovnávána se stanovenými limity na denní bázi. Úvěrová angažovanost je řízena pomocí pravidelného rozboru schopnosti dlužníka a potenciálních dlužníků spláčet jistinu a úroky a prostřednictvím případných úprav těchto úvěrových limitů. Úvěrová rizika jsou také částečně řízena získáváním zajištění a záruk fyzických i právnických osob.

Tržní riziko

Skupina je vystavena vlivům tržních rizik. Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými a akciovými produkty, které podléhají vlivům obecných a specifických změn na trhu. Za účelem stanovení míry tržního rizika svých pozic a maximální výše možných ztrát skupina používá vedle výpočtu citlivosti na jednotlivé rizikové faktory rovněž metodologii value at risk (VaR). Představenstvo banky stanovuje limit VaR jako maximální výši angažovanosti banky vůči tržnímu riziku, která je pro banku přijatelná. Dílčí limity pro hodnoty citlivosti a VaR pro jednotlivé obchodní desky zajišťují dodržování celkové míry tržního rizika. Tyto limity jsou schválovány komisí pro finanční trhy a řízení rizik, jsou denně monitorovány a expozice jsou hlášeny.

Měnové riziko

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního instrumentu z důvodu změn měnových kurzů. Skupina řídí toto riziko stanovením a monitorováním limitů na otevřené devizové pozice zahrnující také delta ekvivalenty měnových opcí. Kromě monitorování limitů používá skupina rovněž koncept value at risk pro měření rizika otevřených pozic ze všech měnových instrumentů. Čistá otevřená měnová pozice skupiny k 31. prosinci 2002 je uvedena v bodě 36 přílohy.

Úrokové riziko

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního instrumentu z důvodu změn tržních úrokových sazeb. Skupina řídí toto riziko monitorováním dat změn úrokových sazeb (repricing dates) aktiv a pasiv a využívá modely vyjadřující potenciální dopady změn úrokových sazeb na čistý výnos z úroků. Viz bod 37 přílohy.

Riziko likvidity

Riziko likvidity představuje riziko, že se skupina setká s problémy se získáním prostředků nezbytných k dodržení závazků vztahujících se k finančním instrumentům. Likvidita je skupinou monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních depozit a úvěrů. Analýza rozvahy za skupinu k 31. prosinci 2002 a 2001 je uvedena v bodě 39 přílohy.

Kromě výše uvedených rizik obchoduje skupina s finančními deriváty, jak je uvedeno podrobněji v bodě 35 přílohy.

35. Podrozvahové položky a finanční deriváty

V rámci obvyklých obchodních transakcí skupina vstupuje do různých finančních operací, které nejsou zaúčtovány v rámci rozvahy skupiny a které se označují jako podrozvahové finanční nástroje. Pokud není uvedeno jinak, představují níže uváděné údaje nominální částky podrozvahových operací.

(a) Potenciální závazky

Soudní spory

K datu sestavení účetní závěrky jsou proti skupině vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává nevyzkoušených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti skupině.

Proti skupině probíhají spory ve vztahu k různým požadavkům a nárokům speciální povahy. Proti bance je jednou konkrétní stranou veden soudní spor ve věci vlastnictví některých budov banky. Banka se také hájí proti různým právním aktivitám týkajícím se smluvních sporů. Banka nezveřejňuje detaily sporů, neboť zveřejnění by mohlo ovlivnit výsledek těchto sporů a vážně tak poškodit zájmy skupiny.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, skupina se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Přijatá státní pomoc

Ve spojitosti s očekávaným vstupem České republiky do Evropské unie bude vláda České republiky muset zahájit proces retroaktivního schválení státní pomoci poskytnuté v uplynulých letech českému bankovnímu sektoru, včetně České spořitelny, a. s. Banka plně spolupracuje s českým státem při přípravě tohoto procesu, který nebyl k datu sestavení účetní závěrky formálně zahájen. V současné době nelze tedy výsledek tohoto procesu stanovit.

Daňová oblast

Česká právní úprava týkající se daní se během posledních několika let významně změnila. Mnoho problematických částí v rámci legislativy zůstalo nevyjasněno a není zřejmé, jaký výklad může zvolit finanční úřad. Důsledky této nejistoty nejsou kvantifikovatelné a řešeny mohou být pouze za předpokladu, že se legislativa dostane do praxe, nebo pokud bude k dispozici oficiální výklad.

Kapitálové závazky

V rámci své běžné činnosti banka realizuje a zadává zakázky týkající se pořízení hmotného majetku. V nedávné době banka zahájila významný projekt zaměřený na nahrazení a upgrade jejích hlavních informačních systémů. Odhadované celkové náklady na pořízení tohoto majetku činí přibližně 3,8 mld. Kč. Vedení banky věří, že budoucí výnosy a finanční prostředky budou postačovat k pokrytí tohoto závazku.

Majetek daný do zástavy

Majetek je daný do zástavy jako zajištění v rámci repo obchodů s ostatními bankami a klienty v objemu 6 782 mil. Kč (2001: 10 628 mil. Kč), z toho pokladní poukázky v hodnotě 2 017 mil. Kč (2001: 2 645 mil. Kč), dluhopisy v hodnotě 4 759 mil. Kč (2001: 7 981 mil. Kč) a akcie v hodnotě 6 mil. Kč (2001: 2 mil. Kč). V souladu se statutárními požadavky též skupina ukládá povinné minimální rezervy u místní centrální banky (viz bod 6 přílohy). Tyto prostředky nemohou být využity k financování běžných činností skupiny.

Závazky ze záruk a akreditivů

Základním účelem příslibů je zajistit, aby finanční prostředky byly klientům k dispozici v okamžiku, kdy o ně požádají. Záruky a standby akreditivy, které představují neodvolatelné potvrzení, že skupina provede platby v případě, že klient nebude moci splnit své závazky vůči třetím stranám, nesou stejné riziko jako úvěry. Dokumentární a obchodní akreditivy, které představují písemný závazek skupiny vystavený na základě žádosti jejího klienta, že poskytne třetí osobě určité plnění, jestliže budou do určité doby splněny akreditivní podmínky, jsou zajištěny převedením práva k užívání zboží, a nesou tudíž menší riziko než přímé úvěry.

Přísliby úvěrů představují nevyužitá oprávnění k poskytnutí úvěrů ve formě úvěrů, záruk či akreditivů. Úvěrové riziko spojené s přísliby úvěrů představuje pro skupinu potenciální ztrátu ve výši celkových nečerpaných příslibů. Vydané přísliby úvěrů jsou však podmíněny dodržením určitých podmínek ze strany klienta, a proto je objem pravděpodobné ztráty nižší než celková výše nečerpaných příslibů.

Záruky, neodvolatelné akreditivy a úvěrové přísliby podléhají stejným postupům v rámci standardního úvěrového procesu, pokud jde o sledování úvěrového rizika a předpisy pro úvěrovou činnost skupiny. Vedení skupiny se domnívá, že tržní rizika spojená se zárukami, neodvolatelnými akreditivy a nečerpanými úvěrovými přísliby jsou minimální.

Skupina vytvořila rezervy na podrozvahová rizika k pokrytí potenciálních ztrát, které mohou plynout z těchto podrozvahových transakcí. K 31. prosinci 2002 činila celková částka těchto rezerv a opravných položek 683 mil. Kč (2001: 690 mil. Kč). Viz bod 21 přílohy.

mil. Kč	2002	2001
Závazky ze záruk a akreditivů	4 731	3 530
Nečerpané úvěrové přísliby	45 940	26 892

(b) Deriváty

Skupina dodržuje přísné kontrolní limity u čistých otevřených derivátových pozic, tzn. u rozdílu mezi kupními a prodejními smlouvami, podle hodnoty i splatnosti. Částka, která představuje úvěrové riziko, je vždy omezena na současnou reálnou hodnotu nástrojů, které jsou pro skupinu výhodné (tzn. aktiva), což je ve vztahu k derivátům pouze malý zlomek smluvních nebo podkladových hodnot použitých k vyjádření objemu nesplaceného nástroje. Tato úvěrová angažovanost je řízena jako součást celkových úvěrových limitů stanovených pro klienty, spolu s potenciálním rizikem vyplývajícím z pohybů na trhu. Úvěrové riziko u těchto nástrojů není obvykle žádným způsobem zajištěno, s výjimkou případů, kdy skupina požaduje od protistran poskytnutí depozita.

Všechny deriváty jsou v rozvaze k 31. prosinci 2002 a 2001 vykázány v reálné hodnotě (viz body 11 a 22 přílohy).

(c) Devizové kontrakty

Devizové kontrakty jsou dohody o prodeji či nákupu stanoveného množství určité měny za měnu jinou v předem dohodnutém kurzu s dodáním ihned („spot“, tj. obvykle dva dny po datu obchodu) nebo s dodáním ke stanovenému datu („forward“, tj. více než dva dny po datu obchodu). Nominální částka odpovídající hodnotě kontraktu nepředstavuje aktuální tržní nebo úvěrové riziko plynoucí z těchto kontraktů.

Devizové kontrakty jsou skupinou využívány za účelem řízení rizika a jako obchodní instrumenty.

Nominální výše kontraktů

mil. Kč	2002	2001
Obchodní instrumenty		
Pohledávky z nákupu	57 933	75 457
Závazky k prodeji	58 057	75 151

(d) Úrokové swapy

Úrokové swapy představují dohody o budoucí směně úrokové platby nebo úrokových plateb vztahujících se ke stanovené nominální částce, jejichž výše je stanovena pevně po celou dobu kontraktu nebo které se stanovují na předem dohodnuté období s tím, že se budou v pravidelných intervalech měnit, a to až do doby ukončení kontraktu. Nominální částka slouží pro výpočet příslušné částky

úroků v rámci kontraktu. Nominální částky dále slouží pro vyčíslení objemu těchto transakcí, ale ve skutečnosti nedochází k jejich směně mezi smluvními stranami úrokového swapu. Úrokové swapy jsou skupinou uzavírány zejména za účelem vlastního obchodování, zajištění obchodů pro klienty, popřípadě pro pokrytí úrokových rizik.

V roce 2002 banka účtovala o zajištění vlastní emise hypotečních zástavních listů proti úrokovému riziku. Hypoteční zástavní listy emitované s fixní úrokovou sazbou byly prostřednictvím úrokových swapů navázány na tržní variabilní sazbu. Celkový zisk ze změn reálných hodnot zajišťovaných listů a zajišťovacích swapů k 31. prosinci 2002 činil 0,555 mil. Kč.

K 31. prosinci 2002 Nominální výše kontraktů

	mil. Kč	Průměrná vážená úroková míra	
		Přijátá	Placená
Zajišťovací instrumenty			
Zbytková splatnost:			
1 až 5 let	2 200	3,81 %	2,78 %
Obchodní instrumenty			
Zbytková splatnost:			
méně než 1 rok	117 806	4,63 %	3,78 %
1 až 5 let	175 978	4,62 %	3,62 %
více než 5 let	51 424	4,57 %	3,55 %
Celkem	345 208	4,61 %	3,67 %

K 31. prosinci 2001 Nominální výše kontraktů

	mil. Kč	Průměrná vážená úroková míra	
		Přijátá	Placená
Obchodní instrumenty			
Zbytková splatnost:			
méně než 1 rok	25 934	5,94 %	4,93 %
1 až 5 let	164 477	5,91 %	5,31 %
více než 5 let	51 077	6,40 %	5,17 %
Celkem	241 488	6,02 %	5,24 %

(e) Opční kontrakty

Opční kontrakty představují právo na nákup nebo prodej určitého aktiva ve stanoveném objemu, k předem stanovenému budoucímu datu a za stanovenou cenu. Kupující má právo, nikoli však povinnost, využít své právo k nákupu nebo prodeji aktiva a prodávající má povinnost aktivum prodat nebo koupit ve stanoveném objemu a za cenu vymezenou v opčním kontraktu.

Nominální výše kontraktů

mil. Kč	2002	2001
Opční kontrakty prodané		
úrokové	608	699
měnové	8 338	11 000
Opční kontrakty nakoupené		
úrokové	1 146	199
měnové	3 313	3 961

(f) Forwardové úrokové kontrakty

Forwardové úrokové kontrakty jsou dohody o peněžní úhradě stanovené jako rozdíl mezi referenční úrokovou sazbou a sazbou dohodnutou smluvními stranami k předem stanovenému datu v budoucnosti. Tržní riziko vyplývá ze změn tržních hodnot sjednaných pozic, které jsou způsobeny změnami v tržních úrokových sazbách. Skupina v zásadě omezuje své tržní riziko tím, že uzavírá otevřené pozice prostřednictvím kontraktů s opačnými parametry a pro neuzavřené pozice má stanoveny limity, které jsou monitorovány. Skupina řídí úvěrové riziko tím, že uzavírá kontrakty s předem schválenými smluvními stranami v rámci stanovených úvěrových limitů. Veškeré forwardové úrokové kontrakty skupina uzavřela za účelem obchodování.

Nominální výše kontraktů

	mil. Kč	2002 Průměrná vážená úroková míra	mil. Kč	2001 Průměrná vážená úroková míra
Zbytková splatnost:				
Nákup				
méně než 1 rok	159 096	3,04 %	134 000	5,24 %
1 až 5 let	39 060	3,34 %	91 256	5,70 %
Prodej				
méně než 1 rok	159 096	3,11 %	134 000	5,10 %
1 až 5 let	39 060	3,82 %	91 256	5,80 %

(g) Forwardové kontrakty – pokladniční poukázky a jiné cenné papíry

Forwardové kontrakty s cennými papíry jsou dohody o nákupu nebo prodeji cenných papírů ke stanovenému datu za předem dohodnutou cenu. Skupina uzavřela forwardové kontrakty s pokladničními poukázkami a jinými cennými papíry za účelem obchodování.

Nominální výše kontraktů

mil. Kč	2002	2001
Obchodní instrumenty		
Kontrakty s pokladničními a pokladními poukázkami		
Závazky k nákupu	1 582	4 814
Kontrakty s dluhopisy a jinými cennými papíry s fixním úrokem		
Závazky k nákupu	2 408	744
Závazky k prodeji	928	33
Kontrakty s akciemi		
Závazky k nákupu	89	200
Závazky k prodeji	82	149

(h) Úrokové swapy v různých měnách (Cross currency swaps)

Cross currency swapy jsou kombinací úrokových swapů a devizových kontraktů. Stejně jako u úrokových swapů dochází k výměně fixních úrokových plateb, popřípadě variabilních úrokových plateb v předem dohodnutých termínech po celou dobu životnosti kontraktu. Tyto platby jsou však v různých měnách a jejich zúčtování probíhá v hrubé výši. Na rozdíl od obyčejných úrokových swapů dochází na začátku a na konci transakce k výměně nominálních hodnot v cizích měnách.

Nominální výše kontraktů

mil. Kč	2002	2001
Obchodní instrumenty		
Závazky k nákupu	9 704	5 307
Závazky k prodeji	8 642	4 735

(i) Úvěrové deriváty

Skupina uzavřela transakce, z nichž plyne riziko z podkladových aktiv, kterými jsou dlužné cenné papíry denominované v cizí měně. K 31. prosinci 2002 byla celková nominální hodnota transakcí total return swaps 894 mil. Kč (2001: 934 mil. Kč).

36. Čistá devizová pozice

Struktura čisté devizové pozice skupiny byla k 31. prosinci 2002 a 2001 následující:

mil. Kč	2002	2001
Rozvaha		
CZK	17 274	7 832
EUR	9 011	10 161
USD	1 331	3 410
GBP	517	494
SKK	(838)	23
Ostatní měny	2 536	2 535
Celkem	29 831	24 455
Podrozvaha		
CZK	10 358	21 644
USD	(1 286)	(2 805)
EUR	(8 850)	(18 538)
GBP	(529)	(406)
Ostatní měny	307	105
Celkem	-	-

37. Úrokové riziko**(a) Analýza změn úrokové sazby**

Následující tabulky zachycují rozdělení aktiv a pasiv do jednotlivých období podle data změny úrokové sazby. Zahrnují významná finanční aktiva a pasiva v Kč, EUR a USD k 31. prosinci 2002 a 2001. Aktiva a pasiva s variabilní úrokovou sazbou jsou vykázána podle data budoucí změny úrokové sazby (vyhlašované úrokové sazby jsou pro rok 2002 vykázány podle přeceňování podle Funds Transfer Pricing). Aktiva a pasiva s fixní úrokovou sazbou jsou vykázána podle zbytkové splatnosti.

K 31. prosinci 2002	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
mil. Kč						
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	22 253	-	-	-	-	22 253
Pohledávky za bankami	107 670	6 873	10 368	2 541	-	127 452
Pohledávky za klienty	49 308	38 178	35 557	51 982	2 584	177 609
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	9 477	-	-	-	-	9 477
Cenné papíry na prodej	4 946	5 057	4 855	8 659	6 655	30 172
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	10 735	5 014	13 189	49 842	25 022	103 802
	204 389	55 122	63 969	113 024	34 261	470 765
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	12 645	8 123	9 398	1 089	-	31 255
Závazky ke klientům	81 709	87 453	81 471	149 699	323	400 655
Emitované dluhopisy	4 048	33	165	2 796	100	7 142
Podřízený dluh	-	-	5 500	-	-	5 500
	98 402	95 609	96 534	153 584	423	444 552
Gap	105 987	(40 487)	(32 565)	(40 560)	33 838	26 213
Kumulativní gap	105 987	65 500	32 935	(7 625)	26 213	

Řádek pohledávky za klienty obsahuje pohledávky za ČKA. Banka rovněž řídí své úrokové riziko prostřednictvím úrokových swapů.

K 31. prosinci 2001	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
mil. Kč						
Vybraná aktiva						
Vklady u ČNB	7 701	-	-	-	-	7 701
Pohledávky za bankami	75 855	12 837	15 099	1 674	-	105 465
Pohledávky za klienty	63 980	41 219	28 451	39 843	1 472	174 965
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	15 012	-	-	-	-	15 012
Cenné papíry na prodej	2 136	2 726	1 437	2 439	330	9 068
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	2 969	12 832	21 745	31 635	21 633	90 814
	167 653	69 614	66 732	75 591	23 435	403 025
Vybraná pasiva						
Závazky k bankám	15 375	3 174	4 127	780	-	23 456
Závazky ke klientům	93 829	80 242	68 989	116 190	-	359 250
Emitované dluhopisy	-	5 000	81	500	119	5 700
Podřízený dluh	-	-	5 500	-	-	5 500
	109 204	88 416	78 697	117 470	119	393 906
Gap	58 449	(18 802)	(11 965)	(41 879)	23 316	9 119
Kumulativní gap	58 449	39 647	27 682	(14 197)	9 119	

Řádek pohledávky za klienty obsahuje pohledávky za ČKA.

(b) Efektivní výnosy

Efektivní výnosy významných aktiv a pasiv bankovního segmentu podle hlavních měn k 31. prosinci 2002 a 2001:

K 31. prosinci 2002	Průměrná	Průměrná	Průměrná	Průměrná
	vážená úroková míra	vážená úroková míra	vážená úroková míra	vážená úroková míra
	CZK	EUR	USD	Celkem
Vybraná aktiva				
Vklady u ČNB	3,47 %	-	-	3,47 %
Pohledávky za bankami	3,73 %	3,29 %	1,71 %	3,67 %
Pohledávky za klienty	7,28 %	5,76 %	3,65 %	7,12 %
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	3,71 %	-	-	3,71 %
Cenné papíry na prodej	4,87 %	5,15 %	4,53 %	4,86 %
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	6,01 %	-	7,89 %	6,02 %
Vybraná pasiva				
Závazky k bankám	4,01 %	4,10 %	2,01 %	3,97 %
Závazky ke klientům	3,34 %	2,06 %	0,69 %	3,27 %
Emitované dluhopisy	4,62 %	-	-	4,62 %
Podřízený dluh	5,76 %	-	-	5,76 %

Řádek pohledávky za bankami obsahuje pohledávky za ČKA.

K 31. prosinci 2001	Průměrná	Průměrná	Průměrná	Průměrná
	vážená úroková míra	vážená úroková míra	vážená úroková míra	vážená úroková míra
	CZK	EUR	USD	Celkem
Vybraná aktiva				
Vklady u ČNB	4,75 %	-	-	4,75 %
Pohledávky za bankami	4,87 %	3,33 %	1,93 %	4,67 %
Pohledávky za klienty	6,66 %	6,20 %	3,64 %	6,57 %
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	3,96 %	-	-	3,96 %
Cenné papíry na prodej	5,56 %	5,16 %	4,45 %	3,85 %
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	6,36 %	-	7,00 %	6,36 %
Vybraná pasiva				
Závazky k bankám	4,61 %	3,95 %	1,94 %	4,58 %
Závazky ke klientům	2,47 %	1,97 %	1,37 %	2,44 %
Emitované dluhopisy	10,76 %	-	-	10,76 %
Podřízený dluh	6,26 %	-	-	6,26 %

Řádek pohledávky za klienty obsahuje pohledávky za ČKA.

38. Rozložení úvěrového rizika

Přehled pohledávek za klienty a bankami a dlužných cenných papírů podle jednotlivých odvětví v rámci rozložení úvěrové angažovanosti skupiny:

mil. Kč	2002		2001	
Finanční instituce	179 837	39 %	164 869	38 %
Obyvatelstvo	57 720	13 %	40 088	9 %
Obchod	13 491	3 %	16 736	4 %
Energetika	8 406	2 %	9 323	2 %
Státní instituce včetně ČKA	131 868	29 %	137 144	31 %
Veřejný sektor	8 385	2 %	8 028	2 %
Stavebnictví	2 587	1 %	3 441	1 %
Hotely, veřejné stravování	3 329	1 %	1 894	0 %
Zpracovatelský průmysl	21 409	5 %	24 005	5 %
Ostatní	31 963	7 %	33 919	8 %
Celkem	458 995		439 447	

Geografické rozložení aktiv a pasiv je uvedeno v bodě 41 přílohy.

39. Analýza dle splatnosti

V následující tabulce je uvedeno rozdělení aktiv a pasiv na příslušné skupiny podle splatnosti; toto dělení vychází z doby, která k datu účetní závěrky zbývá do smluvně dohodnuté splatnosti (zbytková splatnost).

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Aktiva							
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	15 609	-	-	-	-	6 652	22 261
Pohledávky za bankami	2 160	110 971	9 948	5 703	-	-	128 782
Pohledávky za klienty	2 067	9 475	35 806	96 701	45 114	(18 895)	170 268
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	14 748	-	2 596	3 113	2 446	-	22 903
Cenné papíry na prodej	2 367	3 900	5 249	13 262	7 729	-	32 507
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	-	13 134	12 635	51 152	25 720	-	102 641
Ostatní aktiva	6 064	1 203	3 654	2 178	1 182	26 048	40 329
Celkem	43 015	138 683	69 888	172 109	82 191	13 805	519 691
Pasiva							
Závazky k bankám	5 442	14 771	6 821	4 824	-	-	31 858
Závazky ke klientům	192 408	96 027	44 077	69 980	543	-	403 035
Emitované dluhopisy	-	4 053	200	-	2 890	-	7 143
Podřízený dluh	-	-	-	-	5 500	-	5 500
Ostatní pasiva	18 471	1 162	122	883	4 142	16 413	41 193
Celkem	216 321	116 013	51 220	75 687	13 075	16 413	488 729
Gap	(173 306)	22 670	18 668	96 422	69 116	(2 608)	30 962
Kumulativní gap	(173 306)	(150 636)	(131 968)	(35 546)	33 570	30 962	

Řádek pohledávky za klienty obsahuje pohledávky za ČKA.

Přehled aktiv a pasiv podle jejich zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2001:

mil. Kč	Na požádání, do 1 měsíce	Od 1 do 3 měsíců	Od 3 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Nespeci- fikováno	Celkem
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	15 183	-	-	-	-	7 747	22 930
Pohledávky za bankami	31 382	60 690	23 139	4 608	-	285	120 104
Pohledávky za klienty	17 982	10 233	49 633	69 512	39 295	(21 645)	165 010
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	9 087	5 351	5 824	1 936	1 988	-	24 186
Cenné papíry na prodej	3 413	665	1 654	11 281	1 938	-	18 951
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	1 999	11 800	23 021	39 808	24 185	190	101 003
Ostatní aktiva	742	1 611	5 606	14	-	31 448	39 421
Celkem	79 788	90 350	108 877	127 159	67 406	18 025	491 605
Závazky k bankám	3 419	18 160	6 367	3 142	-	54	31 142
Závazky ke klientům	196 157	57 279	39 845	94 759	212	-	388 252
Emitované dluhopisy	2 267	6 704	1 754	263	-	-	10 988
Podřízený dluh	-	-	-	5 500	-	-	5 500
Ostatní pasiva	897	368	5 429	113	-	23 371	30 178
Celkem	202 740	82 511	53 395	103 777	212	23 425	466 060
Gap	(122 952)	7 839	55 482	23 382	67 194	(5 400)	25 545
Kumulativní gap	(122 952)	(115 113)	(59 631)	(36 249)	30 945	25 545	

Řádek pohledávky za bankami obsahuje pohledávky za ČKA.

40. Reálná hodnota (fair value) finančních instrumentů

Odhad reálné hodnoty je prováděn na základě údajů o příslušných tržních hodnotách a informacích o finančních instrumentech. Je-li pro významnou část finančních instrumentů skupiny nejsou dostupné údaje o tržních cenách, jsou odhady reálné hodnoty pro tyto instrumenty založeny na posouzení současných ekonomických podmínek, aktuálních směnných kurzů, úrokových sazeb a dalších faktorů.

Mnohé z výše uvedených odhadů se vyznačují jistou mírou nejistoty a jejich stanovená reálná hodnota nemůže být vždy zaměňována za skutečnou tržní hodnotu a v mnoha případech by nemusela být dosažena při prodeji daného finančního instrumentu. Změny ve výchozích předpokladech použitých pro stanovené reálné hodnoty by mohly mít významný dopad na stanovenou reálnou hodnotu.

Následující tabulka uvádí účetní hodnoty a reálné hodnoty těch finančních aktiv a pasiv, která nejsou vykazována v rozvaze v jejich reálné hodnotě.

mil. Kč	Účetní hodnota	Odhadovaná reálná hodnota	Účetní hodnota	Odhadovaná reálná hodnota
	2002	2002	2001	2001
Finanční aktiva				
Pohledávky za bankami	128 782	128 946	120 104	120 146
Pohledávky za klienty	170 268	173 962	165 010	167 553
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	102 641	110 014	101 003	104 483
Finanční pasiva				
Závazky k bankám	31 858	31 902	31 142	31 194
Závazky ke klientům	403 035	413 849	388 252	391 505
Emitované dluhopisy	7 143	7 188	10 988	11 118
Podřízený dluh	5 500	5 565	5 500	5 504

Pohledávky za bankami

Reálná hodnota běžných účtů odpovídá jejich účetní hodnotě. Vzhledem k tomu, že termínované pohledávky jsou obecně přeceňovány v relativně krátkých obdobích, je odůvodněné použít jejich účetní hodnotu jako odhad reálné hodnoty.

Pohledávky za klienty

Pohledávky za klienty jsou vykazovány snižené o opravné položky a rezervy. Odhadovaná reálná hodnota je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době bankou.

Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti

Reálná hodnota cenných papírů držených do splatnosti je založena na tržních cenách nebo kótovaných cenách brokerů či dealerů. Pokud není tato informace k dispozici, je reálná hodnota odhadnuta s využitím kótovaných tržních cen pro cenné papíry s podobným úvěrovým rizikem, splatností a výnosností nebo v některých případech podle návratnosti čisté hodnoty aktiv těchto cenných papírů.

Závazky k bankám a klientům

Odhadovaná reálná hodnota závazků k bankám a klientům bez pevně stanovené lhůty splatnosti, které zahrnují neúročená depozita, je částka splatná na požádání. Odhadovaná reálná hodnota pevně úročených depozit a ostatních závazků bez stanovené tržní ceny je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou lhůtou splatnosti.

Emitované dluhopisy

Agregovaná reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách. Pro ty cenné papíry, kde tržní cena není k dispozici, je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou zůstatkovou lhůtou splatnosti.

Podřízený dluh

Odhadovaná reálná hodnota je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž diskontní faktor odpovídá úrokovým sazbám nabízeným v současné době na trhu pro vklady s obdobnou lhůtou splatnosti.

41. Segmentová analýza

(a) Segmenty podle odvětví

mil. Kč	Bankovníctví		Ostatní činnosti		Celkem	
	2002	2001	2002	2001	2002	2001
Výnosy mimo segment	34 712	35 318	9 644	4 950	44 356	40 268
Výnosy z jiných segmentů	640	576	385	264	1 025	840
Celkové výnosy	35 352	35 894	10 029	5 214	45 381	41 108
Zisk/(ztráta) segmentu	9 194	3 074	(285)	(178)	8 909	2 896
Zdanění					(2 917)	(975)
Menšinové podíly					(187)	(123)
Hospodářský výsledek					5 805	1 798

Další informace

Aktiva podle segmentů	496 475	476 535	26 608	18 930	523 083	495 465
Nepřirazená aktiva					(3 392)	(3 860)
Konsolidovaná aktiva celkem					519 691	491 605
Cizí zdroje podle segmentů	467 823	453 189	24 009	16 465	491 832	469 654
Nepřirazené cizí zdroje					(3 103)	(3 594)
Konsolidované cizí zdroje celkem					488 729	466 060
Pořízení majetku	7 570	5 909	142	126	7 712	6 035
Odpisy a amortizace	2 129	2 165	119	106	2 248	2 271
Ztráta ze znehodnocení majetku	445	468	21	-	466	468
Rezervy a opravné položky na úvěrová rizika	216	2 487	115	244	331	2 731

Pro potřeby řízení jsou rozlišeny následující hlavní činnosti v rámci skupiny:

- Bankovníctví (drobné, komerční a investiční bankovníctví);
- Ostatní činnosti (leasing, pojišťovnictví, správa investičních a podílových fondů, investiční výstavba a poradenství).

Celkové výnosy zahrnují položky Úrokové a podobné výnosy, Výnosy z poplatků a provizí, Čistý zisk z obchodních operací a Ostatní provozní výnosy brutto (viz bod 31 přílohy).

(b) Geografické rozložení

Skupina vyvíjí aktivity v rozhodující míře v České republice a nemá žádné významné zahraniční aktivity.

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2002 následující:

mil. Kč	OECD ¹⁾	OECD ²⁾	Mimo OECD ³⁾	Celkem
Aktiva				
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	15 194	7 067	-	22 261
Pohledávky za bankami	38 652	89 962	168	128 782
Pohledávky za klienty včetně ČKA	122 424	46 587	1 257	170 268
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	15 422	7 278	203	22 903
Cenné papíry na prodej	15 036	16 493	978	32 507
Cenné papíry a ostatní aktiva držaná do splatnosti	31 057	70 590	994	102 641
Ostatní aktiva	37 053	3 204	72	40 329
Celková aktiva banky	274 838	241 181	3 672	519 691
Pasiva				
Závazky k bankám	31 805	-	53	31 858
Závazky ke klientům	377 938	24 323	774	403 035
Emitované dluhopisy	6 969	174	-	7 143
Podřízený dluh	-	5 500	-	5 500
Ostatní pasiva	40 626	567	-	41 193
Celková pasiva banky	457 338	30 564	827	488 729
Čistá pozice	(182 500)	210 617	2 845	30 962

1) Fyzické a právnické osoby států OECD včetně České republiky

2) Vládní instituce a centrální banky OECD včetně České republiky

3) Fyzické, právnické osoby a vládní instituce mimo státy OECD

Geografické rozložení aktiv a pasiv bylo k 31. prosinci 2001 následující:

mil. Kč	OECD ¹⁾	OECD ²⁾	Mimo OECD ³⁾	Celkem
Aktiva				
Pokladní hotovost, vklady u ČNB	15 183	7 747	-	22 930
Pohledávky za bankami	78 364	41 740	-	120 104
Pohledávky za klienty včetně ČKA	107 485	55 601	1 924	165 010
Cenné papíry a ostatní aktiva k obchodování	10 990	13 196	-	24 186
Cenné papíry na prodej	14 795	4 156	-	18 951
Cenné papíry a ostatní aktiva držena do splatnosti	30 627	70 376	-	101 003
Ostatní aktiva	36 912	2 509	-	39 421
Celková aktiva banky	294 356	195 325	1 924	491 605
Pasiva				
Závazky k bankám	31 142	-	-	31 142
Závazky ke klientům	369 258	17 384	1 610	388 252
Emitované dluhopisy	10 988	-	-	10 988
Podřízený dluh	-	5 500	-	5 500
Ostatní pasiva	29 915	263	-	30 178
Celková pasiva banky	441 303	23 147	1 610	466 060
Čistá pozice	(146 947)	172 178	314	25 545

1) Fyzické a právnické osoby států OECD včetně České republiky

2) Vládní instituce a centrální banky OECD včetně České republiky

3) Fyzické, právnické osoby a vládní instituce mimo státy OECD

42. Aktiva přijatá do správy

Skupina poskytuje služby spočívající ve správě a úschově cenností a cenných papírů a dále též poradenské služby třetím stranám v oblasti správy investic. V rámci těchto činností skupina činí rozhodnutí o nákupu a prodeji celé řady finančních instrumentů. Majetek, který banka spravuje jménem třetích stran, není v účetní závěrce vykazován.

Skupina spravovala k 31. prosinci 2002 aktiva ve výši 40 809 mil. Kč (2001: 11 977 mil. Kč), která představují listinné cenné papíry a jiné hodnoty přijaté skupinou do správy, k obhospodařování, do úschovy a k uložení.

Banka vystupuje navíc v roli deponitáře několika podílových fondů, jejichž aktiva představují k 31. prosinci 2002 částku 51 324 mil. Kč (2001: 33 647 mil. Kč).

43. Transakce se stranami se zvláštním vztahem k bance

O strany se zvláštním vztahem jde v případě, že jedna strana plně kontroluje činnost druhého subjektu nebo uplatňuje podstatný vliv na jeho řízení. Banka je kontrolována společností Erste Bank, Vídeň (viz bod 25 přílohy).

Banka vykazuje k 31. prosinci 2002 následující pohledávky a závazky za Erste Bank:

v mil. Kč	2002	2001
Pohledávky za Erste Bank		
Zůstatek úvěrů na začátku roku	7 555	3 478
Úvěry poskytnuté v průběhu roku	78 719	7 223
Splátky úvěrů v průběhu roku	(85 479)	(3 146)
Zůstatek úvěrů na konci roku	795	7 555
Úrokové výnosy	86	155

Závazky k Erste Bank

Zůstatek depozit na začátku roku	227	4 625
Depozita uložena v průběhu roku	32 984	195
Depozita vybraná v průběhu roku	(31 469)	(4 593)
Zůstatek depozit na konci roku	1 742	227
Úrokové náklady	56	131

Kromě uvedených pohledávek z úvěrů a závazků z depozit vykazuje banka k 31. prosinci 2002 ve vztahu k Erste Bank následující pohledávky a závazky:

- v aktivech k obchodování kladnou reálnou hodnotu úrokových derivátů ve výši 3 317 mil. Kč (2001: 1 509 mil. Kč),
- v portfoliu k prodeji akcie v hodnotě 125 mil. Kč (2001: 0 mil. Kč) (viz bod 12 přílohy),
- v portfoliu drženo do splatnosti dluhopisy v hodnotě 4 983 mil. Kč (2001: 4 977 mil. Kč) (viz bod 13 přílohy),
- v ostatních aktivech pohledávky ve výši 77 mil. Kč (2001: 16 mil. Kč),
- v ostatních pasivech zápornou reálnou hodnotu úrokových derivátů ve výši 2 760 mil. Kč (2001: 950 mil. Kč).

Vedle úrokových výnosů a nákladů byl zisk skupiny ovlivněn z důvodu vzájemných vztahů s Erste Bank nerealizovanými zisky z přecenění derivátů a akcií ve výši 362 mil. Kč (2001: 313 mil. Kč), výnosy z poplatků ve výši 14 mil. Kč (2001: 19 mil. Kč) a náklady na poskytnutí poradenských služeb v částce 46 mil. Kč (2001: 46 mil. Kč).

Z podrozvahových operací byly k 31. prosinci 2002 evidovány deriváty v nominální hodnotě podkladových aktiv 88 097 mil. Kč (2001: 65 606 mil. Kč), přijaté záruky v hodnotě 0 mil. Kč (2001: 1 647 mil. Kč) a poskytnuté záruky v hodnotě 62 mil. Kč (2001: 11 620 mil. Kč).

(a) Členové představenstva a dozorčí rady

Členům představenstva a dozorčí rady byly poskytnuty úvěry k 31. prosinci 2002 v nominální hodnotě 4 546 tis. Kč (2001: 4 568 tis. Kč).

Členové představenstva a dozorčí rady nevlastnili žádné akcie banky (2001: 2 530 akcií, tj. 0,002 % základního kapitálu banky). V rámci programu ESOP (viz bod 25 přílohy) upsali členové představenstva 700 ks akcií mateřské společnosti Erste Bank. V rámci programu MSOP (viz bod 25 přílohy) drží členové představenstva 25 000 opcí na upsání akcií mateřské společnosti Erste Bank.

(b) Subjekty se zvláštním vztahem k bance

V rámci běžných obchodních vztahů jsou uzavírány transakce se subjekty se zvláštním vztahem k bance. Tyto transakce představují zejména úvěry, vklady a jiné typy transakcí. Tyto transakce jsou uzavírány na základě běžných obchodních podmínek a za obvyklé tržní ceny.

44. Dividendy

Vedení banky navrhuje vyplatit ze zisku dosaženého v roce 2002 dividendy v celkové částce 3 040 mil. Kč, což představuje 20 Kč na jednu kmenovou a prioritní akcii (2001: 456 mil. Kč, tj. 3 Kč na kmenovou i prioritní akcii). Výplata dividend podléhá schválení řádnou valnou hromadou. Dividendy vyplácené akcionářům podléhají srážkové dani ve výši 15 % nebo procentu stanovenému v relevantní smlouvě o zamezení dvojího zdanění.

Výroční zpráva **2002**

Česká spořitelna, a. s.

Finanční část II

Nekonsolidovaná účetní závěrka

sestavená v souladu s českými účetními standardy
za rok končící 31. prosince 2002

Obsah

Zpráva auditora pro akcionáře České spořitelny, a. s.	97
Nekonsolidovaná rozvaha k 31. 12. 2002	98
Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2002	101
Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu za rok 2002	103
Příloha účetní závěrky pro rok končící 31. 12. 2002	104

Zpráva o hospodářských výsledcích

Nekonsolidované hospodářské výsledky České spořitelny podle českých účetních standardů (CAS)

Výkaz zisku a ztráty

Za rok 2002 dosáhl **nekonsolidovaný čistý zisk po zdanění** podle českých účetních standardů **hodnoty 6 456 mil. Kč**, což ve srovnání s rokem 2001, kdy čistý zisk činil 3 034 mil. Kč, představuje nárůst o 113 % (o 3 422 mil. Kč). Zisk před zdaněním vzrostl o 130 % na 9 895 mil. Kč. **Dosažený hospodářský výsledek ovlivnil nárůst provozního zisku, především v souvislosti s růstem čistého úrokového výnosu, dále vlivem příjmů z poplatků a provizí a také nízkým saldem tvorby a použitím rezerv a opravných položek.**

Česká spořitelna zvýšila v roce 2002 provozní zisk meziročně o 26 % na 9 437 mil. Kč ze 7 504 mil. Kč. Zásluhu na tomto výsledku má nárůst provozních výnosů a snížení provozních nákladů. Provozní výnosy, které zahrnují čistý úrokový výnos, čisté příjmy z poplatků a provizí, výnosy z akcií a podílů, zisk z finančních operací a ostatní provozní výnosy, vzrostly meziročně o 8 % na 24 145 mil. Kč, provozní náklady, zahrnující správní náklady, ostatní provozní náklady a odpisy hmotného a nehmotného majetku, klesly o 1 % na 14 708 mil. Kč.

Přes pokles úrokových sazeb se **čistý úrokový výnos zvýšil v meziročním srovnání o 7 %** na 14 183 mil. Kč. Na aktivní straně bilance kompenzoval nízké úrokové sazby především růst objemu úvěrů fyzickým osobám a také výnosy z dluhopisů. Emitované dluhopisy a přesun klientských vkladů na transakční účty měly nejvýraznější vliv na pokles úrokových nákladů.

Čisté příjmy z poplatků a provizí vzrostly meziročně o 10 % na 6 707 mil. Kč, zejména díky rostoucímu počtu operací a objemů platebního styku i díky nárůstu objemů transakcí platebními kartami. Pozitivní vliv na objem přijatých poplatků má i rostoucí úvěrová činnost.

Výnosy z akcií a podílů tvoří zejména dividendy od dceřiných společností: od Investiční společnosti České spořitelny v objemu 370 mil. Kč, od Stavební spořitelny České spořitelny 183 mil. Kč a od Leasingu České spořitelny 34 mil. Kč. **Čistý zisk z finančních operací se snížil meziročně o 51 %** na 1 083 mil. Kč v důsledku meziročního poklesu zisku z operací s cennými papíry. Důvodem je skutečnost, že v roce 2001 zaznamenala banka mimořádně vysoké příjmy z prodeje podílů otevřených podílových fondů z portfolia České spořitelny. **Na růstu ostatních provozních výnosů** se v meziročním srovnání podílejí mimo jiné i jednorázové výnosy z promlčených vkladů bez pohybu 23 let a více v objemu 385 mil. Kč.

Objem provozních nákladů dosáhl 14 708 mil. Kč, což meziročně představuje pokles o 1 %. Zaměstnanecké náklady sice vzrostly o 3 % (na 5 700 mil. Kč), avšak v roce 2001 byla část mzdových nákladů vykázána jako tvorba rezerv a nebyla v této položce zahrnuta. Nakupované výkony poklesly o 1 % na 6 262 mil. Kč, mj. snížením vybraných režijních nákladů vlivem meziročního poklesu počtu pracovníků. Odpisy hmotného a nehmotného majetku činily 2 210 mil. Kč a také poklesly o 1 %. Ostatní náklady banka redukovala o 44 % na 536 mil. Kč, a to v souvislosti se snížením povinného příspěvku do Fondu pojištění vkladů o 59 % na 270 mil. Kč.

Čisté saldo tvorby rezerv a opravných položek včetně odepsaných pohledávek a salda tvorby rezerv a opravných položek k hmotnému a nehmotnému majetku ke konci roku 2002 činilo -88 mil. Kč. V roce 2001 tato položka představovala -3 373 milionů Kč. Pokles souvisí jednak s nižší potřebou tvorby ROP k pohledávkám a na záruky díky aktivnímu přístupu při řízení rizik, dále s dokončenou restrukturalizací úvěrového portfolia, s vyšším objemem použití a rozpuštěním rezerv (např. restrukturalizačních rezerv či povinným rozpuštěním částí rezerv na standardní pohledávky) a s mimořádnými jednorázovými vlivy jako např. úspěšné vymožení pohledávek. Rok 2001 byl navíc ve srovnání s rokem 2002 zatížen vyšší tvorbou restrukturalizačních rezerv.

K 31. 12. 2002 představoval rozdíl mimořádných výnosů a nákladů 546 mil. Kč. Tato výše byla výrazně ovlivněna proúčtováním metodické změny v oceňování cenných papírů.

Daňová zátěž České spořitelny za rok 2002 představuje 3 439 mil. Kč. Tato částka zahrnuje splatnou daň ve výši 796 mil. Kč a dopad z titulu snížení odložené daně ve výši zbývajících 2 643 mil. Kč. Za rok 2002 Česká spořitelna vyčerpala prakticky veškeré přenesené daňové ztráty z předchozích let, mimo jiné i proto se v následujících letech pravděpodobně výrazně změní poměr mezi splatnou a odloženou daní.

Bilance aktiv a pasiv

Objem bilanční sumy České spořitelny narostl ke konci roku 2002 o 6,6 mld. Kč na 456,2 mld. Kč.

Klientské (primární) vklady tvoří tradičně nejvýznamnější zdroj finančních prostředků České spořitelny pro aktivní bankovní obchody. **Objem klientských vkladů** v České spořitelně **k 31. 12. 2002 činil 351,1 mld. Kč.** Jde o pokles o pouhé 1 %, a to i navzdory skutečnosti, že v průběhu roku 2002 se v České spořitelně uskutečnil nucený převod vkladů z anonymních vkladních knížek. Vklady na vkladních knížkách na jméno dosáhly na konci roku 2002 objemu 119,9 mld. Kč. Na transakčních účtech klientů (sporožirových, běžných, devizových) bylo uloženo 123,0 mld. Kč, což je meziročně více o 23,4 mld. Kč. Úspory klientů v cizích měnách poklesly proti roku 2001 o 3,6 mld. Kč na 14,7 mld. Kč.

Objem závazků z dluhopisů (13,3 miliard Kč) je oproti roku 2001 ovlivněn splacením emise dluhopisů z roku 1997 v nominální hodnotě 5,0 mld. Kč. Na druhé straně, v listopadu 2002 Česká spořitelna emitovala ve dvou tranších hypoteční zástavní listy v celkovém objemu 3,0 mld. Kč.

Velikost mezibankovních závazků se v meziročním srovnání zvýšila o 1,9 mld. Kč a k 31. 12. 2002 činila 25,6 mld. Kč. Z této sumy představují přijaté mezibankovní úvěry 9,2 mld. Kč, zbytek prakticky tvoří pouze termínované vklady.

Vlastní kapitál, který zahrnuje základní kapitál, vlastní akcie, emisní ážio, rezervní, kapitálové a ostatní fondy ze zisku, oceňovací rozdíly, nerozdělený zisk z předchozích období a zisk za účetní období, **dosáhl výše 29,1 mld. Kč. Meziročně vzrostl o 5,8 mld. Kč,** a to vlivem dosaženého zisku za rok 2002. Dividendy za rok 2001 vyplacené v roce 2002 činily 0,5 mld. Kč. Vlastní kapitál tvoří 6 % bilanční sumy.

Hrubý objem portfolia úvěrů obyvatelstvu včetně hypotečních vykázal meziroční nárůst o 27 % a dosáhl úrovně 47,3 mld. Kč. Za dynamickým vzestupem úvěrování obyvatelstva stojí rostoucí ochota domácností se zadlužovat, která se doplňuje s flexibilní a atraktivní nabídkou České spořitelny, vliv mají i nízké úrokové sazby na mezibankovním trhu. Významným tempem narůstaly všechny druhy úvěrů, především však úvěry hypoteční, jejichž objem se v meziročním srovnání zvýšil o 71 % na 14,6 mld. Kč. Zásahu na výsledku má zejména zvýhodněný program TOP Bydlení. **Celkový objem hypotečních úvěrů** ke konci roku 2002 činil 21,0 mld. Kč, **meziročně narostl o 62 %.** Úvěry právníkům osobám představují v hrubém vyjádření 126,6 mld. Kč, z čehož 15,1 mld. Kč tvoří úvěry v cizích měnách. Celkové pohledávky vůči vládnímu sektoru činí 48,8 mld. Kč, z čehož pohledávky za Českou konsolidační agenturou (ČKA) představují 38,6 mld. Kč.

Mezibankovní pohledávky tvoří svým objemem 114,8 mld. Kč druhou nejvýznamnější položku aktiv. Z tohoto objemu představují úvěry poskytnuté v rámci reverzních repo operací 100,9 mld. Kč, ostatní úvěry 4,3 mld. Kč a termínované vklady 7,5 mld. Kč.

Celkové portfolio cenných papírů činilo k 31. 12. 2002 téměř 112,5 mld. Kč. Objem státních pokladničních poukázek a kuponových dluhopisů činil 60,0 mld. Kč, což potvrzuje, že Česká spořitelna při investování do cenných papírů preferuje nákup dluhopisů emitovaných státem. Suma dluhových cenných papírů představuje 49,5 mld. Kč, přičemž se spořitelna zaměřuje na dluhopisy emitované společnostmi se zárukou státu a českými a zahraničními bankami s minimálním ratingem A.

Objem hmotného a nehmotného majetku k 31. 12. 2002 činil 20,8 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 10 %, zásluhou nárůstu softwaru a hardwaru v souvislosti s investicemi do informačních technologií. K 31. 12. 2002 Česká spořitelna vlastnila nebo spoluvlastnila 489 budov a 612 pozemků v souhrnné zůstatkové ceně 11,7 mld. Kč.

Deloitte & Touche spol. s r.o.   zapsaná Městským soudem
Týn 641/4   v Praze, oddíl C, vložka 24349
110 00 Praha 1   IČ: 49620592
Česká republika   DIČ: 001-49620592

Tel: +420 224 895 500
Fax: +420 224 895 555
www.deloitteCE.com

**Deloitte
& Touche**

Zpráva auditora pro akcionáře společnosti Česká spořitelna, a. s.

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky společnosti Česká spořitelna, a. s. („společnost“) k 31. prosinci 2002. Za sestavení účetní závěrky je odpovědné představenstvo společnosti. Naší odpovědností je vyjádřit názor na účetní závěrku jako celek na základě provedeného auditu.

Náš audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a auditorskými směrnicemi vydanými Komorou auditorů České republiky. Tyto směrnice vyžadují, abychom plánovali a provedli audit s cílem získat přiměřenou míru jistoty, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti. Audit zahrnuje výběrovým způsobem provedené ověření účetních záznamů a dalších informací prokazujících údaje v účetní závěrce. Audit také zahrnuje posouzení účetních postupů a významných odhadů použitých společností při sestavení závěrky a posouzení celkové prezentace účetní závěrky. Jsme přesvědčeni, že provedený audit dává přiměřený základ pro vyslovení výroku na účetní závěrku.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává ve všech významných ohledech věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace společnosti Česká spořitelna, a. s. k 31. prosinci 2002 a výsledku hospodaření za rok 2002 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

V Praze dne 12. března 2003

Auditorská společnost:
Deloitte & Touche spol. s r. o.
Osvědčení č. 79

Odpovědný auditor:
Michal Petrman
Osvědčení č. 1105

Nekonsolidovaná rozvaha k 31. 12. 2002

Aktiva

tis. Kč	Příloha	Běžné období		Minulá období		
		Hrubá částka	Úprava	Čistá částka	2001	2000
1. Pokladní hotovost a vklady u centrálních bank		22 152 058	0	22 152 058	22 864 941	20 553 317
2. Státní bezkuponové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování	8	60 049 398	0	60 049 398	66 830 796	56 675 537
a) státní cenné papíry		60 049 398	0	60 049 398	66 830 796	56 675 537
b) ostatní		0	0	0	0	0
3. Pohledávky za bankami	9	114 828 617	0	114 828 617	107 385 322	139 510 910
a) splatné na požádání		1 993 535	0	1 993 535	2 295 511	488 614
b) ostatní pohledávky		112 835 082	0	112 835 082	105 089 811	139 022 296
4. Pohledávky za klienty	10	176 481 896	12 411 764	164 070 132	160 711 778	107 663 664
a) splatné na požádání		230 120	0	230 120	3 215	4 688
b) ostatní pohledávky		176 251 776	12 411 764	163 840 012	160 708 563	107 658 976
5. Dluhové cenné papíry	11	49 558 582	78 895	49 479 687	51 458 706	36 066 777
a) vládních institucí		6 998 762	0	6 998 762	10 606 100	545
b) ostatních subjektů		42 559 820	78 895	42 480 925	40 852 606	36 066 232
6. Akcie, podílové listy a ostatní podíly	12	1 141 908	264	1 141 644	784 146	7 550 767
7. Účasti s podstatným vlivem	13a	300 281	22	300 259	319	3 000
a) v bankách		0	0	0	0	0
b) v ostatních subjektech		300 281	22	300 259	319	3 000
8. Účasti s rozhodujícím vlivem	13b	2 395 076	893 714	1 501 362	1 275 183	1 214 860
a) v bankách		332 750	0	332 750	332 750	332 750
b) v ostatních subjektech		2 062 326	893 714	1 168 612	942 433	882 110
9. Nehmotný majetek	14	6 016 180	1 723 058	4 293 122	3 152 196	1 707 047
a) zřizovací výdaje		0	0	0	0	0
b) goodwill		229 885	129 310	100 575	158 046	215 517
c) ostatní		5 786 295	1 593 748	4 192 547	2 994 150	1 491 530
10. Hmotný majetek	15	28 092 476	11 537 253	16 555 223	15 819 117	15 682 056
a) pozemky a budovy pro provozní činnost		16 512 690	4 536 980	11 975 710	11 429 607	12 509 472
b) ostatní		11 579 786	7 000 273	4 579 513	4 389 510	3 172 584
11. Ostatní aktiva	16	21 729 582	206 211	21 523 371	19 008 290	13 907 508
12. Pohledávky za akcionáři a společníky		0	0	0	0	0
13. Náklady a příjmy příštích období		279 707	0	279 707	312 205	340 198
Aktiva celkem		483 025 761	26 851 181	456 174 580	449 602 999	400 875 641

Pasiva

tis. Kč	Příloha	Běžné období		Minulá období	
				2001	2000
1. Závazky vůči bankám	17		25 622 896	23 715 652	12 777 424
a) splatné na požádání			5 436 377	225 769	246 065
b) ostatní závazky			20 186 519	23 489 883	12 531 359
2. Závazky vůči klientům	18		351 131 904	354 713 308	322 656 121
a) splatné na požádání			165 173 994	145 001 922	125 720 733
z toho: úsporné			24 176 068	32 388 156	30 610 587
b) ostatní závazky			185 957 910	209 711 386	196 935 388

z toho:

ba) úsporné se splatností		0	0	0
bb) úsporné s výpovědní lhůtou		95 756 132	133 208 815	136 163 916
bc) termínové se splatností		59 682 184	73 628 647	60 041 215
bd) termínové s výpovědní lhůtou		153 395	0	0
3. Závazky z dluhových cenných papírů	19	13 274 746	14 377 178	18 338 034
a) emitované dluhové cenné papíry		8 085 884	11 586 643	10 780 256
b) ostatní závazky z dluhových cenných papírů		5 188 862	2 790 535	7 557 778
4. Ostatní pasiva	20	24 577 684	19 429 971	13 907 173
5. Výnosy a výdaje příštích období		86 134	332 913	297 803
6. Rezervy	21, 22	6 860 996	8 252 090	7 015 732
a) na důchody a podobné závazky		0	0	0
b) na daně		0	0	0
c) ostatní		6 860 996	8 252 090	7 015 732
7. Podřízené závazky	23	5 505 995	5 500 000	5 500 000
8. Základní kapitál	24	15 200 000	15 200 000	15 200 000
z toho: splacený základní kapitál		15 200 000	15 200 000	15 200 000
9. Vlastní akcie		0	-5 197	0
10. Emisní ážio		1 688	0	0
11. Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	25	714 952	557 028	321 798
a) povinné rezervní fondy		641 679	489 977	246 977
b) rezervní fondy k vlastním akciím		0	0	0
c) ostatní rezervní fondy		0	0	0
d) ostatní fondy ze zisku		73 273	67 051	74 821
12. Rezervní fond na nové ocenění		0	0	0
13. Kapitálové fondy	25	1 902	1 902	2 024
14. Oceňovací rozdíly	26	10	0	0
a) z majetku a závazků		0	0	0
b) ze zajišťovacích derivátů		0	0	0
c) z přepočtu účastí		10	0	0
15. Nerozdělený zisk nebo neuhrzená ztráta z předchozích období	25	6 740 006	4 494 110	0
16. Zisk nebo ztráta za účetní období	25	6 455 667	3 034 044	4 859 532
Pasiva celkem		456 174 580	449 602 999	400 875 641

Podrozvaha

Podrozvahová aktiva tis. Kč	Příloha	Běžné období	Minulá období 2001	Minulá období 2000
1. Poskytnuté přísliby a záruky	27a	49 534 168	29 568 400	38 715 714
a) přísliby		44 803 667	26 037 973	34 677 760
b) záruky a ručení		4 565 997	3 456 358	3 999 282
c) záruky ze směnek		0	0	37 972
d) záruky z akreditivů		164 504	74 069	700
2. Poskytnuté zástavy	27a	2 411 112	1 000 000	0
a) nemovitě zástavy		0	0	0
b) peněžní zástavy		2 411 112	1 000 000	0
c) cenné papíry		0	0	0
d) ostatní		0	0	0
3. Pohledávky ze spotových operací	27c	2 428 544	4 305 770	6 693 298
a) s úrokovými nástroji		0	994 750	306 616
b) s měnovými nástroji		2 428 544	3 181 532	6 383 144
c) s akciovými nástroji		0	129 488	3 538
d) s komoditními nástroji		0	0	0

4. Pohledávky z pevných termínových operací	27c	616 409 634	554 673 570	225 707 351
a) s úrokovými nástroji		550 893 416	473 557 648	154 709 730
b) s měnovými nástroji		65 348 771	80 763 935	70 683 436
c) s akciovými nástroji		167 447	351 987	314 185
d) s komoditními nástroji		0	0	0
e) s úvěrovými nástroji				
5. Pohledávky z opcí	27c	13 757 256	17 551 887	5 024 710
a) na úrokové nástroje		1 754 000	1 397 860	122 815
b) na měnové nástroje		12 003 256	16 154 027	4 901 895
c) na akciové nástroje		0	0	0
d) na komoditní nástroje		0	0	0
e) na úvěrové nástroje		0	0	0
6. Odepsané pohledávky		6 135 192	5 328 590	5 268 140
7. Hodnoty předané do úschovy, do správy a k uložení	29	30 651 145	26 365 341	23 323 271
z toho: cenné papíry		30 651 144	26 365 339	23 323 271
8. Hodnoty předané k obhospodařování	29	0	0	0
z toho: cenné papíry		0	0	0
Podrozvahová pasiva				
1. Přijaté přísliby a záruky	27b	23 471 708	39 501 561	54 038 477
a) přísliby		588 444	0	1 189 668
b) záruky a ručení		21 707 354	34 969 408	40 061 805
c) záruky ze směnek		1 175 910	4 532 153	12 787 004
d) záruky z akreditivů		0	0	0
2. Přijaté zástavy	27b	129 541 893	111 460 964	125 039 306
a) nemovité zástavy		32 796 254	40 867 574	46 607 152
b) peněžité zástavy		1 341 843	7 664 565	11 609 688
c) cenné papíry		18 070	895 772	6 713 860
d) ostatní zástavy		321 906	3 108 414	4 428 712
e) kolaterály – cenné papíry	30	95 063 820	58 924 639	55 679 894
3. Závazky ze spotových operací	27c	2 428 389	4 305 893	6 801 533
a) s úrokovými nástroji		0	994 750	420 763
b) s měnovými nástroji		2 428 389	3 181 655	6 377 232
c) s akciovými nástroji		0	129 488	3 538
d) s komoditními nástroji		0	0	0
4. Závazky z pevných termínových operací	27c	615 469 491	553 792 266	223 915 308
a) s úrokovými nástroji		550 893 416	473 557 277	152 929 228
b) s měnovými nástroji		64 409 012	79 885 832	70 671 895
c) s akciovými nástroji		167 063	349 157	314 185
d) s komoditními nástroji		0	0	0
e) s úvěrovými nástroji		0	0	0
5. Závazky z opcí	27c	13 473 216	16 572 500	5 029 835
a) na úrokové nástroje		1 754 000	1 397 860	122 815
b) na měnové nástroje		11 719 216	15 174 640	4 907 020
c) na akciové nástroje		0	0	0
d) na komoditní nástroje		0	0	0
e) na úvěrové nástroje				
6. Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení	28	37 099 607	18 198 113	9 463 408
z toho: cenné papíry		33 016 924	18 197 874	9 463 124
7. Hodnoty převzaté k obhospodařování	28	3 709 251	0	0
z toho: cenné papíry		3 709 251	0	0

Příloha uvedená na stranách 104 až 149 tvoří součást této účetní závěrky

Nekonsolidovaný výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2002

tis. Kč	Příloha	Běžné období	2001	Minulá období 2000
1. Výnosy z úroků a podobné výnosy	32	23 029 171	25 151 917	22 571 295
v tom: úroky z dluhových cenných papírů		6 153 402	6 714 165	5 437 884
2. Náklady na úroky a podobné náklady	32	-8 846 083	-11 860 880	-11 748 478
v tom: náklady na úroky z dluhových cenných papírů		-352 591	-1 221 941	-986 189
A. Čisté úrokové výnosy		14 183 088	13 291 037	10 822 817
3. Výnosy z akcií a podílů		625 438	367 128	116 936
a) výnosy z účastí s podstatným vlivem		0	0	0
b) výnosy z účastí s rozhodujícím vlivem		586 571	336 873	109 990
c) výnosy z ostatních akcií a podílů		38 867	30 255	6 946
4. Výnosy z poplatků a provizí	33	7 062 611	6 443 505	5 227 959
5. Náklady na poplatky a provize	33	-355 904	-337 899	-301 826
B. Čisté výnosy z poplatků a provizí		6 706 707	6 105 606	4 926 133
6. Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	34	1 083 436	2 214 064	1 780 087
7. Ostatní provozní výnosy	35	1 546 240	433 656	451 173
8. Ostatní provozní náklady	35	-536 496	-962 784	-1 060 129
9. Správní náklady	36	-11 962 029	-11 713 353	-9 833 766
a) náklady na zaměstnance		-5 699 591	-5 537 273	-4 716 363
aa) mzdy a platy		-3 981 406	-3 965 485	-3 410 663
ab) sociální a zdravotní pojištění		-1 599 666	-1 432 232	-1 157 541
ac) ostatní náklady na zaměstnance		-118 519	-139 556	-148 159
b) ostatní správní náklady		-6 262 438	-6 176 080	-5 117 403
C. Čisté výnosy z provozních činností před odpisy, tvorbou a použitím rezerv a opravných položek		11 646 384	9 735 354	7 203 251
10. Použití rezerv a opravných položek k hmotnému a nehmotnému majetku		514 789	58 132	24 989
a) použití rezerv k hmotnému majetku		28 430	55 408	24 989
b) použití opravných položek k hmotnému majetku		486 359	2 724	0
c) použití opravných položek k nehmotnému majetku		0	0	0
11. Odpisy, tvorba rezerv a opravných položek k hmotnému a nehmotnému majetku		-3 054 742	-2 805 957	-2 771 846
a) odpisy hmotného majetku		-1 425 286	-1 492 461	-1 895 602
b) tvorba rezerv k hmotnému majetku		-24 949	-5 930	-27 344
c) tvorba opravných položek k hmotnému majetku		-613 179	-568 261	-225 135
d) odpisy nehmotného majetku		-784 358	-739 305	-623 765
e) tvorba opravných položek k nehmotnému majetku		-206 970	0	0
12. Použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z postoupení pohledávek a výnosy z dříve odepsaných pohledávek		7 389 843	5 426 155	3 463 604
a) použití rezerv k pohledávkám a zárukám		3 008 515	115 908	837 303
b) použití opravných položek k pohledávkám a pohledávkám ze záruk		4 302 232	5 292 466	2 602 127
c) zisky z postoupení pohledávek a výnosy z odepsaných pohledávek		79 096	17 781	24 174
13. Odpisy, tvorba opravných položek a rezerv k úvěrům a na záruky		-5 860 588	-8 972 557	-4 699 469
a) tvorba opravných položek k pohledávkám a pohledávkám ze záruk		-2 245 134	-2 413 342	-2 780 817

b) tvorba rezerv na záruky		-115 000	-2 103 000	-1 190 707
c) odpisy pohledávek a pohledávek z plateb ze záruk, ztráty z postoupení pohledávek		-3 500 454	-4 456 215	-727 945
14. Použití opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem		937 638	203 272	177 394
15. Tvorba opravných položek k účastem s rozhodujícím a podstatným vlivem		-719 095	-215 419	-224 747
16. Použití ostatních rezerv		979 310	1 715 033	1 621 200
17. Tvorba ostatních rezerv		-2 485 213	-1 013 777	-3 218 867
18. Použití ostatních opravných položek		0	0	0
19. Tvorba ostatních opravných položek		0	0	0
20. Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním		9 348 326	4 130 236	1 575 509
21. Mimořádné výnosy	37	1 113 914	437 433	575 094
22. Mimořádné náklady	37	-567 584	-263 728	-1 855 751
23. Zisk nebo ztráta z mimořádné činnosti před zdaněním		546 330	173 705	-1 280 657
24. Daň z příjmů	38	-3 438 989	-1 269 897	4 564 680
25. Podíl na ziscích (ztrátách) dceřiných a přidružených společností		0	0	0
26. Zisk nebo ztráta za účetní období po zdanění		6 455 667	3 034 044	4 859 532

Příloha uvedená na stranách 104 až 149 tvoří součást této účetní závěrky

Výkaz o změnách ve vlastním kapitálu za rok 2002

tis. Kč	Příloha	Běžné období	2001	Minulá období 2000
1. Základní kapitál	24			
Počáteční zůstatek		15 200 000	15 200 000	15 200 000
zvýšení		0	0	0
snížení		0	0	0
přeměna konvertibilních dluhopisů na akcie		0	0	0
uplatnění opcí a warrantů		0	0	0
Konečný zůstatek		15 200 000	15 200 000	15 200 000
2. Vlastní akcie		0	-5 197	0
3. Emisní ážio	25			
Počáteční zůstatek		0	0	0
zvýšení		1 688	0	0
snížení		0	0	0
Konečný zůstatek		1 688	0	0
4. Rezervní fondy	25			
Počáteční zůstatek		489 977	246 977	5 140 193
povinný příděl		151 702	243 000	0
jiné zvýšení		0	0	0
snížení		0	0	-4 893 216
Konečný zůstatek		641 679	489 977	246 977
5. Ostatní fondy ze zisku	25			
Počáteční zůstatek		67 051	74 821	143 926
zvýšení		184 509	102 871	3 926
snížení		-178 287	-110 641	-73 031
Konečný zůstatek		73 273	67 051	74 821
6. Kapitálové fondy	25	1 902	1 902	2 024
7. Oceňovací rozdíly nezahrnuté do hospodářského výsledku				
Počáteční zůstatek		0	0	0
zvýšení		10	0	0
snížení		0	0	0
Konečný zůstatek		10	0	0
8. Nerozdělený zisk	25			
Počáteční zůstatek		4 494 110	0	0
zvýšení		2 245 896	4 494 110	0
snížení		0	0	0
Konečný zůstatek		6 740 006	4 494 110	0
9. Neuhrazená ztráta				
Počáteční zůstatek		0	0	0
zvýšení		0	0	-4 893 216
snížení		0	0	4 893 216
Konečný zůstatek		0	0	0
10. Zisk/ztráta za účetní období po zdanění	25	6 455 667	3 034 044	4 859 532
11. Dividendy		-2 927 888	-456 000	-22 422
12. Vlastní kapitál k 31. 12. celkem		26 186 337	22 825 887	20 360 932

Příloha uvedená na stranách 104 až 149 tvoří součást této účetní závěrky

Příloha účetní závěrky pro rok končící 31. 12. 2002 (podle českých účetních standardů)

1. Úvod

Česká spořitelna, a. s. (dále jen „spořitelna“ nebo „banka“) se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62 je zaregistrována jako akciová společnost podle obchodního zákoníku a je úředně zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 1171.

Společnost byla založena jednorázově Fondem národního majetku (dále jen „FNM“) zakladatelským plánem ze dne 27. prosince 1991 dle ustanovení § 15 a následujících zákona č. 104/1990 Sb., o akciových společnostech. Spořitelna je nástupnickou organizací České státní spořitelny a nabízí úplný rozsah komerčních bankovních služeb na území České republiky (dále jen „ČR“).

2. Obory činnosti a zeměpisné oblasti

Česká spořitelna je univerzální bankou poskytující služby drobného, komerčního a investičního bankovníctví na území České republiky.

Mezi hlavní aktivity spořitelny patří:

- příjem vkladů od obyvatelstva,
- poskytování úvěrů,
- hypoteční služby,
- obchod s cennými papíry na vlastní a klientův účet,
- platební styk,
- poskytování platebních prostředků,
- upisování cenných papírů,
- vystavování akreditivů,
- obstarávání inkasa,
- zprostředkování emisí akcií a s tím spojené finanční služby,
- makléřské služby,
- poskytování konzultačních služeb,
- pronájem bezpečnostních schránek, úschova cenných papírů a jiných hodnot,
- výkon funkce depozitáře investičních fondů,
- směnárenská činnost,
- pronájem bezpečnostních schránek.

3. Specifické události ovlivňující hospodaření banky v roce 2002

(a) Smlouva o restrukturalizaci a ručení

Dne 1. března 2000 byla podepsána „Smlouva o restrukturalizaci a ručení“ (dále jen „ring fencing“) mezi spořitelnou, CORFINOU, a. s., (nyní Leasing České spořitelny, a. s.) a Konsolidační bankou Praha, s. p. ú., (dále jen KOB), od 1. září 2001 Česká konsolidační agentura (dále jen ČKA).

Podle výše uvedené smlouvy garantuje ČKA čistou účetní hodnotu tzv. vyčleněných položek podle stavu zachyceného v účetnictví spořitelny k 31. prosinci 1999 a vybrané finanční deriváty. Podle smlouvy má spořitelna právo prodat, resp. ČKA závazek odkoupit vyčleněné položky za předem dohodnutou realizační cenu rovnou čisté účetní hodnotě, a to v souhrnných částkách nepřesahujících stanovené roční limity. Recipročně má ČKA možnost, po předchozím souhlasu spořitelny, odkoupit vyčleněné položky, rovněž za předem dohodnutou realizační cenu do výše uvedených ročních limitů. Smlouva také umožňuje spořitelně nebo ČKA uplatnit jednorázově nárok na odprodej/odkup všech vyčleněných položek, u nichž nebyla předtím uplatněna opce.

V níže uvedené tabulce je uveden vývoj portfolia v ring fencingu v roce 2002. V průběhu 1. čtvrtletí 2002 bylo na základě provedených analýz rozhodnuto o vyjmutí části portfolia z ring fencingu (viz sloupec 2) u klientů s perspektivou dalšího ekonomického rozvoje. K 30. červnu 2002 pak byly v rámci všeobecné put opce na ČKA převedeny pohledávky uvedené ve sloupci 3. Z pohledávek zařazených v seznamu vyčleněných položek účinnému ke dni 30. června 2002 nebylo možno z důvodů právních překážek postoupit

pohledávky zajištěné ručením Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu, a. s., u nichž by postoupením pohledávky zaniklo ručení, a dále pohledávky ze syndikovaných úvěrů, kde byl k postoupení nutný souhlas ostatních smluvních stran. Sloupec 4 uvádí zůstatek portfolia v režimu ring fencing k 31. prosinci 2002.

Druh pohledávek	Stav k 31. 12. 2001	Finanční položky vyjmuté z režimu RF	Všeobecná put opce k 30. 6. 2002	Splátky úvěrů	Stav k 31. 12. 2002
mil. Kč	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Úvěry v Kč	9 594	2 004	5 251	716	1 623
Úvěry v cizí měně	1 249	800	320	129	0
Dluhopisy	1 331	331	1 000	0	0
Celkem skupina I	12 174	3 135	6 571	845	1 623
Kontokorentní úvěry	801	173	0	229	329
Celkem skupina II	801	173	0	229	329
Celkem	12 975	3 308	6 571	1 144	1 952

(b) Konverze anonymních vkladních knížek

Na začátku roku 2002 schválil Parlament ČR novelu zákona o bankách č. 21/1992 Sb., která k 31. prosinci 2002 ruší veškeré vkladové vztahy potvrzené vkladními knížkami na doručitele. Tato novela má závažné důsledky pro činnost spořitelny:

- po 31. prosinci 2002 nelze úročit vklady klientů potvrzené vkladními knížkami na doručitele (dále jen aVK – anonymní vkladní knížky),
- po tomto datu je banka povinna vyplatit klientům i vklady, které byly vázány výpovědní lhůtou, a to bez jejího dodržení a dosud uplatňovaných sankcí,
- od 1. ledna 2003 začíná běžet desetileté období, během něhož mohou klienti dosud nevybrané či nekonvertované vklady od banky získat, ačkoli vkladový vztah již zanikl.

K 1. lednu 2002 vedla spořitelna téměř 6,6 mil. aVK s celkovým objemem vkladů 121 mld. Kč. Konverzi aVK podpořila spořitelna rozsáhlou marketingovou kampaní, přičemž jedním z cílů konverze bylo minimalizovat odliv prostředků z finanční skupiny. V průběhu roku 2002 bylo zrušeno 2,5 mil. aVK se zůstatkem 99,8 mld. Kč (z velké části převodem na vkladní knížky na jméno a na produkty dceřiných společností spořitelny). K 31. prosinci 2002 zůstalo nekonvertováno cca 4,1 mil. aVK s celkovým zůstatkem 21,2 mld. Kč (viz bod 18 přílohy).

(c) Promlčené vkladní knížky

Jestliže vkladatel po dvacet let nenakládal s vkladem ani nepředložil vkladní knížku na doplnění záznamů, ruší se v souladu s občanským zákoníkem (§ 785 zákona č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů) vkladový vztah uplynutím této doby. Poté má vkladatel právo na výplatu zůstatku zrušeného vkladu v rámci obecně platné promlčecí doby 3 let. Vkladní knížky, u nichž nedošlo 23 let k žádnému pohybu, jsou vyvedeny do výnosů spořitelny. V roce 2002 byly vyvedeny do výnosů promlčené vkladní knížky v celkovém objemu 385 mil. Kč, které jsou zahrnuty v položce „Ostatní provozní výnosy“ (viz bod 35 přílohy).

Přestože spořitelna není právně vázána k výplatě vkladu z těchto vkladních knížek, obvyklá praxe je, že v případě předložení promlčené vkladní knížky je zůstatek vkladu vyplacen. V roce 2002 bylo z promlčených vkladů vyplaceno 17 mil. Kč, které jsou zahrnuty v položce „Ostatní provozní náklady“ (viz bod 35 přílohy). Současně byla na budoucí výplaty promlčených vkladů vytvořena rezerva v celkové částce 60 mil. Kč, která je zahrnuta v položce „Tvorba ostatních rezerv“ (viz bod 21 přílohy).

(d) Povodně

Na hospodaření spořitelny v roce 2002 měly vliv srpnové povodně. V důsledku odpuštění některých druhů poplatků došlo ke snížení výnosů a v nákladech se promítly jednak přímé škody, jednak náklady na jejich odstranění v souhrnné hodnotě 73 mil. Kč.

4. Východiska pro přípravu účetní závěrky

(a)

Účetní závěrka byla připravena na základě účetnictví vedeného v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a příslušnými nařízeními a vyhláškami platnými v ČR. Závěrka byla sestavena na principech časového rozlišení nákladů a výnosů a historických cen, s výjimkou vybraných finančních nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou.

Účetní závěrka byla připravena v souladu s opatřením Ministerstva financí ČR (dále jen „MF ČR“) č. j. 282/73 391/2001 z 7. prosince 2001, kterým se stanoví uspořádání a obsahové vymezení položek účetní závěrky a rozsah údajů ke zveřejnění pro banky a některé finanční instituce. Údaje předchozích období byly v nezbytných případech upraveny na srovnatelný základ s prezentací běžného roku a vykazované hodnoty tak nemusejí odpovídat hodnotám vykazovaným v minulých účetních závěrkách. V rámci těchto úprav však nedošlo ke změně oceňovacích metod aplikovaných v jednotlivých účetních obdobích, ale pouze k reklasifikaci položek mezi jednotlivými řádky finančních výkazů.

Sestavení účetní závěrky vyžaduje, aby vedení banky provádělo odhady, které mají vliv na vykazované hodnoty aktiv a pasiv i na podmíněná aktiva a pasiva k datu sestavení účetní závěrky a vykazované hodnoty výnosů a nákladů během vykazovaného období. Skutečné výsledky se od těchto odhadů mohou lišit.

Banka musí dodržovat regulační požadavky České národní banky (dále jen „ČNB“). Mezi tyto požadavky patří limity a další omezení týkající se kapitálové přiměřenosti, klasifikace úvěrů a podrozvahových závazků, úvěrového rizika ve spojitosti s klienty banky, likvidity, úrokového rizika a měnové pozice banky.

Všechny údaje jsou uvedeny v korunách českých (Kč). Měrnou jednotkou jsou tisíce Kč, pokud není uvedeno jinak. Údaje uvedené v závorkách představují záporné hodnoty.

(b)

Účetní závěrka včetně přílohy je nekonsolidovaná a nezahrnuje vliv účetních závěrek účastí spojitelných s rozhodujícím a podstatným vlivem.

5. Důležitá pravidla účetnictví

Účetní závěrka byla připravena v souladu s následujícími účetními metodami:

(a) Okamžik uskutečnění účetního případu

Okamžikem uskutečnění účetního případu je zejména den výplaty nebo převzetí oběživa, den nákupu nebo prodeje valut, deviz, popř. cenných papírů, den provedení platby, popř. inkasa z účtu klienta, den příkazu na korespondenta k provedení platby, den zúčtování příkazů banky s clearingovým centrem ČNB, den připsání (valuty) prostředků podle zprávy došlé od korespondenta banky (zprávou se rozumí zpráva v systému SWIFT, avizo banky, převzaté médium, výpis z účtu, popř. jiné dokumenty), den sjednání a den vypořádání obchodu s cennými papíry, devizami, opcemi popř. jinými deriváty, den vydání nebo převzetí záruky, popř. úvěrového příslibu, den převzetí hodnot do úschovy.

Účetní případy nákupu a prodeje peněžních aktiv s obvyklým termínem dodání (spotové operace) a dále pevné termínové a opční operace jsou od okamžiku sjednání obchodu do okamžiku vypořádání obchodu zaúčtovány na podrozvahových účtech.

Finanční aktivum nebo jeho část banka odúčtuje z rozvahy v případě, že ztratí kontrolu nad smluvními právy k tomuto finančnímu aktivu nebo jeho části. Banka tuto kontrolu ztratí, jestliže uplatní práva na výhody definované smlouvou, tato práva zaniknou nebo se těchto práv vzdá.

(b) Cenné papíry

Cenné papíry, o kterých je účtováno v aktivech banky a které nejsou považovány za účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, se člení na cenné papíry k obchodování, k prodeji, držené do splatnosti a pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování. Cenné papíry jsou v rozvaze zahrnuty v položkách „Státní bezkuponové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou

k refinancování“, „Dluhové cenné papíry“ a „Akcie, podílové listy a ostatní podíly“ s výjimkou dluhových cenných papírů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování, které jsou zahrnuty v položkách „Pohledávky za bankami“ nebo „Pohledávky za klienty“ podle emitenta příslušného cenného papíru.

Cenné papíry k obchodování zahrnují finanční aktiva držaná za účelem aktivního obchodování na finančním trhu, dosahování zisku z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu a zajištění povinnosti vyplývající z pozice tvůrce trhu.

Portfolio cenných papírů k prodeji zahrnuje finanční aktiva, která nejsou cennými papíry k obchodování ani držené do splatnosti. Obsahuje dluhové cenné papíry a cenné papíry s proměnlivým výnosem držené za účelem dalšího postupného prodeje. Na účtech cenných papírů k prodeji se rovněž účtuje o podílech v jiných než akciových společnostech, které nejsou účastmi.

Portfolio cenných papírů držných do splatnosti zahrnuje finanční aktiva se stanovenou splatností, s úmyslem a schopností držet je do splatnosti. Obsahuje zejména státní dluhopisy a ostatní dluhopisy s kvalitním kreditním hodnocením.

Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích, s nimiž není záměr obchodovat, se evidují na samostatném účtu a oceňují se stejně jako cenné papíry do splatnosti.

Cenné papíry k obchodování a k prodeji se oceňují reálnou hodnotou. Změny reálných hodnot jsou účtovány denně a jsou zachyceny na příslušném majetkovém účtu cenného papíru se souvztažným zápisem ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“.

Cenné papíry držené do splatnosti jsou při prvotním zachycení oceněny pořizovací cenou. Pořizovací cena je denně upravována o nabíhající úrokové výnosy. K cenným papírům držným do splatnosti, k cenným papírům pořízeným v primárních emisích neurčeným k obchodování se denně, resp. ke dni sestavení řádné nebo mezitímní účetní závěrky tvoří opravná položka podle jednotlivých cenných papírů ve výši rovné snížení jejich ocenění v účetnictví podle úvěrové rizikovitosti emitenta. Opravné položky se obvykle netvoří ke státním dluhopisům zemí OECD a dluhopisům centrálních bank zemí OECD. Dále se netvoří na sníženou hodnotu cenných papírů v důsledku změn bezrizikových úrokových měr, pokud se současně nezhorší rizikovitost emitenta.

Ke dni sestavení řádné nebo mezitímní účetní závěrky se rovněž tvoří opravné položky k ostatním podílům v jiných než akciových společnostech, které nejsou účastmi.

Opravné položky k cizoměnovým cenným papírům se účtují v cizích měnách.

(ba) Státní pokladniční poukázky a jiné pokladniční poukázky

Státní pokladniční poukázky, jiné pokladniční poukázky a obdobné dluhopisy jsou v okamžiku sjednání nákupu oceněny pořizovací cenou. Od okamžiku sjednání nákupu do sjednání prodeje je jejich hodnota postupně zvyšována o nabíhající úrokové výnosy. Úrokovými výnosy se rozumí nabíhající rozdíl mezi jmenovitou hodnotou a účetní cenou. Z takto zvýšené hodnoty jsou cenné papíry v portfoliu obchodování a k prodeji přeceněny na reálnou hodnotu. Reálná hodnota pokladničních poukázek je stanovována principem současné hodnoty – diskontováním nominální hodnoty poukázky pomocí výnosové křivky vytvořené z kotací mezibankovních depozit PRIBID publikovaných ČNB.

V den sjednání prodeje je vykázán zisk nebo ztráta z prodeje jako rozdíl mezi účetním oceněním cenných papírů a prodejní cenou v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“.

(bb) Kuponové dluhopisy, akcie, podílové listy a ostatní podíly

Cenné papíry jsou při prvotním zachycení oceněny pořizovací cenou. Jejich součástí jsou přímé transakční náklady spojené s pořízením cenných papírů. Ocenění kuponových dluhopisů je od okamžiku vypořádání nákupu do okamžiku vypořádání prodeje, resp. do okamžiku jejich splatnosti postupně zvyšováno o nabíhající kupon. Od okamžiku sjednání nákupu kuponových dluhopisů do okamžiku sjednání jejich prodeje jsou postupně upravovány o diskonty/prémia (rozdíl mezi cenou pořízení a nominální hodnotou cenného papíru).

Cenné papíry k obchodování a k prodeji jsou od okamžiku sjednání nákupu cenných papírů do okamžiku sjednání jejich prodeje nebo splatnosti přeceňovány na reálnou hodnotu. Dojde-li k prodeji cenných papírů, je rozdíl mezi oceněním cenných papírů v účetnictví a prodejní cenou v okamžiku sjednání prodeje zúčtován do výkazu zisku a ztráty jako zisk nebo ztráta z prodeje cenných papírů v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“.

Ostatní podíly, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, jsou zařazeny jako cenné papíry k prodeji. Opravné položky se k nim tvoří ve výši rozdílu, o který jejich ocenění v účetnictví převyšuje míru účasti spořitelny na vlastním kapitálu společnosti. Pokud se jedná o společnost, která je v likvidaci, tvoří se opravná položka ve výši ocenění podílu v účetnictví.

Pro stanovení reálné hodnoty dluhových cenných papírů jsou využívány ceny vyhlášené na veřejném trhu: referenční ceny zveřejňované Burzou cenných papírů Praha (dále jen „BCPP“), RM-Systémem, ceny zveřejňované na stránkách systému Reuters. V případě, že není k dispozici cena vyhlášená na veřejném trhu, je pro účely stanovení reálné hodnoty použita tzv. „upravená hodnota cenného papíru“. Tato cena vychází ze současné hodnoty budoucích peněžních toků při zohlednění kreditní marže emitenta cenného papíru. Diskontování budoucích peněžních toků se provádí na základě výnosové křivky pro příslušnou měnu, vytvořené na základě veřejně dostupných údajů (kotace depozit, úrokových swapů, vládních dluhopisů).

Pro stanovení reálné hodnoty akcií jsou využívány ceny vyhlášené na veřejném trhu: BCPP, RM-Systému nebo na stránkách systému Reuters. Pro stanovení reálné hodnoty podílových listů jsou využívány ceny zveřejňované správcem příslušného fondu. Není-li k dispozici cena vyhlášená na veřejném trhu nebo cena stanovená správcem fondu, je pro účely stanovení reálné hodnoty použita tzv. „upravená hodnota cenného papíru“. Nelze-li z veřejně dostupných zdrojů tuto hodnotu stanovit, ocenění cenného papíru se rovná nule.

(c) Repo operace a reverzní repo operace, krátké prodeje

Repo obchodem se rozumí repo nebo reverzní repo. Repem se rozumí poskytnutí cenných papírů za hotovost se současným závazkem přijmout tyto cenné papíry k přesnému datu za částku rovnající se původní hotovosti a úroku. Reverzním repem se rozumí přijetí cenných papírů za hotovost se současným závazkem poskytnout tyto cenné papíry k přesnému datu za částku rovnající se převedené hotovosti a úroku.

Jako o repo obchodu je účtováno o klasickém repu, reverzním repu, půjčce a výpůjčce cenných papírů zajištěné převodem finančních aktiv, o prodeji cenných papírů se současně sjednaným zpětným nákupem a o nákupu cenných papírů se současně sjednaným zpětným prodejem. Klasickým repem se rozumí přijetí úvěru se zajišťovacím převodem cenných papírů. Klasickým reverzním repem se rozumí poskytnutí úvěru se zajišťovacím převodem cenných papírů.

Úrokové výnosy a náklady z repo operací jsou časově rozlišovány po dobu transakce a vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako „Výnosy z úroků a podobné výnosy“ nebo „Náklady na úroky a podobné náklady“.

Cenné papíry poskytnuté v repo obchodech zůstávají v rozvaze banky a oceňují se způsobem použitým před jejich poskytnutím do repa.

O cenných papírech přijatých v reverzním repu je účtováno v podrozvaze v reálné hodnotě. V podrozvaze se nezachycuje kolaterál, který je předmětem krátkého prodeje.

O krátkých prodejkách je účtováno rozvahově na účtech závazků z cenných papírů k obchodování, které jsou vykázány v položce „Závazky z dluhových cenných papírů“, resp. „Ostatní pasiva“ v případě akcií. U závazků z kuponových dluhopisů je prodejní cena od okamžiku vypořádání prodeje do okamžiku vypořádání nákupu postupně zvyšována o nabíhající kupon a amortizaci prémie nebo diskontu. Od okamžiku sjednání prodeje cenných papírů do okamžiku sjednání jejich nákupu jsou závazky z cenných papírů dále přeceňovány na reálnou hodnotu. Změny reálných hodnot jsou denně zachyceny ve výkazu zisku a ztráty v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“ se souvztažným zápisem na účtech závazků z cenných papírů. Dojde-li k nákupu cenných papírů, je rozdíl mezi oceněním cenných papírů v účetnictví a kupní cenou v okamžiku sjednání prodeje zúčtován do výnosů nebo nákladů jako „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“.

(d) Operace s cennými papíry pro klienty

Cenné papíry přijaté bankou do úschovy, správy nebo k uložení jsou účtovány ve jmenovitých hodnotách a evidovány na podrozvaze v položce „Hodnoty převzaté do úschovy, do správy a k uložení“. Cenné papíry převzaté bankou za účelem jejich obhospodařování jsou účtovány v tržních cenách a evidovány na podrozvaze v položce „Hodnoty převzaté k obhospodařování“. V rozvaze jsou v pasivě účtovány závazky banky vůči klientům zejména z titulu přijaté hotovosti určené ke koupi cenných papírů, hotovosti určené k vrácení klientovi, atd.

(e) Účasti

Účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem se účtují v pořizovacích cenách snížené o opravné položky vytvořené z titulu přechodného snížení jejich hodnoty nebo snížené o částky odepsané z titulu trvalého snížení jejich hodnoty.

Účastí s rozhodujícím vlivem se rozumí účast v dceřiné společnosti, kde banka přímo či nepřímo vlastní více než 50 % základního kapitálu nebo disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody s jiným společníkem nebo může prosadit jmenování, volbu nebo odvolání většiny osob ve statutárních nebo dozorčích orgánech společnosti.

Účastí s podstatným vlivem se rozumí účast v přidružené společnosti, kde banka přímo či nepřímo vlastní 20 až 50 % základního kapitálu, nebo tento vliv uplatňuje zástupcem ve statutárním orgánu společnosti, účastí při tvorbě politiky společnosti, významnými operacemi mezi společnostmi a bankou, výměnou řídicích pracovníků společnosti bankou, přístupem k podstatným technickým informacím společnosti.

Opravná položka k účastem s rozhodujícím vlivem nebo podstatným vlivem se tvoří ke dni sestavení účetní závěrky nebo mezitímní účetní závěrky ve výši rozdílu, o který jejich ocenění v účetnictví převyšuje míru účasti banky na vlastním kapitálu společnosti.

Shora uvedené se nepoužije v případech, pokud se jedná o společnost, která je v likvidaci, na jejíž majetek byl prohlášen konkurz, u níž byl zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku nebo u níž byl zrušen konkurz z důvodu, že majetek společnosti nepostačuje k úhradě nákladů konkurzu. Opravná položka se v tomto případě tvoří ve výši ocenění účasti v účetnictví.

Přijaté dividendy z účastí jsou účtovány do výnosů v účetním období, kdy jsou vypláceny.

(f) Pohledávky za bankami a za klienty

Pohledávky za bankami a za klienty jsou účtovány v částkách snížených o opravné položky ke klasifikovaným pohledávkám z úvěrů. Časové rozlišení úrokových výnosů je součástí účetní hodnoty těchto pohledávek.

Pohledávky jsou posuzovány z hlediska návratnosti a v souladu s ní jsou vytvářeny ke klasifikovaným pohledávkám opravné položky. Spořitelna vytváří opravné položky k jednotlivým klasifikovaným pohledávkám minimálně ve výši odpovídající hodnotě pohledávek po odpočtu hodnoty realizovatelného zajištění příslušných pohledávek, násobené koeficientem stanoveným pro příslušnou kategorii opatřením ČNB č. 193/1998 Sb., kterým se stanoví zásady klasifikace pohledávek z úvěrů a tvorby opravných položek k těmto pohledávkám (dále jen „opatření ČNB ke klasifikaci pohledávek“). V případě ztrátových pohledávek, které jsou po splatnosti 361 dnů a více a které jsou přitom plně nebo zčásti zajištěny nemovitostí, vytváří spořitelna dodatečné opravné položky (nad rámec vymezený u ztrátových pohledávek) tak, aby celkový objem vytvořených dodatečných opravných položek k těm částem ztrátových pohledávek, které jsou po splatnosti více než 361 dnů, činil 100 % hodnoty té části pohledávky, která je zajištěna nemovitostí.

Rezervy a opravné položky se tvoří na vrub nákladů a ve výkazu zisku a ztráty jsou vykázány v položce „Odpisy, tvorba opravných položek a rezerv k úvěrům a na záruky“. Daňově odčitatelná část celkově vytvořených opravných položek na ztráty z úvěrů a rezerv na záruky za účetní období je vypočítána podle § 5 (Bankovní rezervy a opravné položky) a § 8 (Opravné položky na pohledávky za dlužníky v konkurzním a vyrovnacím řízení) zákona č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o rezervách“).

Odpisy nedobytných pohledávek jsou uvedeny ve výkazu zisku a ztráty v položce „Odpisy, tvorba opravných položek a rezerv k úvěrům a na záruky“. O odpovídající částku se snižují opravné položky nebo rezervy, a to účtováním v položce „Použití opravných položek a rezerv k pohledávkám a zárukám, výnosy z postoupení pohledávek a výnosy z dříve odepsaných pohledávek“. Ve stejné položce jsou uvedeny také výnosy z dříve odepsaných pohledávek.

(g) Úrokové výnosy a náklady

Úrokové výnosy a náklady jsou časově rozlišovány a účtovány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Výnosy z úroků a podobné výnosy“ a „Náklady na úroky a podobné náklady“. V rozvaze jsou součástí pohledávek za bankami/klienty nebo závazků vůči bankám/klientům.

Úroky z prodlení u ohrožených pohledávek se účtují v podrozvahové evidenci a do výnosů banky vstupují až v okamžiku jejich zaplacení v souladu s čl. IV opatření MF ČR, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro banky a vybrané finanční instituce.

(h) Poplatky a provize

Poplatky a provize jsou časově rozlišovány a účtovány ve výkazu zisku a ztráty v položce „Výnosy z poplatků a provizí“.

(i) Přepočet cizí měny

Transakce vyčíslené v cizí měně jsou účtovány v tuzemské měně, přepočítané oficiálním devizovým kurzem vyhlášeným ČNB platným v okamžiku transakce. Aktiva a pasiva vyčíslená v cizí měně jsou přepočítávána do tuzemské měny devizovým kurzem vyhlášeným ČNB platným k datu sestavení rozvahy. Realizované a nerealizované zisky a ztráty z přepočtu aktiv a pasiv vyčíslených v cizí měně jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty jako „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“.

(j) Hmotný a nehmotný majetek

Hmotným majetkem se rozumí hmotný majetek, jehož vstupní cena je vyšší než 13 000 Kč a doba použitelnosti je delší než jeden rok. Hmotný a nehmotný majetek je účtován v pořizovací ceně snížené o oprávky vyjadřující míru opotřebení tohoto majetku. K jakémukoliv identifikovanému snížení hodnoty se vytváří opravná položka k majetku.

Bezúplatně nabytý hmotný a nehmotný majetek se oceňuje reprodukční pořizovací cenou, tj. cenou, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje.

Hmotný majetek vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady, nehmotný majetek vytvořený vlastní činností se oceňuje vlastními náklady nebo reprodukčními pořizovacími cenami, pokud jsou nižší.

Goodwill představuje rozdíl mezi účetní a tržní hodnotou podniku při jeho koupi a je zahrnut v rozvaze v položce „Nehmotný majetek“.

Hmotný a nehmotný majetek je odpisován rovnoměrně po dobu předpokládané životnosti. Doby odpisování pro jednotlivé kategorie majetku jsou následující:

nehmotný majetek a goodwill	4 roky
inventář	4–6 let
přístroje a ostatní zařízení	4–12 let
energetické a hnací stroje a zařízení	6–12 let
budovy a stavby	20–30 let

Technické zhodnocení najatých budov je odpisováno rovnoměrně po dobu trvání nájmu.

Hmotný majetek s pořizovací cenou nižší než 13 000 Kč, jeho technické zhodnocení s pořizovací cenou nižší než 40 000 Kč a nehmotný majetek s pořizovací cenou do 60 000 Kč je účtován do nákladů a zobrazen ve výkazu zisku a ztráty v položce „Správní náklady“ za období, ve kterém byl pořízen.

Výdaje na pořízení softwaru jsou účtovány jako nehmotný majetek a odepisovány rovnoměrně do nákladů po dobu předpokládané ekonomické životnosti, nejdéle však 4 roky.

Náklady spojené s udržováním softwaru jsou účtovány přímo do nákladů, výdaje na technické zhodnocení jsou kapitalizovány a zvyšují pořizovací cenu evidovaného nehmotného majetku.

(k) Finanční pronájem

Banka vystupuje při finančním pronájmu pouze jako nájemce. Pronajatý majetek je po dobu pronájmu evidován v podrozvahové evidenci a není zahrnut v rozvaze. Do rozvahy je zaúčtována případná mimořádná splátka jako náklad příštích období, který je po dobu trvání smlouvy rovnoměrně rozpouštěn do nákladů a ve výkazu zisku a ztráty je vykázán společně s pravidelnými splátkami v položce „Správní náklady“. Po ukončení pronájmu je najatá věc koupena od leasingové společnosti za zůstatkovou cenu, jejíž výše ovlivňuje způsob zaúčtování v souladu s pravidly uvedenými v bodu 5 (j) přílohy.

(l) Rezervy

Rezervy se tvoří v případě, že existuje povinnost (právní nebo věcná) plnit, která je výsledkem minulých událostí, a je pravděpodobné, že plnění nastane a vyžádá si odtok prostředků představujících ekonomický prospěch, přičemž „pravděpodobné“ znamená převyšující pravděpodobnost vyšší než 50 % a je možné provést přiměřeně spolehlivý odhad plnění.

Spořitelna v minulosti rovněž vytvořila restrukturalizační rezervy (viz bod 22 přílohy).

Tituly pro tvorbu rezerv, zásady a postupy výpočtu jednotlivých druhů rezerv jsou uvedeny v bodě 21 přílohy.

(m) Daň z příjmů

Výsledná částka zdanění uvedená ve výkazu zisku a ztráty zahrnuje splatnou daň za účetní období a změnu zůstatku odložené daně.

Splatná daň za účetní období je vypočtena na základě zdanitelných příjmů při použití daňové sazby platné k rozvahovému dni a je upravena o případné změny daňové povinnosti z minulých let. Daňový základ pro daň z příjmů se propočte z hospodářského výsledku běžného období připočtením daňově neuznatelných nákladů a odečtením výnosů, které nepodléhají dani z příjmů. Výpočet splatné daňové povinnosti se provede na konci zdaňovacího období podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon a daních z příjmů“). Sazba daně pro rok 2002 je 31 % (2001 a 2000: 31 %).

Odložená daň je stanovena na základě závazkové metody a je vypočtena ze všech přechodných rozdílů mezi vykazovanou účetní hodnotou aktiv a pasiv a jejich oceněním pro daňové účely. Hlavní přechodné rozdíly vznikají z titulu přenesených daňových ztrát, některých daňově neuznatelných rezerv a opravných položek, rozdílů mezi účetními a daňovými odpisy hmotného a nehmotného majetku a přecenění ostatních aktiv. Výše odložené daně se zjistí jako součin rozdílů mezi daňovým a účetním základem a sazbou daně z příjmů, která je stanovena zákonem o daních z příjmů pro následující účetní a zdaňovací období (2003: 31 %). Při stanovení dočasných rozdílů se vychází z rozdílů rozvahových stavů, nikoliv jen z příslušných nákladů a výnosů.

O odložené daňové pohledávce je účtováno pouze do výše pravděpodobných budoucích zdanitelných příjmů, vůči nimž se odložená daň uplatní. V případě, že výsledná částka představuje odloženou daňovou pohledávku a není pravděpodobné, že tato daňová pohledávka bude realizována, je její výše odpovídajícím způsobem snížena.

(n) Podrozvahové položky

Deriváty

Deriváty jsou zachyceny na podrozvahových i rozvahových účtech od okamžiku jejich sjednání do okamžiku posledního vypořádání, resp. ukončení, uplatnění, prodeje nebo zpětného nákupu. Deriváty jsou v podrozvaze vykazovány v hodnotě podkladového nástroje a přeceňovány z titulu změn spotových měnových kurzů nebo cen podkladových nástrojů. V rozvaze jsou deriváty oceňovány v reálných hodnotách. Přecenění na reálnou hodnotu je prováděno zpravidla denně.

Reálná hodnota derivátů je stanovena s využitím standardních modelů implementovaných v systému Reuters Kondor+, resp. Symbols. Základními parametry pro stanovení reálné hodnoty jsou kotace depozit, úrokových swapů, měnových kurzů, volatilit měnových kurzů a úrokových sazeb, případně další hodnoty veřejně dostupné v systému Reuters.

Zajišťovací deriváty

Deriváty sjednanými za účelem zajišťování se rozumí deriváty, které odpovídají strategii řízení rizik banky, zajišťovací vztah je zdokumentován a zajištění je efektivní, což znamená, že v průběhu zajišťovacího vztahu jsou změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů odpovídající zajišťovanému riziku v rozmezí minus 80 % až minus 125 % změn reálných hodnot zajišťovaných nástrojů odpovídající zajišťovanému riziku.

V případě uplatnění metody zajištění reálné hodnoty je zajišťovaný nástroj přeceňován na reálnou hodnotu a rozdíly z tohoto přecenění jsou zachyceny na účtech nákladů nebo výnosů. Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde jsou zachyceny rozdíly z přecenění zajišťovaného nástroje, jsou účtovány i změny reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku.

Při uplatnění metody zajištění peněžních toků jsou zisky nebo ztráty ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů, které odpovídají zajišťovanému riziku, ponechány v rozvaze a do nákladů, resp. výnosů jsou zúčtovávány v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“ ve stejných obdobích, kdy jsou zúčtovány náklady nebo výnosy spojené se zajišťovanými nástroji.

Banka účtovala o zajištění vlastní emise hypotečních zástavních listů proti úrokovému riziku. Hypoteční zástavní listy emitované s fixní úrokovou sazbou byly prostřednictvím úrokových swapů navázány na tržní variabilní sazbu. Celkový zisk ze změn reálných hodnot zajišťovaných listů a zajišťovacích swapů k 31. prosinci 2002 činil 555 tis. Kč (viz bod 32 přílohy).

Ostatní deriváty

Deriváty, které nejsou sjednané za účelem zajištění, jsou účtovány a vykazovány jako deriváty k obchodování. Zisky nebo ztráty vzniklé ze změn reálných hodnot ostatních derivátů jsou zúčtovány do nákladů nebo do výnosů v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“ v okamžiku přecenění derivátů, které je prováděno denně.

Opce

V podrozvaze jsou opce vykazovány v hodnotě podkladového nástroje a jsou přeceňovány z titulu změn spotových kurzů. V rozvaze se opce oceňují v reálných hodnotách. O změnách reálných hodnot a časové hodnoty realizovaných opcí se účtuje do výnosů nebo nákladů v položce „Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací“ na denní bázi.

(o) Položky z jiného účetního období

Položky z jiného účetního období, které věcně a časově nesouvisí s běžným účetním obdobím, jsou účtovány na účtech nákladů nebo výnosů běžného období, případně na účtech hospodářského výsledku minulých období, pokud jde o zásadní opravy.

(p) Mimořádné náklady/výnosy

Jako mimořádné náklady nebo výnosy jsou účtovány pouze ty účetní případy, které nemají bezprostřední souvislost s běžným podnikáním banky.

6. Změny účetních metod

Opatřením MF ČR č. j. 282/73 390/2001 ze dne 15. listopadu 2001, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro banky a vybrané finanční instituce, které nabylo účinnosti k 1. lednu 2002, byly upraveny některé účetní metody používané spořitelnou:

Časové rozlišení úroků

Byly upraveny postupy účtování naběhlých úrokových výnosů a nákladů vztahujících se k aktivům a závazkům. Tyto položky jsou součástí účtových skupin, v nichž je o aktivech a závazcích účtováno (viz bod 9, 10, 17, 18, 19 a 23 přílohy).

Opravy výnosů a nákladů minulých období

Opravy výnosů a nákladů minulých období jsou účtovány na účtech nákladů a výnosů běžného období kromě oprav zásadních chyb týkajících se předchozích období, které jsou účtovány do nerozděleného zisku z předchozích období (viz bod 41 přílohy).

Směnečné úvěry

Byla upravena metodika účtování poskytnutých a přijatých směnečných úvěrů. Tyto instrumenty jsou účtovány jako nakoupené cenné papíry. Banka změnila metodiku účtování časového rozlišení nabíhajících úroků – o směnce je účtováno v pořizovací ceně a tato je postupně navyšována o nabíhající úrok (viz bod 11 přílohy).

Hmotný majetek nabytý bankou od dlužníků v důsledku zajištění jejich závazků z úvěrů

Tento druh majetku byl do roku 2001 vykazován v položce „Hmotný majetek“ a současně byly v „Ostatních pasivech“ vykázány závazky spořitelny ze zajištění úvěrů převodem vlastnického práva. V roce 2002 je tento majetek veden pouze v podrozvahové evidenci (viz bod 15 přílohy).

Hmotný majetek

S účinností od 1. ledna 2002 banka snížila hranici pro zařazení hmotného majetku do účetní evidence z důvodu sladění účetních metod v rámci skupiny Erste Bank ze 40 000 Kč na 13 000 Kč. Tato změna ovlivnila pozitivně vykázaný zisk roku 2002 částkou 271,5 mil. Kč v důsledku postupného odpisování na základě odpisového plánu ve srovnání s dříve uplatňovaným jednorázovým odpisem pořízeného majetku při jeho zařazení do užívání (viz bod 15 přílohy).

Cenné papíry

Cenné papíry jsou při prvotním zachycení oceněny pořizovací cenou, jejíž součástí jsou přímé transakční náklady spojené s pořizováním cenných papírů.

Cenné papíry účtované v portfoliích cenných papírů k obchodování a cenných papírů k prodeji jsou od 1. ledna 2002 oceňovány v reálné hodnotě. Rozdíl ze změny metody, tj. přechod z ocenění historickou cenou na reálnou hodnotu, byl proučtován ve prospěch mimořádných nákladů, popř. mimořádných výnosů a opravné položky vytvořené k cenným papírům k obchodování a cenným papírům k prodeji byly k 1. lednu 2002 zrušeny ve prospěch mimořádných výnosů (viz bod 37 přílohy).

Jednorázový dopad změny ocenění reálnou hodnotou k 1. lednu 2002 ovlivnil pozitivně zisk spořitelny částkou 557 mil. Kč.

Repo operace

Kolaterály jako finanční aktiva přijatá v reverzních repo operacích se zachycují v podrozvaze v reálné hodnotě. V podrozvaze se nezachycuje přijatý kolaterál, který je předmětem krátkého prodeje. O něm je účtováno na straně rozvahových pasiv v ocenění reálnou hodnotou (viz bod 19 a 20 přílohy).

Deriváty

Novelizací postupů účtování byl upraven postup účtování úvěrových derivátů. V případě, že je úvěrový derivát součástí složeného finančního nástroje, zaúčtuje se na podrozvahových účtech jako vydaná záruka (viz bod 27 přílohy).

Bankovní rezervy

S účinností od 1. ledna 2002 vstoupila v platnost novela zákona o rezervách.

Rezervy vytvořené do dne účinnosti tohoto zákona (tj. do 31. prosince 2002) podle § 5 uvedeného zákona jsou používány ke krytí ztrát z odpisů a postoupení pohledávek z úvěrů nepokrytých vytvořenými opravnými položkami dle tohoto zákona nebo ke krytí ztrát z poskytnutých záruk (viz bod 21 přílohy).

Nepoužité rezervy vytvořené do dne účinnosti tohoto zákona se zruší ve prospěch výnosů tak, aby se jejich zůstatek za každé zdaňovací období počínaje rokem 2002 snížil nejméně o 25 % zůstatku vykázaného k 31. prosinci 2001, a tím bylo dosaženo jejich úplného zrušení nejpozději k 31. prosinci 2005.

7. Finanční nástroje

Finančním nástrojem se rozumí jakákoliv právní skutečnost, na jejímž základě vzniká finanční aktivum jednoho subjektu a finanční závazek nebo kapitálový nástroj jiného subjektu.

Finančním aktivem se rozumí oběživo a jiné peněžní prostředky splatné na požádání (dále jen „hotovost“) nebo právo na získání hotovosti nebo jiného finančního aktiva jiného subjektu vzniklé na základě smlouvy nebo právo na směnu finančních nástrojů za potencionálně příznivých podmínek vzniklé na základě smlouvy nebo kapitálový nástroj jiného subjektu.

Finančním závazkem se rozumí závazek uhradit hotovost jinému subjektu vzniklý na základě smlouvy nebo závazek směniti finanční nástroje za potencionálně nepříznivých podmínek vzniklý na základě smlouvy.

Kapitálovým nástrojem se rozumí zbytkový podíl na aktivech subjektu po odečtení všech jeho závazků (např. akcie, obchodní podíl, podílový list).

Finanční nástroje mohou mít za následek následující rizika pro banku:

(a) Úvěrové riziko

Za úvěrové riziko je považováno riziko, že protistrana nebude schopna platit včas dlužné částky v plné výši. Základem řízení tohoto rizika je tedy pravidelné úvěrové hodnocení dlužníka, tj. rozbor jeho schopnosti splácet jistinu a úroky.

Banka používá 10stupňový interní ratingový systém, který byl zaveden v roce 2001, pro všechny pohledávky z úvěrových obchodů. Výjimkou jsou pohledávky z úvěrových obchodů vůči fyzickým osobám nepodnikatelům, kde je používán 5stupňový systém. 10stupňový interní ratingový systém je používán u právnických osob – podniků, fyzických osob podnikatelů, klientů komunální sféry a u bank a finančních institucí. Interní ratingový systém je v souladu s pravidly ČNB pro klasifikaci pohledávek a je na tato pravidla úzce navázán (tzn. kritéria pro klasifikaci pohledávek dle opatření ČNB č. 193/1998 Sb. jsou součástí ratingového systému).

Rating klienta se používá zejména pro hodnocení dlužníků, ale ovlivňuje rovněž i některé další aktivity banky (např. stanovení schvalovací úrovně závisí na ratingu klienta, tvorba opravných položek).

Rating klienta se stanovuje na základě vyhodnocení hospodaření klienta v běžném účetním období a v obdobích předcházejících. Při hodnocení klientů bere banka v úvahu také další vnější ekonomické a politické faktory a podmínky, které mohou ovlivnit kvalitu pohledávky. Popis způsobu vyhodnocení všech charakteristik a stanovení ratingu u jednotlivých typů klientů stanoví vnitřní předpisy

banky. Všechny pohledávky za jedním klientem musejí být hodnoceny stejným stupněm, a to stupněm odpovídajícím nejhorší klasifikaci jednotlivé pohledávky za tímto klientem. Výsledný rating klienta je převáděn pomocí pevného transformačního můstku na klasifikaci ČNB.

Hodnocení zveřejňované hodnotícími agenturami se v bance používá pouze jako orientační informace a v žádném případě nenahrazuje hodnocení klienta a stanovení ratingu bankou.

Předmětem uvedené kategorizace nejsou pohledávky za emitenty dluhových cenných papírů.

V květnu 2002 banka zavedla nové postupy pro zajišťovací prostředky a jejich oceňování. Součástí těchto postupů je tzv. katalog zajišťovacích prostředků, který obsahuje jednotlivé typy zajištění, které banka akceptuje. Dále byla definována pravidla pro stanovení hodnoty jednotlivých typů zajištění. Stanovuje se jednak nominální hodnota zajištění na základě tržního ocenění a z tohoto nominálního ocenění se dále zjišťuje realizovatelná hodnota pomocí diskontního faktoru stanoveného pro každý typ zajištění. Zajištění oceněné realizovatelnou hodnotou je bráno v úvahu při tvorbě opravných položek (viz bod 5f přílohy). Pravidla pro oceňování zajištění rovněž stanovují, kdy a jak často se provádí aktualizace ocenění jednotlivých zajišťovacích prostředků.

- Používané typy zajištění jsou stanoveny vnitřním předpisem (Katalog zajišťovacích prostředků).

Kvalita úvěrového portfolia se měří v zásadě podle 3 ukazatelů:

- podíl klasifikovaných úvěrů (klasifikace ČNB 2–5) na celkových úvěrech
- podíl vysoce rizikových úvěrů (klasifikace ČNB 3–5) na celkových úvěrech
- podíl nevýkonných úvěrů („non performing“ – po splatnosti více než 90 dnů) na celkových úvěrech

Kromě těchto ukazatelů zavedla banka rozdělení portfolia na tzv. „Good bank“ a „Bad bank“. Bad bank obsahuje úvěry, kde veškeré úvěrové riziko je zcela pokryto opravnými položkami nebo zárukou ČKA. V Good bank jsou ostatní úvěry. Výše zmíněné ukazatele jsou sledovány pro celkové portfolio a pro Good bank.

Pro účely měření úvěrového rizika se v bance používá několik přístupů, jejichž nejdůležitějším faktorem je rating klienta. Základní metodou jsou tzv. migrační matice, resp. matice pravděpodobnosti přechodů.

Zásady a postupy vymáhání lze rozdělit do dvou skupin, a to na mimosoudní a soudní vymáhání a následně lze i tyto dvě skupiny dělit na jednotlivé druhy. Např. mimosoudní vymáhání zahrnuje změny podmínek včetně restrukturalizačních procesů, narovnání, realizace zajištění, dražby, prodej pohledávek apod. V rámci soudního vymáhání se využívají rozhodčí řízení, sporná řízení, konkurz, výkon rozhodnutí apod.

Na základě dosavadních zkušeností z neplnění závazků dlužníků lze učinit následující závěry týkající se složení úvěrového portfolia: portfolio lze v zásadě rozdělit na portfolio, které vzniklo před privatizací banky, a portfolio banky vzniklé po její privatizaci a po restrukturalizačních opatřeních. První část portfolia je poznamenána vyšším rizikem a rozhodující část portfolia klasifikovaných pohledávek je z tohoto období.

Celkové úvěrové portfolio je v bance rozděleno na několik „subportfolií“, ve kterých dochází k měření rizika koncentrace. Riziko koncentrace se měří v oblasti komerčního bankovníctví, kde dochází k vysokým úvěrovým angažovanostem vůči jednotlivým klientům. O významné koncentraci lze obvykle hovořit, pokud angažovanost vůči klientovi či skupině klientů dosahuje úrovně nad 15 % kapitálu banky.

Banka v současné době nepoužívá nástroje realokace úvěrového rizika (např. úvěrové deriváty, sekuritizace) ani rekurzní dohody.

Kvantitativní informace týkající se úvěrového rizika jsou uvedeny v bodech 9, 10, 11 a 12 přílohy.

(b) Tržní riziko

Tržní rizika vyplývají z otevřených pozic transakcí s úrokovými, měnovými a akciovými produkty, které podléhají vlivům obecných a specifických změn na trhu. S tržním rizikem jsou ve spojitelně spojeny především transakce na finančních trzích, které jsou obchodovány na obchodním i bankovním portfoliu (banka člení všechny nástroje do obchodního a bankovního portfolia v souladu s vyhláškou ČNB č. 333/2002 Sb., kterou se stanoví pravidla obezřetného podnikání ovládajících osob na konsolidovaném základě), a dále úrokové riziko aktiv a pasiv v bankovní knize.

Operace obchodního portfolia na kapitálovém, peněžním i derivátovém trhu lze rozdělit do následujících oblastí:

- kótování klientům a obchodování s nimi, realizace jejich příkazů,
- kótování na mezibankovním trhu,
- aktivní uzavírání obchodů na mezibankovním trhu.

Spořitelna provádí na účet obchodního portfolia krátkodobé obchodování, tj. otvírání pozic s cílem využít krátkodobých fluktuací na finančních trzích, nakupuje výše úročená aktiva financovaná prodejem aktiv méně úročených s cílem využít úrokového diferenciálu k vytvoření zisku, vytváří strategické pozice, tj. dlouhodobé pozice otevírané s cílem využít významnější pohyby v cenách finančních aktiv.

Ve spořitelně se obchodují na OTC trhu („over-the-counter“ – přepážkový organizovaný mimoburzovní trh) následující derivátové transakce:

- měnové forwardy a swapy,
- měnové opce,
- úrokové swapy,
- asset swapy,
- forward rate agreements,
- cross-currency swapy,
- úrokové opce typu swaptions, caps a floors.

Derivátové transakce se využívají rovněž k zajištění úrokového rizika bankovní knihy (interest rate swaps) a k refinancování gapu mezi cizoměnovými aktivy a pasivy (FX swaps a cross currency swaps).

Tržní riziko obchodní knihy a všech transakcí finančních trhů je sledováno a měřeno v úseku centrálního řízení rizik, který je nezávislý na obchodním útvaru, aby byla zaručena korektnost a nezávislost předkládaných údajů. Veškeré limity pro tržní rizika obchodního portfolia jsou navrhovány ve spolupráci úseků centrálního řízení rizik a treasury a schvalovány výborem finančních trhů a řízení rizik. Limity musejí být rovněž potvrzeny mateřskou společností Erste Bank.

Kvantitativní informace týkající se tržního rizika jsou uvedeny v bodu 27 přílohy.

(c) Úrokové riziko

Za úrokové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního nástroje z důvodu změn tržních úrokových sazeb.

Pro měření úrokového rizika transakcí finančních trhů je používán tzv. PVBP gap (Present Value of a Basis Point = současná hodnota základního bodu), neboli matice faktorů citlivosti na úrokové sazby jednotlivých měn pro individuální portfolia úrokových produktů. Tyto faktory měří citlivost tržní hodnoty portfolia na paralelním posunu příslušné výnosové křivky dané měny v rámci daného časového úseku do splatnosti. Systém PVBP limitů je stanoven pro jednotlivá obchodní portfolia úrokových produktů podle měn. Limity jsou porovnávány s hodnotou, která reprezentuje vyšší číslo ze součtu kladných hodnot PVBP nebo součtu záporných hodnot PVBP v absolutní hodnotě pro jednotlivé doby do splatnosti. Tímto způsobem se ošetřuje nejen riziko paralelního posunu výnosové křivky, ale i případná „rotace“ výnosové křivky. Pro měnové opce se do PVBP limitů zahrnují i hodnoty rho a phi ekvivalenty. Banka sleduje také další speciální limity pro úrokové opční kontrakty, a to limity typu gamma a vega pro úrokové sazby a jejich volatility.

V oblasti monitorování a měření úrokového rizika bankovní knihy využívá spořitelna simulační modely zaměřené na sledování potenciálních dopadů změn tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos banky. Simulace se provádějí na časových horizontech 12 až 36 měsíců. Základní analýza se zabývá citlivostí čistého úrokového výnosu banky na jednorázovou změnu či změny tržních úrokových sazeb (rate shock), dále se provádí pravděpodobnostní modelování čistého úrokového výnosu banky (stochastická simulace) a tradiční gap analýza. Uvedené analýzy se provádějí 1× měsíčně a jejich výsledky jsou diskutovány ve Výboru pro řízení aktiv a pasiv (ALCO), který rozhoduje o potřebě provádět opatření ve vztahu k podstupovanému úrokovému riziku.

(d) Měnové riziko

Za měnové riziko je považováno riziko změny hodnoty finančního instrumentu z důvodu změn měnových kurzů.

Citlivosti měnových derivátů na pohyby devizových kurzů jsou měřeny formou delta ekvivalentů a jsou zahrnuty do devizové pozice banky. Banka sleduje speciální limity pro měnové opční kontrakty, a to limity pro citlivost delta ekvivalentu na změnu devizového kurzu ve formě gamma ekvivalentu a limity pro citlivost hodnoty opčních kontraktů na volatilitě devizového kurzu ve formě vega ekvivalentu. Dále sleduje citlivost na hodnoty ocenění na dobu do maturity (theta) a úrokovou citlivost (rho), která se měří společně s ostatními úrokovými nástroji formou PVBP.

(e) Akciové riziko

Akciové riziko obchodního portfolia je sledováno pomocí delta citlivostí tržních hodnot portfolií na změny akciových cen pro jednotlivé akciové emise a také v souhrnu za jednotlivé trhy a za celé portfolio.

(f) Měření tržních rizik

Value at Risk

Pro agregované měření tržního rizika pro obchodní i bankovní portfolia spořitelny je používána metoda Value at Risk. Hodnoty Value at Risk jsou počítány na hladině spolehlivosti 99 % pro dobu držení jednoho obchodního dne. Pro výpočet se používá systém KvaR+ a metody historické simulace založené na historii posledních 500 obchodních dnů.

Limity VaR jsou stanoveny pro jednotlivé obchodní desky resp. portfolia. Metoda VaR je doplněna tzv. zpětným testováním, které ověřuje správnost modelu. Při této metodě se porovnávají denní odhady Value at Risk s hypotetickými výsledky portfolia za předpokladu, že by nedocházelo k žádným změnám v portfoliu během obchodního dne. Výsledky zpětného testování dosud vykazují správnost nastavení modelu pro výpočet Value at Risk.

Níže jsou uvedeny hodnoty Value at Risk pro obchodní portfolio za jednotlivé typy rizik:

tis. Kč	2002		2001	
	31. 12.	Průměr	31. 12.	Průměr *)
VaR úrokové riziko	3 580,52	6 797,56	4 363,10	10 743,77
VaR měnové riziko	5 532,25	7 499,92	4 009,62	8 334,16
VaR akciové riziko	587,26	1 415,64	425,19	1 221,59
VaR volatilní riziko	8 413,10	3 041,70	736,19	9 658,94
VaR celkem	12 894,62	20 184,55	6 031,48	11 446,37

*) průměr za období 31. 10. až 31. 12. 2001, údaje za rok 2000 nejsou k dispozici

K 31. prosinci 2002 činilo celkové VaR za všechna tržní rizika 20 184,55 tis. Kč (v roce 2001: 11 446,37 tis. Kč). Tato hodnota je nižší než součet VaR za jednotlivá rizika z důvodu korelace mezi jednotlivými riziky.

Stresové scénáře

- Obchodní portfolio banky je pravidelně měsíčně podrobováno stresovému testování.

Výsledky stresových scénářů jsou porovnávány s kapitálem banky alokovaným podle standardní metody ČNB pro výpočet kapitálových požadavků z tržních rizik.

Stoploss limity

Kromě limitů sensitivity a VaR jsou stanoveny a sledovány denně stoploss limity pro jednotlivé obchodní desky obchodující s úrokovými produkty včetně derivátů. Tyto limity se porovnávají s rozdílem mezi nejlepším výsledkem (realizovaným a nerealizovaným ziskem) ve sledovaném měsíci resp. roce a aktuálním výsledkem obchodní desky.

Limity citlivosti, VaR a stoploss limity týkající se obchodního portfolia jsou upraveny vnitřním pokynem banky – Manuálem řízení rizik – včetně způsobu stanovení a opatření pro případ překročení limitu.

(g) Ostatní rizika

Riziko likvidity

Riziko likvidity představuje riziko, že se banka setká s problémy se získáním prostředků nezbytných k dodržení závazků vztahujících se k finančním instrumentům. Likvidita je monitorována a řízena na základě očekávaných peněžních toků a v souvislosti s tím je upravována struktura mezibankovních depozit a úvěrů.

Operační rizika

Rizika, která nespádají do skupin tržních, kreditních a likvidních rizik, jsou považována za operační rizika. V bance probíhá projekt zavedení aktivního řízení operačních rizik ve spolupráci s mateřskou Erste Bank. Tento projekt vychází z nových regulačních doporučení shrnutých do New Basel Capital Accord, a to především v oblasti klasifikace operačních rizik, způsobů měření a v oblasti minimálních standardů pro řízení operačních rizik. Spořitelna vytvořila na základě identifikace rizik vlastní kategorizaci typů operačních rizik, která se mohou vyskytnout v bance. Monitoruje výskyt událostí operačních rizik prostřednictvím vlastní softwarové aplikace, buduje databázi těchto událostí, která slouží k měření a hodnocení jednotlivých typů operačních rizik s cílem navrzení postupů, které by měly vést ke snížení výskytu událostí a výše jejich dopadů, mezi něž patří i postupné budování pojistného programu pro majetková, bankovní i odpovědnostní rizika.

Právní rizika

K datu sestavení účetní závěrky jsou proti bance vedeny soudní spory vznikající v rámci její běžné činnosti. Právní prostředí v České republice se mění a vyvíjí, soudní procesy jsou nákladné a jejich výsledky nepředvídatelné. Mnoho částí současné legislativy zůstává nevyzkoušených a existují nejistoty ohledně interpretace soudů v řadě oblastí. Vliv těchto nejistot nemůže být kvantifikován a bude znám pouze v případě konkrétních rozhodnutí sporů vedených proti bance.

Přestože nemůže být konečný výsledek vedených soudních sporů s přiměřenou jistotou určen, banka se domnívá, že různé soudní spory, do kterých je zapojena, nebudou mít významný dopad na její finanční situaci, budoucí provozní výsledky či peněžní toky.

Ve spojitosti s očekávaným vstupem České republiky do Evropské unie bude vláda České republiky muset zahájit proces retroaktivního schválení státní pomoci poskytnuté v uplynulých letech českému bankovnímu sektoru, včetně České spořitelny, a. s. Banka plně spolupracuje s českým státem při přípravě tohoto procesu, který nebyl k dnešnímu dni formálně zahájen. V současné době nelze tedy výsledek tohoto procesu stanovit.

8. Státní bezkuponové dluhopisy a ostatní cenné papíry přijímané centrální bankou k refinancování

(a) Analýza cenných papírů přijímaných centrální bankou k refinancování podle druhu

tis. Kč	2002	2001	2000
Státní pokladniční poukázky	25 840 409	42 892 211	38 330 967
Státní kuponové dluhopisy	34 208 989	23 938 585	18 344 570
Celkem	60 049 398	66 830 796	56 675 537

(b) Analýza cenných papírů přijímaných centrální bankou k refinancování podle portfolií

tis. Kč	2002	2001	2000
Cenné papíry určené k obchodování	6 434 319	10 518 854	38 501 980
Cenné papíry určené k prodeji	3 380 375	1 232 356	0
Cenné papíry držené do splatnosti	50 234 704	55 079 586	18 173 557
Celkem	60 049 398	66 830 796	56 675 537

9. Pohledávky za bankami

(a) Čisté pohledávky za bankami

tis. Kč	2002	2001	2000
Úvěry bankám	105 236 187	55 340 275	102 930 195
minus: opravné položky ke klasifikovaným úvěrům	0	0	(6 050)
Čisté úvěry bankám	105 236 187	55 340 275	102 924 145
Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování	1 207 730	0	0
Ostatní pohledávky za bankami	8 384 700	52 045 047	36 586 765
Hrubé pohledávky za bankami celkem	114 828 617	107 385 322	139 516 960
Čisté pohledávky za bankami celkem	114 828 617	107 385 322	139 510 910

V úvěrech bankám k 31. prosinci 2002 jsou zahrnuty úvěry poskytnuté v rámci reverzních repo operací v částce 100 905 431 tis. Kč (2001: 50 664 441 tis. Kč; 2000: 55 151 492 tis. Kč).

Údaje za rok 2000 a 2001 byly z důvodu srovnatelnosti zvýšeny o naběhlé úrokové výnosy.

K 31. prosinci 2000 jsou v položce zahrnuty pohledávky za Konsolidační bankou Praha, s. p. ú., v celkové částce 40 494 166 tis. Kč. K 1. září 2001 byla v souladu se zákonem č. 239/2001 Sb. Konsolidační banka Praha, s. p. ú., transformována na Českou konsolidační agenturu. Vzhledem k tomu, že ČKA není bankovním subjektem, byly pohledávky za tímto subjektem přesunuty do pohledávek za klienty (viz bod 10 přílohy).

Pohledávky za osobami se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

(b) Analýza pohledávek za bankami podle klasifikace

tis. Kč	2002	2001	2000
Standardní	114 828 617	107 385 322	139 456 459
Sledované	0	0	0
Nestandardní	0	0	60 501
Pochybné	0	0	0
Ztrátové	0	0	0
Hrubé pohledávky za bankami celkem	114 828 617	107 385 322	139 516 960

(c) Analýza pohledávek za bankami podle zeměpisných oblastí

tis. Kč	2002	2001	2000
Česká republika	109 885 073	81 677 726	116 675 826
Země Evropské unie	4 065 486	24 457 064	22 683 013
Ostatní Evropa	438 623	116 541	41 521
USA a Kanada	114 687	297 618	54 509
Asie	168 284	836 373	62 091
Ostatní	156 464	0	0
Hrubé pohledávky za bankami celkem	114 828 617	107 385 322	139 516 960

(d) Analýza pohledávek za bankami podle zbytkové doby splatnosti

tis. Kč	2002	2001	2000
Splatné na požádání	1 993 535	2 295 511	488 614
Do 3 měsíců	103 740 516	86 458 466	74 803 786
Do 1 roku	2 220 524	14 079 355	30 635 529
Do 5 let	6 874 042	4 551 990	17 587 296
Nad 5 let	0	0	16 001 735
Hrubé pohledávky za bankami celkem	114 828 617	107 385 322	139 516 960

Podíl pohledávek splatných do 1 roku představuje 94,01 % (2001: 95,76 %; 2000: 75,92 %).

(e) Analýza pohledávek za bankami podle druhu zajištění

tis. Kč	2002	2001	2000
Státní záruky a záruky ČNB	389 490	779 490	0
Zajištění cennými papíry v rámci reverzních repo operací	100 905 431	50 664 441	55 151 492
Zajištění celkem	101 294 921	51 443 931	55 151 492
Nezajištěno	13 533 696	55 941 391	84 365 468
Hrubé pohledávky za bankami celkem	114 828 617	107 385 322	139 516 960

(f) Odepsané pohledávky za bankami a výnosy z odepsaných pohledávek za bankami

tis. Kč	2002	2001	2000
Odepsané pohledávky	0	3	0
Výnosy z odepsaných a postoupených pohledávek	2	2	0

10. Pohledávky za klienty**(a) Pohledávky za klienty**

tis. Kč	2002	2001	2000
Úvěry právnickým osobám v Kč	111 500 333	127 154 380	74 380 521
Úvěry fyzickým osobám v Kč	47 469 402	32 023 107	31 979 938
Úvěry právnickým a fyzickým osobám v cizí měně	15 248 947	16 249 463	19 019 227
Hrubé úvěrové pohledávky za klienty celkem	174 218 682	175 426 950	125 379 686
minus: opravné položky ke klasifikovaným úvěrům	(12 411 764)	(14 715 172)	(17 716 022)
Čisté úvěrové pohledávky za klienty	161 806 918	160 711 778	107 663 664
Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování	2 263 214	0	0
Hrubé pohledávky za klienty celkem	176 481 896	175 426 950	125 379 686
Čisté pohledávky za klienty celkem	164 070 132	160 711 778	107 663 664

V úvěrech klientům k 31. prosinci 2002 jsou zahrnuty úvěry poskytnuté v rámci reverzních repo operací v částce 882 004 tis. Kč (2001: 11 102 507 tis. Kč; 2000: 637 760 tis. Kč).

V roce 2002 jsou v pohledávkách za klienty zahrnuty pohledávky za bankami, kterým bylo odňato povolení působit jako banka, a to v celkové částce 1 163 025 tis. Kč (2001: 1 609 790 tis. Kč; 2000: 1 641 994 tis. Kč).

Údaje za rok 2000 a 2001 byly z důvodu srovnatelnosti zvýšeny o naběhlé úrokové výnosy.

V roce 2002 a 2001 jsou v této položce zahrnuty pohledávky za Českou konsolidační agenturou, která vznikla k 1. září 2001 v souladu se zákonem č. 239/2001 Sb. transformací Konsolidační banky Praha, s. p. ú., a to v celkové částce 38 551 945 tis. Kč v roce 2002, resp. 36 781 833 tis. Kč v roce 2001.

Pohledávky za osobami se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

(b) Pohledávky za klienty podle klasifikace

2002

tis. Kč	Celková hodnota	Zajištění	Upravená hodnota	Opravné položky a rezervy
Standardní	151 036 079	93 837 475	57 198 604	5 371 017
Sledované	8 972 286	6 622 779	2 349 507	294 958
Nestandardní	3 154 327	2 002 627	1 151 700	544 929
Pochybné	2 020 900	1 461 452	559 448	493 016
Ztrátové	11 298 304	1 895 266	9 403 038	11 078 861
Celkem	176 481 896	105 819 599	70 662 297	17 782 781

2001

tis. Kč	Celková hodnota	Zajištění	Upravená hodnota	Opravné položky a rezervy
Standardní	140 865 488	89 597 507	51 267 981	6 020 532
Sledované	8 726 092	5 386 843	3 339 249	193 106
Nestandardní	7 745 418	6 444 137	1 301 281	793 360
Pochybné	3 750 532	3 138 630	611 902	592 929
Ztrátové	14 339 420	4 048 032	10 291 388	13 135 777
Celkem	175 426 950	108 615 149	66 811 801	20 735 704

2000

tis. Kč	Celková hodnota	Zajištění	Upravená hodnota	Opravné položky a rezervy
Standardní	77 116 767	33 295 804	43 820 963	2 807 494
Sledované	16 478 777	10 642 288	5 836 489	735 980
Nestandardní	8 490 071	7 442 126	1 047 945	777 998
Pochybné	2 724 485	2 212 667	511 818	490 005
Ztrátové	20 569 586	5 827 040	14 742 546	17 622 576
Celkem	125 379 686	59 419 925	65 959 761	22 434 053

Hodnota zajištění je uvedena po odečtení diskontu, který vyjadřuje riziko realizace příslušného typu zajištění. V objemu opravných položek ke ztrátovým pohledávkám jsou zahrnuty dodatečné opravné položky ve smyslu opatření ČNB č. 193/1998 Sb.

Níže uvedená tabulka ukazuje členění úvěrů a pohledávek podle konkrétních rizik identifikovaných v úvěrovém portfoliu banky. Společnost rozlišuje dvě složky úvěrového portfolia, které odpovídají rizikovým charakteristikám příslušných úvěrů. Následující tabulka uvádí úvěry a pohledávky, které jsou spravovány ve speciálním režimu a zbývající část úvěrového portfolia.

mil. Kč	Hrubá angažovanost	Použitá zajištění	Nekryté riziko	Rezervy a opravné položky
Speciální úvěry a pohledávky				
Úvěry v režimu ring fencing	1 952	1 863	89	66
Úvěry plně kryté opravnými položkami	8 132	785	7 347	8 132
Mezisoučet	10 084	2 648	7 436	8 198
Ostatní pohledávky podle klasifikace ČNB				
Standardní	151 037	93 837	57 200	0
Sledované	8 972	6 623	2 349	295
Nestandardní	2 140	1 004	1 136	540
Pochybné	1 061	609	452	401
Ztrátové	3 188	1 098	2 090	2 978
Mezisoučet	166 398	103 171	63 227	4 214
Rezervy na úvěrová rizika				5 371 *)
Celkem	176 482	105 819	70 663	17 783

*) kromě rezerv k zárukám

Úvěry v režimu ring fencing jsou pouze ty pohledávky, které jsou zahrnuty ve smlouvě mezi spořitelnou a ČKA. Garantovaná hodnota těchto úvěrů činila k 31. prosinci 2002 celkem 1 914 mil. Kč (včetně podrozvahy). Pohledávky, ke kterým byly vytvořeny opravné položky v plné výši, jsou tvořeny pohledávkami, ke kterým banka vytvořila opravné položky ve výši 100 % bez ohledu na hodnotu zajištění. Ke zbývajícím částem portfolia je zjišťována hodnota zajištění podle interních pravidel pro hodnocení zajištění.

Nejistoty plynoucí ze specifických úvěrových rizik jsou pokryty rezervami vytvořenými v souladu s opatřením MF ČR, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro banky a některé finanční instituce, příloha 2, článek VIII a příloha 3 článek I.

(c) Analýza pohledávek za klienty podle sektorů

tis. Kč	2002	2001	2000
Nefinanční organizace	61 556 072	65 872 429	54 721 540
Peněžní organizace	14 411 019	13 971 684	14 153 218
Organizace pojištnictví	39	0	70 027
Vládní sektor	48 831 747	55 679 726	5 343 830
Neziskové organizace	2 048 004	450 068	2 700 050
Domácnosti (živnosti)	561 018	2 010 463	10 772 369
Obyvatelstvo	47 304 179	37 155 594	31 858 360
Nezařazeno	1 769 818	286 986	5 760 292
Hrubé pohledávky za klienty celkem	176 481 896	175 426 950	125 379 686

(d) Analýza pohledávek za klienty podle odvětví

tis. Kč	2002	2001	2000
Finanční instituce	13 656 530	13 218 492	11 471 912
Obyvatelstvo	47 235 389	33 784 475	31 771 053
Obchod	10 427 998	15 188 754	16 517 047
Energetika	4 764 408	4 816 846	5 298 585
Státní instituce *)	48 991 412	55 402 620	5 318 196
Stavebnictví	1 646 094	2 330 520	3 479 942
Hotely, veřejné stravování	1 573 314	1 801 537	2 359 033
Zpracovatelský průmysl	17 896 911	20 236 554	19 482 644
Ostatní	30 289 840	28 647 152	29 681 274
Hrubé pohledávky za klienty celkem	176 481 896	175 426 950	125 379 686

*) V roce 2001 a 2002 včetně ČKA.

(e) Analýza pohledávek za klienty podle zeměpisných oblastí

tis. Kč	2002	2001	2000
Česká republika	171 514 085	170 782 532	120 227 220
Země Evropské unie	1 340 493	796 777	1 116
Ostatní Evropa	2 938 580	3 689 912	4 788 829
USA a Kanada	687 193	145 829	66
Asie	929	11 865	362 340
Ostatní	616	35	115
Hrubé pohledávky za klienty celkem	176 481 896	175 426 950	125 379 686

(f) Analýza pohledávek za klienty podle zbytkové doby splatnosti

tis. Kč	2002	2001	2000
Splatné na požádání	230 120	3 215	4 688
Do 3 měsíců	9 392 535	35 268 325	23 682 422
Do 1 roku	24 641 049	18 335 937	17 854 157
Do 5 let	73 416 455	61 657 330	38 683 553
Nad 5 let	68 801 737	60 162 143	45 154 866
Hrubé pohledávky za klienty celkem	176 481 896	175 426 950	125 379 686

Podíl pohledávek splatných do 1 roku představuje 19,41 % (2001: 30,41 %; 2000: 32,86 %).

(g) Analýza pohledávek za klienty podle druhu zajištění

tis. Kč	2002	2001	2000
Záruky	48 308 701	58 242 659	11 321 408
Směnečné ručení	319 396	2 163 597	4 263 385
Zástavní právo – nemovitosti	43 119 085	35 569 052	34 402 869
Zástavní právo – movitosti	877 400	399 868	470 179
Peníze do zástavy	1 259 614	1 145 433	1 383 107
Dluhopisy a akcie	1 167 209	483 431	1 599 810
Postoupení pohledávek	9 171 884	8 687 606	5 014 120
Ostatní zajištění	1 596 294	1 923 503	17 947 561
Nezajištěno	70 662 313	66 811 801	48 977 247
Hrubé pohledávky za klienty celkem	176 481 896	175 426 950	125 379 686

**(h) Odepsané a postoupené pohledávky za klienty
a výnosy z odepsaných a postoupených pohledávek za klienty**

tis. Kč	2002	2001	2000
Nefinanční organizace	2 081 606	2 918 992	541 607
Peněžní organizace	48 650	33 916	27 294
Vládní sektor	2 467	3 555	0
Domácnosti (živnosti)	919 856	1 268 191	150 635
Obyvatelstvo	203 499	37 739	8 236
Nerezidenti	13 649	71 201	173
Nezařazeno do sektorů	210 535	122 618	0
Odepsané pohledávky celkem	3 480 262	4 456 212	727 945
Výnosy z odepsaných a postoupených pohledávek	79 095	17 779	24 174

(i) Restrukturalizované a sekuritizované úvěry

V průběhu roku 2002 spořitelna restrukturalizovala úvěry, jejichž výše k 31. prosinci 2002 činila 430,5 mil. Kč (údaj za srovnatelná období není k dispozici).

K sekuritizaci úvěrového portfolia během roku 2002 ve spořitelně nedošlo.

(j) Syndikované úvěry

V roce 2002 bylo dokončeno několik nových syndikovaných úvěrů, kterých se banka zúčastnila. Jako nejaktivnější a nejvýznamnější banka na českém trhu syndikovaných úvěrů získala několik mandátů na aranžování/spoluaranžování a agentství nejvýznamnějších transakcí (Dopravní podnik, Oděvní podnik, Elektrárny Opatovice).

K 31. prosinci 2002 se spořitelna účastnila syndikovaných úvěrů v celkovém čerpaném objemu 8 042 548 tis. Kč (2001: 12 753 403 tis. Kč; 2000: 7 190 112 tis. Kč) z původního limitu 17 487 862 tis. Kč (2001: 88 691 616 tis. Kč; 2000: 17 489 445 tis. Kč).

11. Dluhové cenné papíry

Následující tabulky analyzují cenné papíry (dále jen „CP“) z hlediska emitentů.

(a) Analýza dluhových cenných papírů určených k obchodování

tis. Kč	2002		2001		2000	
	Cena pořízení	Tržní hodnota	Cena pořízení	Tržní hodnota	Cena pořízení	Tržní hodnota
Vydané finančními institucemi						
Obchodované	324 885	326 601	538 576	538 312	161 418	160 752
Neobchodované	0	0	35 774	36 858	30 121	30 099
	324 885	326 601	574 350	575 170	191 539	190 851
Vydané nefinančními institucemi						
Obchodované	305 795	304 610	921 547	917 410	54 095	54 175
Neobchodované	0	0	0	0	274 597	281 739
	305 795	304 610	921 547	917 410	328 692	335 914
Vydané vládním sektorem						
Obchodované	660 759	661 036	2 846 449	2 846 449	327 772	327 193
Neobchodované	405 808	417 351	0	0	0	0
	1 066 567	1 078 387	2 846 449	2 846 449	327 772	327 193
Celkem	1 697 247	1 709 598	4 342 346	4 339 029	848 003	853 958
minus: opravné položky k CP			(5 586)		(2 529)	
Čistá hodnota CP	1 697 247	1 709 598	4 336 760	4 339 029	845 474	853 958
Kupony CP	17 817	17 817	51 473	51 473	23 190	23 190
minus: opr. položky ke kuponům CP			0		0	
Čistá hodnota kuponů	17 817	17 817	51 473	51 473	23 190	23 190
Čistá hodnota celkem	1 715 064	1 727 415	4 388 233	4 390 502	868 664	877 148

V roce 2002 jsou v účetní hodnotě dluhových cenných papírů určených k obchodování zahrnuty státní pokladniční poukázky v hodnotě 417 351 tis. Kč (2001: 2 644 638 tis. Kč; 2000: 0 tis. Kč) a dluhopisy v hodnotě 635 733 tis. Kč (2001: 247 281 tis. Kč; 2000: 327 772 tis. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Podíl dluhových cenných papírů se zbytkovou splatností do 1 roku na celkové hodnotě těchto aktiv k 31. prosinci 2002 představoval 57,88 % (2001: 59,63 %; 2000: 1,93 %).

V portfoliu dluhových cenných papírů v držení spořitelny k 31. prosinci 2002, určených k obchodování, byly zahrnuty dluhopisy v pořizovací hodnotě 324 490 tis. Kč (2001: 58 766 tis. Kč; 2000: 85 637 tis. Kč) vydané zahraničním emitentem.

Obchodované cenné papíry jsou obchodovány na BCPP.

(b) Analýza dluhových cenných papírů určených k prodeji

tis. Kč	Cena pořízení	2002 Tržní hodnota	Cena pořízení	2001 Tržní hodnota	Cena pořízení	2000 Tržní hodnota
Vydané finančními institucemi						
Obchodované	1 085 846	1 093 740	0	0	0	0
Neobchodované	1 476 636	1 584 979	1 053 181	971 747	0	0
	2 562 482	2 678 719	1 053 181	971 747	0	0
Vydané nefinančními institucemi						
Obchodované	5 361 726	5 437 533	2 283 164	2 264 136	0	0
Neobchodované	3 334 496	3 447 013	5 675 408	5 989 544	0	0
	8 696 222	8 884 546	7 958 572	8 253 680	0	0
Vydané vládním sektorem						
Obchodované	233 200	243 847	0	0	0	0
Neobchodované	1 798 097	1 827 983	63 960	74 993	0	0
	2 031 297	2 071 830	63 960	74 993	0	0
Celkem	13 290 001	13 635 095	9 075 713	9 300 420	0	0
minus: opravné položky k CP			(426 346)		0	
Čistá hodnota CP	13 290 001	13 635 095	8 649 367	9 300 420	0	0
Kupony CP	218 825	218 825	240 025	210 370	0	0
minus: opr. položky ke kuponům CP			(29 655)		0	
Čistá hodnota kuponů	218 825	218 825	210 370	210 370	0	0
Čistá hodnota celkem	13 508 826	13 853 920	8 859 737	9 510 790	0	0

V souvislosti se změnou účetních postupů spořitelna vytvořila v roce 2001 portfolio cenných papírů určených k prodeji a portfolio cenných papírů držených do splatnosti. V rámci této změny nastal přesun vybraných cenných papírů z bankovního portfolia do nově vytvořených portfolií.

V roce 2002 jsou v účetní hodnotě dluhových cenných papírů určených k prodeji zahrnuty státní pokladniční poukázky v hodnotě 1 599 206 tis. Kč (2001 a 2000: 0 tis. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Podíl dluhových cenných papírů se zbytkovou splatností do 1 roku na celkové hodnotě těchto aktiv k 31. prosinci 2002 představoval 19,80 % (2001: 0,82 %).

V portfoliu dluhových cenných papírů v držení spořitelny k 31. prosinci 2002 určených k prodeji byly zahrnuty dluhopisy v pořizovací hodnotě 10 153 514 tis. Kč (2001: 5 772 538 tis. Kč) vydané zahraničním emitentem.

Obchodované cenné papíry jsou obchodovány na BCPP.

(c) Analýza dluhových cenných papírů držených do splatnosti

tis. Kč	2002		2001		2000	
	Cena pořízení	Tržní hodnota	Cena pořízení	Tržní hodnota	Cena pořízení	Tržní hodnota
Vydané finančními institucemi						
Obchodované	8 432 067	9 474 389	4 982 888	4 982 884	8 542 447	8 457 385
Neobchodované	6 078 850	6 544 918	12 249 721	12 249 721	10 276 333	10 093 006
	14 510 917	16 019 307	17 232 609	17 232 605	18 818 780	18 550 391
Vydané nefinančními institucemi						
Obchodované	10 513 455	11 350 733	7 903 515	7 903 515	5 958 174	6 151 123
Neobchodované	4 169 654	3 996 719	4 374 965	4 374 965	10 060 408	9 779 020
	14 683 109	15 347 452	12 278 480	12 278 480	16 018 582	15 930 143
Vydané vládním sektorem						
Obchodované	3 824 063	3 879 693	7 694 423	7 694 423	0	0
Neobchodované	0	0	0	0	0	0
	3 824 063	3 879 693	7 694 423	7 694 423	0	0
Celkem	33 018 089	35 246 452	37 205 512	37 205 508	34 837 362	34 480 534
minus: opravné položky k CP	(78 895)		0		(780 427)	
Čistá hodnota CP	32 939 194	35 246 452	37 205 512	37 205 508	34 056 935	34 480 534
Kupony CP	959 158	959 158	1 005 224	1 005 224	1 164 372	1 141 178
minus: opr. položky ke kuponům CP			0		(23 194)	
Čistá hodnota kuponů	959 158	959 158	1 005 224	1 005 224	1 141 178	1 141 178
Čistá hodnota celkem	33 898 352	36 205 610	38 210 736	38 210 732	35 198 113	35 621 712

V roce 2000 byly uvedené dluhopisy součástí bankovního portfolia. V souvislosti se změnou účetních postupů v roce 2001 spořitelna vytvořila portfolio cenných papírů určených k prodeji a portfolio cenných papírů držených do splatnosti. V rámci této změny nastal přesun vybraných cenných papírů z bankovního portfolia do nově vytvořených portfolií.

V roce 2002 jsou v účetní hodnotě dluhových cenných papírů držených do splatnosti zahrnuty dluhopisy v hodnotě 3 839 178 tis. Kč (2001: 7 734 345 tis. Kč; 2000: 0 tis. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

Podíl dluhopisů se zbytkovou splatností do 1 roku na celkové hodnotě těchto aktiv k 31. prosinci 2002 představoval 19,21 % (2001: 5,71 %).

V portfoliu dluhopisů držených do splatnosti k 31. prosinci 2002 byly zahrnuty dluhopisy v pořizovací hodnotě 19 270 507 tis. Kč (2001: 17 674 605 tis. Kč; 2000: 17 424 841 tis. Kč) vydané zahraničním emitentem. Rozhodující část tvoří euroobligace, denominované v Kč i cizí měně. Mezi nimi jsou rovněž obligace emitované mateřskou společností Erste Bank v pořizovací ceně 5 059 533 tis. Kč a v tržní ceně 5 059 533 tis. Kč (2001: v pořizovací ceně 4 976 598 tis. Kč a v tržní ceně 4 976 598 tis. Kč; 2000: v pořizovací ceně 4 970 377 tis. Kč a v tržní ceně 4 862 697 tis. Kč).

(d) Dluhové cenné papíry celkem

tis. Kč	2002		2001		2000	
	Cena pořízení	Tržní hodnota	Cena pořízení	Tržní hodnota	Cena pořízení	Tržní hodnota
Dluhové CP určené k obchodování	1 715 064	1 727 415	4 388 233	4 390 502	868 664	877 148
Dluhové CP určené k prodeji	13 508 826	13 853 920	8 859 737	9 510 790	0	0
Dluhové CP držené do splatnosti	33 898 352	36 205 610	38 210 736	38 210 732	35 198 113	35 621 712
Čistá hodnota celkem	49 122 242	51 786 945	51 458 706	52 112 024	36 066 777	36 498 860

Celková účetní hodnota dluhových cenných papírů vykázaná v rozvaze se skládá z tržní hodnoty dluhových cenných papírů určených k obchodování a k prodeji a z ceny pořízení včetně naběhlého úroku (kuponu) dluhových cenných papírů držených do splatnosti.

12. Akcie, podílové listy a ostatní podíly

(a) Analýza akcií, podílových listů a ostatních podílů určených k obchodování

tis. Kč	Cena pořízení	2002 Tržní hodnota	Cena pořízení	2001 Tržní hodnota	Cena pořízení	2000 Tržní hodnota
Vydané finančními institucemi						
Obchodované	0	0	24 842	26 003	10 926	11 208
Neobchodované	0	0	0	0	0	0
	0	0	24 842	26 003	10 926	11 208
Vydané nefinančními institucemi						
Obchodované	216 965	209 147	58 622	60 144	82 057	84 934
Neobchodované	0	0	905	0	7 439 320	8 546 310
	216 965	209 147	59 527	60 144	7 521 377	8 631 244
Celkem	216 965	209 147	84 369	86 147	7 532 303	8 642 452
minus: opravné položky k CP			(1 854)		(120 588)	
Čistá hodnota celkem	216 965	209 147	82 515	86 147	7 411 715	8 642 452

V roce 2002 jsou v účetní hodnotě akcií, podílových listů a ostatních podílů určených k obchodování zahrnuty akcie v hodnotě 5 622 tis. Kč (2001: 0 tis. Kč; 2000: 0 tis. Kč), které byly převedeny k zajištění přijatých úvěrů v rámci repo operací.

K 31. prosinci 2000 byly v uvedených částkách zahrnuty podílové listy Českého, Výnosového a Všeobecného OPF, které byly v roce 2001 převedeny do portfolia k prodeji v celkové ceně pořízení 7 298 783 tis. Kč a tržní hodnotě 8 525 146 tis. Kč.

Obchodované cenné papíry jsou obchodovány na BCPP.

(b) Analýza akcií, podílových listů a ostatních podílů určených k prodeji

tis. Kč	Cena pořízení	2002 Tržní hodnota	Cena pořízení	2001 Tržní hodnota	Cena pořízení	2000 Tržní hodnota
Vydané finančními institucemi						
Obchodované	0	0	0	0	0	0
Neobchodované	65 000	407 685	65 000	326 783	0	0
	65 000	407 685	65 000	326 783	0	0
Vydané nefinančními institucemi						
Obchodované	450 000	468 340	0	0	0	0
Neobchodované	119 634	56 736	710 545	755 401	0	0
	569 634	525 076	710 545	755 401	0	0
Celkem	634 634	932 761	775 545	1 082 184	0	0
minus: opravné položky k CP	(264)	(264)	(73 914)		0	
Čistá hodnota celkem	634 370	932 497	701 631	1 082 184	0	0

V souvislosti se změnou účetních postupů v roce 2001 spořitelna vytvořila portfolio cenných papírů určených k prodeji a portfolio cenných papírů držených do splatnosti. V rámci této změny nastal přesun vybraných cenných papírů z bankovního portfolia do nově vytvořených portfolií.

K 1. lednu 2001 byly do portfolia k prodeji převedeny podílové listy Českého, Výnosového a Všeobecného OPF v celkové ceně pořízení 7 298 783 tis. Kč a tržní hodnotě 8 525 146 tis. Kč. V průběhu roku 2001 došlo v souladu se strategií investování do cenných papírů k prodeji větší části portfolia těchto podílových listů.

Objem akcií a podílových listů emitovaných dceřinými společnostmi a přidruženými subjekty představoval k 31. prosinci 2002 v ceně pořízení částku 215 920 tis. Kč (2001: 391 335 tis. Kč; 2000: 7 298 783 tis. Kč) a v tržní hodnotě částku 218 340 tis. Kč (2001: 498 357 tis. Kč; 2000: 8 525 146 tis. Kč).

Obchodované cenné papíry jsou obchodovány na BCPP.

(c) Analýza akcií, podílových listů a ostatních podílů v bankovním portfoliu (jen v roce 2000)

tis. Kč	Cena pořízení	2002 Tržní hodnota	Cena pořízení	2001 Tržní hodnota	Cena pořízení	2000 Tržní hodnota
Vydané finančními institucemi						
Obchodované	0	0	0	0	0	0
Neobchodované	0	0	0	0	162 911	90 300
	0	0	0	0	162 911	90 300
Vydané nefinančními institucemi						
Obchodované	0	0	0	0	14 138	11 338
Neobchodované	0	0	0	0	41 108	37 414
	0	0	0	0	55 246	48 752
Celkem	0	0	0	0	218 157	139 052
minus: opravné položky k CP	0		0		(79 105)	
Čistá hodnota celkem	0	0	0	0	139 052	139 052

V souvislosti se změnou účetních postupů v roce 2001 spořitelna vytvořila portfolio cenných papírů určených k prodeji a portfolio cenných papírů držených do splatnosti. V rámci této změny nastal přesun akcií a podílových listů z bankovního portfolia do nově vytvořených portfolií.

(d) Akcie, podílové listy a ostatní podíly celkem

tis. Kč	Cena pořízení	2002 Tržní hodnota	Cena pořízení	2001 Tržní hodnota	Cena pořízení	2000 Tržní hodnota
Akcie, podílové listy a ostatní podíly určené k obchodování	216 965	209 147	82 515	86 147	7 411 715	8 642 452
Akcie, podílové listy a ostatní podíly určené k prodeji	634 370	932 497	701 631	1 082 184	0	0
Akcie, podílové listy a ostatní podíly v bankovním portfoliu	0	0	0	0	139 052	139 052
Čistá hodnota celkem	851 335	1 141 644	784 146	1 168 331	7 550 767	8 781 504

13. Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem

(a) Účasti s podstatným vlivem

Obchodní firma	Sídlo	Předmět podnikání	Základní kapitál 2002 tis. Kč
Hotelová společnost, s. r. o.	Praha 5, Plzeňská 103/215a	Ubytovací služby	200
IC, s. r. o.	Praha 3, Vinohradská 112	Poradenství	210
Czech Banking Credit Bureau, a. s.	Praha 8, Sokolovská 192/79	Poskytování softwaru	1 200
Servis 1 – ČS, a. s.	Praha 7, Bubenská 1477/1	Poskytování softwaru	2 880 000

Obchodní firma	Účetní hodnota v tis. Kč			% kapitálu v držení			Podíl na hlasovacích právech v %		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000	2002	2001	2000
ČS-Factoring, a. s.	-	-	3 000	-	-	10 %	-	-	20 %
Hotelová společnost, s. r. o.	21	21	21	10 %	10 %	10 %	50 %	50 %	50 %
IC, s. r. o.	20	20	20	9,5 %	9,5 %	9,5 %	50 %	50 %	50 %
Czech Banking Credit Bureau, a. s.	240	300	-	20 %	25 %	-	20 %	20 %	-
Servis 1 – ČS, a. s.	300 000	-	-	10,4 %	-	-	20,8 %	-	-
	300 281	341	3 041						
minus: opravné položky účastem	(22)	(22)	(41)						
Účasti s podstatným vlivem netto	300 259	319	3 000						

Podstatný vliv v uvedených majetkových účastech není dán podílem na základním kapitálu, avšak vyplývá ze stanov, resp. z uzavřených společenských smluv s ostatními podílíky.

(b) Účasti s rozhodujícím vlivem

Obchodní firma	Sídlo	Předmět podnikání	Základní kapitál 2002	Vlastní kapitál 2002
Factoring České spořitelny, a. s.	Praha 8, Pobřežní 46	Factoring	84 000	62 032
Informatika České spořitelny, a. s.	Praha 8, Bubenská 1477/1	Zpracování dat	10 000	16 670
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	Praha 4, Poláčkova 1976/2	Investiční společnost	70 000	409 661
Leasing České spořitelny, a. s.	Praha 8, Střelníčná 8/1680	Leasing	300 000	422 054
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	Praha 4, Poláčkova 1976/2	Penzijní připojištění	100 000	373 656
Pojišťovna České spořitelny, a. s.	Pardubice, nám. Republiky 115	Pojištění	1 117 200	1 219 449
Consulting České spořitelny, a. s.	Praha 10, Ukrajinská 1488/10	Poradenství	1 000	13 718
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 180/1632	Stavební spoření	750 000	1 528 873
Corporate development České spořitelny, a. s.	Praha 1, Na Perštýně 1/342	Poradenství	6 000	15 564
Servis 2 – ČS, a. s.	Praha 7, Bubenská 1477/1	Poskytování softwaru	2 000	1 411
Czech Top Venture Fund B.V.	Postweg 11 6561 Groesbeek, Nizozemí	Účast na řízení a financování jiných firem	600	-728
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	Praha 3, Vinohradská 1899/112	Realitní činnost	4 000	4 000

Obchodní firma	2002	% kapitálu v držení		Podíl na hlasovacích právech v %		
		2001	2000	2002	2001	2000
Factoring České spořitelny, a. s.	100 %	100 %	-	100 %	100 %	-
Informatika České spořitelny, a. s.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Investiční společnost České spořitelny, a. s.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Leasing České spořitelny, a. s.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Penzijní fond České spořitelny, a. s.	100 %	100 %	92 %	100 %	100 %	92 %
Pojišťovna České spořitelny, a. s.	55,3 %	55,3 %	55,3 %	55,3 %	55,3 %	55,3 %
Consulting České spořitelny, a. s.	100 %	51 %	51 %	100 %	51 %	51 %
Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	60,5 %	60,5 %	60,5 %	60,5 %	60,5 %	60,5 %
Corporate development České spořitelny, a. s.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Ceska Sporitelna-Finance, B.V.	-	-	100 %	-	-	100 %
Servis 2 – ČS, a. s.	100 %	-	-	100 %	-	-
Czech Top Venture Fund B.V.	84,3 %	-	-	84,3 %	-	-
Realitní společnost České spořitelny, a. s.	80 %	-	-	80 %	-	-

Obchodní firma	Účetní hodnota v tis. Kč			Počet upsaných akcií			Jmenovitá hodnota upsaných akcií v tis. Kč		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Factoring									
České spořitelny, a. s.	57 000	57 000	-	280	280	-	57 000	57 000	-
Informatika									
České spořitelny, a. s.	10 000	10 000	10 000	100	100	100	10 000	10 000	10 000
Investiční společnost									
České spořitelny, a. s.	77 000	77 000	77 000	700	700	700	70 000	70 000	70 000
Leasing									
České spořitelny, a. s.	300 000	300 000	300 000	300	300	300	300 000	300 000	300 000
Penzijní fond									
České spořitelny, a. s.	241 100	241 100	230 000	250	250	230	100 000	100 000	92 000
Pojišťovna									
České spořitelny, a. s.	1 363 080	1 363 080	1 363 080	10 160	10 160	10 160	617 200	617 200	617 200
Consulting									
České spořitelny, a. s.	5 430	510	510	1 000	510	510	1 000	510	510
Stavební spořitelna									
České spořitelny, a. s.	332 750	332 750	332 750	3 025	3 025	3 025	453 750	453 750	453 750
Corporate development									
České spořitelny, a. s.	3 010	6 000	1 000	301	600	100	3 010	6 000	10 000
Ceska Sporitelna- Finance, B.V.	-	-	637	-	-	1	-	-	637
Servis 2 – ČS, a. s.	2 000	-	-	2	-	-	2 000	-	-
Czech Top							16 000		
Venture Fund B.V.	506	-	-	100 000	-	-	EUR	-	-
Realitní společnost									
České spořitelny, a. s.	3 200	-	-	40	-	-	4 000	-	-
	2 395 076	2 387 440	2 314 977						
minus:									
opravné položky k účastem	(893 714)	(1 112 257)	(1 100 117)						
Účasti s rozhodujícím vlivem netto	1 501 362	1 275 183	1 214 860						

Dne 15. března 2002 založila spořitelna vložním cenných papírů do systému CSOffice společnosti Servis 1 a Servis 2. Spořitelna se stala 100% vlastníkem a jediným akcionářem obou společností se základním kapitálem 2 mil. Kč v každé společnosti. V květnu 2002 došlo k navýšení základního kapitálu společnosti Servis 1 s tím, že část akcií byla upsána novými akcionáři – Erste Bank a Slovenskou

sporitelňou, a. s. Podíl spořitelny na základním kapitálu se tak snížil na 10,4 % a společnost byla přeřazena do účastí s podstatným vlivem. Obě společnosti mají charakter podniku pomocných bankovních služeb a hlavní náplní jejich činnosti je poskytování softwaru a poradenství v oblasti softwaru a hardwaru, zpracování dat, služby databank a správa sítí.

Dne 15. října 2002 založila spořitelna spolu se společností Ectra Internet Services AG novou dceřinou společnost Brokerjet České spořitelny, a. s., a upsala 51 % jejího základního kapitálu v částce 81 600 tis. Kč. Tato společnost nebyla k 31. prosinci 2002 registrována, a proto není vykázána v účastech s rozhodujícím vlivem a pohledávka z upsaného kapitálu je zahrnuta v ostatních aktivech (viz bod 16 přílohy). Po registraci bude podnikat v oblasti obchodování s cennými papíry.

Na základě smlouvy uzavřené dne 11. listopadu 2002 odkoupila spořitelna od menšinového vlastníka 49% podíl ve společnosti Sindat Consulting České spořitelny, a. s., a stala se tak jejím jediným akcionářem. Následně rozhodla o změně firmy společnosti na Consulting České spořitelny, a. s. Změny byly zapsány do obchodního rejstříku a nabyly právní moci v prosinci 2002.

V závěru roku 2002 založila spořitelna další dvě dceřiné společnosti. Realitní společnost České spořitelny, a. s., a Czech Top Venture Fund B.V., které však k 31. prosinci 2002 nezačaly podnikatelskou činnost.

Z objemu opravných položek k účastem vytvořených k 31. prosinci 2002, 2001 a 2000 byla rozhodující část vytvořena k majetkové účasti v Pojišťovně České spořitelny, a. s., a v Penzijním fondu České spořitelny, a. s., v návaznosti na snížení jejich vlastního kapitálu v důsledku vykázaných ztrát z předchozích let.

Pohledávky a závazky vůči účastem s podstatným a rozhodujícím vlivem jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

14. Nehmotný majetek

Analýza nehmotného majetku

	Goodwill	Software a jiný nehmotný majetek	Pořízení nehmotného majetku a poskytnuté zálohy	Celkem
tis. Kč				
Pořizovací cena				
Stav k 1. lednu 2002	229 885	3 263 217	1 807 465	5 300 567
Přirůstky	0	2 068 212	2 296 573	4 364 785
Úbytky	0	(1 431 261)	(2 217 911)	(3 649 172)
Stav k 31. prosinci 2002	229 885	3 900 168	1 886 127	6 016 180
Oprávký				
Stav k 1. lednu 2002	(71 839)	(2 076 532)	0	(2 148 371)
Odpisy	(57 471)	(726 887)	0	(784 358)
Tvorba opravné položky	0	(90 128)	(116 842)	(206 970)
Úbytky	0	1 416 641	0	1 416 641
Stav k 31. prosinci 2002	(129 310)	(1 476 906)	(116 842)	(1 723 058)
Zůstatková cena				
Stav k 1. lednu 2002	158 046	1 186 685	1 807 465	3 152 196
Stav k 31. prosinci 2002	100 575	2 423 262	1 769 285	4 293 122

15. Hmotný majetek

(a) Analýza hmotného majetku

tis. Kč	Pozemky a budovy pro provozní činnost	Přístroje, zařízení a ostatní	Pořízení hmotného majetku a poskytnuté zálohy	Celkem
Pořizovací cena				
Stav k 1. lednu 2002	15 445 839	10 222 801	2 120 994	27 789 634
Přírůstky	1 075 226	2 108 600	2 685 644	5 869 470
Úbytky	(254 637)	(1 909 310)	(3 402 681)	(5 566 628)
Stav k 31. prosinci 2002	16 266 428	10 422 091	1 403 957	28 092 476
Oprávky a opravné položky				
Stav k 1. lednu 2002	(4 016 232)	(7 954 285)	0	(11 970 517)
Reklasifikace	0	19 350	(19 350)	0
Odpisy	(594 167)	(831 119)	0	(1 425 286)
Tvorba opravné položky	(412 724)	0	(200 455)	(613 179)
Použití opravné položky	484 795	0	1 565	486 360
Úbytky	1 348	1 984 021	0	1 985 369
Stav k 31. prosinci 2002	(4 536 980)	(6 782 033)	(218 240)	(11 537 253)
Zůstatková cena				
Stav k 1. lednu 2002	11 429 607	2 268 516	2 120 994	15 819 117
Stav k 31. prosinci 2002	11 729 448	3 640 058	1 185 717	16 555 223

Z důvodu srovnatelnosti není v počátečních stavech zahrnut hmotný majetek nabytý bankou od dlužníků v důsledku zajištění jejich závazků z úvěrů (viz bod 6 přílohy).

Tvorba opravných položek zahrnuje opravnou položku tvořenou na odprodej nepotřebného majetku (viz bod 21 přílohy) v částce 18 014 tis. Kč (2001: 467 493 tis. Kč) a opravnou položku na dočasné znehodnocení majetku v roce 2002 v částce 595 165 tis. Kč (2001: 120 119 tis. Kč).

Opravné položky zahrnuté v rámci restrukturalizačních rezerv (viz bod 21 přílohy) vázané na objekty s uvažovanou dobou realizace prodeje až po roce 2003 byly prostřednictvím výkazu zisku a ztráty přesunuty do stavu opravných položek na přechodné snížení hodnoty majetku.

(b) Hmotný majetek získaný na základě leasingu

Spořitelna používala k 31. prosinci 2002 hmotný majetek v hodnotě 32 mil. Kč (2001: 110 mil. Kč; 2000: 399 mil. Kč), který je předmětem nájemních smluv, ve kterých spořitelna vystupuje jako nájemce. V průběhu roku 2002 nebyla uzavřena žádná nová smlouva o finančním leasingu a současně v souvislosti s ukončením smluv došlo k poklesu hodnoty pronajatého majetku o 78 mil. Kč. V roce 2002 spořitelna uhradila leasingové splátky v objemu 5 mil. Kč a v následujících letech vyplývá z uzavřených smluv závazek uhradit leasingové splátky v objemu 2 mil. Kč do 1 roku, 8 mil. Kč v období 1 až 5 let a 4 mil. Kč je splatných za více než 5 let.

16. Ostatní aktiva

tis. Kč	2002	2001	2000
Různí dlužníci včetně záloh	4 979 117	5 030 178	5 061 004
Odložená daňová pohledávka	677 287	3 320 290	4 590 187
Finanční deriváty s kladnou reálnou hodnotou	14 776 819	9 091 165	2 241 585
Ostatní	1 296 359	1 763 591	2 153 145
Celkem	21 729 582	19 205 224	14 045 921
minus: opravné položky	(206 211)	(196 934)	(138 413)
Ostatní aktiva celkem	21 523 371	19 008 290	13 907 508

V položce různé dlužníci je zahrnuta pohledávka za AB Bankou v celkové výši 2 551 342 tis. Kč (2001: 2 692 428 tis. Kč; 2000: 2 692 428 tis. Kč), která vyplývá z cese pohledávek klientů této banky. Na tuto pohledávku byla poskytnuta spořitelně záloha ČNB a MF ČR v částce 2 800 000 tis. Kč (viz bod 20 přílohy).

Pohledávky za osobami se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

17. Závazky vůči bankám

Analýza závazků k bankám podle zbytkové doby splatnosti

tis. Kč	2002	2001	2000
Splatné na požádání	5 436 377	225 723	246 062
Do 3 měsíců	14 041 109	18 700 988	9 514 653
Do 1 roku	5 501 012	4 101 941	1 031 709
Do 5 let	644 398	687 000	1 985 000
Nad 5 let	0	0	0
Celkem	25 622 896	23 715 652	12 777 424

V závazcích vůči bankám k 31. prosinci 2002 jsou zahrnuty úvěry přijaté v rámci repo operací v částce 8 518 643 tis. Kč (2001: 14 338 921 tis. Kč; 2000: 0 tis. Kč).

Údaje za rok 2000 a 2001 byly z důvodu srovnatelnosti zvýšeny o naběhlé úrokové výnosy.

Závazky vůči osobám se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

18. Závazky vůči klientům

(a) Závazky vůči klientům

tis. Kč	2002	2001	2000
Běžné účty klientů (kreditní zůstatky)	122 957 484	99 649 688	84 677 913
Úsporné vklady klientů (mimo orgánů republiky a místních orgánů)			
splatné na požádání	24 176 068	32 388 156	30 618 706
splatné na výpověď	95 909 528	133 208 815	136 163 916
termínované	58 438 919	69 200 540	58 952 234
Vklady orgánů republiky a místních orgánů			
splatné na požádání	18 040 442	12 964 078	10 432 234
termínované	1 243 265	4 419 164	1 076 243
Depozitní certifikáty	51	1 065	14 444
Přijaté úvěry od klientů	8 955 620	2 881 802	720 431
Ostatní závazky vůči klientům	21 410 527	0	0
Závazky vůči klientům celkem	351 131 904	354 713 308	322 656 121

V závazcích vůči klientům k 31. prosinci 2002 jsou zahrnuty úvěry přijaté v rámci repo operací v částce 8 883 298 tis. Kč (2001: 2 782 311 tis. Kč; 2000: 614 873 tis. Kč).

Údaje za rok 2000 a 2001 byly z důvodu srovnatelnosti zvýšeny o naběhlé úrokové výnosy.

V ostatních závazcích vůči klientům k 31. prosinci 2002 jsou zahrnuty závazky ze zrušených vkladů na vkladních knížkách na doručitele v celkovém objemu 21 242 112 tis. Kč (viz bod 3b přílohy).

Závazky vůči osobám se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

(b) Analýza závazků vůči klientům podle sektorů

tis. Kč	2002	2001	2000
Nefinanční organizace	27 204 114	21 708 222	17 786 724
Peněžní organizace	8 236 377	7 558 721	3 426 925
Organizace pojišťovnictví	4 379 512	1 412 135	279 592
Vládní sektor	24 850 940	17 446 457	10 782 271
Neziskové organizace	5 372 021	5 018 511	5 254 503
Domácnosti (živnosti)	12 402 303	11 951 684	9 509 513
Obyvatelstvo	265 771 652	286 890 458	273 361 473
Nerezidenti	2 129 767	1 919 666	1 864 788
Nezařazeno	785 218	807 454	390 332
Celkem	351 131 904	354 713 308	322 656 121

(c) Analýza závazků vůči klientům podle zbytkové doby splatnosti

tis. Kč	2002	2001	2000
Splatné na požádání	165 173 994	144 974 069	125 699 198
Do 3 měsíců	108 284 823	93 776 867	82 239 410
Do 1 roku	30 805 243	33 495 792	32 939 936
Do 5 let	46 851 124	81 893 342	81 643 035
Nad 5 let	16 720	573 238	134 542
Celkem	351 131 904	354 713 308	322 656 121

19. Závazky z dluhových cenných papírů**(a) Analýza závazků z dluhových cenných papírů**

tis. Kč	2002	2001	2000
Emitované kuponové dluhopisy	3 903 825	5 977 918	5 976 754
Emitované kuponové dluhopisy v držení banky	0	(214 217)	(51 470)
Depozitní směny	4 182 059	5 822 942	4 854 972
Závazky z krátkých prodejů dluhových cenných papírů	5 182 035	2 790 535	7 557 778
Závazky ze splatných emitovaných dluhopisů	6 827	0	0
Celkem	13 274 746	14 377 178	18 338 034

Údaje za rok 2000 a 2001 byly z důvodu srovnatelnosti zvýšeny o naběhlé úrokové výnosy.

V únoru 1997 emitovala spořitelna dluhopisy v celkové nominální hodnotě 5 000 000 tis. Kč s pevnou úrokovou sazbou 10,75 % p. a. a datem splatnosti 27. února 2002. Dluhopisy byly vydány v listinné podobě a spořitelnou byly uvedeny na hlavní trh BCPP. V roce 2002 byly tyto dluhopisy splaceny.

V srpnu 1998 spořitelna uvedla na trh emisi hypotečních zástavních listů v celkové jmenovité hodnotě 500 000 tis. Kč. Dluhopisy jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou 11,85 % p. a. a jsou splatné v roce 2003. Byly vydány v zaknihované podobě a uvedeny na volný trh BCPP.

Dne 8. listopadu 2002 spořitelna emitovala další emisi hypotečních zástavních listů, která byla uvedena na trh ve dvou tranších. První tranše v celkovém objemu 2 300 000 tis. Kč s emisním kurzem 111,64 % a druhá tranše v objemu 700 000 tis. Kč s emisním kurzem 111,435 %. Dluhopisy jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou 5,80 % p. a. a jsou splatné v roce 2007. Byly vydány v zaknihované podobě a uvedeny na volný trh BCPP.

Závazky vůči osobám se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

(b) Analýza závazků z dluhových cenných papírů podle zbytkové doby splatnosti

tis. Kč	2002	2001	2000
Splatné na požádání	7 079	0	0
Do 3 měsíců	9 233 582	12 314 330	12 811 159
Do 1 roku	550 992	1 443 499	78 345
Do 5 let	3 353 850	500 000	5 448 530
Nad 5 let	129 243	119 349	0
Celkem	13 274 746	14 377 178	18 338 034

Podíl emitovaných dluhopisů se zbytkovou splatností do 1 roku na celkové hodnotě těchto pasiv k 31. prosinci 2002 představoval 73,76 % (2001: 94,53 %; 2000: 69,50 %).

20. Ostatní pasiva

tis. Kč	2002	2001	2000
Různí věřitelé včetně přijatých záloh	5 169 274	5 359 040	5 013 893
Finanční deriváty se zápornou reálnou hodnotou	13 963 755	7 836 732	3 296 505
Dohadné účty pasivní	2 400 555	3 138 978	2 277 984
Závazky z krátkých prodejů akcií	2 531	841	0
Splatná daň z příjmů	795 986	0	0
Ostatní	2 245 583	3 094 380	3 318 791
Ostatní pasiva celkem	24 577 684	19 429 971	13 907 173

V položce různí věřitelé je zahrnuta zúčtovatelná záloha ČNB a MF ČR na krytí pohledávek za AB Bankou (viz bod 16 přílohy) v částce 2 800 000 tis. Kč (2001: 2 800 000 tis. Kč; 2000: 2 800 000 tis. Kč). Závazky vůči osobám se zvláštním vztahem k bance jsou vykázány v bodě 39 přílohy.

21. Opravné položky a rezervy

Opravné položky k úvěrům jsou vytvářeny v souladu s opatřením ČNB ke klasifikaci pohledávek. Opravné položky k majetku a nepromlčeným pohledávkám jsou vytvářeny v případě přechodného snížení hodnoty majetku v účetnictví.

Opravné položky k cenným papírům a účastem jsou vytvářeny v souladu s postupy účtování (viz bod 5 přílohy).

Daňově uznatelné rezervy na úvěrová rizika a rezervy na opravy hmotného majetku jsou tvořeny v souladu se zákonem o rezervách.

Daňově neodčitelné rezervy jsou vytvářeny ke krytí rizik úvěrového portfolia v částkách převyšujících limity stanovené zákonem o rezervách, dále pak ke krytí specifických rizik, která vyplývají z neukončených soudních sporů týkajících se úvěrových i neúvěrových případů a ostatních specifikovatelných rizik v souladu s postupy účtování. V rámci daňově neodčitelných rezerv jsou zahrnuty rovněž tzv. restrukturalizační rezervy (viz bod 22 přílohy).

(a) Analýza opravných položek a rezerv z hlediska daňového a účelového

tis. Kč	2002	2001	2000
1. Daňově odčitelné opravné položky na úvěrová rizika			
Zůstatek k 1. 1.	11 803 780	14 958 254	13 541 996
Reklasifikace z ostatních opravných položek	(200 678)	35 028	0
Tvorba opravných položek v průběhu roku	2 119 349	2 116 978	2 521 774
Použití opravných položek v průběhu roku	(3 615 822)	(5 237 886)	(1 141 460)
Kurzové rozdíly z opravných položek vedených v cizí měně	(157 079)	(68 594)	35 944
Opravné položky na úvěrová rizika k 31. 12.	9 949 550	11 803 780	14 958 254

2. Daňově neodčitelné opravné položky na úvěrová rizika

Zůstatek k 1. 1.	2 911 392	2 763 818	3 968 400
Reklasifikace do ostatních opravných položek	19 048	(48 754)	0
Tvorba opravných položek v průběhu roku	60 766	240 023	242 858
Použití opravných položek v průběhu roku	(529 485)	(43 194)	(1 451 264)
Kurzové rozdíly z opravných položek vedených v cizí měně	493	(501)	3 824
Zůstatek daňově neodčitelných opravných položek k 31. 12.	2 462 214	2 911 392	2 763 818
3. Celkové opravné položky na úvěrová rizika k 31. 12. (1 + 2)	12 411 764	14 715 172	17 722 072

4. Ostatní daňově odčitelné opravné položky

Zůstatek k 1. 1.	176 248	138 413	129 742
Reklasifikace z ostatních opravných položek	151 036	13 726	0
Tvorba opravných položek	60 955	35 654	16 185
Použití opravných položek v průběhu roku	(107 947)	(11 384)	(7 514)
Kurzové rozdíly z opravných položek vedených v cizí měně	(753)	(161)	0
Zůstatek ostatních daňově odčitelných OP k 31. 12.	279 539	176 248	138 413

5. Ostatní daňově neodčitelné opravné položky

Zůstatek k 1. 1.	1 943 791	1 325 293	1 054 711
Reklasifikace z ostatních opravných položek	30 594	0	0
Tvorba opravných položek	1 543 308	824 520	449 882
Použití opravných položek v průběhu roku	(1 473 514)	(205 995)	(179 284)
Kurzové rozdíly z opravných položek vedených v cizí měně	(799)	(27)	(16)
Zůstatek ostatních daňově neodčitelných opravných položek k 31. 12.	2 043 380	1 943 791	1 325 293
6. Celkové opravné položky k 31. 12. (3+4+5)	14 734 683	16 835 211	19 185 778

7. Daňově odčitelné rezervy na úvěrová rozvahová a podrozvahová rizika

Zůstatek k 1. 1.	4 664 659	2 859 162	1 687 150
Tvorba rezerv v průběhu roku	0	1 921 405	1 190 707
Použití rezerv v průběhu roku	(1 166 837)	(115 908)	(18 695)
Zůstatek daňově odčitelných rezerv k 31. 12.	3 497 822	4 664 659	2 859 162

8. Daňově neodčitelné rezervy na úvěrová rozvahová a podrozvahová rizika

Zůstatek k 1. 1.	2 046 156	2 876 084	3 262 943
Tvorba rezerv v průběhu roku	2 352 000	183 186	2 022 948
Použití rezerv v průběhu roku	(1 841 678)	(1 013 114)	(2 409 807)
Zůstatek daňově neodčitelných rezerv k 31. 12.	2 556 478	2 046 156	2 876 084

9. Celkové rezervy na úvěrová rozvahová a podrozvahová rizika k 31. 12. (7 + 8)

	6 054 300	6 710 815	5 735 246
--	------------------	------------------	------------------

10. Daňově odčitelné rezervy na opravy hmotného majetku

Zůstatek k 1. 1.	35 089	84 567	82 211
Tvorba rezerv v průběhu roku	24 948	5 930	27 344
Použití rezerv v průběhu roku	(28 430)	(55 408)	(24 988)
Zůstatek rezerv na opravy hmotného majetku k 31. 12.	31 607	35 089	84 567

11. Daňově neodčitelné ostatní rezervy

Zůstatek k 1. 1.	1 506 186	1 195 919	30 000
Tvorba rezerv v průběhu roku	248 213	1 012 186	1 195 919
Použití rezerv v průběhu roku	(979 310)	(701 919)	(30 000)
Zůstatek ostatních rezerv k 31. 12.	775 089	1 506 186	1 195 919

12. Rezervy celkem k 31. 12. (9 + 10 +11)

	6 860 996	8 252 090	7 015 732
--	------------------	------------------	------------------

13. Opravné položky a rezervy celkem (6 + 12)

	21 595 679	25 087 301	26 201 510
--	-------------------	-------------------	-------------------

(b) Analýza rezerv a opravných položek na úvěrová rozvahová a podrozvahová rizika

tis. Kč	2002	2001	2000
Opravné položky (3.)	12 411 764	14 715 172	17 722 072
Rezervy (9.)	6 054 300	6 710 815	5 735 246
Celkem	18 466 064	21 425 987	23 457 318

(c) Přehled o tvorbě a použití opravných položek k jednotlivým složkám aktiv

tis. Kč	2002	2001	2000
Pohledávky za bankami			
Zůstatek k 1. 1.	0	6 050	59 365
Tvorba	0	0	3 319
Použití	0	(6 050)	(56 707)
Kurzové rozdíly	0	0	73
Zůstatek k 31. 12.	0	0	6 050
Pohledávky za klienty			
Zůstatek k 1. 1.	14 715 172	17 716 022	17 451 031
Reklasifikace	(181 630)	(13 726)	0
Tvorba	2 180 115	2 357 001	2 761 313
Použití	(4 145 308)	(5 275 030)	(2 536 017)
Kurzové rozdíly	(156 585)	(69 095)	39 695
Zůstatek k 31. 12.	12 411 764	14 715 172	17 716 022
Dluhové cenné papíry			
Zůstatek k 1. 1.	0	0	0
Reklasifikace	181 630	0	0
Tvorba	0	0	0
Použití	(102 735)	0	0
Zůstatek k 31. 12.	78 895	0	0
Akcie, podílové listy, ostatní podíly			
Zůstatek k 1. 1.	803	0	0
Tvorba	0	803	0
Použití	(539)	0	0
Zůstatek k 31. 12.	264	803	0
Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem			
Zůstatek k 1. 1.	1 112 279	1 100 158	1 052 821
Tvorba	719 095	215 419	224 747
Použití	(937 638)	(203 271)	(177 394)
Kurzové rozdíly	0	(27)	(16)
Zůstatek k 31. 12.	893 736	1 112 279	1 100 158
Nehmotný majetek			
Zůstatek k 1. 1.	0	0	0
Tvorba	206 971	0	0
Použití	0	0	0
Zůstatek k 31. 12.	206 971	0	0
Hmotný majetek			
Zůstatek k 1. 1.	810 023	225 135	0
Tvorba	613 178	587 612	225 135
Použití	(486 359)	(2 724)	0

Zůstatek k 31. 12.	936 842	810 023	225 135
v tom: snížení hodnoty majetku	680 820	120 119	0
Restrukturalizace	256 022	689 904	225 135
Ostatní aktiva			
Zůstatek k 1. 1.	196 934	138 413	131 632
Reklasifikace	0	13 726	0
Tvorba	65 019	56 340	16 185
Použití	(54 189)	(11 384)	(9 404)
Kurzové rozdíly	(1 553)	(161)	0
Zůstatek k 31. 12.	206 211	196 934	138 413
Zůstatek opravných položek k 31. 12. celkem	14 734 683	16 835 211	19 185 778

22. Restrukturalizační rezervy

Spořitelna připravila v roce 2000 podrobný restrukturalizační plán týkající se jednotlivých oblastí podnikání a vytvořila restrukturalizační rezervy v celkové výši 1 776 mil. Kč. Tyto rezervy byly částečně použity v průběhu let 2001, 2002 a současně byla k 31. prosinci 2002 přehodnocena jejich celková potřeba tak, že jejich aktuální zůstatek činí 644 mil.Kč.

Konkrétní přehled restrukturalizačních rezerv je uveden v následující tabulce:

Titul pro tvorbu restrukturalizační rezervy tis. Kč	Zůstatek k 1. 1. 2002	Tvorba	Použití / rozpuštění	Zůstatek k 31. 12. 2002
Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	47 000	15 417	(4 776)	57 641
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení	544 000	0	(430 676)	113 324
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	227 641	530	(183 313)	44 858
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	174 000	172 000	(174 000)	172 000
Odprodej nepotřebného majetku (viz bod 15 přílohy)	689 904	18 014	(451 896)	256 022
Celkem	1 682 545	205 961	(1 244 661)	643 845

Titul pro tvorbu restrukturalizační rezervy tis. Kč	Zůstatek k 1. 1. 2001	Tvorba	Použití/rozpuštění	Zůstatek k 31. 12. 2001
Mimořádné náklady vynaložené v souvislosti s uzavíráním poboček	50 897	0	(3 897)	47 000
Mimořádné náklady v souvislosti s výměnou SW vybavení	507 000	421 000	(384 000)	544 000
Předčasné uvolňování pronajatých prostor	150 000	77 641	0	227 641
Mimořádné platby a odstupné v souvislosti s uvolňováním pracovníků	488 022	0	(314 022)	174 000
Odprodej nepotřebného majetku (viz bod 15 přílohy)	225 135	467 493	(2 724)	689 904
Celkem	1 421 054	966 134	(704 643)	1 682 545

Zůstatek restrukturalizačních rezerv je vykázán v rozvaze v rámci pasiv v položce „Rezervy“ s výjimkou částky 256 022 tis. Kč (2001: 689 904 tis. Kč; 2000: 225 135 tis. Kč), která je v rozvaze vykázána v položce „Hmotný majetek“ (viz bod 15 přílohy). Výkaz zisku a ztráty byl zatížen tvorbou/použitím restrukturalizačních rezerv v položce „Tvorba/použití ostatních rezerv“ s výjimkou částky 18 014 tis. Kč, resp. 451 896 tis. Kč (2001: 467 493 tis. Kč tvorba/ 2 724 tis. Kč použití; 2000: 225 135 tis. Kč tvorba), která je vykázána v položce „Odpisy, tvorba/použití rezerv a opravných položek k hmotnému a nehmotnému majetku“.

Zároveň spořitelna vypracovala plán použití těchto restrukturalizačních rezerv v průběhu roku 2003.

23. Podřízené závazky

V roce 1998 přijala spořitelna od KOB (nyní ČKA) podřízený dluh ve výši 5 500 000 tis. Kč ve formě úvěru, který je splatný 23. prosince 2008 a má úrokovou sazbu 6M PRIBOR+1,8 %. V případě, že spořitelna nevyužije po uplynutí pěti let svého práva (opce) na předčasné splacení úvěru, zvyšuje se sazba na 6M PRIBOR+3,7 %. Dne 29. prosince 1998 vydala ČNB potvrzení, že uvedený podřízený dluh vyhovuje všem regulačním podmínkám a je možné jej započítávat do dodatkového kapitálu spořitelny při výpočtu kapitálu pro účely kapitálové přiměřenosti.

Podmínky podřízenosti úvěru jsou upraveny následujícím způsobem:

a)

V případě prohlášení konkurzu na majetek spořitelny (A) je právo ČKA na plnění z této smlouvy ve vztahu k úvěru podřízeným nárokem, a je podmíněno tím, že celkový výtěžek získaný zpeněžením konkurzní podstaty spořitelny převyší úhrnnou výši nepodřízených nároků všech konkurzních věřitelů spořitelny (podmíněný nárok), a dále bude-li splněna podmínka uvedená v bodě (A), pak má ČKA nárok na plnění z této smlouvy ve vztahu k úvěru pouze do částky, kterou by získala, kdyby se nároky z této smlouvy ve vztahu k úvěru uspokojovaly poměrně a společně se všemi podřízenými nároky, které jsou s nárokem banky na plnění podle této smlouvy ve vztahu k úvěru co do pořadí uspokojení rovnocenné (pari passu), a pouze z té části výtěžku získaného zpeněžením konkurzní podstaty spořitelny, který převyšuje úhrnnou výši nepodřízených nároků všech konkurzních věřitelů spořitelny; a

b)

v případě vstupu spořitelny do likvidace (po skončení konkurzního řízení či jinak) je právo ČKA na plnění z této smlouvy ve vztahu k úvěrům podmíněno tím, že dojde nejprve k plnému uspokojení nepodřízených nároků všech věřitelů spořitelny.

24. Základní kapitál

K 31. prosinci 2002 činil základní kapitál 15 200 000 tis. Kč a byl rozdělen na 11 211 213 ks prioritních akcií na jméno v nominální hodnotě 100 Kč na akcii a na 140 788 787 ks akcií na majitele v nominální hodnotě 100 Kč na akcii.

Prioritní akcie na jméno jsou omezeně převoditelné. Tyto akcie mohou být převáděny na města a obce České republiky. Na jiné osoby než města a obce České republiky lze prioritní akcie na jméno převést jen se souhlasem představenstva.

Osoby podílející se na základním kapitálu k 31. prosinci 2002

Firma	Sídlo	Výše podílu v kusech akcií	% základního kapitálu
Erste Bank der österreichischen Sparkassen AG	Rakousko, Vídeň, Graben 21	141 636 979	93,19
Česká pojišťovna, a. s.	Praha 1, Spálená 16	4 727 328	3,11
Ostatní (do 3 % vkladu vč.)		5 635 693	3,70
Celkem		152 000 000	100,00
z toho osoby se zvláštním vztahem k bance		0	0

Na základě nepodmíněné a dobrovolné nabídky převzetí kmenových akcií spořitelny ze dne 22. března 2002 odkoupila společnost DIE ERSTE österreichische Spar-Casse Ansteilsverwaltungssparkasse (dále jen „AVS“) celkem 35,13 %, tj. 49,46 milionů ks akcií. Tím získala společně s Erste Bank, jednající ve shodě podle ustanovení českých právních předpisů, přes 90 % akcií spořitelny, čímž došlo k výraznému omezení likvidity akcie (k volnému obchodování pouze kolem 3 % akcií). Proto na valné hromadě dne 22. května 2002 bylo schváleno zrušení registrace akcií České spořitelny, tedy jejich stažení z veřejného obchodování. Poté spořitelna učinila svým akcionářům v souladu s obchodním zákoníkem veřejný návrh smlouvy na koupi kmenových akcií osobám, které byly k 22. květnu 2002 majiteli akcií a nehlasovaly pro zrušení registrace nebo se valné hromady neúčastnily. V rámci této nabídky odkoupila celkem 583 kusy kmenových akcií, které následně v srpnu odprodala majoritnímu akcionáři Erste Bank. V důsledku uvedených transakcí, jakož i převodu akcií mezi AVS a Erste Bank, došlo ke změně struktury akcionářů, jak je zřejmé z výše uvedené tabulky. Ke dni 6. srpna 2002 bylo veřejné obchodování s akciemi spořitelny ukončeno.

V červnu 1996 emitovala spořitelna 5 090 000 globálních depozitních poukázek (GDR), reprezentujících v té době 6,7 % základního kapitálu. S těmito poukázkami nejsou spojena hlasovací práva. Depozitářem GDR je Bankers Trust Company, New York (po změně jména Deutsche Bank Trust Company Americas). V souvislosti s ukončením registrace akcií spořitelny na veřejných trzích je nyní komplementována dokumentace potřebná pro převod nevypořádaných transakcí prostřednictvím Střediska cenných papírů. K 31. prosinci 2002 se ve správě depozitáře nacházelo 44 073 (2001: 279 475; 2000: 887 709) globálních depozitních poukázek.

S cílem zvýšit vazbu zaměstnanců ke společnosti, resp. zvýšit loajalitu stávajících klíčových zaměstnanců a získat nové klíčové řídicí pracovníky rozhodla dozorčí rada Erste Bank na základě plné moci udělené valnou hromadou společnosti z 8. května 2001 o zavedení programu akcií Erste Bank pro zaměstnance (Employee Stock Ownership Programme, dále jen „ESOP“) a programu opcí na akcie Erste Bank pro manažery (Management Stock Option Programme, dále jen „MSOP“) v rámci celé finanční skupiny.

Úpis akcií ESOP se týkal všech zaměstnanců spořitelny a jejich dceřiných společností. Maximálně mohl každý zaměstnanec upsat 100 kusů akcií. Cena akcie byla stanovena na základě průměrného kurzu v březnu 2002 sníženého o 20% diskont, přičemž podmínkou pro získání diskontu je držba akcií po dobu jednoho roku. Programu se zúčastnilo celkem 466 zaměstnanců, kteří upsalí 28 186 ks akcií. Celková částka diskontu představovala 11 mil. Kč, které jsou zahrnuty v položce „Správní náklady – náklady na zaměstnance“.

Vedení banky a jejích dceřiných společností a vybraným klíčovým zaměstnancům byla poskytnuta první tranše opcí na úpis akcií v rámci programu opcí na akcie Erste Bank pro manažery pro rok 2002 (Management Erste Bank Stock Option Plan 2002). V roce 2002 bylo těmto zaměstnancům poskytnuto přibližně 73 800 opcí. Následující tranše v rámci programu v letech 2003 a 2004 budou v přibližně stejném objemu. Tyto opce budou opravňovat své držitele k získání akcií Erste Bank za průměrnou cenu akcie platnou v březnu 2002 (66 EUR), a to do pěti let po vydání každé tranše opcí. Žádná z opcí nebyla uplatněna, neboť k prvnímu uplatnění opcí dojde v dubnu 2003 s držbou akcií alespoň po dobu jednoho roku.

25. Nerozdělený zisk a ostatní složky vlastního kapitálu

Spořitelna rozdělila zisk za rok 2001 následujícím způsobem:

tis. Kč	Nerozdělený zisk	Zákonný rezervní fond	Ostatní fondy ze zisku	Emisní ážio	Ostatní kapitálové fondy
Zůstatek k 31. prosinci 2001	4 494 110	489 977	67 051	0	1 902
Zisk roku 2001	3 034 044				
Vratka nevyplacených tantiém z minulých let	519				
Příděly fondům	(332 667)	151 702	180 965		
Ostatní tvorba			3 544	1 688	
Čerpání fondů pro ostatní účely			(178 287)		
Dividendy	(456 000)				
Zůstatek po rozdělení	6 740 006	641 679	73 273	1 688	1 902

Představenstvo spořitelny navrhlo rozdělit zisk za rok 2002 takto:

tis. Kč	Nerozdělený zisk	Zákonný rezervní fond	Ostatní fondy ze zisku	Emisní ážio	Ostatní kapitálové fondy
Zůstatek k 31. prosinci 2002	6 740 006	641 679	73 273	1 688	1 902
Zisk roku 2002	6 455 667				
Příděly fondům	(432 783)	322 783	110 000		
Dividendy	(2 927 888)				
Zůstatek po rozdělení	9 835 002	964 462	183 273	1 688	1 902

Ostatní příděly se týkají sociálního fondu (ostatní fondy ze zisku) a zahrnují příděly ve výši 3 544 tis. Kč, které představují jednak splátky půjček poskytnutých zaměstnancům ze sociálního fondu a jednak zisk z provozu rekreačních zařízení. Použití sociálního fondu je v souladu s příslušnými ustanoveními kolektivní smlouvy.

Zůstatek emisního ážia představuje rozdíl mezi prodejní cenou a pořizovací cenou vlastních akcií.

26. Oceňovací rozdíly

tis. Kč	2002	2001	2000
Oceňovací rozdíly z přepočtu účastí			
Zůstatek k 1. lednu	0	0	0
Zvýšení	10	0	0
Snížení	0	0	0
Zůstatek k 31. prosinci	10	0	0
Celkem	10	0	0

27. Podrozvahové položky

(a) Neodvolatelné závazky z akceptů a indosamentů, jiných písemných závazků, hodnoty dané jako záruky a zástavy

tis. Kč	2002	2001	2000
Banky			
Akcepty směnek a indosamenty	0	0	37 972
Závazky ze záruk	84 455	117 846	108 056
	84 455	117 846	146 028
Klienti			
Závazky ze záruk	3 907 991	3 247 308	3 259 122
Hodnoty dané jako záruky	38 055	0	378 130
Ostatní potenciální závazky	700 000	165 273	254 674
	4 646 046	3 412 581	3 891 926
Závazky ze zástav	2 411 112	1 000 000	0
Akreditivy, úvěrové rámce a přísliby	44 803 667	26 037 973	34 677 760
Celkem	51 945 280	30 568 400	38 715 714

Celkově byly na podrozvahová rizika spořitelny vytvořeny rezervy ve výši 683 283 tis. Kč (2001: 690 283 tis. Kč; 2000: 656 282 tis. Kč), které jsou zahrnuty v bodě 21b) do položky „Opravné položky a rezervy na úvěrová rozvahová a podrozvahová rizika“.

(b) Potenciální pohledávky, záruky, zástavy a zajištění v jmenovité hodnotě

tis. Kč	2002	2001	2000
Přijaté přísliby	588 444	0	1 189 668
Přijaté záruky od jiných bank	5 208 237	5 766 982	17 793 657
Záruky poskytnuté státem a jinými subjekty	17 675 027	33 734 579	35 055 152
Hodnoty přijaté jako záruky	34 478 073	52 536 325	69 359 412
Kolaterály – cenné papíry (viz bod 30 přílohy)	95 063 820	58 924 639	55 679 894
Celkem	153 013 601	150 962 525	179 077 783

(c) Podrozvahové devizové, úrokové a ostatní finanční nástroje v jmenovité hodnotě

tis. Kč	2002		2001		2000	
	Pohledávky	Závazky	Pohledávky	Závazky	Pohledávky	Závazky
Zajišťovací nástroje						
Úrokové swapy	2 200 000	2 200 000	0	0	0	0
Zajišťovací nástroje celkem	2 200 000	2 200 000	0	0	0	0
Nástroje k obchodování						
FRA	198 155 680	198 155 680	225 255 820	225 255 820	102 382 520	102 382 520
Opční kontrakty	13 757 256	13 473 216	17 551 887	16 572 500	5 024 710	5 029 835
Termínové měnové operace	65 348 771	64 409 012	80 763 935	79 885 832	70 683 436	70 671 895
Spotové transakce s úrokovými nástroji	0	0	994 750	994 750	306 616	420 763
Spotové transakce s měnovými nástroji	2 428 544	2 428 389	3 181 532	3 181 655	6 383 144	6 377 232
Termínové operace s úrokovými nástroji	5 111 633	5 111 633	6 222 422	6 222 422	13 437 367	11 656 865
Termínové operace s akciovými nástroji	167 447	167 063	351 987	349 157	314 185	314 185
Úrokové swapy	345 426 103	345 426 103	242 079 406	242 079 035	38 889 843	38 889 843
Ostatní deriváty	0	0	129 488	129 488	3 538	3 538
Nástroje k obchodování celkem	630 395 434	629 171 096	576 531 227	574 670 659	237 425 359	235 746 676
Celkem	632 595 434	631 371 096	576 531 227	574 670 659	237 425 359	235 746 676

Zvýšený objem derivátových obchodů

Obchody s deriváty zahrnují transakce pro účely vlastního obchodování, z důvodu zajištění obchodů pro klienty spořitelny a pro pokrytí měnových a úrokových rizik bankovní knihy. Deriváty jsou vykazány v nominálních hodnotách, které dokumentují úroveň aktivity s těmito instrumenty, ale nevyjadřují skutečnou míru rizik s nimi spojených. Skutečnou míru rizika představují reálné hodnoty uvedené v následujících tabulkách. Ve srovnání s rokem 2001 dále vzrostl objem derivátových obchodů zejména z důvodu zvýšené poptávky pro těchto produktech ze strany klientů a dalších protistran, neboť spořitelna byla jedním z neaktivnějších tvůrců trhu.

(d) Deriváty v jmenovité a reálné hodnotě

k 31. prosinci 2002 tis. Kč	Pohledávky		Závazky	
	Jmenovitá hodnota	Reálná hodnota	Jmenovitá hodnota	Reálná hodnota
Zajišťovací nástroje				
Swapy				
burzovní				
OTC	2 200 000	(11 053)	2 200 000	39 185
Zajišťovací nástroje celkem	2 200 000	(11 053)	2 200 000	39 185
Nástroje k obchodování				
Forwardy				
burzovní				
OTC	198 155 680	(322 841)	198 155 680	349 018
Opce				
burzovní				
OTC	13 757 256	107 350	13 473 216	(216 219)
Swapy				
burzovní				
OTC	345 426 103	(11 846 537)	345 426 103	11 635 103
Ostatní				
burzovní				
OTC	73 056 395	(1 567 105)	72 116 097	2 646 163
Nástroje k obchodování celkem	630 395 434	(13 629 133)	629 171 096	14 414 065
Celkem	632 595 434	(13 640 186)	631 371 096	14 453 250

k 31. prosinci 2001 tis. Kč	Jmenovitá hodnota	Pohledávky		Závazky	
		Reálná hodnota	Jmenovitá hodnota	Reálná hodnota	Jmenovitá hodnota
Nástroje k obchodování					
Forwardy					
burzovní					
OTC	225 255 820	(743 496)	225 255 820		714 162
Opce					
burzovní					
OTC	17 551 887	59 857	16 572 500		(57 643)
Swapy					
burzovní					
OTC	248 301 457	(5 293 956)	248 301 828		5 477 781
Ostatní					
burzovní					
OTC	85 422 063	(1 719 436)	84 540 511		2 817 164
Celkem	576 531 227	(7 697 031)	574 670 659		8 951 464

k 31. prosinci 2000 tis. Kč	Jmenovitá hodnota	Pohledávky		Závazky	
		Reálná hodnota	Jmenovitá hodnota	Reálná hodnota	Jmenovitá hodnota
Nástroje k obchodování					
Forwardy					
burzovní					
OTC	47 691 260	(37 297)	54 691 260		47 927
Opce					
burzovní					
OTC	2 863 485	5 004	2 161 685		(16 096)
Swapy					
burzovní					
OTC	38 889 843	0	38 889 843		(759 914)
Ostatní					
burzovní					
OTC	147 980 771	(121 979)	140 003 888		(172 565)
Celkem	237 425 359	(154 272)	235 746 676		(900 648)

(e) Analýza derivátů podle zbytkové doby splatnosti

tis. Kč	Pohledávky	2002		2001		2000	
		Závazky	Pohledávky	Závazky	Pohledávky	Závazky	
Zajišťovací nástroje							
Swapy							
do 5 let	2 200 000	2 200 000	0	0	0	0	0
Zajišťovací nástroje celkem	2 200 000	2 200 000	0	0	0	0	0
Nástroje k obchodování							
Forwardy							
do 3 měsíců	0	0	0	0	0	0	0
do 1 roku	159 095 680	159 095 680	134 000 000	134 000 000	47 491 260	54 491 260	
do 5 let	39 060 000	39 060 000	91 255 820	91 255 820	200 000	200 000	
nad 5 let	0	0	0	0	0	0	
Opce							
do 3 měsíců	5 658 644	5 472 700	0	0	0	0	
do 1 roku	6 510 080	6 416 085	16 154 027	15 174 640	2 740 670	2 038 870	

do 5 let	1 588 532	1 584 431	1 397 860	1 397 860	122 815	122 815
nad 5 let	0	0	0	0	0	0
Swapy						
do 3 měsíců	31 726 645	31 726 645	0	0	0	0
do 1 roku	86 297 275	86 297 275	30 434 210	30 434 210	5 963 240	5 963 240
do 5 let	175 978 573	175 978 573	166 556 195	166 556 566	21 682 520	21 682 520
nad 5 let	51 423 610	51 423 610	51 311 052	51 311 052	11 244 083	11 244 083
Ostatní						
do 3 měsíců	33 809 587	33 951 144	4 176 282	4 176 405	6 689 760	6 797 995
do 1 roku	29 959 144	29 893 376	75 938 434	75 629 551	135 426 337	126 682 876
do 5 let	6 833 018	5 931 867	5 307 347	4 734 555	4 147 692	4 675 450
nad 5 let	2 454 646	2 339 710	0	0	1 716 982	1 847 567
Nástroje k obchodování celkem	630 395 434	629 171 096	576 531 227	574 670 659	237 425 359	235 746 676
Celkem	632 595 434	631 371 096	576 531 227	574 670 659	237 425 359	235 746 676

28. Hodnoty převzaté do správy a k obhospodařování

tis. Kč	2002	2001	2000
Cenné papíry klientů v úschově	4 529 106	6 221 220	1 498 573
Ostatní hodnoty v úschově	4 082 683	239	285
Cenné papíry klientů ve správě	28 283 080	9 095 354	4 489 376
Cenné papíry klientů v uložení	204 661	222 665	201 705
Cenné papíry klientů v uložení v centrálním depotu UNIVYC	77	2 658 635	3 273 469
Hodnoty převzaté k obhospodařování	3 709 251	0	0
Celkem	40 808 858	18 198 113	9 463 408

Navíc spořitelna vystupuje v roli deponitáře pro investiční, podílové a penzijní fondy, jejichž aktiva dosahují 51 324 mil. Kč (2001: 33 647 mil. Kč; 2000: 39 693 mil. Kč).

29. Hodnoty předané do správy a k obhospodařování

tis. Kč	2002	2001	2000
Cenné papíry předané do úschovy	1 371 478	3 771 580	6 478 080
Ostatní hodnoty předané do úschovy	1	2	1
Cenné papíry předané do správy	29 139 666	22 173 349	16 369 780
Cenné papíry předané k uložení	0	0	0
Cenné papíry předané k uložení v centrálním depotu UNIVYC	140 000	420 410	475 410
Hodnoty předané k obhospodařování	0	0	0
Celkem	30 651 145	26 365 341	23 323 271

30. Kolaterály přijaté v repo obchodech

tis. Kč	2002	2001	2000
Státní bezkuponové dluhopisy	748 961	12 450 986	0
Bezkuponové dluhopisy centrální banky	89 220 787	40 740 000	55 042 134
Státní kuponové dluhopisy	3 170 209	5 698 620	0
Ostatní kuponové dluhopisy	533 458	32 786	637 760
Akcie	1 390 405	2 247	0
Celkem	95 063 820	58 924 639	55 679 894

31. Celkové částky majetku a závazků v cizích měnách

tis. Kč	2002	2001	2000
Aktiva a pasiva v cizí měně			
Aktiva			
v Kč	424 986 208	414 336 602	370 530 364
v cizí měně	31 188 372	35 266 397	30 345 277
Celková aktiva	456 174 580	449 602 999	400 875 641
Pasiva			
v Kč	435 034 954	428 971 790	381 961 981
v cizí měně	21 139 626	20 631 209	18 913 660
Celková pasiva	456 174 580	449 602 999	400 875 641
Devizová pozice			
Aktiva v cizí měně			
Rozvahové položky	31 188 372	35 266 397	30 345 277
Podrozvahové položky	73 814 069	63 664 978	43 283 598
Celkem	105 002 441	98 931 375	73 628 875
Pasiva v cizí měně			
Rozvahové položky	21 139 626	20 631 209	18 913 660
Podrozvahové položky	85 033 276	85 308 831	72 302 159
Celkem	106 172 902	105 940 040	91 215 819

32. Úrokové výnosy a náklady

tis. Kč	2002	2001	2000
Úroky z vkladů a úvěrů poskytnutých jiným bankám	5 562 325	7 782 418	8 045 060
Úroky z úvěrů poskytnutých klientům	11 313 444	10 467 950	8 980 827
Úroky z dluhových cenných papírů	6 153 402	6 714 165	5 437 884
Ostatní úroky	0	187 384	107 524
Výnosy z úroků a podobné výnosy celkem	23 029 171	25 151 917	22 571 295
Úroky z vkladů a úvěrů přijatých od jiných bank	923 754	1 085 048	1 048 380
Úroky z vkladů a úvěrů přijatých od klientů	7 569 738	9 547 166	9 712 642
Úroky z emitovaných dluhových cenných papírů vč. krátkých prodejů	352 591	1 221 941	986 189
Ostatní úroky	0	6 725	1 267
Náklady na úroky a podobné náklady celkem	8 846 083	11 860 880	11 748 478
Čisté úrokové výnosy	14 183 088	13 291 037	10 822 817

V položce úroky z emitovaných dluhových cenných papírů vč. krátkých prodejů je zahrnut celkový zisk ze změn reálných hodnot zajišťovaných listů a zajišťovacích swapů 555 tis. Kč.

33. Poplatky a provize

tis. Kč	2002	2001	2000
Z úvěrových činností	1 404 686	1 319 779	928 185
Z platebního styku	4 030 857	3 714 001	3 210 676
Z operací s cennými papíry	7 966	5 688	10 478
Z devizových operací	52 000	85 394	76 880
Z operací s cennými papíry a deriváty pro klienty	205 250	257 398	245 653
z toho			
za obstarání nákupu a prodeje cenných papírů	17 084	16 023	17 157
za obhospodařování, správu, uložení a úschovu hodnot	49 575	43 780	16 818
Z ostatních finančních činností	1 361 852	1 061 245	756 087
Výnosy z poplatků a provizí celkem	7 062 611	6 443 505	5 227 959
Na úvěrové činnosti	0	0	0
Na platební styk	99 221	114 458	99 176
Na operace s cennými papíry	0	72 476	91 291
Na devizové operace	0	0	0
Na ostatní finanční činnosti	256 683	150 965	111 359
Náklady na poplatky a provize celkem	355 904	337 899	301 826
Čisté výnosy z poplatků a provizí	6 706 707	6 105 606	4 926 133

34. Zisk nebo ztráta z finančních operací

tis. Kč	2002	2001	2000
Zisk nebo ztráta z cenných papírů	618 349	1 527 178	1 368 309
Zisk nebo ztráta z devizových operací	607 126	672 296	(220 139)
Zisk nebo ztráta z kurzových rozdílů	(116 892)	(85 527)	715 751
Zisk nebo ztráta z derivátů	(25 147)	98 038	(88 863)
Zisk nebo ztráta z ostatních finančních operací	0	2 079	5 029
Čistý zisk nebo ztráta z finančních operací	1 083 436	2 214 064	1 780 087

35. Ostatní provozní výnosy a náklady

tis. Kč	2002	2001	2000
Zisky z převodu účastí	9 866	0	0
Výnosy z převodu ostatního majetku	137 786	87 777	132 784
Náhrady škod, pokut a penále	41 036	8 030	17 167
Výnosy z promlčených vkladů	385 191	0	0
Ostatní	972 361	337 849	301 222
Ostatní provozní výnosy celkem	1 546 240	433 656	451 173
Náklady z převodu účastí	29	610	0
Náklady z převodu ostatního majetku	151 486	94 743	149 559
Příspěvek do Fondu pojištění vkladů	270 066	658 739	869 684
Škody, pokuty a penále	68 402	57 379	24 045
Ostatní	46 513	151 313	16 841
Ostatní provozní náklady celkem	536 496	962 784	1 060 129

V ostatních provozních výnosech jsou zahrnuty výnosy z promlčených vkladů na vkladních knížkách bez pohybu v částce 385 191 tis. Kč a v ostatních provozních nákladech zahrnuty náklady na výplatu promlčených vkladů ve výši 16 649 tis. Kč (viz bod 3c přílohy).

36. Správní náklady

(a) Analýza správních nákladů

tis. Kč	2002	2001	2000
Osobní náklady a odměny	5 699 591	5 537 273	4 716 363
Mzdy a odměny bez mezd a odměn členů statutárních a dozorčích orgánů	3 933 599	3 930 821	3 344 015
Sociální náklady a zdravotní pojištění	1 599 666	1 432 232	1 157 541
Mzdy a odměny členů statutárních a dozorčích orgánů	47 807	34 664	66 648
v tom – představenstvo	37 205	23 372	54 951
– dozorčí rada	10 602	11 292	11 697
Ostatní náklady na zaměstnance	118 519	139 556	148 159
Ostatní správní náklady	6 262 438	6 176 080	5 117 403
Daně a poplatky	31 896	50 491	61 893
Nakupované výkony	6 230 542	6 125 589	5 055 510
z toho: náklady na audit, právní a daňové poradenství	61 294	69 975	101 567
Správní náklady celkem	11 962 029	11 713 353	9 833 766

(b) Průměrný počet zaměstnanců

	2002	2001	2000
Zaměstnanci	11 421	12 992	14 510
Členové dozorčí rady	12	12	12
Členové představenstva spořitelny	7	6	6

37. Mimořádné výnosy a náklady

tis. Kč	2002	2001	2000
Opravy výnosů minulých let	0	67 071	190 506
Výnosy ze změny účetních metod	1 112 958	370 362	384 588
Ostatní	956	0	0
Mimořádné výnosy celkem	1 113 914	437 433	575 094
Opravy nákladů minulých let	0	239 196	53 766
Náklady na změnu účetních metod	553 592	24 532	1 801 985
Ostatní	13 992	0	0
Mimořádné náklady celkem	567 584	263 728	1 855 751

K 1. lednu 2002 došlo v souvislosti se změnami v oceňování portfolií cenných papírů a účtování opravných položek k cenným papírům (viz bod 6 přílohy) k rozpuštění opravných položek z minulých let prostřednictvím účtů mimořádných výnosů ve výši 537 mil. Kč a současně k zaúčtování poklesu/zvýšení reálné hodnoty cenných papírů prostřednictvím účtů mimořádných nákladů/výnosů ve výši 554 mil. Kč, resp. 574 mil. Kč.

38. Zdanění

(a) Daň z příjmů z běžné činnosti

Úprava hospodářského výsledku za běžnou činnost před zdaněním na základ daně je obsažena v níže uvedené tabulce:

mil. Kč	2002	2001	2000
Zisk nebo ztráta za účetní období z běžné činnosti před zdaněním	9 348	4 130	1 576
Mimořádné výnosy	1 114	438	575
Mimořádné náklady	(567)	(264)	(1 856)
Zisk/ztráta před zdaněním	9 895	4 304	295
Daňově neodčitelné náklady	5 216	10 282	10 356
Výnosy nepodléhající zdanění	(6 323)	(10 303)	(12 054)
Časový nesoulad mezi účetními a daňovými odpisy	75	481	438
Odpočet daňové ztráty	(5 935)	(4 645)	0
Ostatní odpočty	(296)	(100)	0
Základ daně	2 632	19	(965)
Daňový závazek (31 %)	(816)	(6)	0
Daňové slevy	20	6	0
Daň podle dodatečných daňových přiznání	0	0	(25)
Výsledná zaplacená daň	(796)	0	(25)

K 31. prosinci 2002 činila daňová ztráta spořitelny uplatnitelná v budoucích letech 326 mil. Kč (v roce 2001: 6 138 mil. Kč). Tato daňová ztráta představuje při sazbě daně z příjmů 31 % odloženou daňovou pohledávku ve výši 101 mil. Kč (v roce 2001: 1 903 mil. Kč), jejíž realizace se předpokládá v následujícím roce.

(b) Odložená daň

Odložené daňové pohledávky a závazky se skládají z následujících položek:

mil. Kč	2002	2001	2000
Stav na počátku roku	3 320	4 590	0
Změna stavu (výkaz zisku a ztráty)	(2 643)	(1 270)	4 590
Stav na konci roku	677	3 320	4 590

Odložené daňové pohledávky a závazky se vztahují k těmto položkám:

mil. Kč	2002	2001	2000
Odložené daňové pohledávky			
Přenesená daňová ztráta z minulých let	326	6 138	10 805
Daňově neodčitelné rezervy a opravné položky	2 663	5 846	6 638
Ostatní odložené daňové pohledávky	0	1 620	1 668
Odložené daňové závazky			
Nehmotný a hmotný majetek	(804)	(729)	(985)
Saldo dočasných rozdílů celkem	2 185	12 875	18 126
Odpis daňově neodčitelných rezerv a opravných položek	0	(2 165)	(3 319)
Celkem	2 185	10 710	14 807
Sazba daně	31 %	31 %	31 %
Odložená daňová pohledávka	677	3 320	4 590

Vliv odložené daňové pohledávky na hospodářský výsledek vyplývá ze změny stavu těchto dočasných rozdílů:

mil. Kč	2002	2001	2000
Přenesené daňové ztráty minulých let	(1 802)	(1 447)	3 350
Rezervy a opravné položky	(987)	98	1 029
Ostatní dočasné rozdíly	146	79	211
Celkem	(2 643)	(1 270)	4 590

Vedení banky se domnívá, že úroveň současných a budoucích zdanitelných zisků spořitelny bude s největší pravděpodobností dostatečná k realizaci celého zůstatku odložené daňové pohledávky.

Celková daň z příjmů vykázána ve výkazu zisku a ztráty byla následující:

tis. Kč	2002	2001	2000
Splatná daň	(795 986)	0	(25 507)
Odložená daň	(2 643 003)	(1 269 897)	4 590 187
Celkem	(3 438 989)	(1 269 897)	4 564 680

39. Vztahy s osobami se zvláštním vztahem k bance

Osobami se zvláštním vztahem k bance se ve smyslu § 19 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, rozumí členové statutárních a dozorčích orgánů a vedoucí zaměstnanci banky, právnické osoby mající kontrolu nad bankou (včetně osob s kvalifikovanou účastí na těchto osobách a členů vedení těchto osob), osoby blízké členům statutárních a dozorčích orgánů, vedoucím zaměstnancům banky a osobám majícím kontrolu nad bankou, právnické osoby, ve kterých některá z výše uvedených osob má kvalifikovanou účast, osoby s kvalifikovanou účastí na bance a jakákoliv právnická osoba pod jejich kontrolou, členové bankovní rady ČNB a právnické osoby, nad kterými má banka kontrolu.

V souladu s tímto vymezením jsou osobami se zvláštním vztahem ke spořitelně především členové jejího představenstva a dozorčí rady, Erste Bank, dceřiné a přidružené společnosti Erste Bank, dceřiné a přidružené společnosti spořitelny uvedené v bodě 13 přílohy.

Banka vykazovala k 31. prosinci 2002 následující pohledávky a závazky vůči osobám se zvláštním vztahem:

tis. Kč	Dceřiné a přidružené subjekty	Členové představenstva	Členové dozorčí rady	Ostatní osoby se zvláštním vztahem
Pohledávky				
Zůstatek na začátku roku	2 158 838	4 568	3	14 438 844
Přírůstek v průběhu roku	344 059	0	85	87 446 776
Úbytek v průběhu roku	(887 721)	(110)	0	(88 398 790)
Zůstatek na konci roku	1 615 176	4 458	88	13 486 830
v tom:				
Pohledávky za bankami	0	0	0	3 932 224
Pohledávky za klienty	1 454 009	4 458	88	1 176 774
Dluhové cenné papíry	0	0	0	5 059 533
Ostatní pohledávky	161 167	0	0	3 318 299
Úrokové výnosy z úvěrů	80 165			207 213

Závazky

Zůstatek na začátku roku	1 991 105	2 659	7 563	1 342 188
Přírůstek v průběhu roku	2 516 695	0	3 941	37 695 456
Úbytek v průběhu roku	(2 043 081)	(1 793)	0	(33 056 466)
Zůstatek na konci roku	2 464 719	866	11 504	5 981 178
v tom:				
Závazky vůči bankám	318 930	0	0	2 481 419
Závazky vůči klientům	872 166	866	11 504	734 338
Závazky z dluhových cenných papírů	1 113 994	0	0	0
Ostatní závazky	159 629	0	0	2 765 421

Banka má dále ve svých aktivech zahrnutý vedle účastí v dceřiných a přidružených společnostech (viz bod 13 přílohy) také podílové listy otevřených podílových fondů spravovaných Investiční společností České spořitelny, a. s., v celkové částce 218 340 tis. Kč (viz bod 12 přílohy).

V podrozvahových položkách jsou k 31. prosinci 2002 zahrnuty následující objemy vydaných záruk (žádné záruky od osob se zvláštním vztahem k bance nebyly přijaty):

tis. Kč	Dceřiné a přidružené subjekty	Členové představenstva	Členové dozorčí rady	Ostatní osoby se zvláštním vztahem
Záruky vydané	2 716	0	0	62 342

40. Závazky vůči klientům v souvislosti s poskytováním investičních služeb

Investičními službami se ve smyslu § 8 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, rozumí přijímání a předávání pokynů týkajících se investičních instrumentů na účet zákazníka, provádění pokynů týkajících se investičních instrumentů na cizí účet, obhospodařování individuálních portfolií na základě volné úvahy v rámci smluvního ujednání se zákazníkem, je-li součástí tohoto portfolia některý z investičních instrumentů, a upisování emise investičních instrumentů nebo její umístování.

Doplňkovými investičními službami se rozumí úschova a správa jednoho nebo několika investičních instrumentů, pronájem bezpečnostních schránek, poskytování úvěrů nebo půjček zákazníkovi za účelem provedení obchodu s investičními instrumenty, jestliže poskytovatel úvěru nebo půjčky je účastníkem tohoto obchodu, poradenská činnost týkající se struktury kapitálu, průmyslové strategie a s tím souvisejících otázek, jakož i poskytování porad a služeb týkajících se fúzí a koupí podniků, služby související s upisováním emisí, poradenská činnost týkající se investování do investičních instrumentů, a provádění devizových operací souvisejících s poskytováním investičních služeb.

V souvislosti s poskytováním těchto služeb přijala spořitelna od zákazníků peněžní prostředky a investiční instrumenty nebo za tyto hodnoty pro zákazníky získala peněžní prostředky nebo investiční instrumenty, tzv. zákaznický majetek, který k 31. prosinci 2002 představoval:

tis. Kč	2002	2001	2000
Zúčtování s příkazci	74 120	9 751	9 388
Upsané cenné papíry k umístění na veřejnosti	6 658	0	0
Hodnoty převzaté k obhospodařování, do úschovy, do správy a k uložení	29 067 772	12 377 819	7 885 523
Zákaznický majetek celkem	29 148 550	12 387 570	7 894 911

41. Opravy zásadních chyb minulých let

V průběhu roku 2002 nebyly zjištěny zásadní chyby týkající se předchozích období, které by ovlivnily výši nerozděleného zisku z předchozích období.

Zpráva o vztazích

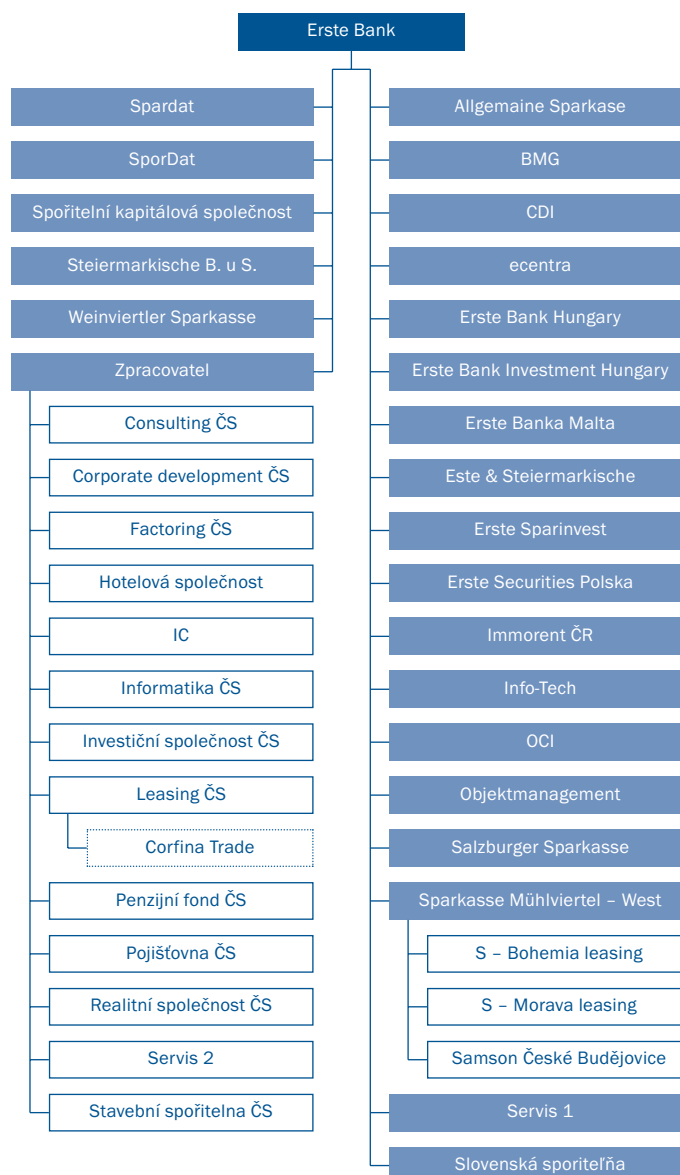
mezi propojenými osobami

podle § 66a odst. 9 obchodního zákoníku za účetní období 2002

Společnost Česká spořitelna, a. s., se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, IČ: 45244782, zapsaná v obchodním rejstříku, oddíl B, vložka 1171, vedeném Městským soudem v Praze (dále jen „zpracovatel“), je součástí podnikatelského seskupení (koncernu), ve kterém existují následující vztahy mezi zpracovatelem a ovládajícími osobami a dále mezi zpracovatelem a osobami ovládanými stejnými ovládajícími osobami (dále jen „propojené osoby“).

Tato zpráva o vztazích mezi níže uvedenými osobami byla vypracována v souladu s ustanovením § 66a odstavce 9 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, v platném znění, za účetní období 1. 1. 2002 až 31. 12. 2002 (dále jen „účetní období“). Mezi zpracovatelem a níže uvedenými osobami byly v tomto účetním období uzavřeny níže uvedené smlouvy a byly přijaty či uskutečněny následující právní úkony a ostatní faktická opatření:

A. Schéma osob, jejichž vztahy jsou popisovány

B. Ovládající osoba

Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG, Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („Erste Bank“)

Vztah ke společnosti: přímo ovládající osoba

C. Ostatní propojené osoby

Allgemeine Sparkasse Oberoesterreich Bank AG, Promenade 11, Linz, Rakousko („Allgemeine Sparkasse „)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

BMG-Warenbeschaffungsmanagement GmbH, Grimmelshausengasse 1, Vídeň, Rakousko („BMG“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

CDI-Erste Central Europe Holding Ges.m.b.H., Schellinggasse 7, Vídeň, Rakousko („CDI“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

ecetra Internet Services AG, Neutorgasse 2, Vídeň, Rakousko („ecetra“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Erste Bank Hungary Rt, Hold utca 16, Budapešť, Maďarsko („Erste Bank Hungary“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Erste Bank Investment Hungary Rt, Madach Imre Ut 13–15, Budapešť, Maďarsko („Erste Bank Investment Hungary“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Erste Bank (Malta) Limited, Regent House Bisazza Street 72, Sliema, Malta („Erste Bank Malta“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Erste & Steiermarkische Banka D.D., Varsavska 3–5, Zagreb, Chorvatsko („Erste & Steiermarkische“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.h., Habsburgergasse 1a, Vídeň, Rakousko („Erste Sparinvest“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Erste Securities Polska S.A., Al. Jana Pawla II. 23, Varšava, Polsko („Erste Securities Polska“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

IMMORENT ČR, s.r.o., Národní 973/41, Praha 1, Česká republika („Immorent ČR“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Informations-Technologie Austria GmbH, Lassallestrasse 5, Vídeň, Rakousko („Info-Tech“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

ÖCI-Unternehmensbeteiligungs-gesellschaft.m.b.H., Am Graben 21, Vídeň, Rakousko („OCI“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

OM Objektmanagement GmbH, Schwarzenbergplatz 2, Vídeň, Rakousko („Objektmanagement“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

S – Bohemia leasing, a. s., Biskupská 5, České Budějovice, Česká republika („S – Bohemia leasing“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

S – Morava leasing, a. s., Horní náměstí 18, Znojmo, Česká republika („S – Morava leasing“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Salzburger Sparkasse Bank AG, Alter Markt 3, Salzburg, Rakousko („Salzburger Sparkasse“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Samson České Budějovice, spol. s r.o., Biskupská 5, České Budějovice, Česká republika („Samson České Budějovice“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Servis 1 – ČS, a. s., Bubenská 1, Praha 7, Česká republika („Servis 1“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Slovenská sporiteľňa, a. s., Suché myto 4, Bratislava, Slovensko („Slovenská sporiteľňa“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Spardat Sparkassen – Datendienst Gesellschaft m.b.h., Geiselbergstrasse 21–25, Vídeň, Rakousko („Spardat“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Sparkasse Mühlviertel – West Bank AG, Stadtplatz 24, Rohrbach, Rakousko („Sparkasse Mühlviertel – West“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

SporDat, spol. s r.o., Prievozská 14, Bratislava, Slovensko („SporDat“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Spořitelní kapitálová společnost, a. s., Řásnovka 12, Praha 1, Česká republika („Spořitelní kapitálová společnost“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Steiermärkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Sparkassenplatz 4, Graz, Rakousko („Steiermärkische B. u S.“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Weinviertler Sparkasse AG, Hauptplatz 10, Hollabrunn, Rakousko („Weinviertler Sparkasse“)

Vztah ke společnosti: propojená osoba

Consulting České spořitelny, a. s., Ukrajinská 10, Praha 10, Česká republika („Consulting ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Corporate development České spořitelny, a. s., Na Perštýně 1/342, Praha 1, Česká republika („Corporate development“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Factoring České spořitelny, a. s., Pobřežní 46, Praha 8, Česká republika („Factoring ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Hotelová společnost, spol. s r.o., Pizeňská 103, Praha 5, Česká republika („Hotelová společnost“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

IC, spol. s r.o., Vinohradská 112, Praha 3, Česká republika („IC“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Informatika České spořitelny, a. s., Václavské nám. 21, Praha 1, Česká republika („Informatika ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Investiční společnost České spořitelny, a. s., Řásnovka 12, Praha 1, Česká republika („Investiční společnost ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Leasing České spořitelny, a. s., Střelničná 8, Praha 8, Česká republika („Leasing ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Corfina Trade, s.r.o., Střelničná 8, Praha 8, Česká republika („Corfina Trade“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň nepřímo ovládaná osoba

Penzijní fond České spořitelny, a. s., Poláčkova 1976/2, Praha 4, Česká republika („Penzijní fond ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Pojišťovna České spořitelny, a. s., nám. Republiky 115, Pardubice, Česká republika („Pojišťovna ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímo propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Realitní společnost České spořitelny, a. s., Vínohradská 112, Praha 3, Česká republika („Realitní společnost ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímý propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Servis 2 – ČS, a. s., Bubenská 1, Praha 7, Česká republika („Servis 2“)

Vztah ke společnosti: nepřímý propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s., pplk. Sochora 27, Praha 7, Česká republika („Stavební spořitelna ČS“)

Vztah ke společnosti: nepřímý propojená osoba a zároveň přímo ovládaná osoba

Bankovní obchody s propojenými osobami

Finanční poradenství

Zpracovatel v účetním období poskytl propojeným osobám služby finančního poradenství na základě smluv o poskytování finančního poradenství za běžných obchodních podmínek. V účetním období zpracovatel obdržel celkem na úplatcích 0,6 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Poskytnuté úvěry

Zpracovatel poskytl propojeným osobám finanční prostředky na základě smluv o poskytnutí úvěrů za běžných obchodních podmínek v celkovém objemu 3 224 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Syndikované úvěry

Zpracovatel v minulých účetních obdobích participoval na syndikovaných úvěrech se subparticipací propojených osob za běžných obchodních podmínek v celkovém objemu 632 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Zprostředkování prodeje a odkupu cenných papírů

Zpracovatel v účetním období poskytl propojeným osobám služby zprostředkování prodeje a odkupu cenných papírů na základě smluv o zprostředkování prodeje a odkupu cenných papírů za běžných obchodních podmínek a přijal poplatky v celkovém objemu 2 579 mil. Kč. Z titulu plnění těchto obchodů v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Prodej produktů propojených osob v síti zpracovatele

Zpracovatel uzavřel mandátní smlouvy na prodej produktů propojených osob v síti zpracovatele za běžných obchodních podmínek a v účetním období přijal poplatky v celkovém objemu 558 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Poskytnuté záruky a patronátní prohlášení

Zpracovatel poskytl propojeným osobám záruky a patronátní prohlášení na základě smluv o poskytnutí záruk a patronátních prohlášení za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu 2 469 mil. Kč. V účetním období zpracovatel obdržel poplatky v objemu 32 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Přijaté záruky

Zpracovatel přijal od propojených osob záruky na základě smluv o přijetí bankovních záruk za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu 829 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Běžné účty, termínované vklady a kontokorenty přijaté

Zpracovatel v účetním období poskytl propojeným osobám peněžní služby spojené s vedením běžných, termínovaných bankovních účtů, lora účtů a kontokorentů na základě smluv o zřízení a vedení účtů za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu zůstatků ke konci roku 2002 na běžných a termínovaných účtech 6 523 mil. Kč a zůstatků ke konci roku 2002 na kontokorentních účtech v celkovém objemu 37 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Běžné účty a termínované vklady poskytnuté

Zpracovatel v účetním období uložil na běžných účtech, nostro účtech a termínovaných bankovních účtech propojených osob peněžní prostředky na základě smluv o zřízení a vedení účtů za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu zůstatků ke konci roku 2002 2 944 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovateli nevznikla žádná újma.

Všeobecné limity

Zpracovatel má v schválené všeobecné limity na operace s propojenými osobami, které se vztahují na běžné a termínované vklady a úvěry, deriváty a nakoupené vlastní cenné papíry v celkovém objemu 39 404 mil. Kč, v rámci těchto limitů činila celková hrubá angažovanost vůči propojeným osobám ke konci roku 2002 16 500 mil. Kč. Z titulu těchto operací v daném účetním období zpracovatel nevznikla žádná újma.

Nákup a prodej cenných papírů a akreditivů

Zpracovatel v účetním období nakoupil a prodal cenné papíry a akreditivy propojeným osobám v celkovém objemu 143 950 mil. Kč. Tyto obchody se uskutečnily za standardních tržních podmínek a zpracovatel nevznikla žádná újma.

Depozitářské služby

Zpracovatel v účetním období poskytl propojeným osobám služby depozitáře na základě smluv o poskytování služeb depozitáře za běžných obchodních podmínek a přijal poplatky v celkovém objemu 23 mil. Kč. Z titulu plnění těchto smluv v daném účetním období zpracovatel nevznikla žádná újma.

Úvěry poskytované zaměstnancům Finanční skupiny České spořitelny

Zpracovatel na základě uzavřených smluv poskytuje zaměstnancům členských společností Finanční skupiny České spořitelny standardní úvěry fyzickým osobám za prime rate úrokové sazby. Z titulu poskytování těchto úvěrů v daném účetním období zpracovatel nevznikla žádná újma.

Nakoupené vlastní cenné papíry propojených osob

Zpracovatel nakoupil a prodal vlastní cenné papíry propojených osob za běžných obchodních podmínek, a to v celkovém objemu 5 981 mil. Kč. Z titulu plnění těchto obchodů v daném účetním období zpracovatel nevznikla žádná újma.

Nebankovní obchody s propojenými osobami**Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG**

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Přijaté poradenské služby

Zpracovatel přijal od smluvní strany poradenské služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva o podpoře managementu	Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG	29. 1. 2001	do 28. 2. 2002	Poskytnutí poradenských služeb	193 600 EUR	Nevznikla

Licenční smlouva

Zpracovatel uzavřel se smluvní stranou licenční smlouvu:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Trademark License Agreement	Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG	1. 5. 2002	1. 5. 2002	Užívání ochranné známky	970 tis. EUR	Nevznikla

Vyplacené dividendy

Zpracovatel vyplatil v účetním období dividendy:

Právní titul	Protistrana	Datum plnění	Výše plnění	Případná újma
Rozhodnutí valné hromady	Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG	2002	456 mil. Kč	Nevznikla

Ostatní

Zpracovatel v účetním období dále uzavřel tyto smlouvy:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Market making contract	Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG	30. 9. 2002	od 30. 9. 2002 do 25. 11. 2002	Tvorba trhu s akciemi smluvní strany na Burze cenných papírů v Praze	Bez finančního vyjádření	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Participace na licenční smlouvě	Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG	10. 12. 2002	10. 12. 2002	Účast na skupinové licenční smlouvě pro produkty ARIS	11 216 tis. Kč	Nevznikla

Titul	Protistrana	Období	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Program úpisu akcií Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG pro zaměstnance „ESOP“	Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG	2002	Uhrazení 20% diskontu při úpisu 28 186 akcií 466 zaměstnanci, kteří využili možnost úpisu	11 mil. Kč	Nevznikla

Allgemeine Sparkasse Oberoesterreich Bank AG

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti nebankovních obchodů, které jsou však nemateriálního charakteru. Vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

BMG-Warenbeschaffungsmanagement GmbH

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru, vztahy v oblasti nebankovních obchodů jsou nemateriálního charakteru.

CDI-Erste Central Europe Holding Ges.m.b.H.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru.

Prodej podílu na majetkové účasti

Zpracovatel prodal smluvní straně podíl na vlastní majetkové účasti:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Sale contract	CDI-Erste Central Europe Holding Ges.m.b.H.	20. 12. 2002	20. 12. 2002	Prodej 24,8% podílu ve společnosti Corporate Development České spořitelny, a. s.	4 556 tis. Kč	Nevznikla

ecetra Internet Services AG

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru.

Upsání akcií

Zpracovatel ve spolupráci se smluvní stranou založil společnost:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Zakladatelská smlouva	ecetra Internet Services AG	15. 10. 2002	15. 10. 2002	Založení společnosti Brokerjet	Upsání akcií v objemu 81,6 mil. Kč	Nevznikla

Erste Bank Hungary Rt

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Erste Bank Investment Hungary Rt

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Erste Bank (Malta) Limited

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Erste & Steiermarkische Banka D.D.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

ERSTE-SPARINVEST Kapitalanlagegesellschaft m.b.h.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Erste Securities Polska S.A.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Immorent ČR, s.r.o.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Pronájem nebytových prostor

Zpracovatel si pronajal od smluvní strany kancelářské prostory:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění a množství	Finanční vyjádření	Případná újma
Nájemní smlouva	IMMORENT ČR, s.r.o.	1. 6. 1999	1. 7. 1999	Nájem kancelářských a obchodních prostorů a parkovací místa	5 950 tis. Kč	Nevznikla

Informations-Technologie Austria GmbH

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru, vztahy v oblasti nebankovních obchodů jsou nemateriálního charakteru.

ÖCI-Unternehmensbeteiligungs- gesellschaft m.b.H.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru.

Služby

Zpracovatel uzavřel tuto smlouvu, na základě které obdržel v účetním období tuto službu:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění a množství	Celková výše plnění v roce 2002	Případná újma
Management service agreement	ÖCI-Unternehmensbeteiligungs- gesellschaft.m.b.H.	7. 7. 2000	1. 8. 2000	Poskytování manažerských a konzultačních odborných služeb	355 250 tis. Kč	Nevznikla

OM Objektmanagement GmbH

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru, vztahy v oblasti nebankovních obchodů jsou nemateriálního charakteru.

S – Bohemia leasing, a. s.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

S – Morava leasing, a. s.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Salzburger Sparkasse Bank AG

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Samson České Budějovice, spol. s r.o.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Servis 1 – ČS, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Nákup služeb

Zpracovatel uzavřel v účetním období tyto smlouvy, na základě kterých přijal v účetním období služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Poradenství	Servis 1 – ČS, a. s.	2002	2002	Poradenství v rámci přípravy a plánovací fáze projektu CPS a ostatních projektů skupiny, příprava kontraktačních vztahů a koordinace skupinových projektů	97 638 tis. Kč	Nevznikla

Slovenská sporiteľňa, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Prodej podílu na majetkové účasti

Zpracovatel prodal smluvní straně podíl na vlastní majetkové účasti:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Sale contract	Slovenská sporiteľňa, a. s.	20. 12. 2002	20. 12. 2002	Prodej 25% podílu ve společnosti Corporate Development ČS, a. s.	8 284 tis. Kč	Nevznikla

Spardat Sparkassen – Datendienst Gesellschaft m.b.h.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy bankovního charakteru, vztahy v oblasti nebankovních obchodů jsou nemateriálního charakteru.

Sparkasse Mühlviertel – West Bank AG

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

SporDat, spol. s r.o.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Nákup služeb

Zpracovatel u smluvní strany nakoupil poradenské a servisní služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
12 smluv servisních, poradenských a prováděcích	SporDat spol. s r.o.	2002	2002	Servis a podpora produktů Starbank	3 012 tis. USD, za servis 141 tis. USD měsíčně	Nevznikla

Spořitelní kapitálová společnost, a. s.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Steiermärkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Weinviertler Sparkasse AG

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Consulting České spořitelny, a. s.,

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Nákup služeb

Zpracovatel uzavřel v účetním období tyto smlouvy, na základě kterých mu byly poskytnuty v účetním období služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouvy o poskytování poradenských služeb	Consulting České spořitelny, a. s.	2002	2002–2003	Poradenství	14 011 tis. Kč	Nevznikla

Corporate development České spořitelny, a. s.,

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Nákup služeb

Zpracovatel uzavřel či měl uzavřeny v účetním období tyto smlouvy, na základě kterých přijal tyto služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Subdodavatelské mandátní smlouvy	Corporate development České spořitelny, a. s.	19. 12.2001 a 2. 1. 2002	Od data uzavření na dobu neurčitou	Poradenská činnost pro klienty při nákupu akcií a samostatně převoditelných práv spojených s akciemi cílové společnosti	95 % z úplaty zaplacené klientem	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Mandátní smlouva	Corporate development České spořitelny, a. s.	4. 11. 2002	Od data uzavření na dobu neurčitou	Poskytování poradenských služeb souvisejících s postoupením pohledávek za třetími osobami	1,6 % z objemu realizované transakce	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
5× Appointment Letter	Corporate development České spořitelny, a. s.	2002	Od data uzavření na dobu neurčitou	Poradenská činnost v oblasti záležitostí vyplývajících ze vztahu s akcionáři ČS	Celkem: 12 586 tis. Kč	Nevznikla

Factoring České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti nebankovních obchodů, které jsou však nemateriálního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Hotelová společnost, spol. s r.o.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

IC, spol. s r.o.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Informatika České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Nákup zboží, materiálu, výrobků a dalších věcí

Zpracovatel uzavřel v účetním období tyto smlouvy, na základě kterých nakoupil v účetním období zboží, materiál, výrobky či další věci:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Kupní smlouvy	Informatika České spořitelny, a. s.	2002	2002	Nákup výpočetní techniky	190 mil. Kč	Nevznikla

Služby přijaté

Zpracovatel uzavřel v účetním období tyto smlouvy, na základě kterých přijal služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Rámcová smlouva 1/2001	Informatika České spořitelny, a. s.	2001	2001	Rámcová smlouva na nákup a prodej HW a SW	Bez finančního vyjádření	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
3× Prováděcí smlouva	Informatika České spořitelny, a. s.	2001 a 2002	2001 a 2002	Zajištění HW a SW servisu a servis systémů	Smlouvy jsou uzavřeny za běžných obchodních podmínek.	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva č. 1002/01	Informatika České spořitelny, a. s.	2001	2001	Smlouva o uskladnění náhradních dílů a jejich používání při opravách	Smlouva je uzavřena za běžných obchodních podmínek.	Nevznikla

Služby poskytnuté

Zpracovatel uzavřel v účetním období smlouvy, na základě kterých poskytl služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouvy o nájmu nebytových prostor	Informatika České spořitelny, a. s.	2001–2002	2001–2002	Nájem nebytových prostor	13 274 tis. Kč	Nevznikla

Ostatní smlouvy

Zpracovatel uzavřel v účetním období tyto další smlouvy:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Rámcová smlouva o spolupráci	Informatika České spořitelny, a. s.	1998	1998	Obecná úprava podmínek vzájemné spolupráce	Bez finančního plnění	Nevznikla

Investiční společnost České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Přijaté dividendy

Zpracovatel přijal v účetním období dividendy:

Právní titul	Protistrana	Datum plnění	Výše plnění	Případná újma
Rozhodnutí valné hromady	Investiční společnost České spořitelny, a. s.	2002	369 750 tis. Kč	Nevznikla

Ostatní

Zpracovatel uzavřel se smluvní stranou tyto smlouvy:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Základní smlouva o vzájemné spolupráci	Investiční společnost České spořitelny, a. s.	23. 6. 2000	Na dobu neurčitou	Společně realizované obchodní aktivity ke klientským segmentům	Konkretizace spolupráce a případné finanční závazky v konkrétních smlouvách	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva o společné reklamní kampani	Investiční společnost České spořitelny, a. s.	18. 3. 2002	Na dobu určitou do 31. 12. 2002	Společná reklamní kampaň ISČS a ČS na otevřené podílové fondy	12 008 tis. Kč	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva o správě a vedení personální a mzdové agendy	Investiční společnost České spořitelny, a. s.	11. 12.2002	Na dobu neurčitou od 1. 1. 2003	Správa a vedení personální a mzdové agendy ISČS	V roce 2002 bez finančního vyjádření	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
3× Dohody o úhradě vícenákladů a finančním vypořádání	Investiční společnost České spořitelny, a. s.	2002	Jednorázové smlouvy	Úhrada vícenákladů vzniklých v souvislosti se stěhováním a zhodnocováním objektů	Skutečně vyfakturované náklady 17 731 tis. Kč	Nevznikla

Leasing České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Přijatý leasing

Zpracovatel uzavřel tyto leasingové smlouvy, na základě kterých přijal leasing na movité a nemovité věci:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis předmětu leasingu	Celkový součet splátek a akontace	Finanční plnění	Případná újma
Leasingové smlouvy	Leasing České spořitelny, a. s.	2002	2002–2005	Dopravní technika	48 018 tis. Kč	7 333 tis. Kč za rok 2002	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis předmětu leasingu	Celkový součet splátek a akontace	Finanční plnění	Případná újma
Leasingové smlouvy	Leasing České spořitelny, a. s.	1996–2001	1996–2002	Dopravní technika, technologie	1 587 598 tis. Kč	50 828 tis. Kč v roce 2002	Nevznikla

Služby

Zpracovatel uzavřel tyto smlouvy, na základě kterých v účetním období poskytl služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva o užití loga a obchodního jména ČS za 2002	Leasing České spořitelny, a. s.	2002	Na dobu neurčitou	Postoupení společnosti oprávnění k výkonu práva užít logo Leasing České spořitelny	17 888 tis. Kč	Nevznikla

Přijaté dividendy

Zpracovatel přijal v účetním období dividendy:

Právní titul	Protistrana	Datum plnění	Výše plnění	Případná újma
Rozhodnutí valné hromady	Leasing České spořitelny, a. s.	2002	40 309 tis. Kč	Nevznikla

Corfina Trade, s.r.o.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Penzijní fond České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Pronájem

Zpracovatel v účetním období pronajal nebytové prostory na základě těchto smluv:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouvy o nájmu nebytových prostor a věcí movitých	Penzijní fond České spořitelny, a. s.	1999	1999–2002	Nájemní smlouva na oblastní pracoviště a pronájem kancelářských ploch včetně kancelářského vybavení	5 840 tis. Kč	Nevznikla

Pojišťovna České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Přijaté služby

Zpracovatel přijal v účetním období služby na základě těchto smluv:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Pojistné smlouvy	Pojišťovna České spořitelny, a. s.	1996–2002	1996–2002	Poskytování pojistných služeb smluvní stranou	71 564 575 Kč	Nevznikla

Pronájem

Zpracovatel v účetním období pronajal nebytové prostory na základě těchto smluv:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Pronájem nebytových prostor	Pojišťovna České spořitelny, a. s.	1996–2002	1996–2002	Pronájem nebytových prostor	20 163 175 Kč	Nevznikla

Služby

Zpracovatel uzavřel tyto smlouvy, na základě kterých v účetním období poskytl služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva o postoupení oprávnění k výkonu práva užít logo společnosti – ochranná známka, smlouva č.456/02	Pojišťovna České spořitelny, a. s.	4. 12. 2002	31. 12.2002 a další roky	Poskytnutí oprávnění k výkonu práva užít logo	10 191 tis. Kč	Nevznikla

Realitní společnost České spořitelny, a. s.

Zpracovatel neidentifikoval žádné vztahy nebankovního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Servis 2 – ČS, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti nebankovních obchodů, které jsou však nemateriálního charakteru, vztahy v oblasti bankovních obchodů jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.

Zpracovatel identifikoval vztahy v oblasti bankovních obchodů, které jsou uvedeny v části „Bankovní obchody s propojenými osobami“.

Služby

Zpracovatel uzavřel tyto smlouvy, na základě kterých v účetním období poskytl služby:

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva	Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	2001	Na dobu neurčitou	Úhrada postoupení oprávnění k výkonu práva užití loga a obchodního jména	8 192 tis. Kč	Nevznikla

Název	Smluvní strana	Datum uzavření	Datum účinnosti	Popis plnění	Finanční vyjádření	Případná újma
Smlouva	Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	2000	2000-2002	Odborné konzultace a výkony potřebné k realizaci stavby sídla společnosti.	6 088 tis. Kč	Nevznikla

Přijaté dividendy

Zpracovatel přijal v účetním období dividendy:

Právní titul	Protistrana	Datum plnění	Výše plnění	Případná újma
Rozhodnutí valné hromady	Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.	2002	214 800 tis. Kč	Nevznikla

D. Závěr

S ohledem na námi přezkoumané právní vztahy mezi zpracovatelem a propojenými osobami je zřejmé, že v důsledku smluv, jiných právních úkonů či ostatních opatření uzavřených, učiněných či přijatých zpracovatelem v účetním období 2002 v zájmu nebo na popud jednotlivých propojených osob nevznikla zpracovateli žádná újma.

V Praze dne 31. března 2003

Dušan BARAN
místopředseda představenstva
a 1. náměstek generálního ředitele

Martin ŠKOPEK
člen představenstva
a náměstek generálního ředitele

Česká spořitelna je neodmyslitelnou součástí české společnosti.

Je aktivní na poli kultury, školství, sportu, zdravotnictví a v sociální oblasti.

Finanční skupina České spořitelny

Údaje podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (IFRS), pokud není uvedeno jinak

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s.

Stavební spořitelna České spořitelny, a. s., se sídlem Vinohradská 180, Praha 3, byla založena 22. června 1994. Předmětem podnikání stavební spořitelny je poskytování finančních služeb v souladu se zákonem č. 96/93 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření. Základní kapitál činí 750 mil. Kč. Česká spořitelna se podílí 60,5 % (454 mil. Kč), zbývající část ve výši 39,5 % je majetkem rakouské Erste Bank der oesterreichischen Sparkassen AG.

Stavební spořitelna České spořitelny nabízí pro své klienty stavební spoření se státním příspěvkem a se zákonným nárokem na stavební úvěr. Počtem sjednaných smluv zaujímá stabilně druhé místo na trhu stavebního spoření v České republice.

V roce 2002 uzavřela 337 tisíc nových smluv o stavebním spoření, což představuje 26 % všech nově uzavřených smluv v České republice. Síť poboček České spořitelny se na nově uzavřených smlouvách podílela 60 %. V meziročním srovnání se rovněž o 26 % zvýšil počet poskytnutých překlenovacích úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření. Vysoký počet nových smluv se pozitivně projevil v nárůstu finančních zdrojů a bilanční sumy. Pozitivní dopad na zisk společnosti měl meziroční nárůst objemu přijatých poplatků a úspora všeobecných provozních nákladů. V oblasti výnosů se v porovnání s předchozím obdobím negativně projevil dopad ze snížení úrokových sazeb na finančním trhu. Ve vztahu k mateřské bance bylo v roce 2002 vyplaceno na dividendách za rok 2001 215 mil. Kč. Trh stavebního spoření v České republice ještě není zcela stabilizován a rozdělen mezi stávající subjekty. Podstatnou roli na budoucím dělení trhu může sehrát Česká spořitelna zejména v oblasti nabídky a prodeje produktu na svých pobočkách.

	2002	2001	2000
základní kapitál (mil. Kč)	750	750	750
bilanční suma (mil. Kč)	47 541	34 178	29 313
pohledávky za klienty (mil. Kč)	7 196	5 489	3 758
vklady klientů (mil. Kč)	45 325	29 317	25 552
hospodářský výsledek (mil. Kč)	281	201	204
počet klientů (tis.)	1 125	911	739
počet vlastních obchodních míst	102	88	68
průměrný počet zaměstnanců	310	302	290

Kontaktní adresa: Vinohradská 180, 130 11 Praha 3

Bezplatná info-linka: 800 207 207

Poradenská linka: 224 309 179, 224 309 134

Informační linka pro klienty TELEBUS: 224 309 309

Telefon: 224 309 111

Fax: 224 309 112

Internet: www.burinka.cz

e-mail: burinka@csst.cz

Pojišťovna České spořitelny, a. s.

Pojišťovna České spořitelny, a. s., se sídlem Smilova 547, Pardubice (od září 2002 se sídlem náměstí Republiky 115, Pardubice) vznikla 1. října 1992 a pojišťovací činnost zahájila 1. ledna 1993. V roce 1995 do ní kapitálově vstoupila Česká spořitelna. K další významné změně kapitálového portfolia došlo v průběhu roku 2000, kdy do Pojišťovny České spořitelny kapitálově přistoupila jedna z hlavních rakouských pojišťoven Sparkasse Versicherung AG, dceřiná společnost Erste Bank, formou navýšení základního kapitálu o 500 mil. Kč. Základní kapitál v současné době činí 1 117 mil. Kč a Česká spořitelna se podílí 55,25 %, zbývající část ve výši 44,75 % je majetkem rakouské společnosti Sparkasse Versicherung. Nová výše základního kapitálu zařadila Pojišťovnu České spořitelny mezi nejlépe kapitálově vybavené pojišťovny na českém trhu.

Pojišťovna nabízí základní typy pojištění: pojištění životní a úrazové, pojištění průmyslu a podnikatelů, pojištění majetku a odpovědnosti občanů za škody, cestovní pojištění, pojištění motorových vozidel, pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem vozidla. Součástí této nabídky jsou i pojišťovací programy pro podnikatele, živnostníky, profesní sdružení a komory, pro města a obce a pro vybrané okruhy klientů.

V roce 2002 byla dokončena rozsáhlá restrukturalizace pojišťovny, zaměřená na zlepšení ziskovosti, organizace a řízení společnosti. Výsledkem je zeštíhlení obchodní sítě o 39 obchodních zastoupení na 34 při dosažení čistého zisku ve výši 171 mil. Kč. Tento výsledek byl dosažen i při mimořádných škodách v souvislosti s rozsáhlými povodněmi v srpnu roku 2002. Pojišťovna České spořitelny se podílela na pojistném plnění povodňových škod v objemu 2 547 mil. Kč. V meziročním srovnání vzrostlo předepsané pojistné o téměř 72 % na 6 281 mil. Kč, což svědčí o narůstající důvěře klientů v kvalitu poskytovaných služeb. Na tomto nárůstu se významně podílelo životní pojištění, kde předepsané pojistné meziročně vzrostlo o 241 % na 3 545 mil. Kč.

	2002	2001	2000
základní kapitál (mil. Kč)	1 117	1 117	1 117
bilanční suma (mil. Kč)	8 015	4 240	3 574
předepsané pojistné (mil. Kč)	6 281	3 659	3 022
hospodářský výsledek (mil. Kč)	171	104	-220
počet pojistných smluv (tis. ks)	847	749	486
počet vlastních obchodních míst	34	73	118
počet pracovníků	709	819	1 184

Kontaktní adresa: Nám. Republiky 115, 530 02 Pardubice

Telefon: 466 051 110

Fax: 466 051 380

Internet: www.pojistovnacs.cz

e-mail: pojistovnacs@pojistovnacs.cz

Penzijní fond České spořitelny, a. s.

Penzijní fond České spořitelny, a. s., byl založen dne 24. srpna 1994 a vznikl zapsáním do obchodního rejstříku soudu v Praze dne 23. prosince 1994. Sídlo společnosti je Poláčkova 1976/2, Praha 4. Společnost má základní kapitál ve výši 100 mil. Kč. Od března 2001 je jejím 100% vlastníkem Česká spořitelna. Hlavním předmětem činnosti je poskytování penzijního připojištění podle zákona o penzijním připojištění se státním příspěvkem.

Penzijní fond České spořitelny upevnil v průběhu roku 2002 svoji pozici jednoho z největších penzijních fondů v České republice. V silné konkurenci ostatních penzijních fondů dokázal zvýšit svůj tržní podíl měřený dle objemu finančních prostředků na osobních účtech klientů, a to na téměř 11 %. Na konci roku 2002 poskytoval Penzijní fond České spořitelny své služby téměř 376 tisícům klientů. Dle jejich počtu zaujímal druhé místo na trhu s tržním podílem téměř 15 %.

Na obchodních výsledcích Penzijního fondu České spořitelny se v roce 2002 významně podílel rozvoj spolupráce se zaměstnavateli včetně malých a středních podniků. Na konci roku 2002 spolupracoval Penzijní fond České spořitelny v rámci firemního programu pro zaměstnavatele s více než 2 900 zaměstnavateli. V roce 2002 vytvořil Penzijní fond České spořitelny zisk po zdanění ve výši 238 mil. Kč podle českých účetních standardů (CAS), což představuje oproti loňskému roku zvýšení o téměř 68 mil. Kč. Vyššího zisku dosáhl fond díky dodržování konzervativních pravidel investování. Dalším faktorem, který pozitivně ovlivnil výši zisku, byl objem finančních prostředků ve správě, který během roku narostl o bezmála 2,0 mld. Kč. V oblasti správy finančních aktiv sledoval Penzijní fond České spořitelny svůj strategický cíl – dosažení co nejvyššího zhodnocení majetku při zachování nízké míry finančních rizik. Finanční prostředky fond investoval zejména do českých, převážně státních dluhopisů s nízkým stupněm rizika nesplacení, do dluhopisů maďarských a polských a do státních pokladničních poukázek.

	2002	2001	2000
základní kapitál (mil. Kč)	100	100	100
kapitálové fondy (mil. Kč)*	6 944	4 986	4 233
hospodářský výsledek (mil. Kč) dle CAS**	238	170	167
hospodářský výsledek (mil. Kč) dle IFRS	430	68	80
bilanční suma (mil. Kč) dle IFRS	7 439	5 175	4 492
počet účastníků (tis.)	376	360	310
počet pracovníků	56	56	60

*údaj vyjadřuje objem prostředků na osobních účtech klientů

**podle zákona o penzijním připojištění rozděluje penzijní fond mezi své klienty minimálně 85 % zisku vytvořeného dle českých účetních standardů (CAS)

Kontaktní adresa: Poláčkova 1976/2, 140 21 Praha 4

Telefon: 261 075 116-7

Fax: 261 075 189

Internet: www.pfcs.cz

e-mail: pfcs@pfcs.cz

Investiční společnost České spořitelny, a. s.

Investiční společnost České spořitelny, a. s., se sídlem Poláčkova 1976/2, 140 21, Praha 4, vznikla 27. prosince 1991. Jediným akcionářem od jejího vzniku je Česká spořitelna. V průběhu roku 2002, kdy investiční společnosti sdružené v Unii investičních společností České republiky (UNIS ČR) zaznamenaly nárůst objemu spravovaných aktiv o více než 50 %, Investiční společnost České spořitelny dosáhla nárůstu aktiv o více než 60 %, čímž jednoznačně potvrdila své postavení největší investiční společnosti v České republice.

Rok 2002 byl na globálních kapitálových trzích ve znamení prohlubujících se ztrát. Nicméně tento negativní vývoj více než dostatečně vyrovnával růst segmentu fondů peněžního trhu a dluhopisů. Z vývoje nejvíce profitoval otevřený podílový fond peněžního trhu SPOROINVEST a otevřený podílový dluhopisový fond SPOROBOND. Očekávání překročil otevřený podílový dluhopisový fond TRENDOND, který investuje v zemích aspirujících na členství v Evropské unii.

Objem majetku ve fondech obhospodařovaných Investiční společností České spořitelny vzrostl v roce 2002 o 15 mld. Kč a společnost tak posílila svůj podíl na trhu ze 40 % na 45 %. Za nárůstem obhospodařovaného majetku stojí loňský vývoj úrokových sazeb, které se razantně snížily a přinutily drobné investory k hledání alternativ k termínovaným vkladům.

V roce 2002 ekonomické ukazatele Investiční společnosti České spořitelny předčily očekávání. Na výsledku se velkou měrou podílely zvýšené prodeje a také strukturální a organizační změny, které mimo jiné přinesly i snížení provozních nákladů.

	2002	2001	2000
základní kapitál (mil. Kč)	70	70	70
vlastní kapitál (mil. Kč)	406	817	1 004
bilanční suma (mil. Kč)	503	1 003	1 229
čistý zisk (mil. Kč)	-8	38	422
objem spravovaného majetku (mld. Kč)	40,1	24,7	32,9
počet pracovníků	58	73	95

Kontaktní adresa: Poláčkova 1976/2, 140 21 Praha 4

Telefon: 222 180 111

Fax: 222 180 135

Internet: www.iscs.cz

e-mail: iscs@iscs.cz

Leasing České spořitelny, a. s.

Leasingová společnost Leasing České spořitelny, a. s., se sídlem Střelničná 8/1680, 180 00 Praha 8, vznikla 1. ledna 1996. Od prosince 1996 je jejím 100% vlastníkem Česká spořitelna. Základní jmění dosahuje výše 300 mil. Kč. Leasing České spořitelny zaujímá na leasingovém trhu v České republice podle objemu nově uzavřených obchodů za rok 2002 sedmé místo. Činnost společnosti se soustřeďuje zejména na finanční leasing v širokém spektru komodit, ve kterých dominují osobní a užitkové vozy (v oblasti dopravní techniky), strojírenství a energetika (v oblasti technologií), na operativní leasing a doplňkově také na drobný finanční leasing a na poskytování spotřebitelských úvěrů ve formě splátkového prodeje.

Za rok 2002 dosáhl hospodářský výsledek hodnoty 77 mil. Kč. V průběhu roku 2002 významně vzrostl objem nově uzavřených obchodů, a to o 14 % proti roku 2001, a také se zvýšil objem bilanční sumy, a to o 6 % ve srovnání s rokem 2001. Vytvořenými opravnými položkami a rezervami společnost Leasing České spořitelny pokrývá veškerá známá rizika vyplývající z portfolia uzavřených leasingových smluv. Mezi významné skutečnosti, které pozitivně ovlivnily plnění obchodních cílů společnosti v roce 2002, patří intenzivní spolupráce s mateřskou bankou.

	2002	2001	2000
základní jmění (mil. Kč)	300	300	300
bilanční suma (mil. Kč)	7 134	6 705	6 105
výše kontraktace (mil. Kč)	5 323	4 664	4 304
hospodářský výsledek (mil. Kč)	77	65	101
počet nově uzavřených smluv	12 353	16 963	14 403
počet vlastních obchodních míst	4	4	4
počet pracovníků	116	118	110

Kontaktní adresa: Střelničná 8/1680, 180 00 Praha 8

Telefon: 266 095 101, 284 681 875

Fax: 266 095 349

Internet: www.leasingcs.cz

Factoring České spořitelny, a. s.

Factoring České spořitelny, a. s., vznikl v listopadu 1995 původně jako CS Factoring, s.r.o. V roce 1997 se společnost přeměnila na akciovou společnost, přičemž Česká spořitelna získala 10% podíl. 20. června 2001 pak odkoupila zbytek akcií od původních majitelů a stala se 100% vlastníkem společnosti. Sídlem společnosti je Pobřežní 46, Praha 8 a základní kapitál dosahuje výše 84 mil. Kč.

Činnost společnosti se soustřeďuje na factoring tuzemský, exportní, importní a správu pohledávek v širokém spektru komodit, ve kterých dominuje podniková klientela v oblasti spotřebního průmyslu, potravinářství, dodavatelů do obchodních řetězců, chemie, hutnictví apod.

Rok 2002 byl pro Factoring České spořitelny rokem úspěšným. Proběhla rozsáhlá restrukturalizace společnosti, zaměřená na zlepšení organizace a řízení. Aby dosáhl vyšší efektivity a využil nových elektronických forem zpracování, zavedl Factoring České spořitelny v roce 2002 nový informační systém. Společnost výrazně zvýšila svůj podíl na trhu a s přibližně 19 % se zařadila na třetí místo na trhu factoringových společností v České republice. V meziročním srovnání také podstatně vzrostl počet klientů. Trend nastoupený v roce 2002 je dobrým základem pro další nárůst obrátů a zvyšování tržního podílu, přičemž jedním ze základních předpokladů bude i nadále diverzifikace rizik a důsledné zajišťování pohledávek.

	2002	2001	2000
základní kapitál (mil. Kč)	84	84	30
bilanční suma (mil. Kč)	2 973	1 327	1 296
výše kontraktace (mil. Kč)	9 685	5 034	7 794
hospodářský výsledek (mil. Kč)	17	18	-40
průměrný počet zaměstnanců	28	23	23

Kontaktní adresa: Pobřežní 46, 186 00 Praha 8

Telefon: 246003311

Fax: 246003319

Internet: www.factoringcs.cz

Consulting České spořitelny, a. s.

Společnost Consulting České spořitelny, a. s., se sídlem Ukrajinská 10, Praha 10, vznikla 8. června 1995. V prosinci 2002 navýšila Česká spořitelna podíl ve společnosti Consulting České spořitelny na 100 %. V souladu s tím získal také Consulting v rámci finanční skupiny novou strategickou pozici – získal statut poradenské společnosti pomocných bankovních služeb. V neposlední řadě se změnil i název společnosti na Consulting České spořitelny, a. s. Od roku 1999 má společnost certifikovaný systém jakosti podle normy ISO 9001. Činnost společnosti je zaměřena v souladu s potřebami Finanční skupiny České spořitelny na oblasti manažerské poradenství, poradenství v oblasti informačních systémů a informačních technologií, finanční a ekonomické poradenství a oceňování movitého a nemovitého majetku.

Čistý hospodářský výsledek za rok 2002 představuje ztrátu –0,3 mil. Kč (v roce 2001: 4,4 mil. Kč). Výsledek hospodaření byl ovlivněn zaúčtováním rezervy na daň z převodu nemovitosti (v souvislosti s prodejem části podniku v prosinci 2002; daň bude uhrazena v roce 2003) ve výši 1 mil. Kč. Dalším důvodem meziročního snížení zisku byla redukce několika projektů v České spořitelně na začátku listopadu 2002. Tržby za služby činily v roce 2002 celkem 53 mil. Kč, z toho podíl služeb pro Českou spořitelnu činil 29 % (v roce 2001: 41 %) a pro Finanční skupinu České spořitelny 4 % (o rok dříve 1 %).

	2002	2001	2000
základní jmění (mil. Kč)	1	1	1
bilanční suma (mil. Kč)	19	31	30
hospodářský výsledek (mil. Kč)	0	4	3
počet vlastních obchodních míst	1	3	3
počet pracovníků	28	31	32

Kontaktní adresa: Ukrajinská 10/1488, 100 00 Praha 10

Telefon: 2717 46 972, 710 16 111

Fax: 2717 46 975

Internet: www.sindat.cz

Corporate development České spořitelny, a. s.

Společnost Corporate development České spořitelny, a. s., byla založena jednorázově zakladatelskou listinou jako akciová společnost dne 19. července 1995 a vznikla zapsáním do obchodního rejstříku Městského soudu v Praze dne 25. dubna 1996. Sídlem společnosti je ulice Na Perštýně 1/342, 110 00, Praha 1. Společnost má základní kapitál ve výši 6 mil. Kč. Jejím 100% vlastníkem během celého roku 2002 byla Česká spořitelna. Na konci roku 2002 vstoupili do společnosti noví akcionáři, Slovenská sporiteľňa, a. s., a německá společnost CDI Erste Central Europe Holding GmbH. I po této změně Česká spořitelna stále drží ve společnosti více než 50% podíl na základním kapitálu. Corporate development České spořitelny se zaměřuje na aktivity v rámci corporate finance v České republice se specializací na poradenství při fúzích a akvizicích.

Rok 2002 byl pro společnost Corporate development České spořitelny velmi úspěšný. Společnost v roce 2002 realizovala a zdárně dokončila několik významných mandátů, jako např. poradenství při prodeji konkurzní podstaty významného českého podniku nebo projekt finanční restrukturalizace významné české firmy či poradenství při nabídkách převzetí a odkupů akcií. V roce 2002 vytvořila Corporate development České spořitelny zisk po zdanění podle českých účetních standardů ve výši 7,7 mil. Kč. Vytvořený zisk je výrazně vyšší než v roce předcházejícím, a to zejména z toho důvodu, že v roce 2001 společnost vykonávala aktivně činnost pouze několik posledních měsíců roku.

	2002	2001	2000
základní jmění (mil. Kč)	6	1	1
vlastní kapitál (mil. Kč)	16	8	1
hospodářský výsledek (mil. Kč) dle CAS	8	2	0
počet pracovníků	7	7	0

Kontaktní adresa: Na Perštýně 1/342, 110 00 Praha 1

Telefon: 224 995 166

Fax: 224 995 167

e-mail: hstranska@csas.cz

Deloitte & Touche spol. s r.o.   zapsaná Městským soudem
Týn 641/4   v Praze, oddíl C, vložka 24349
110 00 Praha 1   IČ: 49620592
Česká republika   DIČ: 001-49620592

Tel: +420 224 895 500
Fax: +420 224 895 555
www.deloitteCE.com

**Deloitte
& Touche**

Zpráva auditora pro akcionáře společnosti Česká spořitelna, a. s.

Provedli jsme audit nekonsolidované účetní závěrky České spořitelny, a. s. k 31. prosinci 2002 sestavené v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky, ke které jsme dne 12. března 2002 vydali výrok bez výhrad. Rovněž jsme provedli audit konsolidované účetní závěrky České spořitelny, a. s. k 31. prosinci 2002 sestavené v souladu s Mezinárodními účetními standardy, ke které jsme dne 12. dubna 2003 vydali výrok bez výhrad. Tyto účetní závěrky a auditorské zprávy jsou součástí této výroční zprávy na stranách 97 až 149 a 47 až 91.

Prověřili jsme věcnou správnost údajů uvedených ve zprávě o vztazích mezi propojenými osobami obsažené v této výroční zprávě na stranách 151 až 164. Za úplnost a správnost zprávy o vztazích odpovídá představenstvo společnosti. Na základě naší prověrky jsme nezjistili žádné významné věcné nesprávnosti údajů uvedených v této zprávě.

Rovněž jsme ověřili soulad ostatních finančních informací uvedených v této výroční zprávě s výše zmíněnou účetní závěrkou. Za správnost těchto ostatních informací odpovídá představenstvo společnosti. Podle našeho názoru jsou tyto informace ve všech významných ohledech v souladu s příslušnou účetní závěrkou.

V Praze dne 6. června 2003

Auditorská společnost:
Deloitte & Touche spol. s r. o.
Osvědčení č. 79

Odpovědný auditor:
Michal Petrman
Osvědčení č. 1105

Vybrané konsolidované hospodářské výsledky České spořitelny za 1. čtvrtletí 2003

podle mezinárodních standardů pro finanční výkaznictví (neauditováno)

(mil. Kč)	31.3.2003	31.3.2002
Úrokové a podobné výnosy	5 841	6 745
Úrokové a podobné náklady	-1 949	-2 699
Čistý úrokový výnos	3 892	4 046
Rezervy a opravné položky k úvěrům a pohledávkám	276	-499
Čistý úrokový výnos po rezervách a opravných položkách k úvěrům a pohledávkám	4 168	3 547
Výnosy z poplatků a provizí	1 975	1 655
Náklady na poplatky a provize	-102	-126
Čisté příjmy z poplatků a provizí	1 873	1 529
Čistý zisk z obchodních operací	253	153
Všeobecné správní náklady	-3 917	-3 640
Ostatní provozní náklady, netto	237	-108
Zisk před zdaněním	2 614	1 481
Daň z příjmů	-757	-508
Zisk po zdanění	1 857	973
Menšinové podíly	-42	-30
Čistý zisk za účetní období	1 815	943
Bilanční suma	549 560	490 977
Pohledávky za klienty	190 746	177 080
Závazky ke klientům	422 650	400 548
Vlastní kapitál	31 648	25 355

Závěry z řádné valné hromady

Na řádné valné hromadě České spořitelny, která se konala 14. května 2003 v Brně, byla schválena zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti a stavu jejího majetku v roce 2002. Akcionáři přítomní na valné hromadě byli seznámeni se zprávou dozorčí rady za rok 2002 a schválili roční účetní závěrku, konsolidovanou roční účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku. Zdroje k rozdělení činily 13 196 milionů korun, z čehož 323 milionů korun bylo přiděleno zákonnému rezervnímu fondu, 110 milionů korun sociálnímu fondu a na výplatu dividend bylo určeno 3 040 milionů korun, což představuje dividendu ve výši 20 Kč na každou akcii. Zůstatek nerozděleného zisku z minulých let činí 9 723 milionů korun.

Na valné hromadě byli zvoleni dva noví členové dozorčí rady České spořitelny: Zlata Gröningerová a André Horovitz, kteří nahradili Livii Klausovou a Miloslava Hejnáka, kteří na své funkce rezignovali. Akcionáři potvrdili na další tři roky mandát čtyř členů dozorčí rady. Potvrzení mandátu se týká předsedy dozorčí rady Andream Treichla a členů dozorčí rady Reinharda Ortnera, Manfreda Wimmera a Bernharda Spalta. Valná hromada také schválila rámcový program pro emisi dluhopisů. Desetiletý program umožní bance vydat dluhopisy v objemu až 20 miliard Kč, pokud se pro to rozhodne.

Aktuální adresář oblastních poboček k 14. 5. 2003

Brno

Jánská 6, 601 55
tel.: 542 125 111, fax: 542 125 165

Břeclav

Národních hrdinů 7, 690 58
tel.: 519 307 111, fax: 519 321 296

České Budějovice

U Černé věže 1, 370 26
tel.: 387 717 400, fax: 387 717 483

Děčín

Pohraniční 1385/14, 405 93
tel.: 412 590 111, fax: 412 510 601

Hradec Králové

tř. ČSA 402, 500 40
tel.: 495 066 330, fax: 495 513 538

Jihlava

Křížová 1, 586 23
tel.: 567 140 302, fax: 567 321 669

Karlovy Vary

tř. TGM 14, 361 18
tel.: 353 222 582, fax: 353 226 135

Karviná

K. Sliwky 8a/50, 733 21
tel.: 596 395 111, fax: 596 345 611

Kladno

nám. Svobody 2003, 272 66
tel.: 312 292 611, fax: 312 248 600

Klatovy

nám. Míru 152, 339 18
tel.: 376 340 111, fax: 376 310 332

Kolín

Rubešova 50, 280 14
tel.: 321 739 112, fax: 321 739 103

Liberec

Felberova 12/9, 460 98
tel.: 485 234 111, fax: 485 103 060

Mladá Boleslav

nám. Míru 47, 293 51
tel.: 326 716 411, fax: 326 329 011

Most

Bankovní 1300, 434 57
tel.: 476 445 111, fax: 476 708 978

Náchod

Karlovo nám. 179, 547 25
tel.: 491 415 231, fax: 491 423 150

Nový Jičín

Štefánikova 13, 741 11
tel.: 556 779 442, fax: 556 779 435

Olomouc

tř. Svobody 19, 771 05
tel.: 585 526 111, fax: 585 222 501

Opava

nám. Republiky 15, 746 71
tel.: 553 683 111, fax: 553 621 920

Ostrava

nám. Dr. E. Beneše 6, 702 70
tel.: 596 209 111, fax: 596 111 381

Pardubice

tř. Míru 72, 531 07
tel.: 466 812 333, fax: 466 615 702

Písek

Alšovo nám. 178, 397 39
tel.: 382 757 111, fax: 382 757 120

Plzeň

Františkánská 15, 305 09
tel.: 377 212 111, fax: 377 320 698

Praha 1

Rytiřská 29, 111 21
tel.: 224 101 111, fax: 224 212 713

Praha 2

Jugoslávská 19, 120 24
tel.: 221 634 222, fax: 224 246 575

Praha 4

Budějovická 1912, 140 21
tel.: 261 071 111, fax: 261 072 002

Praha 5

Štefánikova 17/247, 150 31
tel.: 261 097 111, fax: 257 324 127

Praha 8

Sokolovská 1, 186 53
tel.: 221 801 313, fax: 222 326 187

Prostějov

Žižkovo nám. 17, 796 98
tel.: 582 305 320, fax: 582 305 120

Příbram

Milínská 166, 261 22

tel.: 318 646 111, fax: 318 646 240

Svitavy

nám. Míru 34, 568 15

tel.: 461 562 111, fax: 461 530 780

Tábor

tř. 9. května 518, 390 02

tel.: 381 495 111, fax: 381 251 693

Ústí nad Labem

Mírové nám. 2, 400 58

tel.: 475 255 199, fax: 475 220 532

Zlín

Zarámí 4463, 761 65

tel.: 577 612 227, fax: 577 437 076

Rejstřík

- A**
 anonymní vklady (anonymní vkladní knížky) 4, 5, 16, 25, 33, 52, 105
 auditor 4, 33, 34, 43, 47, 97, 171
- B**
 bankomat 3, 4, 24, 25, 29
 bilanční suma 6, 7, 17, 29, 96, 166, 172
 Burza CP Praha 4, 8, 37, 54, 108
- C**
 cenné papíry 6, 7, 19, 48, 50, 53, 64, 65, 75, 82, 98, 106, 112, 117-119, 123, 136, 143, 148
 Consulting České spořitelny 59, 128, 151, 159, 170
 české účetní standardy (CAS) 7, 35, 39, 94, 95
 čistá úroková marže 6, 20
 čistý úrokový výnos 6, 7, 16, 39, 49, 58, 95, 115, 172
 čistý zisk 6, 7, 16, 30, 49, 50, 54, 56, 58, 75, 89, 95, 101, 107, 145, 172
 Česká konsolidační agentura (ČKA) 19, 22, 34, 51, 60, 63, 70, 73, 84, 96, 104, 114, 118, 121, 138
 Česká národní banka (ČNB) 15, 31, 33, 34, 48, 50, 51, 56, 59, 60, 62, 64, 65, 67, 78, 84, 106
- D**
 daň 49, 50, 57, 69, 77, 95, 102, 111, 134, 147, 148, 172
 dividendy 7, 18, 49, 50, 57, 73-75, 91, 95, 103, 139, 155, 161, 162, 164
 dozorčí rada 11, 40, 43, 76, 146
 dluhopisy emitované 19, 65
- E**
 Erste Bank 3, 4, 5, 25-27, 29, 32, 34-36, 53, 56, 59, 65, 67, 74, 90, 91, 112, 115, 117, 125, 138, 151, 152, 155
- F**
 Factoring České spořitelny 59, 128, 151, 160, 169
 Fond pojištění vkladů 17, 95, 145
- H**
 hypoteční zástavní listy (HZL) 18, 37, 71, 81, 96, 111, 133
 hypoteční úvěry 19, 20, 21, 61
- I**
 informační technologie (IT) 26, 41, 59
 Investiční společnost České spořitelny 17, 51, 59, 128, 151, 161, 168
- K**
 kapitálová přiměřenost 6, 7, 34
 Kartové centrum 41
 Kredit+ 4, 24
 klasifikované úvěry 19, 118, 119
 klientské vklady (závazky ke klientům) 6, 7, 17, 18, 29, 39, 48, 50, 70, 75, 84-87, 89, 90, 95, 96, 172
 korporátní klienti 20-22, 29, 31, 40, 71
 kvalita služeb 5, 25
- L**
 leasing 51, 59, 61, 63, 89, 128, 162
 Leasing České spořitelny 16, 17, 51, 52, 59, 104, 128, 129, 151, 162, 169
 likvidita 31, 33, 79, 116, 138
- M**
 majetkové účasti 39, 40, 75, 128, 156, 158
 mezinárodní standardy pro finanční výkaznictví (IFRS) 6, 16, 46-48, 51, 53, 166, 171, 172
 Ministerstvo financí ČR 19, 70, 106
- N**
 neúrokové výnosy 6, 7, 16
- O**
 odložená daň (odložená daňová pohledávka) 57, 69, 111, 131, 147, 148
 ombudsman 3, 25
- P**
 Penzijní fond České spořitelny 16, 22, 59, 69, 128, 151, 163, 167
 penzijní připojištění 57, 59, 128
 Pojišťovna České spořitelny 59, 128, 151, 163, 166
 pohledávky za bankami 6, 7, 19, 48, 50, 60, 75, 84-90, 98, 109, 118, 119, 136, 148
 pohledávky za klienty 6, 7, 19, 48, 50, 60, 63, 75, 84-90, 98, 119-122, 136, 148, 166, 172
 povinné minimální rezervy 50, 59, 60, 79
 povodně 4, 28, 53, 105, 167
 provozní náklady 6, 7, 16, 17, 77, 95, 101, 105, 145, 172
 provozní výnosy 6, 7, 16, 39, 49, 52, 54, 55, 57, 77, 89, 95, 101, 105, 145
 provozní zisk 6, 7, 16, 50, 95
 představenstvo 8, 28, 76, 78, 97, 139, 146, 171
 příjmy z poplatků a provizí 6, 49, 95, 172
 přímé bankovníctví 23, 41
- R**
 rating 6
 restrukuralizační rezervy 17, 56, 68, 71-73, 111, 137
 rezervy a opravné položky (ROP) 6, 17, 48, 49, 54, 63, 69, 75, 89, 95, 109, 147, 148, 172
 ring fencing 22, 51, 62, 104, 121
 riziko 31, 62, 78-80, 82-84, 113-116, 121
 ROA 6, 7, 16
 ROE 5, 6, 16, 29
- S**
 Servis 24: 3, 4, 23, 26, 27
 sporožirové účty 24
 stavební spoření 18, 25, 51, 59, 71, 128, 166
 Stavební spořitelna České spořitelny 16, 17, 59, 70, 128, 129, 151, 154, 163, 164, 166
- T**
 TOP (programy) 4, 18-20, 27, 96
- U**
 ukazatel likvidity 33
 ukazatel náklady/výnosy 6, 7
 úvěry fyzickým osobám 20, 119
- V**
 vkladní knížky 25, 52, 105
 vlastní kapitál 6, 7, 18, 48, 56, 96, 103, 168, 170, 172
- Z**
 základní kapitál 7, 18, 74, 96, 99, 103, 128, 138

Česká spořitelna, a. s.

Olbrachtova 1929/62, 140 00 Praha 4
IČO: 45244782

Telefon: 261 071 111

Telex: 121010 SPDB C, 121624 SPDB C, 121605 SPDB C

Swift: GIBA CZ PX

Reuters: SPOPsp.PR

Informační linka: 800 207 207

E-mail: csas@csas.cz

Internet: <http://www.csas.cz>

Výroční zpráva 2002

Koncept a produkce: Omega Design, s.r.o.

Tisk: GRASPO CZ, a.s.